

STORTINGET

Dokument 15:2

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 151–300
15.10.–05.11.2024**

Innhold

151.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. «trekantsamarbeid» mellom myndighetene, industrien og næringsmiljøene for landets utvikling og bruk av romkapasiteter, besvart av forsvarsminister.....	11
152.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. drikkevannsforskrift, besvart av helse- og omsorgsminister	12
153.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kosthold med nok kalsium, besvart av helse- og omsorgsminister.....	14
154.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. overgangsordningen, besvart av helse- og omsorgsminister	15
155.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. støtte til Ukraina gjennom Nansenfondet, besvart av utenriksminister	16
156.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. kreativ næring, besvart av kultur- og likestillingsminister	18
157.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømforbruksutviklingen, besvart av energiminister	18
158.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. RAD-direktivet, besvart av justis- og beredskapsminister	19
159.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. Olex, besvart av forsvarsminister	20
160.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Marka-hogst, besvart av landbruks- og matminister.....	21
161.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. handlingsplanar, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	22
162.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. skogens nettopptak, besvart av energiminister	34
163.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. havvindsatsing, besvart av energiminister	35
164.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. innbyggertilskudd, besvart av kommunal- og distriktsminister	36
165.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. forbrukerklage, besvart av justis- og beredskapsminister	37
166.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. bompengetakstene, besvart av samferdselsminister	37
167.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. ungdomskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	39
168.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tilbakekallssaker, besvart av justis- og beredskapsminister	53
169.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. strømselskapene, besvart av justis- og beredskapsminister	55
170.	Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. tilskudd fra Helsedirektoratet reell klageadgang, besvart av helse- og omsorgsminister	56
171.	Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. sykepengesøknad, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	57
172.	Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. ukrainere, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	58
173.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. batterinæring, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	59
174.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. kostnaden av å ferdigstille regjeringskvartal-parken, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	60
175.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. bistandsbudsjettet, besvart av utviklingsminister.....	60
176.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å få etablert asylsentre i tredjeland, besvart av statsminister.....	61
177.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. omplassering til Sør-Afrika, besvart av klima- og miljøminister	62
178.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. symptomer på cannabisbrukslidelse, besvart av helse- og omsorgsminister	63
179.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. å sikre fortsatt like stor drift ved Gatehospitalene i Oslo og Bergen, besvart av helse- og omsorgsminister	64
180.	Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. fornye stiftelsesloven, besvart av næringsminister.....	65
181.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. underskuddet til helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
182.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. husholdninger, besvart av barne- og familieminister	66
183.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. beredskapstiltak langs kysten, besvart av fiskeri- og havminister	67
184.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Trafikkpakke 1 til Vy fra 2027, besvart av samferdselsminister.....	69
185.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Kgl. Resolusjon av 10. juni 1949, bedre kjent som «Plakaten på veggen», besvart av forsvarsminister	69
186.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. bostøtten, besvart av kommunal- og distriktsminister	70

187.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. å nå målet om gjenvinning av 55 % av kommunalt avfall innan 2025, besvart av klima- og miljøminister.....	71
188.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. frakt mellom Sør- og Nord-Noreg, besvart av samferdselsminister.....	72
189.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. nullutslipp for alle offentlege innkjøp av bilar, varebilar, og buss, besvart av samferdselsminister.....	73
190.	Fra stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen, vedr. statens eierandel i Kongsberg-gruppen, besvart av næringsminister.....	74
191.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nedleggelse av Kvinnekollektivet Arken, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
192.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utviklingen i antall anmeldelser for ungdom fordelt på politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	75
193.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. høyaktive unge kriminelle gjengangerne, besvart av justis- og beredskapsminister.....	76
194.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. menneskerettighetsbrudd i Innlandet, besvart av barne- og familieminister.....	77
195.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. psykisk helsevern og rusbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	77
196.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. utredningen av rv. 19 i Moss, besvart av samferdselsminister.....	79
197.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Trafikkpakke 1 Sør, besvart av samferdselsminister.....	80
198.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. studiegjeld, besvart av finansminister.....	80
199.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. forskjellsbehandlingen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	81
200.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. barnetrygden, besvart av barne- og familieminister.....	81
201.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. psykiske helseproblemer ved Jæren DPS, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
202.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. mindreårige asylsøkere fra Ukraina i ankomst til Norge i 2025, besvart av justis- og beredskapsminister.....	83
203.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. kjernegruppen for klima og grønn omstilling, besvart av statsminister.....	84
204.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. nullutslipsferjer, besvart av samferdselsminister.....	85
205.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. tilskudd til å hindre tilbakefall til ny kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	88
206.	Fra stortingsrepresentant Kari Sofie Bjørnsen, vedr. strekningen E18 Ramstadsetta-Slependen-Nesbru i Akershus, besvart av samferdselsminister.....	88
207.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. lønnstak i staten på 15G, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	89
208.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. folketrygdrefusjonen til kiropaktorer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	90
209.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. Israels ulovlege okkupasjon av palestinske område, besvart av utenriksminister.....	91
210.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. ny radar på Sirikjerke i Øvre Eiker, besvart av forsvarsminister.....	92
211.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. kraftproduksjonen, besvart av energiminister.....	93
212.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. utbetalinger, besvart av samferdselsminister.....	94
213.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. Lovisenberg sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	95
214.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. innovasjonspartnerskap, besvart av helse- og omsorgsminister.....	96
215.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. marinebase, besvart av forsvarsminister.....	97
216.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. skatteinntekter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	98

217.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. Longyearbyen lokalstyres boliger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	99
218.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. pensjonsutgiftene, besvart av kunnskapsminister.....	100
219.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. helsetjenester, besvart av helse- og omsorgsminister	100
220.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. samlet barnehageanlegg, besvart av kunnskapsminister	101
221.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. barnetrygden, besvart av barne- og familieminister	102
222.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. fraværet i videregående, besvart av kunnskapsminister	102
223.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. anleggsbyggingen, besvart av kultur- og likestillingsminister	103
224.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. miljøgiftnivåer i blodet, besvart av klima- og miljøminister	104
225.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. transportører av rein til slakteri, besvart av samferdselsminister.....	105
226.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasienter med diabetes type 2, besvart av helse- og omsorgsminister.....	106
227.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. reduksjon i trafikkforsikringsavgift for personbiler og varebiler med forbrenningsmotor, besvart av finansminister.....	107
228.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. habilitetsvurderinger, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	108
229.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. bærekraftsmålene, besvart av utviklingsminister	109
230.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energieffektivisering, besvart av energiminister.....	110
231.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. miljøfleksibilitetsordning, besvart av fiskeri- og havminister .	111
232.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. politireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.	112
233.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. Jernbanedirektoratet, besvart av samferdselsminister	112
234.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Oljefondet, besvart av finansminister	113
235.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. desentralisert arbeid i staten, besvart av kommunal- og distriktsminister	114
236.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. finansiering til de viktige familievernkontorene i distriktene, besvart av barne- og familieminister.....	115
237.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. modellen som beregner boliginvesteringer, besvart av finansminister.....	116
238.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. regjeringas næringspolitikk, besvart av næringsminister	117
239.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. situasjonen på Kypros, besvart av utenriksminister.....	118
240.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. forholdene for psykisk syke i fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
241.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. miljøfleksibilitetsordning, besvart av fiskeri- og havminister...	120
242.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. kuttene i finansiering og nedbyggingen av behandlingsplasser i Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsminister	121
243.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. arbeidstakere som har rett til full inntekt under sykdom gjennom tariffavtaler, uavhengig av den lovfestede sykelønnen gjennom Folketrygden, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	122
244.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. nedbygging i antall døgnplasser innen behandling av rus, besvart av helse- og omsorgsminister	123
245.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. kommunens frie midler, besvart av kommunal- og distriktsminister	124
246.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. eksempler på at natur vedtas omregulert og nedbygd uten at naturkonsekvensen er kartlagt, besvart av klima- og miljøminister	134
247.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. SFO, besvart av kunnskapsminister	135
248.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ukrainere med kollektiv beskyttelse, besvart av justis- og beredskapsminister.....	136
249.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. barn som har mistet sin plass i private barnehager , besvart av kunnskapsminister.....	137
250.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. borgere fra Litauen, Sverige, Romania og Polen som er dømt til fengselsstraff, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
251.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. gruvedrift på havbunnen, besvart av fiskeri- og havminister	138

252.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. saken mot Israel i Den internasjonale domstolen (ICJ), besvart av utenriksminister	139
253.	Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. årsaken til at inntektsreduksjonen ved å avvikle formuesskatten på aksjer og driftsmidler er anslått lavere til statsbudsjettet for 2025 enn til statsbudsjettet for 2024, besvart av finansminister.....	141
254.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. gratisprinsippet knyttet til videregående utdanning, besvart av kunnskapsminister	141
255.	Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. bedre bemanning på våre sykehjem og sykehus, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	142
256.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. Go-Ahead, besvart av samferdselsminister	144
257.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. antall direktører i i Forsvarsdepartementet og i de respektive underliggende etater, besvart av forsvarsminister.....	145
258.	Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. tapsavsetningen, besvart av kommunal- og distriktsminister	145
259.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. norsk jernbane, besvart av samferdselsminister	146
260.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. beredskapshull, besvart av justis- og beredskapsminister.....	150
261.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. trafikkutfordringer i Moss, besvart av samferdselsminister	150
262.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. den autoritære utviklingen i Pakistan, besvart av utenriksminister ..	151
263.	Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. klareringsbehovet til konsulenter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	152
264.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. rentekompensasjonsordning for tilpasning av skolebygg, besvart av finansminister.....	153
265.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. mobbeombudene, besvart av kunnskapsminister.....	153
266.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. tiltak som er sett i verk for å kunne møte kommande vinter på Norske vegar på ein god og forsvarleg måte, besvart av samferdselsminister	154
267.	Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. veldig mye godt arbeid rundt i landet i forhold til å få inkludert mennesker fra utenforskap til arbeidslivet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	155
268.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. behandlingstilbudet innenfor psykisk helsevern i Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	156
269.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. skadefelling av oter i Vartdalselva, besvart av klima- og miljøminister	157
270.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. epilepsi, besvart av helse- og omsorgsminister	158
271.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. anskaffelse av langtrekkende luftvern, besvart av forsvarsminister	159
272.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. rusreform, besvart av helse- og omsorgsminister.....	159
273.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. Arbeidstilsynet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister ...	160
274.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. sluttplan for norsk olje- og gassvirksomhet, besvart av energiminister.....	161
275.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. forbrukerprisene på mat, besvart av landbruks- og matminister	162
276.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Taiwans deltakelse i Interpol, besvart av justis- og beredskapsminister.....	163
277.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. Kloden teater, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	163
278.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. lovforslaget om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann, besvart av fiskeri- og havminister.....	164
279.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. kravet til loshelikopter ved skipsanløp til Stavangerregionen, besvart av fiskeri- og havminister.....	164
280.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. SkatteFUNN, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	165
281.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. olje- og gassaktiviteter som overlapper med Amazonas-fondets prosjekter, besvart av klima- og miljøminister.....	166

282.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Helse Nord, besvart av helse- og omsorgsminister.....	167
283.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. tilskudd til studiesenter under kap. 553 post 60, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	168
284.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. ettervern, besvart av barne- og familieminister.....	169
285.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. helseforetak, besvart av helse- og omsorgsminister.....	170
286.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. ny Enova-avtale, besvart av energiminister	171
287.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. tal utflyttingar og innflyttingar frå og med 2011 og til og med 2021, besvart av finansminister	172
288.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. kommune- og regionreformen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	173
289.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. utleieboliger, besvart av kommunal- og distriktsminister	174
290.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. biodrivstoff, besvart av klima- og miljøminister	175
291.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. gondolbane i Vefsn kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	176
292.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. debatt om innføring av incentiver for å konvertere fra åpne til lukkede og lusefrie produksjonsmetoder i sjø for havbrukssektoren, besvart av finansminister.....	177
293.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. tjenestepensjon, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	178
294.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. en komplett oversikt over lusesituasjonen for samtlige nedsenkede anlegg i norske fjorder, besvart av fiskeri- og havminister	178
295.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. utslipp fra skipstrafikken, besvart av klima- og miljøminister ..	179
296.	Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. stillingskategorier, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	180
297.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. rettsikkerheten for utviklingshemmede, besvart av helse- og omsorgsminister.....	182
298.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. tolkebrukerne, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	182
299.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. skolegudstjenester, besvart av kunnskapsminister	183
300.	Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	184

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (151 - 300) for sesjonen 2024-2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	200
Amundsen, Per-Willy (FrP)	215, 283
Andersen, Alf Erik Bergstøl (FrP)	171, 172, 255, 267
Asheim, Henrik (H)	296, 300
Aydar, Seher (R)	219, 228
Bastholm, Une (MDG)	195, 246, 272
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	203, 274, 277
Bjørlo, Alfred Jens (V)	161, 173, 235, 238, 287
Bjørnsen, Kari Sofie (H)	206
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	178, 179
Bru, Tina (H)	253
Bruflot, Sandra (H)	170
Bøe, Erlend Svardal (H)	181
Elvenes, Hårek (H)	185, 257, 271
Elvestuen, Ola (V)	152, 290
Eskeland, Liv Kari (H)	187, 188
Fagerås, Mona (SV)	227
Farahmand, Mahmoud (H)	259
Fiskaa, Ingrid (SV)	209
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	164
Gulati, Himanshu (FrP)	216
Hagerup, Margret (H)	198, 201
Halleland, Terje (FrP)	231
Haltbrekken, Lars (SV)	224, 225, 281
Hansson, Rasmus (MDG)	155, 166, 294
Helleland, Trond (H)	184, 197
Hjemdal, Silje (FrP)	158, 182, 223, 284
Hoksrud, Bård (FrP)	153, 154, 191, 226, 268, 282
Johnsen, Tor André (FrP)	177, 193
Jønnes, Kari-Anne (H)	199, 222, 244, 270, 299
Jørgensen, Geir (R)	212, 251
Kapur, Mudassar (H)	258
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	221
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	245
Kristensen, Turid (H)	180
Kristjánsson, Mímir (R)	186, 243, 278, 293
Larsen, Erlend (H)	239
Lie, Kathy (SV)	165, 210
Limi, Hans Andreas (FrP)	237
Linnestad, Anne Kristine (H)	263
Listhaug, Sylvi (FrP)	176
Lund, Tobias Drevland (R)	288, 289
Lønseth, Mari Holm (H)	232, 233

Marhaug, Sofie (R)	157, 160, 230, 234, 286, 295
Melby, Guri (V)	175, 276
Molberg, Anna (H)	273, 285
Moxnes, Bjørnar (R)	252
Nilsen, Marius Arion (FrP)	162, 163
Njåstad, Helge André (FrP)	167, 192, 250, 260
Nyholt, Hege Bae (R)	218, 249, 254
Ojala, Irene (PF)	205, 208, 297
Pettersen, Tage (H)	156, 194, 229
Raja, Abid (V)	220, 262
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	236
Rotevatn, Sveinung (V)	174
Sandtrøen, Per Martin (Sp)	190
Sanner, Jan Tore (H)	264
Schou, Ingerd Schie (H)	217
Skjelstad, André N. (V)	196
Steffensen, Roy (FrP)	241, 292
Stensland, Sveinung (H)	213, 214
Stokkebø, Aleksander (H)	279, 280, 298
Stordalen, Morten (FrP)	256
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	211, 275
Sve, Frank Edvard (FrP)	189, 204, 266, 269
Søreide, Ine Eriksen (H)	183
Thorheim, Bård Ludvig (H)	291
Trellevik, Ove (H)	159, 207
Tybring-Gjedde, Christian ()	151
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	169, 242
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	240
Wiborg, Erlend (FrP)	168, 202, 248, 261
Wold, Grete (SV)	247, 265

STORTINGET

Dokument 15:2

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 29. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil forsvarsministeren ta initiativ til å opprette et «trekantsamarbeid» mellom myndighetene, industrien og næringsmiljøene for landets utvikling og bruk av romkapasiteter?

BEGRUNNELSE:

Norsk Industriforum for Romvirksomhet (NIFRO) viser i sin høringsuttalelse til Forsvarsbudsjettet for 2025 at det knapt finnes referanse til norsk romvirksomhet. Det står i stor kontrast til den vedtatte Langtidsplanen for Forsvaret (LTP) hvor nettopp romvirksomhet var viet stor plass. Det foregår imidlertid i dag en betydelig romsatsing innenfor forsvarssektoren blant annet innenfor satellittkommunikasjon, maritim overvåking og etterretning, men samordningen med romnæringen er tilfeldig og mangelfull. Det er fra sivil side også vanskelig å få innsyn og kontakt med romsatsingen innenfor forsvarssektoren. Dette er uheldig, og ikke i tråd med LTP, hvor det i kap. 5.2 understrekes at Forsvaret skal utnytte ressursene i næringslivet bedre og at Forsvaret skal forsterke etablerte ordninger. I Norge er det relativt små miljøer som er engasjert innenfor romvirksomhet, og det er derfor fornuftig at alle gode krefter spiller på lag for utvikle løsninger som kan benyttes både i forsvarssektoren og i kommersiell sektor. Det bør ikke være noen motsetninger her. Det er for øvrig greit å minne om at Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) som besitter betydelig romkompetanse er medlem i NIFRO.

Svar:

Regjeringen har lagt frem betydelige satsinger på romdomenet. Det er også tungt vektlagt i langtidsplanen for forsvarssektoren. Forsvarsdepartementet har god oversikt over, og dialog med, de mest relevante virksomhetene innenfor norsk romindustri. Aktører innenfor norsk romvirksomhet er derfor allerede omfattet av det tradisjonelle trekantsamarbeidet i forsvarssektoren. Dette er et samarbeid som går meget bra, eksempelvis innenfor det sivil-militære programmet Arctic Surveillance Program. Det er et samarbeid mellom Forsvaret, Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), Kystverket, og Norsk Romsenter for utvikling av nasjonale kapasiteter innen satellittbasert overvåking, primært maritim overvåking i første omgang. Andre eksempler på rominitiativ som faller innenfor trekantsamarbeidet er;

- Arctic Ocean Surveillance;

Målet er å ha tre satellitter i drift i 2026. To av satellittene vil få en multisensorløsning der de samarbeider og kommuniserer. Den første satellitten skanner havoverflaten, satellitten bak ser nærmere på det den første har funnet av interesse. Prosjektet er finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet, og drives frem av Norsk Romsenter og European Space Agency (ESA). Kostnadsrammen er ca. 450 millioner kroner. Kongsberg ASA og Eidsvoll Electronics (Eidel) har levert forslag til hvilke instrumenter satellittene skal få.

- N3X satellittkonstellasjon;

En helkommersiell satsing i regi av Kongsberg Defence & Aerospace ASA, der Forsvaret er tenkt som hovedkunde. Satellittene vil ha en AIS-mottager (automatisk

identifikasjonssystem) og en FFI-utviklet navigasjonsradardetektor. Dette er samme innmat som forskningssatellitten NorSat-3. Målet er å ha tre satellitter i drift fra 2027.

- MicroSAR satellittkonstellasjon;

Første MicroSAR skytes opp i 2025. På sikt skal det komme en konstellasjon med tre til seks slike satellitter. Forsvaret blir hovedkunde. Satellittene bruker såkalt syntetisk aperture radar for å overvåke havområder. Disse kan se relativt små fartøy i et meget stort område, også når det er mørkt og overskyet. Satellitten skal kunne klassifisere fartøy, det vil si finne ut hva slags skip den ser. Det finnes i dag ikke satellittsystemer med tilsvarende egenskaper.

- Det europeiske forsvarsfondet (EDF): tre pågående prosjekter. Det gjelder prosjektene Odin's Eye II, Emis-

sary og Spider med en budsjetttramme på totalt om lag 3,5 milliarder norske kroner.

I sum utgjør dette et omfattende arbeid som inngår i det eksisterende trekantsamarbeidet.

Forsvarsdepartementet driver utvikling av norsk forsvarsindustri gjennom forsvarsindustriell politikk og strategiutvikling. Romteknologi er av økende betydning for forsvarssektoren som i tråd med gjeldende nasjonal rompolitikk og sektorens langtidsplan legger til grunn et utstrakt samarbeid med sivil romsektor og -industri for å realisere nødvendige militære kapabiliteter. Regjeringen vil som et ledd i å videreutvikle den forsvarsindustrielle strategien vurdere innretningen på de teknologiske kompetanseområdene. En vurdering av romteknologi vil omfattes av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 152

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 29. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å endre forslaget til ny drikkevannsforskrift slik at dagens «Glitreforskrift» kan videreføres, med begrunnelse i sikring av nedbørsfeltet til en av Østlandets viktigste drikkevannskilder?

BEGRUNNELSE:

Nylig var en revidering av Forskrift om vannforsyning og drikkevann på høring, med hensikt om å gjøre forskriften i samsvar med EUs nye drikkevannsdirektiv. Mange av de foreslåtte endringene er uproblematisk, men ett punkt i forslaget kan potensielt få negative konsekvenser for en viktig drikkevannskilde.

Under paragraf 31 «Ikrafttredelse» er det nemlig foreslått at «Forskrift 10.oktober 2003 nr. 1233. Forbud mot virksomhet som kan forurense Glitre som vannforsyningsystem», heretter «Glitreforskriften», oppheves.

Vannet Glitre, som denne forskriften regulerer, er en av Østlandets viktigste drikkevannskilder. Det forsyner store deler av Drammen, nesten hele Lier, deler av Asker og hele Frogn kommune, til sammen ca. 130 000 personer. Det er også dialog om ytterligere tilknytning.

Spesielt for Glitre er at vannet ligger i fire ulike kommuner. «Glitreforskriften» har derfor vært et nyttig virkemiddel for å sikre vannkilden med nedbørsfelt, ved at

den har gitt en sikker og langsiktig hjemmel for å verne kilden mot aktiviteter fra allmennheten.

Dersom denne skal oppheves, så vil vern av kilden bli prisgitt planstrategiene til de fire ulike kommunene, som ikke er synkroniserte i tid. Som organisasjonen «Norsk Vann» skrev i sitt høringssvar: Det å få innarbeidet likelydende restriksjoner i form av bestemmelser eller lignende juridisk bindende båndlegging, når planarbeidet ikke foregår synkront, peker Glitre på som tilnærmet umulig. Dette vanskeliggjøres ytterligere av at det er kun to av kommunene som benytter Glitre som drikkevannskilde. Dette kan medføre at det kan oppstå motstridene interesser i forvaltningen og båndleggingen av kilden og nedbørsfelt i fremtiden. Hver gang kommuneplanen skal revideres vil det medføre en tilhørende usikkerhet og risiko for at restriksjonene endres og lempes på. Glitrevannverket mener derfor selv at dagens forskrift gir et betydelig bedre og mer langsiktig vern av drikkevannskilden enn om dette skal forsøkes innarbeidet i hver kommunes respektive arealplan. Innsender deler oppfatningen om at dette vil gi et mer usikkert vern mot aktiviteter i og rundt kilden.

Innsender vil derfor oppfordre statsråden til å vurdere om dagens Glitreforskrift kan videreføres, med hjemmel i denne revisjonen av drikkevannsforskriften.

Svar:

Det er et bærende prinsipp i norsk forvaltning at arealforvaltningen i en kommune fastsettes av kommunen selv gjennom plansystemet nedfelt i plan- og bygningsloven. Dagens drikkevannsforskrift som trådte i kraft 1.1.2017, er følgelig basert på at drikkevannshensyn skal ivaretas gjennom kommunens planverk etter plan- og bygningsloven.

Den nevnte forskriften om forbud mot forurensing av Glitre, i spørsmålet omtalt som Glitreforskriften, ble i sin tid fastsatt av Fylkesmannen i Buskerud 10. oktober 2003 med hjemmel i § 4 i den gamle drikkevannsforskriften fra 4. desember 2001. Etter forskriften på det tidspunktet kunne kommunen selv ved forskrift forby virksomhet som kan medføre fare for forurensning av drikkevann i vannforsyningssystem og internt fordelingsnett, og Fylkesmannen kunne gjøre tilsvarende når hele eller deler av et vannforsyningssystem berører flere kommuner. I forbindelse med matreformen og opprettelsen av Mattilsynet fra 1.1.2004, ble den aktuelle paragrafen i drikkevannsforskriften endret ved at Mattilsynet fikk denne myndigheten lagt til seg. Mattilsynet kom tidlig til den konklusjon at dette ville gripe inn i kommunenes ansvar innen arealforvaltning, og hjemmelen til å fastsette slike lokale forskrifter ble fra det tidspunktet ikke benyttet.

I forbindelse med utarbeidelsen av gjeldende drikkevannsforskrift som trådte i kraft 1.1.2017, ble det som da allerede var innarbeidet gjeldende praksis kodifisert ved å ta inn bestemmelser i drikkevannsforskriften som viser til hvordan drikkevannshensyn skal ivaretas etter plan- og bygningslovens plansystem. I tillegg til et generelt forbud mot å forurense drikkevann nedfelt i drikkevannsforskriftens § 4 og vannverkseiers plikt til å identifisere farer som må forebygges, fjernes eller reduseres for å produsere trygt drikkevann i § 6, er kommunens plikt til å ta drikkevannshensyn når den utarbeider arealdelen av kommuneplanen og reguleringsplaner, samt når den gir tillatelser etter relevant regelverk, nedfelt i § 26. Det fremgår av samme paragraf at kommunen skal om nødvendig ta initiativ til interkommunalt plansamarbeid for å ivareta drikkevannshensynet der vannforsyningssystemet ligger i flere kommuner. Og for fylkeskommuner gjelder tilsvarende plikt etter § 27 om å ta drikkevannshensyn når de utarbeider regionale planer.

Departementet var klar over Glitreforskriften da gjeldende drikkevannsforskrift ble fastsatt og det ble derfor innarbeidet i forskriftens § 31 om ikrafttredelse at Glitreforskriften videreføres inntil videre. På den måten la man til rette for at kommunene i Drammensregionen skulle få tid til å innarbeide dette i aktuelle kommuneplaner med sikte på å ivareta drikkevannshensynet der. At drikkevannshensyn fremover skulle ivaretas gjennom i kommuneplanarbeidet med eventuelle hensynssonebestemmelser, ble kommunisert ut både fra Mattilsynet og mitt departement i forkant av forskrifts-

fastsettelsen, herunder i forbindelse med høringen, og etter at forskriften trådte i kraft i 2017. Det er derfor grunn til å anta at dette har vært kjent for Glitrevannverket og kommunene siden den gang.

I forbindelse med den pågående revisjonen av drikkevannsforskriften, mente Mattilsynet at tiden nå var inne for også å sette en sluttstrek for den nevnte overgangsbestemmelsen angående Glitreforskriften. I høringsforslaget ble det følgelig foreslått at Glitreforskriften skulle oppheves 4 år etter ikrafttredelsen av endringen. Dette ble begrunnet med at kommunene skal rullere kommuneplanen hvert fjerde år og at dette derfor burde være tilstrekkelig tid til å videreføre nødvendige bestemmelser for å ivareta drikkevannshensynet i de respektive kommuneplanene. Mattilsynet mottok høringssvar fra Glitrevannverket, Drammen kommune og Norsk Vann om dette punktet. Glitrevannverket ga uttrykk for at de primært ønsket at Glitreforskriften ikke skulle oppheves og fremførte de argumenter som også fremgår av spørsmålets begrunnelse. De pekte videre på at dersom forskriften oppheves, er det nødvendig med mer enn fire år, eksempelvis seks til åtte år, for å få dette videreført som hensynssonebestemmelser i de respektive kommunene. Drammen kommune peker også på at fire år er for kort tid og anbefalte minst åtte år overgangstid. Norsk Vann støtter Glitrevannverkets uttalelse.

Ifølge Mattilsynet er det ikke enestående at drikkevannskilder ligger i flere kommuner og at flere kommuner derfor er berørt i slike saker. De peker også på at det ikke lenger er hjemmel for å fastsette slike lokale forskrifter, og følgelig heller ikke mulighet til å endre disse dersom det skulle være behov for det. Følgelig er Mattilsynets tilrådning at Glitreforskriften bør oppheves, men Mattilsynet foreslår å lytte til høringsinnspillene angående lengden på overgangstiden og foreslår at den settes til åtte år etter at forskriftsendringen er fastsatt.

Det er viktig at drikkevann beskyttes både for dagens og fremtidens innbyggere. Derfor er jeg glad for at det utvises engasjement for at vi oppnår dette. Samtidig mener jeg at det bør gjøres etter de samme prinsipper og bestemmelser i landets kommuner, det vil si etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Mattilsynet er tydelige i sin anbefaling og har så langt jeg kan se, ivaretatt høringsinnspillene på en tilstrekkelig måte i sin anbefaling. Jeg mener derfor at det riktige vil være å fastsette bestemmelsen om oppheving av Glitreforskriften åtte år etter at forskriftsendringen er fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 153**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden prioritere kosthold med nok kalsium som et viktig forebyggingstiltak for benskjørhet og beinbrudd, og sørge for at brukerne får tilbud om minimum tre porsjoner melk eller meieriprodukter hver dag der hvor det offentlige er ansvarlig for maten?

BEGRUNNELSE:

Benskjørhet, også kalt osteoporose, er en tilstand med redusert benmasse og endret benstruktur, som skyldes at vevet har for lavt innhold av kalsium. Dette fører til at skjelettet blir porøst, det svekker styrken. Svekkelsen er en risikotilstand og gir ingen symptomer før man får et brudd.

Årsakene til benskjørhet er sammensatt der mangelfullt kosthold med for lite inntak av kalsium, vitamin D og proteiner er en av årsakene bl.a. Helsenorge peker på. Denne sykdommen kalles ofte for den skjulte kvinnesykdommen og mye fakta underbygger dette.

Styrking av skjelettet gjøres i barne- og ungdomsårene frem til vi er omtrent 25 år. Etter dette er det viktig å vedlikeholde benbygningen. Osteoporotiske brudd medfører smerter, funksjonstap og redusert livskvalitet. Hoftebrudd alene anslås å koste samfunnet mellom 7 og 9 mrd. kroner årlig, i henhold til FHI. Vi kan forvente økte kostnader i årene som kommer, ettersom framskrivninger har antydnet at sykdomsbyrden (helse- og omsorgsjusterte leveår) av hoftebrudd vil fordobles fra 2020 til 2040. Nok kalsium, vitamin D og proteiner sammen med vekt bærende fysisk aktivitet har betydning både for å nå sitt potensiale for maksimal beintetthet i ung alder og for å vedlikeholde beintetthet og forebygge beintap etter overgangsalderen og i alderdommen.

Kalsium er det mineralet det finnes mest av i skjelettet vårt. Mineralet kan ikke dannes i kroppen, og må derfor tilføres via mat og drikke. Uten tilstrekkelig kalsium i kostholdet vil kroppen bryte ned mer benvev enn den klarer å bygge opp, skjelettet vil bli mer porøst og dermed svekkes. Dette kan på sikt medføre utvikling av osteoporose. Den beste kilden til kalsium i det norske kostholdet er melk og meieriprodukter, som bidrar med om lag 70 % av inntaket i det daglige kostholdet.

Ifølge de nye kostrådene fra Helsedirektoratet, er det anbefalt at vi spiser eller drikker tre porsjoner melk eller meieriprodukter hver dag. Å sikre at kostrådene etterfølges vil være et rimelig, men viktig forebyggingstiltak for å redusere risiko for osteoporose og beinbrudd. Her

har det offentlige et særlig ansvar der de er ansvarlig for retningslinjene for å kjøpe inn og/eller servere mat som følger opp kostrådene, enten dette er på til barn, på sykehjem, institusjon eller i hjemmetjenesten.

Svar:

Som helse- og omsorgsminister er det viktig for meg at befolkningen spiser i tråd med helsemyndighetenes kostråd og får i seg riktig mengde energi og næringsstoffer. Jeg er enig med representant Hoksrud i at det offentlige har et særlig ansvar for å legge til rette for at befolkningen kan spise i tråd med kostrådene. Jeg arbeider helhetlig med tiltak som skal gjøre det enklere for folk å spise i tråd med kostrådene. Det inkluderer også anbefalingen om å drikke eller spise tre porsjoner melk eller meieriprodukter hver dag.

Helsedirektoratet har ansvar for å følge med på forhold som påvirker folkehelsen og gi råd og veiledning om strategier og tiltak. Kostholdsundersøkelser viser at enkelte grupper i befolkningen kan få for lite vitamin D, og at enkelte grupper, f.eks. unge jenter, kan få for lite kalsium og jod gjennom kostholdet. Dette er en av grunnene til at Helsedirektoratet anbefaler oss å spise tre porsjoner melk og meieriprodukter daglig, hvorav to porsjoner bør være melk eller yoghurt.

Det er også Helsedirektoratet som har ansvaret for å fremme kostrådene. De kommuniserer sine råd til det offentlige, bl.a. gjennom nasjonale faglige retningslinjer for spedbarns-ernæring, og mat og måltider i barnehage og skoler. Retningslinjene for mat og måltid i barnehagen, skolen og skolefritidsordningen (SFO) har anbefalinger som spesifiserer at mat og måltider som serveres der bør være i tråd med Helsedirektoratets kostråd. I skolen anbefales det bl.a. at elevene bør tilbys ordninger som sikrer tilgang til melk til måltidene.

Helsedirektoratet har også en nasjonal veileder om ernæringshensyn i offentlig anskaffelser av mat- og drikkeprodukter og måltider (utenom heldøgns forpleining), som skal hjelpe offentlige virksomheter, slik som barnehager, skoler/SFO, kantiner, kafeer, dagsenter mv, med å ta ernæringshensyn ved anskaffelser av mat- og drikkeprodukter og/eller måltidstjenester. Helsedirektoratet ønsker på sikt å utvikle egne krav og kriterier for anskaffelser til heldøgns institusjoner, hjemmeboende eldre og andre med spesielle behov. Kosthåndboken, en veileder i ernæringsarbeid i helse- og omsorgstjenesten, er frem til det retningsgivende.

Hensikten med de nevnte retningslinjene og veilederne fra Helsedirektoratet er at maten som tilbys i det offentlige skal være i tråd med kostholdsanbefalingene. Helsedirektoratet arbeider for at retningslinjene og veilederne deres skal være kjent gjennom å spre informasjon via nettsider og nyhetsbrev. I høst har Helsedirektoratet takket ja til alle henvendelser om å delta på samlinger for personell i fylker/kommuner hvor retningslinjene og nye kostråd er på agendaen. Helsedirektoratet følger også opp kostholdsprogrammene Matjungelen og Fiskesprell med faglig kvalitetssikring og bidrar til bekjentgjøring. Begge disse programmene har bl.a. som mål å bidra til implementering av de nasjonale faglige retningslinjene om

mat og måltider i barnehager og skoler. Helsedirektoratet har i forbindelse med lansering av de nye kostrådene i høst også hatt kommunikasjonskampanjer rettet mot den generelle befolkningen med mål om å gjøre de nye rådene kjent, deriblant rådet om melk og meieriprodukter.

Jeg ønsker også å legge til at det er mange faktorer som kan påvirke risikoen for benskjørhet, f.eks. røyking, alkoholinntak og lite fysisk aktivitet. Mindre bruk av tobakk og alkohol og økt fysisk aktivitet vil virke forebyggende på utvikling av benskjørhet. Det er følgelig viktig å jobbe innenfor flere områder for å redusere risiko for benskjørhet og beinbrudd.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 30. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Er det en forglemmelse at en liten gruppe ambulansereidere er utelatt fra overgangsordningen til å få godkjent autorisasjon som paramedisiner når de har både teoretisk utdanning og praktisk erfaring på lik linje som, eller mer enn, de som er inkludert i overgangsordningen?

BEGRUNNELSE:

I henhold til forslag om forskrift om særlige vilkår for rett til autorisasjon som paramedisiner for ambulansereidere og sykepleiere i en overgangsperiode er en gruppe ambulansereidere totalt utelatt fra forslaget. Dette er en liten gruppe mennesker (under 20 personer) som har etatsintern utdanning tilsvarende nasjonal paramedic, lang tjeneste tid (i snitt 30 år) og som i dag innehar stillingstittel paramedic, som også reflekteres i deres lønn og stillingsbeskrivelser. Det kan derfor synes som det er en uteglemmelse fra overgangsordningen at disse få personene som i dag fyller viktige roller i helsetjenesten, ikke også får den formelle autorisasjonen. Så lenge de står i rollen de har i dag har det ingen praktisk betydning, men skulle de ønske å bytte arbeidssted vil det også få konsekvenser for type jobb på nytt arbeidssted. Jeg mener det er viktig å ivareta en viktig yrkesgruppe og anerkjenne deres kompetanse.

Det er verd å merke seg at de lengre etatsinterne utdanningene som ambulanseskolen i Oslo og trinn II-utdannelsen i Akershus, har tilsvarende fagplaner, krav og

eksamener inkludert hovedoppgave på lik linje med paramedic utdannelsen. Flere av disse personene er de med lengst erfaring og kompetanse i ambulansetjenesten, og som i dag tjenestegjør som studentveiledere, operative ledere, fag-paramedic og enereddere.

Det har tidligere blitt gjennomført flere helseutdanningsreformer, inkludert konverteringer av helseutdanninger til fagskoler og høyskoler. Konverteringsprosessen har basert seg da på to hovedkriterier. Sammenlikningen av den faktiske yrkespraksisen med kravene i det nye utdanningssystemet, og den teoretiske opplæringen i bedriftsinterne skoler med opplæringen i det nye utdanningssystemet. Disse kriteriene bør da også gjelde for alle innenfor ambulansetjenesten. Jeg er også kjent med at det finnes overgangsordninger for personer som har utdanning og eller praksis fra andre land som godkjennes i Norge.

Jeg vil derfor oppfordre helseministeren til å gjøre en vurdering av om denne gruppen som beskrevet over kan inkluderes i overgangsordningen for autorisasjon for paramedic. Det er særdeles viktig for den enkelte, men også for helsetjenesten siden denne gruppen har stor verdi for ambulansetjenesten i Norge i mange år fremover.

Svar:

Innføringen av autorisasjonsordningen medførte at det oppsto et skille mellom helsepersonellgruppen med bachelorgrad i paramedisin og andre helsepersonell-

grupper med utdanning som gir særlig kompetanse knyttet til akuttmedisinske tjenester og lengre yrkeserfaring innenfor akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus. I den sistnevnte helsepersonellgruppen har mange bidratt inn i den nye bachelorutdanningen i paramedisin, for eksempel med undervisning. Denne gruppen har også ofte hatt ansvar og oppgaver tilsvarende helsepersonell med bachelorgrad i paramedisin.

Overgangsordningen er blant annet utformet med utgangspunkt i en faglig utredning fra universitets- og høyskolesektoren som pekte på det er et kompetansegap på anslagsvis 80-115 studiepoeng mellom sykepleiere og ambulansesarbeidere med videreutdanning i paramedisin, og personell med bachelorgrad i paramedisin. For å få autorisasjon gjennom overgangsordningen må søkeren derfor veie opp for kompetansegapet gjennom yrkesrelevant praksis i etterkant av fullført formell videreutdanning.

Departementet er kjent med at det finnes ulike bedriftsinterne etterutdanninger innenfor fagfeltet. I den offentlige høringen av forslag til endelig forskrift understreket Helsedirektoratet i sitt høringssvar at:

«Det er et grunnvilkår for å oppnå autorisasjon at personell har formalkompetanse innen det aktuelle faget, som i dette tilfellet er paramedisin. (...) Det er viktig at de grunnleggende prinsippene i autorisasjonsordningen også blir ivare tatt

ved opprettelse av en tidsbegrenset overgangsordning».

Helse- og omsorgsdepartementet har i arbeidet med overgangsordningen valgt å vektlegge Helsedirektoratets faglige vurdering. Dersom prinsippet om krav til formalkompetanse ikke skulle blitt lagt til grunn for overgangsordningen ville vi risikert å få en utvannet og fragmentert autorisasjonsordning. Det ville også blitt svært ressurskrevende og tidkrevende å likebehandle alle søkerne med ulike bedriftsinterne etterutdanninger. Det følger derfor av forskriften at søkeren må ha bestått videreutdanning i paramedisin med 60 studiepoeng eller master i prehospitale tjenester med 120 studiepoeng, som ble påbegynt før forskriften trådte i kraft.

Paramedisin er et relativt nytt fagområde i Norge, og det tar tid å bygge opp et sterkt fagmiljø. Fagområdet har derfor i en periode lent seg noe på andre fagområder som sykepleie og ambulansesfag når det kommer til blant annet veiledning i utdanningene. Over tid vil paramedisin bli et sterkere fagmiljø som i større grad kan stå på egne ben. Overgangsordningen dekker i dag sykepleiere og ambulansesarbeidere som innen de angitte tidsfristene og kravene i forskriften, har gjennomført både formell videreutdanning i paramedisin og yrkesrelevant praksis, samt personell med autorisasjon som både sykepleier og ambulansesarbeider med tilstrekkelig yrkesrelevant praksis.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 5. november 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Den 20. september la statsministeren fram for partiene på Stortinget regjeringens planer for videre støtte til Ukraina gjennom Nansenfondet. MDG foreslo at regjeringen burde utrede å ta oljefondet direkte i bruk for å støtte Ukraina langt mer. Statsministeren svarte, slik denne representanten oppfattet det, at hvis Norge gir for mye penger kan andre land svare med å gi mindre.

Kan statsministeren bekrefte at dette er del av regjeringens begrunnelse for nivået på støtten til Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens begrunnelse for hvor mye Norge støtter Ukraina gjennom Nansenfondet har stor allmenn in-

teresse. Det er enighet, også uttalt fra regjeringen, om at ukrainsk nederlag i krigen absolutt må unngås, og at russisk seier vil være svært skadelig også for Norge. Derfor er det viktig at Ukraina får nok støtte til å ikke tape, og dermed også viktig at Norge bidrar nok til å sikre dette.

Rent økonomisk har Norge muligheter til å støtte Ukraina langt mer enn vi gjør i dag. Hvor mye er en politisk avgjørelse. Denne representanten har ikke registrert noen klar offentlig begrunnelse fra regjeringshold for hvorfor akkurat dagens støttenivå er valgt. Regjeringen begrunnet ikke hvorfor 75 milliarder over 5 år var rammen for Nansenprogrammet fram til september i år, og ikke hvorfor 135 milliarder kroner over 7 år inklusive 15 milliarder på neste års statsbudsjett nå er rammen for Nansenprogrammet.

På møtet mellom statsministeren, utenriksministeren og representanter for partiene på Stortinget den 20. september, foreslo MDG at regjeringen bør utrede av oljefondet til å støtte Ukraina med et vesentlig høyere beløp enn nivået regjeringen har lagt seg på. MDGs begrunnelse for dette er todelt. For det første er Norge blant svært få land som har tjent på krigen, på grunn av unormalt høye gasspriser som følge av krigsutbruddet. For det andre, og viktigst, er Ukraina sterkt presset. De har for lite våpen, ammunisjon og utstyr til å forsvare seg mot stadig nye russiske ødeleggelser, og for lite ressurser til å holde sivilsamfunnet gående.

Statsministeren avviste MDGs forslag, og begrunnet avvismingen blant annet med at et for stort støttebeløp fra Norge kan være skadelig fordi det vil få andre land til å gi mindre.

Med nivået regjeringen nå legger seg på i Nansen-programmet, og med den støtten regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2025, bidrar Norge langt mindre til Ukraina enn mange andre land, både i faktiske beløp og per capita. Når Norge rent økonomisk har mulighet til å støtte Ukraina langt mer enn regjeringen velger å gjøre, har statsministerens begrunnelse for støttenivået allmenheten interesse.

Svar:

Statsministeren har bedt meg besvare spørsmålet.

Jeg deler representantens dype solidaritet med Ukraina. Ukrainas styrker kjemper nå for å stå imot Russlands forsøk på å rykke fram i Øst-Ukraina. De siste månedene har Russland i tillegg intensivert sine angrep mot sivile og sivil infrastruktur, særlig Ukrainas kraftforsyning. I sin siste rapport konkluderte FNs uavhengige undersøkelseskommisjon for Ukraina med at russiske myndigheter har begått forbrytelser mot menneskeheten som følge av sin omfattende tortur av ukrainske sivile og krigsfanger. Utplasseringen av flere tusen nordkoreanske soldater i Russland er det foreløpig siste av flere svært alvorlige utviklingstrekk i Russlands ulovlige og brutale angrepskrig.

Siden starten av Russlands fullskalainvasjon har Norge bidratt med omfattende militær og sivil støtte til Ukraina og landets forsvarskamp. For regjeringen har Ukrainas behov hele tiden vært førende.

Jeg deltok på møtet 20. september og kjenner meg ikke igjen i representantens gjengivelse av møtets innhold. Hvis Ukraina skal lykkes med å stå imot den russiske aggresjonen, avskrekke framtidige angrep og gjenoppbygge landet, er de avhengig av fortsatt sterk og langsiktig internasjonal støtte. Regjeringen ønsker velkommen alle bidrag til Ukrainas forsvarskamp.

Representanten hevder regjeringen ikke har begrunnet hvorfor rammen for Nansen-programmet var 75 milliarder over fem år. Nansen-programmets rammer ble

definert gjennom tverrpolitisk enighet mellom partiene på Stortinget, nedfelt i en egen politisk avtale 16. februar 2023. Samtlige partier på Stortinget unntatt Rødt stilte seg bak avtalen, herunder Miljøpartiet De Grønne. Rødt sluttet seg til avtalen 28. april 2023. I avtalen framgår det at Nansen-programmet skulle være et femårig støtteprogram med en samlet økonomisk ramme på 75 milliarder kroner. Denne tverrpolitiske enigheten har vært og er fortsatt en stor styrke ved Nansen-programmet og Norges støtte til Ukraina.

Jeg deler representantens vurdering av at Ukraina er sterkt presset som følge av Russlands fortsatte og intensiverte krigføring. Dette er årsaken til at regjeringen har foreslått å styrke, utvide og forlenge Nansen-programmet. Forslaget ble presentert i møtet mellom partiene på Stortinget og regjeringen 20. september, og gjentatt i statsbudsjettet for 2025.

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2025 foreslått å øke Norges støtte til Ukraina med minst 60 milliarder kroner. Forslaget innebærer at vi innfører et gulv, altså et minimumsbeløp, på 15 milliarder kroner hvert år – i stedet for en ramme på 75 milliarder kroner over fem år. Vi vil også etterfylle midlene vi har forskuttert i 2023 og 2024. Det vil si at tidligere års forseringer av støtte ikke skal komme til fratrukk av framtidig års ramme. Vi foreslår i tillegg å forlenge programmet med tre år til 2030 og øke støtten med ytterligere 5 milliarder inneværende år. Disse midlene skal dekke viktige militære og sivile behov som ikke kan vente, blant annet luftvern og sikring av Ukrainas kraftforsyning til vinteren. Et viktig element i regjeringens forslag er muligheten til å vurdere behovet for ekstrabevilgninger gjennom året. Når vi ser at Ukraina har konkrete behov hvor vi har mulighet til å bidra, vil vi komme tilbake til Stortinget som del av budsjetttrundene.

Regjeringen ser fram til å fortsette dialogen om styrkingen av Nansen-programmet med partiene på Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 156**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 28. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Hvorfor er satsingen på kreativ næring lagt ned?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2024-2025) kan vi lese at: På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet utlyste Kulturdirektoratet i 2018 en følgeevaluering som skulle vurdere innretningen på og effekten av tiltakene i regjeringens satsing på kulturell og kreativ næring. Evalueringen ble gjennomført av Østlandsforskning ved Høgskolen i Innlandet i samarbeid med Samfunnsøkonomisk analyse og konsulent- og rådgiverselskapet WSP, i perioden 2018–2023 og sluttrapport ble lagt fram i 2024. Sluttrapporten undersøker i hvilken grad satsingen har bidratt til økonomisk vekst i næringen, om den har gitt økt kunnskap om kultur som næring, og om virkemiddelapparatet har blitt bedre koordinert. Den konkluderer med at det har skjedd en positiv utvikling på alle disse parametrene og at det har vært en positiv utvik-

ling i økonomien og sysselsettingen til den kulturelle og kreative næringen i evalueringsperioden.

Svar:

Regjeringens satsing på kreativ næring er ikke lagt ned, selv om oppdraget til Innovasjon Norge foreslås avvirket i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025.

Det har vært en positiv utvikling i den kreative næringen, og Kultur- og likestillingsdepartementets oppdrag til Innovasjon Norge har bidratt til det. Men det næringen trenger nå for videre vekst, er ikke små øremerkede midler fra mitt departement. Kreativ næring er i vekst både nasjonalt og internasjonalt, og potensialet for videre vekst er fortsatt stort. Med et rikt kulturliv og sterke teknologiske miljøer har Norge gode forutsetninger for økt verdiskaping fra kreativ næring i årene fremover. Dette vil følges opp i regjeringens kommende Veikart for kreativ næring, som etter planen legges frem i løpet av høsten 2024.

SPØRSMÅL NR. 157**Innlevert 19. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 28. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke departementet eller NVE gjennomført oppdaterte beregninger av den antatte strømforbruksutviklingen i bygg i perioden frem til 2030, i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2025?

BEGRUNNELSE:

Statsråden skriver i sitt svar til meg dokument nr. 15:103 (2024-2025):

«Det vil være naturlig å gjennomføre oppdaterte beregninger av den antatte strømforbruksutviklingen i bygg i departementets arbeid med oppfølging av målet om redusert strømforbruk i bygg. Departementet vil orientere om status i de årlige statsbudsjettene.»

Jeg er helt enig med statsråden i at det hadde vært naturlig å gjennomføre oppdaterte beregninger av den antatte strømforbruksutviklingen i bygg i departementets arbeid med oppfølging av målet om redusert strømforbruk i bygg.

Spørsmålet gjelder da hvorfor dette ikke er gjennomført i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2025.

Den eneste rapporteringen jeg finner på målet om 10 redusert strømforbruk i bygg i 2030 sammenlignet med 2030 er i prop. 1 S (2024 – 2025) til Energidepartementets kapitler:

«I 2015 var strømførbruket i bygg om lag 65,6 TWh. I 2022 var det om lag 62,8 TWh. Strømførbruket må reduserast med 7,2 TWh til for at målet skal vere nådd i 2030.»

Departementet presenterer her tall for strømforbruk i bygg som er hentet fra rapporten «Mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030» fra NVE, 19. februar 2024.

Svar:

Regjeringen har besluttet å endre målet for energieffektivisering i bygg fra et energibruksmål til et strømforbruksmål, da dette svarer bedre på de utfordringene som forventes i kraftsystemet fremover. NVE har på oppdrag

fra departementet analysert konsekvensene av et slikt mål. Departementets omtale i Prop. 1 S (2024–2025) har tatt utgangspunkt i NVEs analyse.

For øvrig viser jeg til mitt svar 18. oktober 2024 på skriftlig spørsmål nr. 103 fra stortingsrepresentanten. Som det framgår av svaret mitt vil det være naturlig å gjennomføre oppdaterte beregninger av den antatte strømforbruksutviklingen i bygg i departementets arbeid med oppfølging av strømforbruksmålet. Departementet vil orientere om status i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 158

Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for når det vil bli tatt stilling til om RAD-direktivet er EØS-relevant og evt. lagt frem for Stortinget for implementering i norsk rett?

BEGRUNNELSE:

EU har vedtatt et nytt direktiv som gjelder forbrukernes kollektive rettigheter og adgangen til gruppesøksmål (direktiv 2020/1828). Direktivet ble formelt vedtatt 25. november 2020, med frist for nasjonal gjennomføring 25. desember 2022. I EU-landene trådte direktivet i kraft sommeren 2023. Direktivet åpner for at administrative myndigheter gis kompetanse til å fatte vedtak mot næringsdrivende om for eksempel reparasjon, prisavslag, heving, erstatning eller andre beføyelser som skal komme en gruppe av berørte forbrukere til gode. Selv om Norge har et regelverk for gruppesøksmål i tvisteloven, har vi ikke åpnet for at administrative myndigheter som eksempelvis Forbrukertilsynet, kan treffe slike avgjørelser etter forutgående klage fra en part som representerer forbrukerne. Å gi administrative myndigheter kompetanse til å fatte vedtak om kompensasjon for forbrukere vil kunne medføre at saker kan behandles både raskere og med lavere kostnader for de involverte.

Derfor er det interessant å få vite mer om hvordan evt. justisministeren og departementet har gjort vurderinger av dette.

Svar:

Som stortingsrepresentanten fremhever i bakgrunnen for sitt spørsmål, forplikter direktivet om beskyttelse av forbrukernes kollektive interesser medlemsstatene til å innføre et system der næringsdrivende kan pålegges ulike beføyelser som for eksempel reparasjon, prisavslag, heving og erstatning overfor en gruppe berørte forbrukere. Jeg nevner i den forbindelse at direktivet overlater til nasjonale myndigheter å avgjøre om kompetansen til å ilagge slike beføyelser skal ligge hos domstolene eller administrative myndigheter. I Norge er forbrukeres kollektive interesser uavhengig av direktivet ivarettatt gjennom reglene om gruppesøksmål.

Det aktuelle direktivet inneholder utelukkende prosessuelle regler, og det kan derfor være delte meninger om det faller inn under virkeområdet til EØS-avtalen. EØS-relevansen til direktivet er for tiden til vurdering i departementet.

Jeg viser ellers til mitt svar på det tilsvarende spørsmålet til skriftlig besvarelse nr. 165 fra stortingsrepresentant Kathy Lie.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 28. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva vil departementet gjøre for å sikre at håndhevelsen av lov og forskrift blir utført etter lovgivers intensjon, og kan Kartverket fortsette å bruke oppdatert informasjon fra Olex til sine brukere, mens Olex selv ikke kan bruke oppdatert informasjon til sine brukere?

BEGRUNNELSE:

Viser til Dokument nr. 15:642 (2021-2022). Innlevert: 10.12.2021 og Besvart: 16.12.2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen.

Man erfarer nå at Forsvaret ved å henwise til «Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold» har i praksis forbudt deler av Olex sin virksomhet. Forskriften har samtidig gitt Kartverket myndighet som såkalt «nasjonal dybde-dataforvalter» med utvidet ansvar på vegne av Forsvaret. Umiddelbart etter at forskriften var trådt i kraft, meldte Kartverket at man nå ville gjøre dybde-data tilgjengelig og alminnelig kjent for Kartverkets brukere.

Når selskapet Olex gjør det samme, er det forbudt ifølge Forsvaret. Forbudet rammer den faktiske bruken av utstyr som benyttes til «opptak» av bunninformasjon og ikke det konkrete utstyret i seg selv. Utstyr som brukes for sikker navigering og fiske omfattes derfor ikke av forbudet. Fiskerne har for eksempel i praksis vært med og tegnet bunnkart til seg selv, over viktige fiskefelt og tilliggende farvann. Olex har rensket og delt dataene tilbake til innsenderne, til beste for effektivt fiskeri og trygg ferdsel til sjøs.

Forskriften unndrar Olex-dataene fra å omfattes av loven siden Olexdata målt med ekkolodd er ugraderte og utenfor loven, fordi de ikke er regnet som «opptak». Det synes som om Forsvaret mener dette er «opptak» og således er i strid med loven.

Svar:

Forbudet mot opptak og annen bruk av informasjon om bunnforhold er fastsatt i lov 21. juni 2017 nr. 88 om informasjon om bestemt angitte områder, skjermingsverdige objekter og bunnforhold. Forbudets rekkevidde er nærmere regulert i forskrift om opptak og annen bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold. Forskriften trådte i kraft 1. januar 2024.

«Opptak» er i forskriften § 2 definert som «innhentning av informasjon som lagres på et medium til se-

ner bruk». Forbudet mot opptak av bunninformasjon omfatter den tiltenkte bruken av utstyret, og ikke utstyret i seg selv. Bruk av utstyr til for eksempel fiskeleting eller sikker navigering, regnes ikke som «opptak» etter forskriften, og er dermed ikke omfattet av forbudet. Dersom det samme utstyret derimot brukes som ledd i en systematisk kartlegging av havbunnen og dataene lagres for senere bruk, vil denne bruken rammes av forbudet.

Såkalte «crowd-sourcing»-tjenester som samler inn data fra publikum, brukere av bestemt utstyr eller liknende, vil kunne omfattes av forbudet, og dermed også kravet om tillatelse, dersom informasjonen i databasen får en høyere oppløsning enn 50 meter ganger 50 meter. Informasjonen vil da være å anse som sikkerhetsgradert etter forskriften. Dette gjelder uavhengig av om informasjonen er innhentet med utstyr brukt på en måte som ikke regnes som «opptak» etter forskriften, eksempelvis ekkolodd til fiskeleting eller sikker navigering. Slike tjenesters behandling av informasjon regnes som «annen bruk av informasjon», som i forskriften er definert som «alle andre former for behandling av informasjon, som å mangfoldiggjøre, systematisere, direkteoverføre eller på annen måte videreformidle informasjonen til andre».

Grunnlagsdata i slike tjenester har tradisjonelt sett ikke vært ansett for å være omfattet av forbudet. Den teknologiske utviklingen de seneste årene og det økende antallet aktører som bidrar inn i slike tjenester, har imidlertid gjort at deler av informasjonen i enkelte databaser nå har en kvalitet og en detaljeringsgrad som kan omfattes av forbudet og derfor krever tillatelse.

Vurderingen av om tillatelse kan gis, vil bero på en helhetsvurdering hvor sentrale momenter blant annet er hvem og hvor mange som har tilgang til databasen, hvilke systemer som brukes til å lagre informasjonen og hvor databasen er geografisk plassert. Virksomheter som skal håndtere sikkerhetsgradert informasjon, må underlegges sikkerhetsloven og oppfylle lovens krav til håndtering av gradert informasjon.

Jeg er kjent med Forsvarets bekymring knyttet til detaljeringsgraden i OLEX AS sin database og behovet for å få kontroll med den informasjonen i denne databasen. Departementet har på denne bakgrunn til vurdering hvorvidt OLEX skal underlegges sikkerhetsloven. For øvrig legger departementet til grunn at OLEX på lik linje med andre aktører i bransjen forholder seg til det gjeldende regelverket og kravet om tillatelse for å bruke slik informasjon.

Statens kartverk (Kartverket) er Norges offisielle sjøkartmyndighet. Ansvaret for Kartverkets virksomhet ligger til kommunal- og distriktsministeren. Kartverket utsteder offisielle sjøkart for norskekysten, og har i den forbindelse en stor aktivitet med å samle inn og bearbeide nøyaktige sjøkartdata. Originaldataene er gradert etter sikkerhetsloven. Når Kartverket utgir sjøkart eller andre former for dybde data, er dataene bearbeidet slik at de publiserte dataene følger kravene i forskrift om opptak og

annen bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold. Kartverket har også enkelte andre oppgaver etter forskriften, blant annet skal alle som opptar informasjon om bunnforhold melde dette til Kartverket før opptakene starter. Kartverket opplyser at de ved et par tidligere anledninger har mottatt data fra OLEX, men disse dataene inngår ikke Kartverkets produkter. Kartverket verken mottar eller formidler i dag data fra OLEX.

SPØRSMÅL NR. 160

Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 24. oktober 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Kan landbruks- og matministeren offentliggjøre alle søknader og vedtak om marka-hogst de siste fem årene og til og med frem til i dag, og ser ministeren fordelene med åpenhet og tilgjengelighet når det kommer til slike søknader og vedtak?

BEGRUNNELSE:

Naturvernforbundet Oslo og Akershus har bedt om innsyn i hogst søknader i Oslomarka (NRK, 20.10.2024). Dette for å hindre hogst av særlig verdifull skog. Det går riktignok an å finne vedtak om hogst i myndighetenes postlister, men dette gir ingen reell mulighet til å komme med innspill.

Et minimumskrav burde være organisert meldepikt og søknadsplikt før all hogst i naturskog.

Naturvernforbundet Oslo og Akershus har bedt Landbruks- og matdepartementet om å offentliggjøre alle søknader og vedtak om Marka-hogst på samme sted, men har fått avslag på forespørselen.

Svar:

Openhet og tilgjenge er viktige prinsipp for regjeringa. Dette inneber òg at informasjon om søknader og vedtak i størst mogleg grad skal vere tilgjengeleg for allmenta.

Etter forskrift 10. september nr. 2698 om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggjande kommunar er det kommunane som mottek søknader om hogst og som fattar vedtak om hogst. Kommunane publiserer vedtaka på overskriftsnivå på digitale offentlege postlister straks etter at dei er gjort. Dette er vanleg praksis for

kommunane si openheit ovanfor allmenta. Eg har tillit til at kommunane gjer dette på ein god og samvitsfull måte. Eventuelle klagesaker blir handsama av statsforvaltaren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og vedtaka hos statsforvaltaren vil vere offentleg tilgjengelege der.

Dette er saker som er offentleggjort av kommunane som gjer vedtaka. Eg ser ikkje korleis eg kan offentleggjera saker som alt er offentlege. Det er heller ikkje slik at departementet sit på desse sakene.

SPØRSMÅL NR. 161**Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 5. november 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kan statsministeren gi ei samla oversikt (fordelt på departement) over ulike handlingsplanar, vegkart, strategiar og liknande dokument med andre kreative benemningar som er lagt fram av departementa under regjeringa Støre, og ikkje er lagt fram for Stortinget for forankring i form av stortingsmelding eller som del av ein proposisjon?

GRUNNGJEVING:

Det det blir sikta til i spørsmålet er dokument av type «Veikart for Forsvarsindustrien», «Veikart for reiselivsnæringen», «Grønt Industriløft», «Kvinnehelsestrategien», «Handlingsplan for en sirkulær økonomi», «Ny nasjonal digitaliseringsstrategi» - som gjer greie for regjeringa sine planer og strategiar på eit visst politikkområde, men ikkje blir lagt fram for Stortinget til handsaming som eiga sak eller som del av ei større sak – slik at det i praksis berre er opp til regjeringa sjølv om planane blir følgde opp vidare eller ikkje.

Svar:

Det er naturleg at regjeringa fremstiller og samordner sin politikk i strategier, handlingsplaner og veikart. Stortinget blir normalt involvert i oppfølgingen av denne type politiske dokumenter gjennom behandlingen av Prop. 1 S fra departementene og bevilgningsforslag, samt i tilfeller der igangsatt utredningsarbeid og lignende ender i forslag til lovendringer eller stortingsmeldinger. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) har bedt departementene rapportere på ulike handlingsplaner, veikart, strategier og lignende dokumenter som har blitt lagt fram fra oktober 2017 til oktober 2024. Svarene er sammenstilt i tabellene nedenfor. Det må tas forbehold om at informasjonen er innhentet på kort tid og at noe kan være uteglemt, samt at det ikke er en entydig definisjon på hvilke dokumenter som skal inkluderes.

Tabell 1: Oversikt over dokumenter under regjeringen Støre

Regjeringen Støre	
Departement	Handlingsplaner, veikart, strategier og lignende dokument departementet har lagt frem i perioden oktober 2021–oktober 2024
AID	Handlingsplan mot rasisme og diskriminering – ny innsats 2024–2027 (oktober 2023) Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (oktober 2022)
BFD	Statusdokument for videreføring av Like muligheter i oppveksten (mai 2024) Vårt felles ansvar – ny retning for barnevernets institusjonstilbud (april 2024) Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg (februar 2024) Tiltaksplan for fosterhjemsrekruttering (juni 2023) Forskningsstrategi for 2022–2026 (februar 2022)
DFD	Oppfølging av berekraftsmåla i Noreg (oktober 2024) Fremtidens digitale Norge. Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030 (september 2024) Digitaliserings- og IKT-strategi for statsforvalterne 2024–2027 (juni 2024) Strategi for norsk deltakelse i Programmet for et digitalt Europa – DIGITAL (april 2024) Ei open forvaltning. Noregs handlingsplan 5, Open Government Partnership 2024–2027 (mars 2024) Arbeidsgiverstrategi i staten (2024) Grunnlag for god ledelse i staten (2024)
ED	Handlingsplan for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi (oktober 2023) Regjeringens handlingsplan om raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet (april 2023)
FIN	-
FD	Veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien (oktober 2024) Strategi for kunstig intelligens for forsvarssektoren (oktober 2023) Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse og ivaretagelse av veteraner 2024–2028 (mars 2024) Handlingsplan for lærlinger i forsvarssektoren (september 2022)

HOD	<p>Regjeringens kvinnehelsestrategi – betydningen av kjønn for helse (oktober 2024)</p> <p>Norway's WHO strategy: Norway as a member of the World Health Organization's Executive Board 2024–2027 (oktober 2024)</p> <p>Nasjonal én-helse strategi mot antimikrobiell resistens 2024-2033 (september 2024)</p> <p>Nasjonale mål for vann og helse med gjennomføringsplan (februar 2024)</p> <p>Effektive kosthaldstiltak (januar 2024)</p> <p>Regjeringens strategi og beredskapsplan for håndteringen av covid-19-pandemien (2023)</p> <p>Strategi for persontilpasset medisin (januar 2023)</p> <p>Opptrappingsplan heltid og god bemanning (oktober 2022)</p> <p>Langsiktig koronastrategi for å normalisere hverdagen (2022)</p> <p>Helse- og omsorgsdepartementets internasjonale strategi 2021–2025 (2021)</p> <p>Strategi og beredskapsplan for håndteringen av covid-19-pandemien (2021)</p>
JD	<p>Handlingsplan: Trygghet i hverdagen (oktober 2023)</p> <p>Returstrategi for perioden 2023–2029 (mars 2023)</p> <p>Revidert nasjonal kontraterrorstrategi (november 2022)</p>
KLD	<p>Strategi for trygg, sikker og forsvarlig håndtering av radioaktivt avfall i Norge (juli 2024)</p> <p>Strategi for departementenes arbeid med klima og omstilling (juni 2024)</p> <p>Handlingsplan for en sirkulær økonomi (mars 2024)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2024 (januar 2024)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2023 (januar 2023)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2022 (februar 2022)</p>
KDD	<p>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027 (juni 2023)</p> <p>Handlingsplan for auka inkludering i eit digitalt samfunn (juni 2023)</p> <p>Nasjonal strategi for eID i offentlig sektor (april 2023)</p> <p>Rettleiar for kommunane: Etablering av datasenter (april 2023)</p>
KUD	<p>Mer film sammen – regjeringens strategi for kino og filmformidling (oktober 2024)</p> <p>Krafttak mot spiseforstyrrelser i idretten (september 2024)</p> <p>Frå ord til handling. Handlingsplan for norsk fagspråk (juni 2024)</p> <p>Saman om lesing. Leselyststrategien 2024–2030 (mai 2024)</p> <p>Alle inkludert! Handlingsplan for like muligheter for å delta i kultur, idretts- og friluftslivsaktiviteter 2024–2026 (april 2024)</p> <p>Tid for spill – regjeringens dataspillstrategi 2024–2026 (desember 2023)</p> <p>Utvidet nasjonal bibliotekstrategi – ut 2025: Rom for demokrati og dannelse (september 2023)</p> <p>Rom for deltakelse – regjeringens kulturfrivillighetsstrategi 2023–2025 (april 2023)</p> <p>Regjeringens handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2023–2026 (februar 2023)</p> <p>Handlingsplan mot spilleproblemer 2022–2025 (mars 2022)</p>

KD	<p>Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024–2030 (mai 2024)</p> <p>Revidert handlingsplan for Norge og Kina om samarbeid innen forskning, teknologi og innovasjon (april 2024)</p> <p>Strategi for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling (april 2024)</p> <p>Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole (april 2024)</p> <p>Nasjonal handlingsplan for det europeiske forskningsområdet (mars 2024)</p> <p>Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030 (februar 2024)</p> <p>Kompetanse for kvalitet, Strategien for videreutdanning for lærere og skoleledere fram mot 2025 (juli 2023)</p> <p>Handlingsplan for norsk fagspråk (juni 2023)</p> <p>Barnehagen for en ny tid (januar 2023)</p> <p>Kompetanse for fremtidens barnehage (oktober 2022)</p>
LMD	<p>Nasjonal én-helse strategi mot antimikrobiell resistens 2024–2033 (2024)</p>
NFD	<p>Næringsplan for norske havområder (juni 2024)</p> <p>Strategi for å øke næringslivets investeringer i forskning og utvikling (april 2024)</p> <p>Hele Norge Eksporterer 2022–2024 – Status for eksportreformen etter to år (mars 2024)</p> <p>Veikart for reiselivsnæringen (februar 2024)</p> <p>Redegjørelse om handelspolitikk for Stortinget (november 2023)</p> <p>Veikart for grønt industriløft 2.0 (september 2023)</p> <p>Veikart Helsenæringen (august 2023)</p> <p>Handlingsplan for India-strategi 2023–2025 (juni 2023)</p> <p>Maritim likestillingsstrategi (juni 2023)</p> <p>Mineralstrategien (juni 2023)</p> <p>Regjeringens 10-punktsplan for bedre utvalg og lavere priser i matbutikken (februar 2023)</p> <p>Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (oktober 2022)</p> <p>Veikart for grønt industriløft (juni 2022)</p> <p>Norges batteristrategi (juni 2022)</p>
SD	<p>Nasjonal ladestrategi (desember 2022)</p> <p>Handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren (oktober 2022)</p>

UD	<p>Sahel-strategi 2024–2030 (oktober 2024)</p> <p>Strategi for norsk engasjement med afrikanske land (august 2024)</p> <p>Strategi for norsk humanitær politikk 2024–2029 (mai 2024)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for EU- og EØS-saker 2024–2025 (mai 2024)</p> <p>Veileder for helhetlig innsats (mars 2024)</p> <p>Handlingsplan for Indiastrategien 2023–2025 (juni 2023)</p> <p>En rettferdig verden er en likestilt verden. Handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling (oktober 2023)</p> <p>Norwegian guidelines for support to human rights defenders (august 2023)</p> <p>Handlingsplan for Kvinner, fred og sikkerhet 2023–2030 (september 2023)</p> <p>Women, Peace and Security. Guidelines for the Norwegian Foreign Service 2023–2030 (2023)</p> <p>Veileder for Utenriktjenestens arbeid med tros- og livssynsfrihet (juni 2023)</p> <p>Klima, sult og sårbarhet. Strategi for klimatilpasning, forebygging av klimarelaterte katastrofer og sultbekjempelse Klima, sult og sårbarhet (februar 2023)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for EU- og EØS-saker 2022–2023 (juli 2022)</p> <p>Kraftsamling mot svolt – ein politikk for auka sjølvforsyning. Noregs strategi for matsikkerheit i utviklingspolitikken (november 2022)</p> <p>Partnerlandstrategi for DR Kongo (2022)</p> <p>Handlingsplan - Bistand til Syria og nabolandene 2022–2023 (2022)</p> <p>Bistand til Syria og nabolandene 2022–2023 (2022)</p> <p>Likestilling for alle. Styrket innsats for inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne i utviklingspolitikken 2022–2025 (2022)</p> <p>Strategi for ytringsfrihet i utenriks- og utviklingspolitikken (juni 2021)</p> <p>Norwegian guidelines for sexual and reproductive health and rights (2022)</p>
----	---

Tabell 2: Oversikt over dokumenter under regjeringen Solberg

Regjeringen Solberg	
Departement	Handlingsplaner, veikart, strategier og lignende dokument departementet har lagt frem i perioden oktober 2017–oktober 2021
AID	<p>Strategi for økt innovasjon og bedre tjenester på arbeids- og velferdsfeltet (august 2021)</p> <p>Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold 2021–2024 (juni 2021)</p> <p>Hverdagsintegrering – Strategi for å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet 2021–2024 (juni 2021)</p> <p>Integrering gjennom kunnskap (oktober 2018)</p> <p>Retten til å bestemme over eget liv. Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse 2017–2020 (mars 2017)</p> <p>Strategi mot arbeidslivskriminalitet (februar 2017)</p>
BFD	<p>Rett på nett. Nasjonal strategi for trygg digital oppvekst. (september 2021)</p> <p>Like muligheter i oppveksten. Regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier 2020–2023 (2020)</p> <p>Trygge foreldre – trygge barn, Regjeringens strategi for foreldrestøtte 2018–2021 (juni 2018)</p>
ED	<p>Olje- og energidepartementets EU/EØS-strategi (februar 2021)</p> <p>Regjeringens hydrogenstrategi: på vei mot lavutslippssamfunnet (juni 2020)</p>
FIN	<p>Regjeringens strategi for bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen (juni 2020)</p> <p>Fornyhet strategi for boligmarkedet (juni 2018)</p>

FD	<p>Det europeiske forsvarsfondet – Strategi for norsk deltagelse (mars 2021)</p> <p>IKT-strategi for forsvarssektoren (januar 2020)</p> <p>Strategi for beskyttelse av norskutviklet forsvarsteknologi (november 2018)</p> <p>Strategi for forskning og utvikling for forsvarssektoren (juli 2018)</p> <p>Forsvarsdepartementets strategi for informasjonssikkerhet i forsvarssektoren (februar 2017)</p>
HOD	<p>Nasjonal strategi for sjeldne diagnoser (august 2021)</p> <p>Nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre i sykehjem og som mottar hjemmetjenester (mai 2021)</p> <p>Nasjonal alkoholstrategi 2021–2025. En helsefremmende og solidarisk alkoholpolitikk (mars 2021)</p> <p>Nasjonal handlingsplan for kliniske studier 2021–2025 (januar 2021)</p> <p>Handlingsplan for forebygging av selvmord 2020–2025 (september 2020)</p> <p>Handlingsplan for fortsatt reduksjon i antall svangerskapsavbrudd – informasjon og tilgjengelighet 2020–2024 (2020)</p> <p>Vi – de pårørende. Regjeringens pårørendestrategi og handlingsplan 2021–2025 (desember 2020)</p> <p>Kompetanseløft 2025 Prop. 1 S 2020–2021 (2020)</p> <p>Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn: Hovedrapport 2020 (2020)</p> <p>Handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020–2024 (mai 2020)</p> <p>Demensplan 2025 (desember 2020)</p> <p>Sammen om aktive liv. Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020–2029 (juni 2020)</p> <p>Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer (desember 2019)</p> <p>Handlingsplan for et bedre smittevern med det mål å redusere helsetjeneste-assosierte infeksjoner 2019–2023 (oktober 2019)</p> <p>Strategi for å øke helsekompetansen i befolkningen 2019–2023 (mai 2019)</p> <p>Nasjonal strategi mot hepatitter 2018–2023 (november 2018)</p> <p>Leve med kreft – Nasjonal kreftstrategi 2018–2022 (april 2018)</p> <p>Mestre hele livet – Regjeringens strategi for god psykisk helse 2017–2022 (2017)</p> <p>Nasjonal hjernehelsestrategi 2018–2024 (desember 2017)</p> <p>Nasjonal diabetesplan 2017–2021 (desember 2017)</p> <p>Sammen om kunnskapsløft for oral helse, Forsknings- og innovasjonsstrategi på tannhelsefeltet. Handlingsplan 2017–2027 (september 2017)</p> <p>Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold 2017–2021 (mars 2017)</p>

JD	<p>Handlingsplan frihet fra vold (august 2021)</p> <p>Nasjonal kontraterrorstrategi (juli 2021)</p> <p>Regjeringens strategi for bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen (juni 2020)</p> <p>Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Revidert. (juni 2020)</p> <p>Handlingsplan mot voldtekt 2019–2022 (mars 2019)</p> <p>Nasjonal strategi for digital sikkerhetskompetanse (januar 2019)</p> <p>Nasjonal strategi for digital sikkerhet m/tilhørende tiltaksoversikt (januar 2019)</p> <p>Strategi for innovasjon og næringsutvikling på Svalbard (2019)</p> <p>Strategi for forskning og høyere utdanning på Svalbard (2018)</p> <p>Redusert tilbakefall til ny kriminalitet, strategi 2017–2021 (juni 2017)</p> <p>Returstrategi 2017–2022 (2017)</p> <p>Strategi for bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen (juni 2017)</p>
KLD	<p>Handlingsplan for ville bestandar av atlantisk laks (september 2021)</p> <p>Tiltaksplan for ville pollinerande insekt 2021–2028 (august 2021)</p> <p>Noregs plaststrategi (august 2021)</p> <p>Handlingsplan for ein giftfri kvardag 2021–2024 (juli 2021)</p> <p>Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi 2021–2024 (juni 2021)</p> <p>Naturstrategi for våtmark (juni 2021)</p> <p>Nasjonal strategi for ein grøn, sirkulær økonomi (juni 2021)</p> <p>Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv (mars 2021)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2021 (januar 2021)</p> <p>Handlingsplan for biogass (januar 2021)</p> <p>Bekjempelse av fremmede skadelige organismer (august 2020)</p> <p>Digitaliseringsstrategi for klima- og miljøsektoren 2020–2024 (april 2020)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2020 (mars 2020)</p> <p>Strategy on Land Use, Land Use Change and Forestry sector (mars 2020)</p> <p>Nasjonal avfallsplan 2020-2025 (januar 2020)</p> <p>Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene (juni 2019)</p> <p>Handlingsplan for grønn skipsfart (juni 2019)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2019 (januar 2019)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2019 (januar 2019)</p> <p>Handlingsplan for friluftsliv (juli 2018)</p> <p>Miljøforvaltningens prioriterte EU/EØS-saker i 2018 (februar 2018)</p> <p>Bedre vekst, lavere utslipp – regjeringens strategi for grønn konkurransekraft (oktober 2017)</p>

KDD	<p>Digital hele livet (september 2021)</p> <p>Norske datasenter – berekraftige, digitale kraftsenter. (august 2021)</p> <p>Kyststrategi (juni 2021)</p> <p>Fjell- og innlandsstrategi (juni 2021)</p> <p>Strategi for småbyer og større tettsteder som regionale kraftsentre (juni 2021)</p> <p>Handlingsplan mot antisemittisme 2021–2023 – en videreføring. (januar 2021)</p> <p>Ei berekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og egedomsforvaltning – Strategi for bygg og egedom i statleg sivil sektor (2021)</p> <p>En bærekraftig og innovativ offentlig sektor (juni 2021)</p> <p>Voluntary National Review 2021 Norway, Report on Implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development (juni 2021)</p> <p>Vår nye digitale kvardag. Kva vi har oppnådd og korleis vi kan bygge vidare på det vi har lært. (januar 2021)</p> <p>IKT-strategi for statsforvalterembeta 2017–2022, revidert (desember 2020)</p> <p>Nasjonal strategi for kunstig intelligens (januar 2020)</p> <p>Arbeidsgiverstrategi i staten 2020–2023 (2020)</p> <p>Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021–2024 (desember 2020)</p> <p>Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken 2021–2024 (desember 2020)</p> <p>Regjeringens handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion 2020–2023 (desember 2019)</p> <p>Regjeringens tiltaksplan for å hindre uønsket påvirkning av valg (juni 2019)</p> <p>En digital offentlig sektor (juni 2019)</p> <p>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023 (mai 2019)</p> <p>Norges handlingsplan 4.Open Government Partnership nr. 4, 2019–2021 (mars 2019)</p> <p>Om forholdet mellom politisk ledelse og embetsverk. Retningslinjer. (februar 2019)</p> <p>Nasjonal geodatastrategi fram mot 2025 – alt skjer et sted (november 2018)</p> <p>Fornytt strategi for boligmarkedet (juni 2018)</p> <p>Kommunal- og moderniseringsdepartementets forsknings- og utviklingsstrategi (april 2018)</p> <p>Norge som datasenternasjon (februar 2018)</p> <p>Måltrettet plan 2017–2021 – videre innsats for kvensk språk (januar 2018)</p>
-----	---

KUD	<p>Regjeringens idrettsstrategi: Sterkere tilbake – en mer inkludert idrett (september 2021)</p> <p>Strategi for scenekunst 2021–2025 (september 2021)</p> <p>Bærekraftig og like muligheter – et universelt utformet Norge handlingsplan 2021–2025 (august 2021)</p> <p>Trygghet, mangfold og åpenhet. Regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika 2021–2024 (juni 2021)</p> <p>Handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer 2020–2023 (september 2020)</p> <p>Et samfunn for alle – Likestilling, demokrati og menneskerettigheter. Regjeringens handlingsplan for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse 2020–2025 (desember 2019)</p> <p>Handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion 2020–2023 (desember 2019)</p> <p>Nasjonal bibliotekstrategi 2020–2023 – Rom for demokrati og dannelse (september 2019)</p> <p>Spillrom – Dataspillstrategi 2020–2022 (september 2019)</p> <p>Et samfunn for alle – regjeringens strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse for perioden 2020–2030 (desember 2018)</p> <p>Handlingsplan mot spilleproblemer 2019–2021 (desember 2018)</p> <p>Kulturdepartementets strategi for åpne data (oktober 2017)</p>
KD	<p>Strategi for forskerrekuttering og karriereutvikling (september 2021)</p> <p>Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021–2025 (september 2021)</p> <p>Videre vekst og kvalitet – strategi for høyere yrkesfaglig utdanning (juli 2021)</p> <p>Strategi for kvalitetsutvikling i skolen i lys av fagfornyelsen (juli 2021)</p> <p>Barnehager mot 2030 – Strategi for barnehagekvalitet 2021–2030 (juni 2021)</p> <p>Strategi for desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter (juni 2021)</p> <p>Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet (juni 2021)</p> <p>Panoramastrategien (april 2021)</p> <p>Handlingsplan for digitalisering i grunnopplæringen (desember 2020)</p> <p>Strategi for helhetlig instituttpolitikk (april 2020)</p> <p>Skaperglede, engasjement og utforskertrang Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning (august 2019)</p> <p>Strategi for fagfornyelsen (juli 2019)</p> <p>Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata (desember 2017)</p> <p>En felles strategi for freds- og menneskerettighetsentrene (oktober 2017)</p> <p>Norsk veikart for ERA 2016–2020 (oktober 2017)</p>

LMD	<p>Handlingsplan for bærekraftig bruk av plantevernmidler 2021–2025 (september 2021)</p> <p>Den eldste skogen og nøkkelbiotopene (juli 2021)</p> <p>Dyrk byer og tettsteder – Nasjonal Strategi for urbant landbruk (februar 2021)</p> <p>Matnasjonen Norge (februar 2021)</p> <p>Forråd av gener – muligheter og beredskap for framtidens landbruk (desember 2019)</p> <p>Skog- og trenæringa – ein drivar for grøn omstilling (mars 2019)</p> <p>Nasjonal pollinatorstrategi (juni 2018)</p> <p>Hesten som ressurs – Lokal næringsutvikling (mai 2018)</p> <p>Opplevingar for ein kvar smak – strategi for reiselivet basert på landbruket og reindrifta sine ressursar (januar 2017)</p>
NFD	<p>Strategi for bedre likestilling i fiskeriene (august 2021)</p> <p>Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge 2021–2025 (august 2021)</p> <p>Havbruksstrategien – Et hav av muligheter (juli 2021)</p> <p>Nasjonal strategi for ein grøn, sirkulær økonomi (juni 2021)</p> <p>“Blått hav, grønn fremtid” – havrapport (juni 2021)</p> <p>Strategi mot arbeidslivskriminalitet (februar 2021)</p> <p>For og med norsk næringsliv (oktober 2020)</p> <p>“Blå muligheter” – regjeringens oppdaterte havstrategi (juni 2019)</p> <p>Handlingsplan for kvinnelige grundere (2019)</p> <p>Strategi for kultur og reiseliv – Norge som attraktiv kulturdestinasjon (juni 2019)</p> <p>Handlingsplan for grønn skipsfart (juni 2019)</p> <p>Strategi mot arbeidslivskriminalitet (februar 2019)</p> <p>Norge som datasenternasjon (februar 2019)</p> <p>På rett sted til rett tid (november 2018)</p>
SD	<p>Luftromstrategi (juni 2021)</p> <p>Strategi for samfunnssikkerhet i samferdselssektoren (januar 2021)</p> <p>Navigasjonsstrategi for luftfart i Norge (desember 2020)</p> <p>Handlingsplan for infrastruktur for alternative drivstoff i transport (juli 2019)</p> <p>Plan for fossilfri kollektivtrafikk i 2025 (juli 2019)</p> <p>Handlingsplan for grønn skipsfart (juni 2019)</p> <p>Handlingsplan for kollektivtransport (juli 2018)</p> <p>Strategi for tilgjengeliggjøring av offentlige data – samferdselssektoren (april 2018)</p> <p>Norges dronestrategi (mars 2018)</p>

UD	<p>Strategi for norsk innsats i Sahelregionen 2021–2025 (juni 2021)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for samarbeidet med EU (2021)</p> <p>Notat og handlingsplan om Norges innsats i Syriakrisen (2020–2021)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for samarbeidet med EU (2020)</p> <p>Norway's international Strategy to Eliminate Harmful Practices 2019-2023 (oktober 2019)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for samarbeidet med EU (2019)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for samarbeidet med EU (2018)</p> <p>Norge-India 2030. Regjeringens strategi for samarbeidet med India (desember 2018)</p> <p>Digital strategi for utviklingspolitikken (august 2018)</p> <p>Strategisk rammeverk for norsk innsats i sårbare stater og regioner (juni 2017)</p> <p>Regjeringens arbeidsprogram for samarbeidet med EU (2017)</p> <p>Partnerlandsstrategi for Etiopia</p> <p>Partnerlandsstrategi for Ghana</p> <p>Partnerlandsstrategi for Malawi</p> <p>Partnerlandsstrategi for Mali</p> <p>Partnerlandsstrategi for Mosambik</p> <p>Partnerlandsstrategi for Niger</p> <p>Partnerlandsstrategi for Somalia</p> <p>Partnerlandsstrategi for Sør-Sudan</p> <p>Partnerlandsstrategi for Tanzania</p> <p>Partnerlandsstrategi for Uganda</p> <p>Partnerlandsstrategi for Colombia</p> <p>Partnerlandsstrategi for Myanmar</p> <p>Partnerlandsstrategi for Indonesia</p> <p>Partnerlandsstrategi for Nepal</p> <p>Partnerlandsstrategi for Afghanistan</p>
----	--

I sum viser oversikten at det under denne regjeringen er lagt frem totalt 101 dokumenter av typen som etterspørres. Til sammenlikning var det 185 dokumenter som kan kategoriseres som handlingsplaner, veikart, strategier og lignende dokumenter under regjeringen Solberg i perioden 2017–2021.

SPØRSMÅL NR. 162**Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 28. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I tidligere spørsmål fra meg til klimaministeren, og til Finansdepartementet i forbindelse med statsbudsjett, så har det blitt estimert at hvis Norge regnet skogen på samme vis som EU, altså netto opptak, så hadde klimakutt behovet med 55 % målet vært rundt halvert.

Hvor stort hadde energibehovet vært fram mot 2030 for å nå 55% målet da, hvis skogens nettopptak ble beregnet slik EU regner?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet beregnet i fjor at det var behov for 34 ekstra TWH med kraft for å nå 55 % utslippskutt innen 2030.

Det er interessant å se hva behovet hadde vært hvis målet var lavere grunnet nettoregning av skog, slik EU gjør.

Svar:

EU og Norge har valgt forskjellige tilnærminger til bokføring av utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren i sine mål under Parisavtalen. Da EU meldte inn sitt forsterkede mål om 55 prosent utslippskutt i 2030 sammenlignet med 1990, valgte de å formulere målet som et «netto-mål». Det vil si at hele opptaket i skogen blir regnet inn i basisåret og målåret når de vurderer sin måloppnåelse under Parisavtalen. Dette gir ingen føring for Norge sitt mål siden Norge og EU er selvstendige partener under Parisavtalen og har meldt inn hvert sitt separate mål.

Målet Norge har forpliktet seg til under Parisavtalen og i klimaloven er å redusere utslippene med minst 55 prosent innen 2030. Målet innebærer et kutt i utslippene fra 51,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 1990 til 23,1 millioner tonn i 2030, altså et kutt på 28,2 millioner tonn. Dette kuttet representerer ambisjonen i klimamålet med hensyn til den totale mengden klimagasser i atmosfæren. Dette målet regner ikke inn hele opptaket fra skog- og arealbruk på samme måte som EU, i stedet er det addisjonelle opptak og utslipp som regnes inn mot måloppnåelsen. Det vil si effekten av nye tiltak på opptak og utslipp i skog- og arealbrukssektoren. Regjeringen foreslår å videreføre denne tilnærmingen i vårt nye klimamål for 2035, som nå er på høring.

Dersom Norge hadde regnet inn utslipp og opptak i skog på samme måte som EU i det overordnede kli-

mamålet, ville det sannsynligvis innebære at vi måtte øke utslippsmålet tilsvarende for ikke å bryte med Parisavtalen som sier at nye mål skal utgjøre en progresjon fra det forrige målet og representere statenes høyest mulige ambisjon.

Norges mål om 55 prosent utslippskutt under Parisavtalen og i klimaloven åpner for bruk av fleksible mekanismer ved vurderingen av måloppnåelse. Det er også lagt til grunn at målet under Parisavtalen og i klimaloven kan oppfylles i samarbeid med EU. Derfor er det ingen direkte sammenheng mellom hvordan Norges mål om 55 prosent utslippskutt under Parisavtalen og i klimaloven beregnes og energibehovet i Norge frem mot 2030. Dette gjelder også forskjellige måter å regne inn skog- og arealbrukssektoren.

Rapporten fra Miljødirektoratet representanten viser til i bakgrunnen for spørsmålet gjelder klimatil- tak i Norge, og beregningene her vil av samme grunn ikke påvirkes av hvordan Norges mål under Parisavtalen beregnes.

SPØRSMÅL NR. 163**Innlevert 20. oktober 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 28. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

NVE kom nylig med en rapport som i stor grad skjøt ned Norsk havvindsatsing, og hvor prognosene for norsk havvind ble levnet liten sannsynlighet for lønnsomhet eller suksess.

Kan statsråden avklar om han er enig med NVEs prognose, og hvis ikke, peke på hvor NVE tar feil?

BEGRUNNELSE:

NVE regner med at det vil bli bygget noe havvind i årene som kommer på grunn av statlig subsidiering, men at det så vil bli bråstopp etter 2040.

Årsaken er ifølge NVE ganske enkelt at Norge ut fra naturgitte forutsetninger er unikt dårlig posisjonert til havvind, og at vi blir utkonkurrert av våre naboland.

Fra rapporten:

Alle de nordiske landene har, i likhet med mange andre europeiske land, ambisjoner om å møte deler av en fremtidig forbruksvekst med økt havvindproduksjon. De siste årene har kostnadene for denne teknologien økt, og de langsiktige kostnadsanslagene vi regelmessig henter inn, er høyere nå enn tidligere anslag. Basert på det vi vet i dag om kostnader for havvind og utviklingen i landene rundt oss, kan det bli utfordrende å skape en lønnsom drift for norsk havvind mellom 2040 og 2050, med mindre vi ser en dramatisk teknologiutvikling eller kostnadsfall på dette området.

“Flere av de utpekte områdene for havvind i Norge ligger langt fra land og på dypt vann. Gunstigere forhold i resten av Norden og Europa gjør at prosjektene i disse landene kan bli mer konkurransedyktige enn de norske. I analysen vår har vi sett på hvordan lønnsomheten til norsk havvind varierer med ulike forutsetninger om havvindutbygging, handelskapasitet og forbruksvekst. I de aller fleste tilfeller oppnår norsk havvind for lave priser til å dekke sine kostnader over levetiden.”

“Våre simuleringer tyder altså på at en stor utbygging av havvind i Norge uten offentlig støtte, forutsetter en betydelig høyere forbruksvekst enn det vi har lagt til grunn i vårt basisscenario. Der som landene rundt oss, både i Norden og ellers i Europa, bygger ut havvind til en lavere kostnad enn oss, vil dette være med på å trekke ned prisnivået i kraftmarkedet, noe som igjen kan øke støttebehovet for norsk havvind.”

“En lønnsom utbygging av norsk havvind vil dermed kreve at kraftprisen i Norge er høyere enn i landene rundt oss, som i en situasjon med kraftunderskudd i Norge. Alternativt må teknologikostnaden for flytende havvind falle betydelig og falle sterkere enn markedsprisen på kraft.”

Fra: <https://www.nettavisen.no/okonomi/nve-mener-norsk-havvind-satsing-ikke-vil-lykkes/s/5-95-2064981>

Svar:

Jeg vil først understreke at NVEs analyser er viktige for langsiktige perspektiver i kraftmarkedet. Selv om analysene gir verdifull innsikt, er det viktig å huske at NVEs basisbane ikke er en ren havvindanalyse eller en prognose, men en mulig framskrivning basert på vedtatt politikk og virkemidler, samt flere usikre forutsetninger om de neste 25 årene.

Med tanke på den store omstillingen Norge, Europa og verden står overfor er det vanskelig å si noe sikkert i dag om hva som blir utviklingen de neste ti-årene, men det er sannsynlig at kraftetterspørselen øker betydelig fram mot 2040 og 2050. For å sikre kraftbalansen må den dekkes inn gjennom økt produksjon. Vi trenger flere teknologier, inkludert vindkraft på land og til havs, solkraft og vannkraft.

Havvind spiller en viktig rolle i NVEs framskrivinger, med en årlig kraftproduksjon på 29 TWh i 2040. Hvis denne produksjonen ikke realiseres, må vi kompensere med lavere forbruk, annen kraftproduksjon eller import. Realiseringen av 29 TWh havvindproduksjon er en sentral forutsetning for redusert kraftpris mot 2040, ifølge NVEs analyse. Analysen indikerer at kraftprisen kan reduseres til om lag 50 øre/kWh innen 2040, mye på grunn av en styrket kraftbalanse i Norge, som delvis drives av havvind. Lønnsomheten til havvind etter 2040 er usikker, men teknologisk utvikling og kraftpriser vil være avgjørende. For de første prosjektene er statsstøtte nødvendig. NVE forventer at realisering av prosjekter, læring og teknologiutvikling vil redusere behovet for støtte over tid.

Landbasert vind er for øvrig også et sentralt bidrag til en styrket kraftbalanse i Norge, og reduksjon i kraftprisen framover. Jeg håper representanten merker seg dette.

SPØRSMÅL NR. 164**Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 28. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Hva vil være provenyeffekten dersom kommunene i Nord-Troms, som inngår i tiltakssonen, skulle motta det samme innbyggertilskuddet som kommunene i den øvrige tiltakssonen (Finnmark)?

BEGRUNNELSE:

Ber om hhv. helårs- og halvårsvirkning.

Svar:

Innsatssona for Finnmark og Nord-Troms, som tidlegare vart kalla tiltakssona, omfattar alle kommunane i Finnmark og sju kommunar i Nord-Troms (Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Karlsøy, Lyngen og Storfjord). Målet med innsatssona er å skape ein attraktiv region å bu, arbeide og drive næringsverksemd i. Det er fleire særskilde verkemiddel for innsatssona, retta mot både privatpersonar, næringsliv og kommunane i området.

Rammetilskotet til kommunane består av eit innbyggartilskot, regionalpolitiske tilskot som mellom anna distriktstilskot Nord-Noreg, og eit skjønstilskot. Når det gjeld innbyggartilskotet er det er ingen særskilde ordningar for kommunane i innsatssona i Nord-Troms og Finnmark, med unntak av kompensasjonen som desse kommunane får for gratis barnehage. Kommunane i Nord-Troms og Finnmark blir behandla på same måte i berekninga av kompensasjonen for gratis barnehage i innsatssona. I forslaget til statsbudsjett for 2025 er den samla kompensasjonen for gratis barnehage i innstassona på 130,921 mill. kroner.

Kommunane i innsatssona får distriktstilskot Nord-Noreg etter høgare satsar enn andre kommunar i Nord-Noreg. Distriktstilskot Nord-Noreg består av ein del som blir fordelt per innbygger, og ein del som blir fordelt per kommune til dei minste kommunane. Det er ingen forskjell mellom Nord-Troms og Finnmark når det gjeld den delen av distriktstilskotet som blir gitt som småkommunetillegg. Den delen av distriktstilskotet som blir gitt med ein sats per innbygger, varierer mellom kommunar i ulike fylke og område innanfor fylke. I forslaget til statsbudsjett for 2025 er satsen i Finnmark på 9 814 kroner per innbygger, mens satsen i Nord-Troms er på 4 737 kroner per innbygger. Til samanlikning er satsen i resten av Troms 4 019 kroner per innbygger, mens satsen i Nordland og Namdalen er 2 096 kroner per innbygger.

Dersom kommunane i innsatssona i Nord-Troms hadde fått distriktstilskot Nord-Noreg etter dei same satsane som i Finnmark, ville kvar kommune fått ein auke i distriktstilskotet på 5 077 kroner per innbygger. Det samla distriktstilskotet til dei sju kommunane ville auka med 88,969 mill. kroner.

Viss ein legg til grunn ei uendra kommuneramme, vil ein auke i distriktstilskotet bli finansiert med eit likt beløp per innbygger frå innbyggartilskotet til alle kommunane i landet. Ein auke i distriktstilskotet på 88,969 mill. kroner vil innebere ein reduksjon i innbyggartilskotet på 16 kroner per innbygger for alle kommunar, inkludert kommunane i innsatssona.

Rammetilskotet til kommunane blir delt i ti like store terminbeløp som blir betalt ut kvar månad unntatt i august og desember. Utbetalinga av auken i distriktstilskotet det første halvåret vil derfor vere 6/10 av den samla auken (53,381 mill. kroner), mens utbetalinga i andre halvår vil vere 4/10 av beløpet (35,588 mill. kroner).

SPØRSMÅL NR. 165**Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Å bringe en forbrukerklage opp for retten er svært ressurskrevende. Når mange klager på den samme saken vil man tenke at det vil være gunstig å fremme søksmål som gruppe. Men gruppesøksmål er i praksis så dyrt at bare Forbrukerrådet kan gjøre det i Norge. Det nylig vedtatte RAD direktivet som gjelder forbrukernes kollektive rettigheter kan bedre forbrukernes situasjon.

Kan statsråden redegjøre for når det vil bli tatt stilling til om RAD-direktivet er EØS-relevant og evt. lagt frem for Stortinget for implementering i norsk rett?

BEGRUNNELSE:

EU har vedtatt et nytt direktiv som gjelder forbrukernes kollektive rettigheter og adgangen til gruppesøksmål (direktiv 2020/1828), RAD direktivet. Direktivet ble formelt vedtatt 25. november 2020, med frist for nasjonal gjennomføring 25. desember 2022. I EU-landene trådte direktivet i kraft sommeren 2023. Direktivet åpner for at administrative myndigheter gis kompetanse til å fatte vedtak mot næringsdrivende om for eksempel reparasjon, prisavslag, heving, erstatning eller andre beføyelser som skal komme en gruppe av berørte forbrukere til gode. Selv om Norge har et regelverk for gruppesøksmål i tvisteloven, har vi ikke åpnet for at administrative myndigheter som eksempelvis Forbrukertilsynet, kan treffe slike avgjørelser etter forutgående klage fra en part som representerer for-

brukerne. Å gi administrative myndigheter kompetanse til å fatte vedtak om kompensasjon for forbrukere vil etter alt å dømme medføre at saker kan behandles både raskere og med lavere kostnader for de involverte.

Svar:

Som stortingsrepresentanten fremhever i begrunnelsen for sitt spørsmål, forplikter direktivet om beskyttelse av forbrukernes kollektive interesser medlemsstatene til å innføre et system der næringsdrivende kan pålegges ulike beføyelser som for eksempel reparasjon, prisavslag, heving og erstatning overfor en gruppe berørte forbrukere. Jeg nevner i den forbindelse at direktivet overlater til nasjonale myndigheter å avgjøre om kompetansen til å ilegge slike beføyelser skal ligge hos domstolene eller administrative myndigheter. I Norge er forbrukeres kollektive interesser uavhengig av direktivet ivaretatt gjennom reglene om gruppesøksmål.

Det aktuelle direktivet inneholder utelukkende prosessuelle regler, og det kan derfor være delte meninger om det faller inn under virkeområdet til EØS-avtalen. EØS-relevansen til direktivet er for tiden til vurdering i departementet.

Jeg viser ellers til mitt svar på det tilsvarende spørsmålet til skriftlig besvarelse nr. 158 fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal.

SPØRSMÅL NR. 166**Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 28. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil statsråden kreve at bompengeretakstene justeres for å oppnå gjennomsnittstaksten vedtatt i Bypakke Bergen Prop. 11 S (2017-2018)?

BEGRUNNELSE:

Den gjennomsnittlige inntekten i Bypakke Bergen skal være 14,77 2024-kroner per passering, jamfør vedtak i prop. 11 S (2017-2018). Men den reelle gjennomsnittlige inntekten har falt jevnlig og ligger i dag på 11,61-kroner (kilde: Miljøløftet). Fallet vil fortsette i takt med økende elbilandel, og differansen mellom reelle inntekter og det

som kreves for å finansiere prosjektene i pakken vil øke ytterligere fra 1.1.2025.

Samtidig øker trafikken i Bergen. Nullvekstmålet vil ikke nås, og det glidende snittet har lenge vært reddet av trafikktallene fra korona-tiden. Situasjonen er altså at inntektene går ned, og trafikken går opp.

I 2023 besluttet derfor partene i Styringsgruppen for Bypakke Bergen at bompengene skulle justeres i 2024 slik at gjennomsnittstakst kunne oppnås, noe det nye byrådet ved Christine Kahrs (H) bekreftet i Styringsgruppen 6. desember 2023. Men byrådet har ikke fulgt dette opp, og nå taper partene, Bergen kommune, Vestland fylke, og staten, over 21 millioner per måned (kilde: Bergen kommune). Inntektene kan ikke hentes inn igjen senere, og staten og fylkeskommunen er klare for å justere takstene for å sikre nullvekstmålet samt nødvendig finansiering av prosjekter som Bybanen til Åsane og Nordhordalandstunnelen.

Byrådet i Bergen vil ikke foreta seg noe før staten presser på, og spørsmålet er derfor nå staten har tenkt å gjøre dette.

Svar:

I 2020 ble det inngått byvekstavtale for perioden 2019–2029 mellom Samferdselsdepartementet og daværende Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Vestland fylkeskommune og kommunene Bergen, Askøy, Øygarden, Alver og Bjørnafjorden. I denne avtalen har partene forpliktet seg til å arbeide sammen for å nå nullvekstmålet for persontransport med bil. Det krever en sammensatt virkemiddelbruk, der alle partene bidrar med tiltak innenfor sine ansvarsområder.

Den bompengefinansierte bypakken for Bergen ble behandlet i Stortinget i 2017, jf. Prop. 11 S (2017–2018) Finansiering av Bypakke Bergen i Hordaland og Innst. 90 S (2017–2018). Det ble i den forbindelse fastsatt en gjennomsnittstakst (gjennomsnittlig inntekt per passering). Bypakken er en del av byvekstavtalen, som samlet omtales som Miljøløftet.

I bypakker kan lokale myndigheter justere bompengetakstene slik at gjennomsnittstaksten blir som forutsatt i proposisjonen. For Miljøløftet har bompengeselskapet fullmakt fra styringsgruppen til å søke om justering av bompengetakstene i samsvar med konsumprisindeksen. Jeg har fått opplyst at det foreligger søknad fra bompengeselskapet om prisjustering av takstene i samsvar med konsumprisindeksen frem til september 2024. Det forventes prisjustering av takstene tidlig i januar 2025.

Jeg er også kjent med at styringsgruppen i Miljøløftet har satt i gang et arbeid for å se på mulige alternativer for å oppnå gjennomsnittstaksten i Prop. 11 S (2017–2018). En arbeidsgruppe har foreslått for styringsgruppen å øke takstene for alle kjøretøy utover prisveksten, i tillegg

til å øke taksten for elbiler i tråd med Prop. 1 S (2022–2023) for Samferdselsdepartementet, der det ble åpnet for det kan fastsettes en takst på inntil 70 pst. av ordinær takst for lette nullutslippskjøretøy. Fylkestinget i Vestland har vedtatt at taksten for lette nullutslippskjøretøy kan økes i bompengepakker forutsatt at kommunen(e) gjør tilsvarende vedtak. Bergen kommune har ennå ikke behandlet en sak om økt takst for nullutslippskjøretøy.

I bypakker og byvekstavtaler skal prosjekter og tiltak prioriteres gjennom porteføljestyring, og omfanget av utbyggingen skal tilpasses den økonomiske rammen. Dette gir lokale myndigheter både et stort handlingsrom og ansvar. Av Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036 fremgår det at det ventes en stor trafikkvekst i de største byområdene med uendret virkemiddelbruk. Nullvekstmålet vil komme under press. Det er videre pekt på at forsterket bruk av allerede kjente og tilgjengelige virkemidler vil gi størst effekt på måloppnåelsen, og at det er et unyttet handlingsrom der i dag. Restriktive tiltak mot biltrafikk som bompenger og parkeringsrestriksjoner samt konsentrert arealbruk er nevnt som gode eksempler på tiltak som kan gi høy måloppnåelse.

SPØRSMÅL NR. 167

Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 5. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan jeg be statsråden om tilsvarende statistikk, som Fremskrittspartiets justisfraksjon fikk høsten 2023 fra politidistriktene, med tall for utviklingen i antall anmeldelser med gjerningspersoner 10-17 år så langt i 2024 (til og med 2. tertial), sammenliknet med samme periode i 2018-2023, fordelt etter alle politidistrikt og landet?

BEGRUNNELSE:

Vår justisfraksjon på Stortinget har bedt om innsyn i tall for antall anmeldelser for utviklingen i ungdomskriminalitet fra alle politidistrikt så langt i 2024, men politidistriktene skriver at de har fått beskjed om at henvendelser skal gå til Justis- og beredskapsdepartementet.

Ber om tall fordelt etter lovbruddsgrupper/kriminalitetstyper, med utfyllende tall for underkategorier som f.eks. ran (ev. vipsran), ran med kniv/våpen, drap/drapsforsøk, fysisk vold, grove kroppskrenkelses, vold mot offentlig tjenesteperson, trusler, vold/trusler med kniv/våpen, kniv/våpen på offentlig sted, fysisk vold/ran utført

av flere gjerningspersoner. Tallene bes fordelt etter 10-14 åringer, 15-17 åringer og i alt.

Svar:

Statistikken viser en økning av ungdomskriminaliteten over tid, derfor har regjering iverksatt en rekke tiltak for å forebygge, avdekke og håndtere denne typen kriminalitet. Det vises i den sammenheng til ny og forbedret ungdomsstraff, hurtigspor i domstolene, gjengpakke 1 og 2 som inneholder målrettede satsninger og styrking av politiet for å håndtere økt kriminalitet. Regjeringen vil 2025 doble antall plasser i fengsel for ungdom, og vi vil tredoble kapasiteten i 2026. Regjeringen prioriterer også å styrke andre tiltak som forebygger ungdomskriminalitet. Det har også vært nødvendig å styre grunnfinansieringen av politiet, da politiet i forbindelse med politireformen ble kraftig underfinansiert. Disse grepene er kraftfulle, - og er viktig for å snu utviklingen

Den etterspurte statistikken følger vedlagt i egen tabell. Når det gjelder statistikk over drap vil jeg vise til Kripos nasjonale drapsoversikt, som offentliggjøres årlig, sist i januar 2024.

Anmeldte forhold pr. andre tertial der mistenkt, siktet eller domfelt var i alderen 10-17 år, etter politidistrikt (eier)*, alder ved gjerning, kriminalitetstype** og utvalgte typer lovbrudd	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anmeldte forhold (10-17 år), i alt	10 679	11 582	10 733	10 747	10 640	14 584	14 136
Oslo politidistrikt	2 037	2 702	1 991	1 987	1 900	2 885	2 807
10-14 år	547	730	541	594	644	1 124	1 007
Narkotikalovbrudd	31	37	..	17	9	17	14
Seksuallovbrudd	..	27	21	30	35	25	22
Skadeverk	41	62	26	54	50	81	49
Trafikklovbrudd	..	12	..	12	15	8	14
Vinningslovbrudd	272	322	281	212	255	428	374
- Ran, i alt	47	83	66	47	40	79	118
Voldslovbrudd	122	187	134	198	192	378	404

- Kroppskrenkelse, i alt	65	89	89	110	139	266	252
- Kroppsskade, i alt	15	15	..	13	..	12	21
- Trusler, i alt	32	65	34	64	37	76	104
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	7	8	..	..	13	12
Økonomilovbrudd	12	13	..	8	17	20	22
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid- smiljølovbrudd)	54	70	64	63	71	167	108
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	7	9	10	10	17	48	17
15-17 år	1 490	1 972	1 450	1 393	1 256	1 761	1 800
Narkotikalovbrudd	310	395	185	199	111	182	199
Seksuallovbrudd	47	43	53	58	37	46	44
Skadeverk	60	78	95	70	40	49	58
Trafikklovbrudd	85	94	54	124	132	181	138
Vinningslovbrudd	393	467	330	250	252	415	478
- Ran, i alt	81	112	91	75	31	46	123
Voldslovbrudd	353	488	428	329	340	462	539
- Kroppskrenkelse, i alt	178	230	194	163	178	228	250
- Kroppsskade, i alt	36	50	62	24	24	49	52
- Trusler, i alt	64	97	99	79	81	91	109
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	27	35	21	21	19	32	45
Økonomilovbrudd	70	82	72	89	161	103	43
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid- smiljølovbrudd)	172	325	233	274	183	323	301
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	32	63	42	32	52	90	50
Øst politidistrikt	1 490	1 597	1 707	1 636	1 462	2 301	2 112
10-14 år	352	353	472	453	488	751	701
Narkotikalovbrudd	14	15	..	..	24	13	19
Seksuallovbrudd	35	28	47	22	33	31	50
Skadeverk	33	36	59	75	55	69	81
Trafikklovbrudd	..	5	10	..	13	15	9
Vinningslovbrudd	161	143	112	129	179	284	185

- Ran, i alt	..	5	20	10	17	32	31
Voldslovbrudd	70	75	173	136	126	200	234
- Kroppskrenkelse, i alt	30	48	98	78	89	123	121
- Kroppsskade, i alt	8	..	6	..	..	5	10
- Trusler, i alt	27	20	54	38	25	61	87
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	6	..	..	7	10
Økonomilovbrudd	..	5	..	10	13	23	12
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	31	46	60	68	45	116	111
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	8	6	6	7	12	12
15 -17 år	1 138	1 244	1 235	1 183	974	1 550	1 411
Narkotikalovbrudd	185	237	214	162	115	154	138
Seksuallovbrudd	73	55	60	72	52	73	52
Skadeverk	84	70	76	72	33	106	72
Trafikklovbrudd	100	152	142	158	149	172	159
Vinningslovbrudd	267	288	200	191	210	361	247
- Ran, i alt	13	41	37	23	20	37	43
Voldslovbrudd	246	267	355	255	238	414	407
- Kroppskrenkelse, i alt	117	140	189	130	129	238	227
- Kroppsskade, i alt	15	24	27	24	21	34	26
- Trusler, i alt	76	58	59	66	43	78	98
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	16	17	25	13	25	21	27
Økonomilovbrudd	33	26	45	82	70	79	82
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	150	149	143	191	107	191	254
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	18	15	27	18	20	45	45
Innlandet politidistrikt	529	580	626	501	509	643	739
10-14 år	60	128	106	128	166	184	183
Narkotikalovbrudd	..	..	5	8	..	..	..
Seksuallovbrudd	17	12	14	22	28	21	21
Skadeverk	8	48	13	18	11	22	31

Trafikklovbrudd	..	..	..	6	7	..	5
Vinningslovbrudd	19	28	32	28	35	62	45
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	9
Voldslovbrudd	8	21	34	30	56	43	47
- Kroppskrenkelse, i alt	5	13	15	21	23	27	18
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	..	..	17	7	22	15	21
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	6	5	8	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	6	11	8	10	23	22	31
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	6	9
15 -17 år	469	452	520	373	343	459	556
Narkotikalovbrudd	89	81	50	37	14	51	30
Seksuallovbrudd	..	36	39	42	44	41	49
Skadeverk	45	82	103	25	24	22	38
Trafikklovbrudd	90	57	66	98	94	76	117
Vinningslovbrudd	76	61	90	45	62	66	82
- Ran, i alt	12	..	..	..	..	14	..
Voldslovbrudd	78	83	88	64	71	112	116
- Kroppskrenkelse, i alt	38	43	31	40	36	77	68
- Kroppsskade, i alt	..	5	6	..	11	7	9
- Trusler, i alt	24	15	33	14	13	17	19
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	9	8	..	5	8	6
Økonomilovbrudd	..	5	9	9	11	33	18
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	57	47	75	53	23	58	106
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	7	..	..	..	6	16
Sør-Øst politidistrikt	1 083	1 292	1 048	1 307	1 415	1 687	1 622
10-14 år	282	364	295	446	494	508	428
Narkotikalovbrudd	20	18	13	..	15	15	7

Seksuallovbrudd	39	27	25	38	27	16	22
Skadeverk	37	58	47	85	72	59	81
Trafikklovbrudd	..	9	..	8	11	13	17
Vinningslovbrudd	92	135	104	116	222	190	136
- Ran, i alt	..	..	9	11	13	15	16
Voldslovbrudd	58	62	75	127	79	128	107
- Kroppskrenkelse, i alt	33	43	50	64	48	84	71
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	7	..	7	..
- Trusler, i alt	20	12	12	41	18	19	12
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	8	..	15	..
Økonomilovbrudd	..	7	..	..	13	11	9
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	28	48	24	62	55	76	49
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	9	5	8	11	11	6
15 -17 år	801	928	753	861	921	1 179	1 194
Narkotikalovbrudd	151	195	128	96	60	58	85
Seksuallovbrudd	52	47	44	62	43	40	55
Skadeverk	51	56	29	44	80	63	57
Trafikklovbrudd	129	108	125	150	107	187	146
Vinningslovbrudd	138	163	144	159	221	263	304
- Ran, i alt	..	12	31	19	13	41	99
Voldslovbrudd	156	215	165	206	233	319	338
- Kroppskrenkelse, i alt	77	115	102	101	98	170	177
- Kroppsskade, i alt	12	14	9	7	26	24	22
- Trusler, i alt	41	53	23	44	51	70	67
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	16	17	17	35	48	44	43
Økonomilovbrudd	41	25	17	25	60	99	32
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	83	119	101	119	117	150	177
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	14	24	14	20	37	39
Agder politidistrikt	730	842	677	829	962	1 174	936

10-14 år	134	179	133	227	329	457	254
Narkotikalovbrudd	..	..	..	12	..	10	..
Seksuallovbrudd	11	10	15	9	14	20	9
Skadeverk	21	27	35	43	41	27	29
Trafikklovbrudd	5	..	5	..	..	5	11
Vinningslovbrudd	39	44	39	77	158	186	105
- Ran, i alt	..	..	..	..	8	9	15
Voldslovbrudd	38	34	23	46	72	140	66
- Kroppskrenkelse, i alt	10	22	13	38	41	75	37
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	6	6	..
- Trusler, i alt	16	6	9	5	12	39	21
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	7	14	..
Økonomilovbrudd	..	8	..	..	..	6	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	17	46	13	36	35	63	26
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	10	..	..	..	8	..
15 -17 år	596	663	544	602	633	717	682
Narkotikalovbrudd	54	102	57	40	34	57	39
Seksuallovbrudd	25	30	25	39	28	17	16
Skadeverk	38	63	59	49	61	60	72
Trafikklovbrudd	81	79	73	79	71	109	86
Vinningslovbrudd	128	134	113	100	128	151	174
- Ran, i alt	18	17	18	10	11	22	30
Voldslovbrudd	179	151	123	160	184	194	183
- Kroppskrenkelse, i alt	78	81	49	88	102	67	85
- Kroppsskade, i alt	17	11	10	9	9	13	9
- Trusler, i alt	41	30	34	31	32	49	37
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	23	16	10	15	24	37	30
Økonomilovbrudd	10	7	27	26	42	8	19
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	81	97	67	109	85	121	93

- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	11	6	17	14	19	12
Sør-Vest politidistrikt	1 368	1 252	1 199	1 091	1 214	1 498	1 485
10-14 år	425	436	389	407	458	621	587
Narkotikalovbrudd	60	38	17	..	8	10	19
Seksuallovbrudd	31	..	16	37	23	30	18
Skadeverk	78	58	55	82	92	72	61
Trafikklovbrudd	..	..	15	..	12	14	19
Vinningslovbrudd	129	193	173	160	202	283	229
- Ran, i alt	..	6	14	..	..	16	29
Voldslovbrudd	63	73	56	59	65	111	120
- Kroppskrenkelse, i alt	31	48	27	35	29	64	76
- Kroppsskade, i alt	5	..	..	..	..	5	5
- Trusler, i alt	14	16	18	12	31	31	27
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	6	..	..	6	..	7	10
Økonomilovbrudd	..	6	6	6	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	52	38	51	47	52	97	118
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	7	..	6	5	..	6	15
15-17 år	943	816	810	684	756	877	898
Narkotikalovbrudd	256	201	131	87	41	51	70
Seksuallovbrudd	76	54	52	32	44	41	53
Skadeverk	..	65	90	56	66	66	77
Trafikklovbrudd	101	119	114	96	112	185	171
Vinningslovbrudd	168	151	194	157	238	261	178
- Ran, i alt	10	13	9	14	..	18	26
Voldslovbrudd	146	111	116	123	126	137	206
- Kroppskrenkelse, i alt	61	57	58	62	58	72	112
- Kroppsskade, i alt	14	..	20	17	15	15	20
- Trusler, i alt	36	24	23	19	24	27	34
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	27	10	6	19	20	13	23
Økonomilovbrudd	..	10	13	52	39	40	23

Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	114	105	100	81	90	96	120
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	7	11	5	11	10	21	23
Vest politidistrikt	969	1 024	927	952	879	1 394	1 331
10-14 år	234	274	297	284	293	538	466
Narkotikalovbrudd	8	11	12	7	8	7	12
Seksuallovbrudd	25	21	24	26	28	27	24
Skadeverk	46	52	54	65	26	83	47
Trafikklovbrudd	..	..	8	..	8	..	8
Vinningslovbrudd	75	101	96	81	105	237	190
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	21	22
Voldslovbrudd	28	38	48	49	51	100	116
- Kroppskrenkelse, i alt	16	23	24	31	31	54	54
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	6	9	14	12	15	30	40
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	..	11	13
Økonomilovbrudd	..	..	7	..	5	..	9
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	48	44	48	45	62	70	60
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	5	..	..	9	6	5
15-17 år	735	750	630	668	586	856	865
Narkotikalovbrudd	76	74	81	63	47	41	67
Seksuallovbrudd	63	58	37	55	36	49	50
Skadeverk	52	71	39	39	40	56	29
Trafikklovbrudd	114	116	125	119	103	133	141
Vinningslovbrudd	157	177	116	138	150	285	219
- Ran, i alt	6	..	6	6	11	31	29
Voldslovbrudd	91	100	117	149	93	150	222
- Kroppskrenkelse, i alt	33	53	60	75	44	60	112
- Kroppsskade, i alt	7	..	15	7	..	15	7
- Trusler, i alt	21	24	25	37	18	43	60

- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	19	8	12	18	13	21	24
Økonomilovbrudd	54	37	14	13	14	14	24
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	128	117	101	92	103	128	113
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	8	11	8	10	6	25	12
Møre og Romsdal politidistrikt	523	440	470	433	437	592	656
10-14 år	109	90	160	80	128	170	212
Narkotikalovbrudd	6	7	..	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	15	15	8	13	12	19	30
Skadeverk	20	17	13	18	17	14	18
Trafikklovbrudd	..	..	..	..	6	6	6
Vinningslovbrudd	27	18	20	9	49	59	84
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	5
Voldslovbrudd	17	16	105	18	19	37	29
- Kroppskrenkelse, i alt	8	8	6	12	13	17	19
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	6	..	99	..	..	12	7
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	..	5	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	..	..	..	6
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	19	11	10	17	19	28	36
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	..	..
15 -17 år	414	350	310	353	309	422	444
Narkotikalovbrudd	45	58	48	..	33	..	29
Seksuallovbrudd	35	19	24	27	25	37	24
Skadeverk	26	34	25	31	12	32	25
Trafikklovbrudd	72	51	68	75	65	72	101
Vinningslovbrudd	106	71	54	95	57	97	82
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	7	6
Voldslovbrudd	60	54	42	45	74	96	87
- Kroppskrenkelse, i alt	30	31	22	29	45	46	43

- Kroppsskade, i alt	..	6	..	..	9	5	6
- Trusler, i alt	9	6	5	6	11	28	18
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	13	7	5	..	5	10	12
Økonomilovbrudd	8	18	7	..	6	..	7
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	62	45	42	58	37	62	89
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	5	7	7	..	..	5	10
Trøndelag politidistrikt	898	913	844	945	950	1 030	1 173
10-14 år	318	233	234	323	342	354	323
Narkotikalovbrudd	11	8	..	..	5	..	..
Seksuallovbrudd	24	17	32	34	21	32	36
Skadeverk	68	35	49	55	39	47	44
Trafikklovbrudd	..	..	6	7	6	6	15
Vinningslovbrudd	87	99	41	93	97	84	88
- Ran, i alt	..	..	..	6	5	..	19
Voldslovbrudd	84	44	69	94	114	128	80
- Kroppskrenkelse, i alt	53	30	39	57	66	96	60
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	16	12	10	27	28	22	18
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	12	6	13	5	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	..	6	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	42	26	31	31	54	48	52
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	10	..	..	..	..	..	..
15 -17 år	580	680	610	622	608	676	850
Narkotikalovbrudd	113	126	71	55	57	54	53
Seksuallovbrudd	50	54	31	78	60	44	44
Skadeverk	29	54	42	56	51	38	57
Trafikklovbrudd	100	135	100	120	104	148	170
Vinningslovbrudd	91	92	112	103	85	109	183
- Ran, i alt	..	..	39	16	12	8	25

Voldslovbrudd	127	123	176	129	140	171	198
- Kroppskrenkelse, i alt	78	65	96	74	81	106	98
- Kroppsskade, i alt	5	6	12	..	9	19	8
- Trusler, i alt	21	36	24	28	27	27	56
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	10	7	18	10	13	13	23
Økonomilovbrudd	7	11	9	12	21	10	14
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	63	78	69	69	90	102	131
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	9	14	..	8	10	14	11
Nordland politidistrikt	478	421	547	454	374	494	521
10-14 år	129	120	175	183	121	176	138
Narkotikalovbrudd	8	..	..	6	..	7	..
Seksuallovbrudd	22	24	36	32	30	23	12
Skadeverk	38	27	39	25	14	49	35
Trafikklovbrudd	..	10	..	9	..	5	7
Vinningslovbrudd	27	26	32	32	24	33	29
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	..
Voldslovbrudd	15	20	26	42	30	32	15
- Kroppskrenkelse, i alt	9	15	13	19	14	21	5
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	5	..	..	14	13	8	8
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	..	8	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	15	12	35	35	13	26	34
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	..	..
15-17 år	349	301	372	271	253	318	383
Narkotikalovbrudd	76	73	71	28	24	27	29
Seksuallovbrudd	26	35	43	46	43	..	..
Skadeverk	48	..	44	..	..	39	52
Trafikklovbrudd	52	52	42	49	63	69	67

Vinningslovbrudd	37	51	39	31	27	30	41
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	..
Voldslovbrudd	56	44	61	60	50	74	93
- Kroppskrenkelse, i alt	33	30	23	34	33	38	44
- Kroppsskade, i alt	5	..	..	..	..	..	8
- Trusler, i alt	11	11	9	10	7	19	18
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	20	10	8	13	17
Økonomilovbrudd	7	..	9	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid- smiljølovbrudd)	47	29	63	49	28	54	77
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	11	..	..	..	..
Troms politidistrikt	346	345	493	389	323	482	554
10-14 år	75	93	151	129	87	138	197
Narkotikalovbrudd	..	9	..	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	20	11	11	15	9	11	17
Skadeverk	7	11	40	25	25	20	36
Trafikklovbrudd	..	..	..	..	..	..	6
Vinningslovbrudd	17	23	51	44	13	62	58
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	9
Voldslovbrudd	18	24	22	23	14	19	42
- Kroppskrenkelse, i alt	10	16	11	13	9	10	20
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	5	5	5	9	..	5	15
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	5	..	..	..	5
Økonomilovbrudd	..	..	..	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid- smiljølovbrudd)	7	13	21	15	18	21	33
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	..	..
15-17 år	271	252	342	260	236	344	357
Narkotikalovbrudd	46	50	..	27	7	50	26
Seksuallovbrudd	35	26	52	20	28	40	34

Skadeverk	10	..	43	16	23	34	..
Trafikklovbrudd	23	32	39	61	73	62	74
Vinningslovbrudd	53	37	58	47	30	..	50
- Ran, i alt	..	..	..	5	..	..	12
Voldslovbrudd	63	41	55	41	34	76	84
- Kroppskrenkelse, i alt	27	21	34	24	14	34	42
- Kroppsskade, i alt	5	..	..	..	..	6	7
- Trusler, i alt	23	11	9	10	11	22	18
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	9	..	6	11	11
Økonomilovbrudd	11	..	..	8	6	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	30	44	74	40	35	48	64
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	6	..	..	..	..	..	..
Finnmark politidistrikt	224	173	203	221	211	396	198
10-14 år	34	30	38	51	43	77	56
Narkotikalovbrudd	..	..	..	..	..	5	..
Seksuallovbrudd	8	7	7	12	7	10	5
Skadeverk	12	..	12	15	8	8	8
Trafikklovbrudd	..	..	..	..	6	8	8
Vinningslovbrudd	..	..	..	8	..	18	6
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	..
Voldslovbrudd	6	..	12	7	10	18	13
- Kroppskrenkelse, i alt	..	..	5	..	9	10	5
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	..	..	..	..	..	..	6
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	..	..	..	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid-smiljølovbrudd)	..	14	..	5	10	10	14
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	..	..
15 -17 år	190	143	165	170	168	319	142

Narkotikalovbrudd	22	..	7	9	..	8	..
Seksuallovbrudd	10	14	18	19	14	11	16
Skadeverk	26	..	13	7	..	42	..
Trafikklovbrudd	41	55	71	72	92	109	65
Vinningslovbrudd	29	17	10	14	5	24	11
- Ran, i alt	..	..	..	..	..	..	..
Voldslovbrudd	27	21	24	26	16	76	17
- Kroppskrenkelse, i alt	9	9	12	13	5	28	14
- Kroppsskade, i alt	..	..	..	..	..	..	..
- Trusler, i alt	7	..	8	..	..	22	..
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	7	..	..	7	..	23	..
Økonomilovbrudd	..	..	8	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeid- smiljølovbrudd)	32	23	14	23	27	49	22
- Ulovlig bevæpning på offentlig sted	..	..	..	..	..	9	..
Særogan eller uoppgett politidistrikt	..	..	..	..	..	8	..
10-14 år	..	..	..	..	..	5	..
15 -17 år	..	..	..	..	..	..	..
Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak)							

Merknader om tallene:

Offisiell statistikk må oppfylle strenge krav for å sikre kvalitet, pålitelighet og sammenlignbarhet. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for å levere offisiell kriminalitetsstatistikk i Norge, og deres arbeid følger strenge krav til statistikkproduksjon.

Politiets driftsstatistikk har ikke gjennomgått en tilsvarende databearbeiding og kvalitetssikring som Statistisk sentralbyrås offisielle kriminalstatistikk. For å sikre størst grad av pålitelighet bør tallmaterialet som representanten etterspør innhentes fra SSB sin statistikkbank hvor statistikkstabeller som oppfyller disse kvalitetskravene er presentert.

Statistikken i vedlagt tabell viser anmeldte forhold der personer i alderen 10-17 år er registrert inn som enten mistenkt, siktet eller domfelt. Det vil si at statistikken omfatter alle forhold mot gjerningspersoner i denne aldersgruppen. Merk at det er alderen på gjerningstidspunktet som legges til grunn, og at datoen for når en person blir

registrert som gjerningsperson i en sak ikke nødvendigvis tilsvarer gjerningstidspunkt eller tidspunkt for anmeldelse.

I en straffesak (anmeldelse) er det som hovedregel én sak per fornærmet/gjerning, mens det kan være flere gjerningspersoner i hver enkelt sak. Det betyr at forhold ikke er ensbetydende med anmeldelser, for eksempel dersom flere har vært sammen om å begå et lovbrudd. For eksempel fordeler de 14 136 anmeldte forholdene pr. andre tertial 2024 seg på 11 504 unike straffesaker.

I noen straffesaker er det ikke registrert noen gjerningsperson, for eksempel ved ukjent gjerningsperson eller ved lovbrudd der det ikke er noen direkte fornærmede (f.eks. narkotikalovbrudd og hastighetsovertredelse i trafikken). Slike tilfeller vil ikke komme med i statistikken over anmeldte forhold.

Fordelingen etter politidistrikt viser eierdistrikt, det vil si det politidistriktet som har ansvar for etterforskning og oppfølging av saken. For straffesaker generelt, og for forhold knyttet til gjerningspersoner under 18 år spe-

sielt, er det ikke nødvendigvis slik at det er politidistriktet der gjerningen har skjedd som står oppført som eierdistrikt. Det følger av retningslinjene i den nasjonale straffesaksinstruksen at det som hovedregel er politidistriktet som knytter seg til den mindreårige gjerningspersonens bosted som får overført saken til sin portefølje, uavhengig av gjerningssted. Dette blant annet for å legge til rette for lokal oppfølging av gjerningspersonen, for eksempel i samarbeid med skole, barnevern mv. På overordnet nivå

har mellom 2 og 7 prosent av de påtaleavgjorte forholdene skjedd i ett annet politidistrikt enn eierdistriktet (2019–2023).

Av hensyn til personvern og identifiseringsfare er alle verdier på 5 eller færre undertrykket (prikket) i tabellene. I de tilfellene hvor de undertrykte tallene kan regnes ut via sumkategoriene er nest minste verdi også undertrykket (sekundærundertrykking).

SPØRSMÅL NR. 168

Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 28. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange tilbakekallssaker har det vært de siste 15 årene (Ønsker antall tilbakekallssaker per år)?

BEGRUNNELSE:

Norsk myndigheter kan etter utlendingsloven §63 tilbakekalle midlertidig og permanent oppholdstillatelse dersom en utlending mot bedre vitende har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket, eller dersom det for øvrig følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler. Midlertidig og permanent oppholdstillatelse kan også tilbakekalles dersom en utlending som ikke er borger av et Schengenland, er besluttet sendt ut fra et slikt land med grunnlag i en vurdering som

kunne ha ført til utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser.

Svar:

Tilbakekall ble en egen sakstype først i 2017. Før 2017 finnes det oversikt over tillatelser som ble tilbakekalt, men ikke over tillatelser som ble vurdert trukket tilbake og hvor det ikke endte med tilbakekall.

Nedenfor er en oversikt over tilbakekall av norsk statsborgerskap og tilbakekall av oppholdstillatelse på grunn av feil og uriktige opplysninger.

1. Tilbakekall av norsk statsborgerskap

Tabellen gir oversikt over vedtak om tilbakekall av norsk statsborgerskap etter statsborgerloven § 26 annet og tredje ledd siden 2013:

År	Antall
2013	7
2014	14
2015	26
2016	65
2017	2
2018	0
2019	1
2020	71
2021	83
2022	89
2023	95
Hittil 2024	75
Sum	528

Tabellen over inkluderer alle vedtak om tilbakekall av statsborgerskap etter statsborgerloven § 26 annet og tredje ledd, også saker som ble opprettet før tilbakekall ble en egen sakstype i 2017, mens tabellene under kun inkluderer vedtak i saker opprettet fra og med 2017.

Vedtak totalt etter stbl § 26 2 og 3 etter type vedtak og andel tilbakekalt:

År	Ja til tilbakekall	Nei til tilbakekall	Henleggelse	Sum	Andel tilbakekalt
2017	0	0	27	27	0
2018	0	0	27	27	0
2019	1	0	21	22	5 %
2020	67	6	120	193	35 %
2021	85	16	113	214	40 %
2022	89	19	128	236	38 %
2023	95	19	441	555	17 %
Hittil 2024	75	24	126	225	33 %
Sum	412	84	1 003	1 499	27 %

Antall henleggelse etter statsborgerloven § 26 annet og tredje ledd var høyere i 2023 enn tidligere år, men antall vedtak om tilbakekall av norsk statsborgerskap var ikke lavere enn andre år.

2. Tilbakekall av oppholdstillatelse på grunn av feil og uriktige opplysninger

Vedtak om tilbakekall av oppholdstillatelse etter utlendingsloven (utl.) § 63 på grunn av feil og uriktige opplysninger, og andel av alle vedtak om tilbakekall etter utl. § 63:

År	Tilbakekall utl. § 63 på grunn av feil og uriktige opplysninger	Tilbakekall utl. § 63 alle	Andel tilbakekall utl. § 63 på grunn av feil og uriktige opplysninger
2019	140	978	14 %
2020	155	1 006	15 %
2021	161	706	23 %
2022	176	737	24 %
2023	276	672	41 %
Hittil 2024	183	512	36 %
Sum	1 088	4 611	24 %

Jeg gjør oppmerksom på at statistikken som er tilgjengelig kan inneholde noen unøyaktigheter, hvor det kan være mindre avvik dersom tallene sammenliknes med andre rapporteringer.

SPØRSMÅL NR. 169**Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å unngå flere slike tragiske tilfeller, og vurderer statsråden å innføre strengere krav til strømselskapene, slik at enten kommunen varsles før stenging eller at de må oppnå personlig kontakt med kunden før strømmen stenges?

BEGRUNNELSE:

VG skriver denne uken om det tragiske forløpet som førte til at Øystein, en 72-åring ble funnet død i sitt eget hjem. Øystein fikk strømmen stengt etter å ha hatt fire ubetalte strømregninger, til tross for at han hadde penger på kontoen. Hans datter, Marianne Gjølseth, mener at farens psykiske helse gjorde det vanskelig for ham å betale regningene. Øystein levde uten strøm i over ett år, før han ble funnet død i et gjenfrossent hus. Hun har nå tatt til orde for at det må være bedre rutiner som fanger opp mennesker i lignende situasjoner, og at kommunen bør varsles før strømmen kuttes.

Svar:

Stenging av strømmen som følge av forbrukerens manglende betaling av strømregningen er regulert i forbrukerkjøpsloven § 48 a. På grunn av strømmens karakter av et nødvendighetsgode oppstiller bestemmelsen strengere vilkår for nettselskapet til å kunne stenge av strømmen ved forbrukerens kontraktsbrudd enn det som ville følge av de alminnelige reglene i forbrukerkjøpsloven. Dette er viktige mekanismer.

Det følger av bestemmelsen at stenging av strømmen bare kan skje dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra forbrukerens side. Videre kan stenging ikke skje hvis det er fare for liv, helse eller betydelig tingskade, eller hvis forbrukeren har innsigelser mot grunnlaget for stengingen som ikke er åpenbart grunnløse.

Det stilles også krav om at nettselskapet må sende forbrukeren et skriftlig varsel før strømmen kan stenges av. Dette varselet skal ifølge annet ledd angi:

«a. at stenging ikke vil skje dersom forbrukeren betaler innen fire uker regnet fra den dato varselet ble sendt,

b. at forbrukeren bør ta snarlig kontakt med nettselskapet dersom stenging kan medføre fare for liv, helse eller betydelig tingskade, eller dersom forbrukeren har innsigelser mot grunnlaget for stengingen,

c. at forbrukeren kan bli pålagt å dekke nødvendige kostnader i forbindelse med en stenging og eventuell gjenåpning av forbrukerens anlegg,

d. at forbrukeren kan ta kontakt med sosialtjenesten i den kommunen forbrukeren har fast bosted, for å avklare om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gir rett til økonomisk stønad for å avhjelpe situasjonen.»

Det følger også av bestemmelsen at dersom sosialtjenesten innen fristen på fire uker etter bokstav a har meddelt skriftlig at den påtar seg ansvaret for å oppfylle forbrukerens forpliktelse, kan stenging ikke skje.

Denne særlige bestemmelsen om stenging av strømmen ved forbrukerens betalingsmislighold kom inn i forbrukerkjøpsloven ved endringslov 30. juni 2006 nr. 46. Spørsmålet om sosialtjenesten i kommunen bør varsles før strømmen stenges, ble vurdert i proposisjonen som ligger til grunn for lovendringen. I Ot.prp. nr. 114 (2004-2005) punkt 13.4.6 uttales følgende om dette spørsmålet:

«Arbeidsgruppens forslag om at kopi av stengingsvarselet skal sendes sosialkontoret i den kommunen forbrukeren bor, har som nevnt møtt motstand under høringen. Departementet har på bakgrunn av høringen kommet til at man ikke bør innføre en slik ordning. Det kan åpenbart tenkes situasjoner hvor unnlatt betaling ikke har sammenheng med en situasjon hvor sosialhjelp er aktuelt. Departementet viser her til høringsuttalelsen fra Den Norske Advokatforening. I slike tilfeller vil forbrukeren kunne oppfatte det som lite ønskelig at nettselskapet kobler inn sosialtjenesten.

Enkelte høringsinstanser har vært inne på at det kun er i tilfeller hvor det foreligger reelle betalingsvansker, at det er hensiktsmessig å koble inn sosialtjenesten. Departementet er enig i dette, men har vanskelig for å se hvordan man skal kunne etablere en mer treffsikker ordning. Den Norske Advokatforening har foreslått at nettselskapet gis en skjønnsmessig adgang til å avgjøre i hvilke tilfeller varsel skal sendes sosialtjenesten. Til dette vil departementet bemerke at det selv i saker hvor det foreligger reelle betalingsproblemer, kan være kundens ønske at sosialtjenesten ikke kobles inn. Videre vil etter departementets syn en slik skjønnsmyndighet for nettselskapet kunne virke vilkårlig. Det er heller ikke gitt at nettselskapet har tilstrekkelig kjennskap til forbrukerens økonomiske situasjon til å foreta et slikt skjønn.

Landsorganisasjonen i Norge har pekt på at sosialtjenestens rolle kan ha en side til personvernet. Departementet er enig i dette. Det synes ikke ubetenkelig i forhold til personvernet å innføre en plikt for nettselskapet til å sende kopi av stengingsvarselet til sosialtjenesten. I disse tilfellene vil sosialtjenesten få opplysninger som skal brukes i en saksak som gjelder klienten. Dersom det skal være aktuelt med en slik ordning, synes det å måtte stilles krav om at det innføres en slettingsplikt, slik at opplysninger om personer som det viser seg uaktuelt å vurdere støtte til, slettes umiddelbart av sosialtjenesten.

Departementet er etter en helhetsvurdering kommet til at det er for store betenkeligheter knyttet til å innføre en plikt for nettselskapene til å sende kopi av stengingsvarselet til sosialtjenesten. Departementet foreslår i stedet at det i stengingsvarselet inntas informasjon til forbrukeren om at vedkommende selv kan vurdere om det er ønskelig å kontakte sosialtjenesten med sikte på økonomisk bistand. Forskjellen fra arbeidsgruppens forslag blir bare at det i stedet for en automatisk oversendelse av stengingsvarselet fra nettselskapet, er forbruken selv som må vurdere å kontakte sosialtjenesten. Med en slik løsning imøtekommer man også innvendingene i høringsrunden av administrativ art om at en ordning med kopi av varsel vil være kostnadskrevende. Arbeidsgruppens forslag innebærer at det i prinsippet også kan tenkes stenging ved andre former for kontraktsbrudd enn betalingsmislighold. I slike situasjoner vil informasjon om muligheten for å kontakte sosialtjenesten neppe ha interesse. Departementet ser imidlertid ikke noen grunn til

å komplisere lovteksten med at slik informasjon ikke skal gis i denne typen tilfeller.»

Hensynene som er omtalt her, gjør seg fortsatt gjeldende. Men jeg mener det er viktig at vi har mekanismer som sikrer at ulike deler av hjelpeapparatet kan fange opp slike tilfeller representanten peker på i sitt spørsmål. Lovgivning er ett av flere virkemidler i en slik sammenheng, - men det er også viktig at det lokale hjelpeapparat fanger opp personer som kan ha behov for bistand.

Jeg mener vi til enhver tid må vurdere om det regelverket vi har er tilstrekkelig og om det treffer etter intensjonen.

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 21. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot

Besvart 29. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har organisasjoner som får avslag på tilskudd fra Helsedirektoratet reell klageadgang, og forstår statsråden at det kan virke som en skinnprosess all den tid midlene er delt ut innen klagen vurderes?

BEGRUNNELSE:

«Idrettssjansen» har søkt om tilskudd fra Helsedirektoratet – Oppfølgingstilbud til personer med rusmiddelproblemer, psykiske helseproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger. 03.09 fikk «Idrettssjansen» avslag på søknaden om tilskudd. Klagefristen var tre uker etter at brevet er mottatt. På tilskudd.no opplyses det at av 41 000 000 i tilgjengelige midler er 40 500 000 tildelt. Det er omsøkt 107 297 315 kroner, og av 38 søkere har 7 mottakere fått midler. Det er med andre ord 500 000 igjen i tilskuddspotten, men flere titalls søkere som har klageadgang på avslått søknad.

Svar:

Alle klager på tilskuddsordninger hvor det er klageadgang vil bli vurdert på nytt. Det er Helsedirektoratet som forvalter av tilskuddsordningene som innvilger og avslår søknader om tilskudd. Ved klage på vedtak vil Helsedirektoratet behandle saken på nytt. Dersom vedtaket opprettholdes videresendes klagen til departementet for endelig vurdering.

Helsedirektoratet holder tilbake en andel av tilskuddsordningens bevilgning til klagesaksbehandlinger, for å sikre at det finnes en mulighet for å gjøre om på vedtak ved saksbehandlingsfeil. Hvor stor denne andelen skal være, vurderes skjønnsmessig og for hver enkelt ordning. I det konkrete tilfellet med Oppfølgingstilbudordningen som representant Bruflot viser til, var Helsedirektoratets vurdering at 550 000 kroner var tilstrekkelig. Tilskuddsordningen ble opprettet etter Stortingets vedtak om RNB, med søknadsfrist 12. august. Vedtak ble fattet 6. september.

Helsedirektoratets begrunnelse for å holde tilbake denne andel av potten i 2024, var i hovedsak den sene søknadsfristen. Dersom Helsedirektoratet skulle holdt igjen en større andel av tilskuddsmidlene til eventuelle klager, ville midlene i ytterste konsekvens kunne blitt tilbakeført. Prosessen med klagebehandling etter forvaltningslovens regler om klagefrister og muligheter for utdyping av klager tar tid. Helsedirektoratets vurdering var derfor å holde igjen et begrenset beløp på denne ordningen, for å sikre at så stor del som mulig av bevilgningen ble utbetalt til gode prosjekter i 2024.

Dersom Helsedirektoratet eller departementet finner at det har forekommet saksbehandlingsfeil i forbindelse med klager, vurderes søknader på nytt. Hvor mye midler som gjenstår på tilskuddsordningen, skal i prinsippet ikke ha betydning for klager. Ved slike tilfeller er det direktoratet og departementets ansvar å løse situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 171**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen****Besvart 28. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Er statsråden fornøyd med at det tar 6 uker å behandle en sykepengesøknad, eller vil statsråden sette inn ekstra ressurser for å redusere behandlingstiden på sykepenger?

BEGRUNNELSE:

Vi lever i en tid der mange av våre innbyggere sliter økonomisk. Samtidig så bruker NAV 6 uker på å behandle sykepengesøknader. Dette gjør at allerede mennesker i sårbare situasjoner opplever en ekstra belastning, og må i mange tilfeller søke økonomisk sosialhjelp.

Svar:

I representantens spørsmål henvises det til den samme saksbehandlingstiden for sykepenger som oppgis på nav.no.

Saksbehandlingstiden som er oppgitt på nav.no er basert på den tiden etaten forventer at det tar å behandle en sak manuelt i nærmeste fremtid. Det er ikke det samme som at alle søknader blir behandlet innen dette tidspunktet. Mange får også svar på søknaden samme dag som de søker, når saksbehandlingen kan gjøres helautomatisk.

Det vil være noen saker som tar lengre tid, blant annet hvis Arbeids- og velferdsetaten må vente på opplysninger fra andre parter eller søkeren selv. I saker hvor alle nødvendige opplysninger foreligger, vil det ta kortere tid. For eksempel kan et forsinket inntektsskjema føre til at sykepengene blir forsinket. Etaten må som hovedregel ha inntektsskjema før det kan vurderes utbetaling av sykepenger. For søknader som blir innvilget, etterbetaler etaten for den perioden sykepengene har blitt forsinket, så lenge etaten har mottatt søknadene til rett tid. Når en ytelse er innvilget, vil utbetalingen som regel komme ganske raskt.

Jeg anerkjenner at det er mange som venter for lenge på svar på søknadene sine. Det er flere årsaker til dagens saksbehandlingstid. Blant annet har sykefraværet i Norge økt de siste årene. Det legemeldte sykefraværet i årene 2019 til 2023 økte fra 4,8 prosent til 5,6 prosent, som tilsvarer en vekst på 17 prosent. Sykepenger utgjør omtrent dobbelt så mange søknader som alle de andre fagområdene i de statlige delene av Arbeids- og velferdsetaten til sammen. En slik økning er derfor krevende å håndtere for etaten.

Det er gjort flere tiltak i Arbeids- og velferdsetaten for å møte utfordringen med lange saksbehandlingstider.

Det er flere ansatte som jobber med sykepenger i andre halvår 2024 enn i første halvår. Etaten bruker videre overtid for å behandle flere saker. Søkere som er i en særlig vanskelig situasjon og de som har ventet lengst, blir prioritert i etatens saksbehandling.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at det per nå er vanskelig å si noe om når saksbehandlingstidene blir vesentlig kortere på sykepengeområdet. Samtidig ønsker jeg å trekke frem en positiv utvikling. Det nye fagsystemet for sykepenger (P3) har bidratt positivt ved at en stadig større andel av søknadene behandles automatisk. Saker som behandles automatisk får utbetalt penger i løpet av få dager. Arbeids- og velferdsetaten jobber videre med utviklingen av dette systemet slik at flere saker blir behandlet automatisk og effektivt i den nye løsningen.

Jeg viser for øvrig til at regjeringen i budsjettforslaget for 2025 foreslår en varig styrking av rammen til Arbeids- og velferdsetaten med 100 mill. kroner for å møte utfordringen med lange saksbehandlingstider og bedre kvaliteten i saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 172**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen****Besvart 28. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert å endre måten vi inkluderer ukrainere på, eller er dagens situasjon tilfredsstillende og har Arbeids- og inkluderingsdepartementet noe samarbeid med Danmark om hvordan vi kan bli bedre, eller vil statsråden ta utfordringen å lære av Danmark?

BEGRUNNELSE:

I Danmark så er over 50 % av ukrainere i arbeidsfør alder i jobb, mens tallet i for eksempel Agder er på om lag 15 %.

Svar:

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å ta imot de fordrevne fra Ukraina på en best mulig måte og for å øke sysselsettingen blant de som er i yrkesaktiv alder.

For det første har regjeringen innført midlertidige regler for personer med midlertidig kollektiv beskyttelse. Et viktig formål med de midlertidige endringene er å støtte opp under målsettingen om at flest mulig skal komme raskt ut i arbeid eller utdanning. For å styrke arbeidsmarkedsintegreringen av de fordrevne satte regjeringen ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe i mai i fjor. På bakgrunn av rapporten fra denne gruppen, har vi iverksatt en rekke tiltak for å øke sysselsettingen av fordrevne. Vi har bl.a. etablert et nasjonalt tilbud om digital norskopplæring, utviklet yrkes- og bransjerettede arbeidsmarkedsopplæringskurs og gjennomført en informasjonsskampanje ut mot arbeidsgivere. I februar 2024 ble det også gjort endringer i integreringsforskriften som styrker arbeidsrettingen av introduksjonsprogrammet. Jeg mener vi har gjort endringer og tilpasninger underveis for å inkludere flere ukrainske fordrevne til det norske arbeidslivet.

Videre spør representanten Andersen om det er noe samarbeid mellom mitt departement og Danmark om hvordan vi kan bli bedre. Til dette viser representanten Andersen at sysselsettingsandelen blant ukrainske fordrevne i Danmark er på over 50 prosent og sammenligner dette med gruppens sysselsettingsandel i Agder, som Andersen mener er på om lag 15 prosent. Ifølge monitoren til Styrelsen for Arbeidsmarked og Rekruttering er sysselsettingsandelen blant ukrainske fordrevne i Danmark 54 prosent. Andelen har ligget på mellom 52 og 55 prosent siden juni 2023. I Norge er andelen nå oppe i 27 prosent, ifølge tall fra SSB. Jeg vil gjøre representanten oppmerksom på at disse tallene ikke nødvendigvis er

sammenlignbare, da botiden er ulik og Norge har tatt i mot flere fordrevne som har kort botid. Tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet viser at sysselsettingsandelen blant ukrainske fordrevne i Agder har økt de siste månedene og per september er oppe på 22 prosent. Det er store fylkesvise forskjeller i sysselsettingen av ukrainske fordrevne. Finnmark, Troms og Nordland gjør det best med andeler på henholdsvis 34, 32 og 30 prosent. Utviklingen i den senere tid er positiv, særlig ettersom mange av de fordrevne i Norge har kort botid. Botid har mye å si for sysselsettingen. Tall fra SSB viser at 44 prosent av de fordrevne som har bodd i Norge i 24 måneder, er sysselsatt.

Blant de fordrevne som har avsluttet introduksjonsprogrammet, har nesten 9 av 10 gått direkte over til arbeid, utdanning eller andre kvalifiseringstiltak. Dette viser at vi kan forvente en betydelig økning i sysselsettingen etter hvert som botiden øker, flere avslutter introduksjonsprogrammet og de iverksatte tiltakene for økt arbeidsretting får tid til å virke.

Vi følger utviklingen i Danmark tett og jeg var blant annet på besøk hos den danske regjeringen i september, hvor integrering av flyktninger var ett av temaene. Ser man nærmere på antallet derimot, er det bare i overkant av 1 200 flere sysselsatte ukrainske fordrevne i Danmark enn i Norge. I Norge er det omtrent 46 200 ukrainske fordrevne i yrkesaktiv alder, mens det i Danmark er rundt 25 200. Dette gir store utslag i andelen sysselsatte. Og de som omfattes av statistikken i Danmark har lengre botid enn de fordrevne i Norge. Nettverk blant ukrainere bosatt i Danmark før krigen i Ukraina, trekkes frem som en av de viktigste faktorene for den høye sysselsettingen i Danmark. I Danmark bodde det nesten tre ganger så mange ukrainere før krigen i Ukraina enn det gjorde i Norge. Tidligere forskning på sysselsetting av flyktninger i de skandinaviske landene har vist at resultatene på lengre sikt har vært betydelig bedre i Norge enn i Danmark. Jeg mener det foreløpig er for tidlig å konkludere med hvordan dette vil utvikle seg på lengre sikt, både i Norge og Danmark.

SPØRSMÅL NR. 173**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 28. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Morrow har fått beskjed fra politiet om at de ikke kan bruke utlendingsforskriften § 1.1 for å hente de siste 60 til 80 personene til å få produksjonen i gang.

Kan statsråden forsikre oss om at hun enten vil klargjøre at dagens regler eller endre forskriften slik at regjeringens ambisjon fra batteristrategien blir realisert?

BEGRUNNELSE:

Slik vi har erfart fra utviklingen av flere viktige næringer i Norge, vil det i oppbyggingen av en norsk batterinæring være behov for å trekke på utenlandsk kompetanse, erfaring, teknologi og kapital. Målet er raskt å bygge opp norsk ekspertise på området.

NRK og Dagens næringsliv har nylig omtalt utfordringer Morrow Batteries har med å få tillatelse til at spesialiserte installatører får gjort nødvendig arbeid i Norge for å installere innkjøpt utstyr til en verdi av over 2 milliarder kroner på Morrow Batteries fabrikk i Arendal.

Morrow Batteries har jobbet med å etablere Europas første gigafabrikk for LFP-batterier siden de ble etablert i 2020. Monteringen av utstyr ble startet høsten 2023 og nå er selskapet to måneder unna å starte kommersiell produksjon. Utfordringene vil forsinke oppstart og får store økonomiske konsekvenser for virksomheten.

Det er etter spørsmålsstillers syn alvorlig dersom regelverket for å hente inn spesialister er så rigid at man ikke får installert nødvendig utstyr. I dette tilfellet får det alvorlige konsekvenser for en rekke næringslivaktører som tar stor risiko for å utvikle en næring som kan ha betydning for ny Norges takt inn i grønn omstilling.

Svar:

Regjeringen la i 2022 frem en batteristrategi med klare ambisjoner for videreutvikling av en batteriverdikjede i Norge og at vi skal være et attraktivt vertsland. Denne ambisjonen står fast.

Det følger av utlendingsloven § 55 at personer fra land utenfor EØS som skal arbeide i Norge, må ha oppholdstillatelse som gir rett til å ta arbeid med mindre annet fremgår i eller i medhold av loven. Det er gjort unntak fra kravet om oppholdstillatelse i utlendingsforskriften § 1-1 for enkelte kategorier arbeidstakere som har arbeidsforhold av inntil tre måneders varighet. Tidsbegrensningen er absolutt og samsvarer med tillatt korttidsopphold etter Schengenregelverket. Samlet oppholdstid uten op-

pholdstillatelse i Schengenområdet kan ikke overstige 90 dager innenfor en periode på 180 dager.

Personer med teknisk kompetanse som skal montere, demontere, etterse, reparere, vedlikeholde eller informere om bruken av maskiner eller teknisk utstyr, er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 1-1 første ledd bokstav b. Det følger av bestemmelsen at tekniske eksperter ikke kan ha arbeidsgiver i Norge og at behovet for arbeidskraften ikke kan strekke seg utover tre måneder. Tekniske eksperter (eller eventuelt oppdragsgiveren) må gi skriftlig melding til lokalt politidistrikt før innreise, jf. utlendingsforskriften § 1-1 siste ledd andre punktum.

Tekniske eksperter som ikke er omfattet av unntaket i utlendingsforskriften § 1-1 første ledd bokstav b, for eksempel fordi behovet for arbeidskraft hos oppdragsgiveren i Norge strekker seg utover tre måneder, må ha gyldig oppholdstillatelse. Disse kan, avhengig av om de er arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende i hjemlandet, få oppholdstillatelse i inntil seks år som utsendt arbeidstaker eller selvstendig oppdragstaker, jf. henholdsvis utlendingsforskriften §§ 6-13 og 6-14. Det er en forutsetning at tjenesteyteren har kompetanse som faglært, at kompetansen er relevant for gjennomføringen av oppdraget og at lønns- og arbeidsvilkårene ikke er dårligere enn etter gjeldende tariffavtale eller regulativ for bransjen. Med faglært menes personer som har utdanning fra høyskole eller universitet, fagutdanning tilsvarende videregående skoles nivå, fagbrev eller spesielle kvalifikasjoner.

Det følger av utlendingsloven § 76 at departementets alminnelige instruksjonsadgang ikke gir adgang til å instruere om avgjørelsen i enkeltsaker. Jeg kan derfor ikke kommentere enkeltsaken som danner grunnlaget for dette spørsmålet utover å henvide til det politiet selv har opplyst om i media. Agder politidistrikt har uttalt til Agderposten at det gjenstår flere etterforskningskritt i saken, og at de av etterforskningsmessige hensyn ikke kan kommentere utover at politiet undersøker om regelverket er overholdt. Når det gjelder eventuelle utvisningssaker, så håndteres disse av Utlendingsdirektoratet.

Jeg vil avslutningsvis understreke viktigheten av at utlendinger som ønsker å arbeide her og virksomheter som ønsker å benytte deres arbeidskraft, setter seg inn i og følger reglene for innreise og opphold i Norge.

SPØRSMÅL NR. 174**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 1. november 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kva er kostnaden av å ferdigstille regjeringskvartal-parken i pågåande byggetrinn, alternativt som eit mellombels tiltak der ein opparbeider parken og opnar den for publikum uavhengig av oppstart av tredje byggetrinn?

GRUNNGJEVING:

Bygginga av nytt regjeringskvartal har stor påverknad på utviklinga av Oslo. Prosjektet består av forholdsvis introverte bygg, der tryggleik går først. Likevel er det enkelte element i prosjektet som er meint å bidra til positiv byutvikling, ikkje minst den planlagte parken som skal strekke seg frå Akersgata, forbi Deichhman til Møllergata. Regjeringsparken vil bli eit av svært få grøntareal i indre by og kan bidra til positiv områdeutvikling i ein del av hovudstaden som har utfordringar i dag. Ferdigstillinga av Regjeringsparken er knytt til tredje byggetrinn, som er utsatt. Spørsmålet er om denne delen av prosjektet kan ferdigstillast uavhengig av spørsmålet om oppstart av tredje byggetrinn.

Svar:

Den nye parken er planlagt gjennomført med én del i byggetrinn 2 (vestre del mellom Akersgata og Grubbegata) og resten i byggetrinn 3 (østre del mellom Grubbegata og Møllergata). Hele parken prosjekteres som en helhet, selv om gjennomføringen er delt i to byggetrinn.

Etablering av parken er avhengig av at Ring 1 er ferdig. Deretter skal det bygges en sykkelparkering under bakken før parken etableres. Slik det ligger an nå, beregnes Ring 1 å være ferdig i andre kvartal i 2027, sykkelparkeringen høsten 2027, og vestre del av parken i løpet av 2028.

Østre del av parken er i utgangspunktet planlagt ferdigstilt først i 2032-2033, da det er lagt til grunn at området må brukes som rigg- og byggeplass. Kostnadene for østre del av parken er beregnet til om lag 160 mill. kroner (P50). Dersom parken skal ferdigstilles allerede i 2030, kan det påløpe ekstrakostnader i størrelsesorden 100 mill. kroner. Anslagene er usikre.

SPØRSMÅL NR. 175**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 25. oktober 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

Hvorfor er ressursbruken til uavhengig evaluering, med mandat om å holde bistandsforvaltningen ansvarlig for bruk av bistandsmidlene, redusert fra 27 millioner i 2019 til 10,4 millioner for neste års budsjett?

BEGRUNNELSE:

Samtidig som bistandsbudsjettet har økt kraftig de siste årene, har andelen som brukes til uavhengig evaluering blitt redusert. Det er det eneste kunnskapsarbeidet i bistanden med mandat til å holde bistandsforvaltningen ansvarlig gjennom uavhengige faglige vurderinger av bi-

standen, noe som ofte innebærer faglig funderte, ukomfortable spørsmål til Norad og UD.

Nå er hele evalueringsenheten flyttet til Norec. I Prop 1 S står det at 10,4 mill. kr flyttes til Norec drift fra Norad drift (141.01 til 144.01) på grunn av dette. Det er mer enn 60 prosent reduksjon siden 2019, da det ble brukt nesten 27 millioner kroner på evaluering ifølge Evalueringsavdelingens årsrapport. Siden bistandsbudsjettet vokser omtrent i takt med BNI, betyr det en vesentlig kraftigere reduksjon i andelen av budsjettet som brukes på faglig ansvarliggjøring av bistandsforvaltningen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til representant Guri Melbys spørsmål nr. 2246 (2023-2024) datert 07.06.2024, hvor jeg påpekte at regjeringen er opptatt av å legge til rette for et fortsatt sterkt kompetansemiljø for evaluering av norsk bistand også etter overflyttingen av Evalueringsavdelingen fra Norad til Norec, slik at denne viktige oppgaven blir ivare tatt på best mulig måte. Som del av forberedelsene til flyttingen til Norec, som trer i kraft fra 1. januar 2025, er det blant annet rekruttert ny evalueringsdirektør og 6 nye eksperter. Ytterligere 2 stillinger lysnes ut i løpet av året. Dette vil bidra til å sikre et fortsatt sterkt fagmiljø for evalueringsarbeidet også etter overflyttingen til Norec.

Når det gjelder spørsmålet om finansiering, så er det riktig at 10,4 mill. kroner flyttes fra kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad), post 01 Driftsutgifter til kap. 144 Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec), post 01 Driftsutgifter for å dekke økning i No-

recs driftsutgifter som følge av flyttingen av arbeidet med uavhengige evalueringer. I tillegg er det foreslått å flytte 13 mill. kroner fra Norads kap. 141, post 21 Spesielle driftsutgifter til Norecs kap. 144, post 21 Spesielle driftsutgifter for 2025, jf. omtale på s. 73-75 i Utenriksdepartementets Prop. 1 S (2024-2025). Disse midlene vil dekke Norecs utgifter til eksterne tjenester for å sikre forsvarlig evaluering av norsk bistand.

Det er dermed foreslått en samlet ressursbruk på 23,4 mill. kroner til Norecs arbeid med uavhengige evalueringer av bistanden for 2025, som er en tilnærmet videreføring av kostnadsnivået fra inneværende år.

I tillegg til bevilgningene over Utenriksdepartementets budsjett, har Klima- og miljødepartementet også bidratt med midler tilsvarende en stilling, og noe utredningsmidler til Evalueringsavdelingen. KLD vil videreføre sin tildeling etter at oppgaven er overført til Norec.

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 29. oktober 2024 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Vil regjeringen ta initiativ til å samarbeide med EU og andre relevante europeiske land for å få etablert asylsentre i tredjeland?

BEGRUNNELSE:

Verden har om lag 110 millioner flykninger, hvorav mange ønsker seg til Europa. I tillegg er det enormt mange som bare ønsker seg et bedre liv i land som Norge. Flere europeiske land opplever at smertegrensen er nådd, da summen av illegale migranter, asylsøkere og flykninger nå er så høy at samfunnene opplever betydelige utfordringer med integrering, økonomi, og kriminalitet. EU har ikke kontroll på sine yttergrenser, Dublin-forordningen fungerer ikke etter hensikten og Schengen-samarbeidet halter. Asylinstituttet var aldri ment til å håndtere millioner av mennesker på folkevandring.

Flere europeiske land ser nå på alternative løsninger, utenfor EUs regi. Danmark ser på løsninger for asylbehandling i tredjeland, Italia har bygget et mottakssenter i Albania for migranter uten lovlig opphold. Nederland jobber med ideen om å sende avviste afrikanske asylsøk-

ere til Uganda, og tidligere jobbet Storbritannia med retur til Rwanda.

Svar:

Regjeringen er godt kjent med at asylsentre og andre løsninger blir diskutert blant ulike medlemsland i EU, som mulige løsninger på den situasjonen Listhaug beskriver. Gjeldende asylordning blir brukt av mange mennesker som ikke har et beskyttelsesbehov, og dette er en utfordring som krever internasjonalt samarbeid.

EU arbeider med å finne løsninger på noen av disse utfordringene gjennom de vedtatte rettsaktene i migrasjons- og asylpakten. Formålet med Pakten er å styrke asylhåndteringen i EU, blant annet ved å etablere en innledende prosedyre for å skille personer som hevder å ha beskyttelsesbehov fra øvrige migranter som ankommer på en uautorisert måte, og hurtig returnere sistnevnte kategori ut av Schengen-området.

Norge deltar i dette arbeidet og vi jobber med å gjennomføre de rettsaktene vi er bundet av etter Schengen- og Dublin-avtalene.

Diskusjonen om asylsaksbehandling i tredjeland pågår i flere land. Storbritannia, Italia og Danmark har særlig gått foran i å teste ut nye løsninger i praksis. Det har imidlertid vært blandede erfaringer med disse.

En rekke europeiske land sendte i mai 2024 et brev til EUs innenrikskommisær, der man ba om at den nye EU-Kommisjonen, sammen med medlemslandene, arbeider med flere innovative løsninger for å forebygge irregulær migrasjon til Europa. Det forventes at ny Kommisjon

vil komme med oppfølgingsinitiativer når denne er på plass senere i høst.

Vi følger nøye med på pågående prosesser og vurderer fortløpende hva som er i norsk interesse.

For regjeringen er det viktig at Norge opererer i tråd med internasjonale konvensjoner, i overensstemmelse med våre menneskerettslige forpliktelser, at rettsikkerheten til asylsøkerne ivaretas og at tiltakene vi iverksetter bidrar til å redusere omfanget av migranter som tar en livsfarlig reise til Europa.

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 30. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Ser ministeren at det kan være en positiv løsning på saken og et alternativ til omplassering til Sør-Afrika eller avlivning, å la Tangen Dyrepark få ta over ansvaret for servalen Nino?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål nummer 15:70 (2024-2025) om omplassering av Servalen Nino, primært etter CITES-regelverket til et redningscenter i Sør Afrika, eller alternativt til en dyrepark i Norge.

Jeg opplever at saken har en positiv utvikling siden det fremstår som om muligheten for at servalen Nino får leve, enten i et shelter i Sør Afrika, eller en dyrepark, er større nå enn tidligere. Slik sett velger jeg å tolke ministerne sitt svar og Mattilsynet sin beslutning om omplassering som positiv.

Advokaten til eieren av Nino, Roy Andre Håkonsen Arteid, er også tydelig på at omplassering er den beste og eneste riktige løsningen på saken.

Foreløpig har dette vakre kattedyret det trygt og fint i Dyreparken i Kristiansand. Men dyreparken har sagt de ikke ønsker å ha servalen på permanent basis.

Heldigvis så har Tangen dyrepark i Innlandet søkt om å få ha servalen. Dyreparken på Tangen har over 200 dyr og omtrent 30 forskjellige arter. De er villige til å lage en god og trygg tilværelse for dette fantastiske kattedyret. De vil lage et livs- og bomiljø hvor de fysiske og biologiske forholdene er i samsvar med Nino sine spesifikke krav til livsmiljø.

I tillegg til å lage et godt habitat miljø for servalen, så vil de lage et pedagogisk opplegg for å lære bort at eksotiske dyr ikke skal være internasjonal handelsvare og ikke brukes som kjæledyr av privatpersoner. Dyreparken på Tange er også tydelig på at servalen ikke må avlives.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at jeg er kjent med at Mattilsynet 25. oktober 2024 fattet vedtak om omplassering av servalen til en ny dyreholder. Siden representantens spørsmål har sin begrunnelse i CITES-regelverket, besvares det av meg selv om det også angår Landbruks- og matdepartementets regelverk og deres underliggende etat.

Som nevnt i min besvarelse av 17. oktober 2024 på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 70 (2024-2025) om samme sak, kan det bli aktuelt at Miljødirektoratet fattet et vedtak i saken etter CITES-forskriften, selv om Mattilsynet nå har fattet et vedtak. Vedtak som blir fattet etter CITES-forskriften kan påklages og Klima- og miljødepartementet er klageinstans. Derfor bør jeg ikke kommentere denne spesifikke saken, men jeg vil besvare spørsmålet på generelt grunnlag.

Som nevnt i mitt svar av 17. oktober på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 70 (2024-2025), sier CITES-forskriften ikke hva som skal skje med et dyr som ulovlig tas inn til Norge og står på forskriftens liste B. Når et levende dyr som er omfattet av CITES-forskriften blir beslaglagt av norske myndigheter, gjøres det alltid en helhetlig vurdering av hva som skal skje med dyret. Miljødirektoratet tar i sine vurderinger hensyn til norsk CITES-forskrift, CITES-konvensjonen, relevante

CITES-resolusjoner, og artens bevaringsstatus. Hvis andre regler også er brutt, tas disse med i vurderingen. Det omfatter også brudd på matmyndighetenes regelverk, der Miljødirektoratet og Mattilsynet avklarer seg imellom hvilket regelverk det først skal fattes vedtak etter.

I saker hvor Mattilsynet fatter vedtak først, forholder miljømyndighetene seg til Mattilsynets varsler og vedtak. Eventuelle vedtak etter CITES-regelverket vil først bli aktuelt etter at Mattilsynet har fattet sitt/sine vedtak.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 30. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har statsråden oversikt over hvor mange nordmenn som sliter med lignende symptomer på cannabisbrukslidelse eller avhengighet, og hvilke tiltak vurderer regjeringen for å forebygge og håndtere helsekonsekvensene knyttet til økt bruk av mer potente cannabisprodukter?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel publisert av The New York Times beskrives en økende bekymring knyttet til konsekvensene av cannabisbruk i USA, spesielt blant unge voksne. Artikkelen viser til at rundt 18 millioner personer i aldersgruppen 18 år og oppover har rapportert symptomer på det som kan oversettes til cannabisbrukslidelse (cannabis use disorder), der omtrent 3 millioner av disse regnes som fullt ut avhengige. Statistikken er verst blant unge. Blant unge mellom 18-25 år bruker over 4,5 millioner cannabis daglig eller nesten daglig, og hele 81 prosent av disse oppfyller kriteriene for cannabisbrukslidelse. Dette innebærer at mange av dem opplever betydelige negative effekter på sine liv, inkludert symptomer som psykososer, vrangforestillinger, paranoia og alvorlige oppkastlidelser.

Med tanke på den økende normaliseringen av cannabis i flere land, inkludert diskusjoner om dette her hjemme, er det viktig å forstå hvilke utfordringer vi potensielt kan stå overfor.

Svar:

Cannabis er det mest brukte ulovlige rusmiddelet i Norge og verden forøvrig. Bruken av cannabis er noe lavere i Norge enn gjennomsnittet i Europa. Om lag 27 prosent av befolkningen mellom 16 og 64 år har noen gang brukt cannabis. Andelen som angir å ha brukt cannabis det siste år eller siste måned ligger på henholdsvis 5 og 2 prosent,

og har vært stabil de siste ti årene. Hyppig bruk er en forutsetning for avhengighet.

Ifølge Folkehelseinstituttet (FHI) er rusmiddel-lidelser et overordnet begrep for skadelig bruk og rusmiddelavhengighet. Skadelig bruk av rusmidler innebærer bruk av rusmidler som har gitt fysiske eller psykiske helseskader enten akutt eller over en periode. Rusmiddelavhengighet kjennetegnes av at brukeren har et sterkt ønske om å innta rusmiddelet og har vansker med å kontrollere bruken. Brukeren opprettholder bruken til tross for skadelige konsekvenser, og prioriterer rusmiddelinn-tak foran andre aktiviteter og forpliktelser. Avhengighet kan også innebære behov for økende doser (toleranse) og noen ganger avvenningssymptomer (abstinenser) når bruken opphører en periode. Symptomene varierer med typen rusmiddel og omfanget av bruk

I Ungdata-undersøkelsen for 2024 rapporterer 10 prosent av ungdommene å ha brukt cannabis det siste året. De fleste har prøvd det én eller noen få ganger, mens 3 prosent rapporterer å ha brukt det 11 ganger eller mer. Bruken økte med alder og var høyere blant gutter enn jenter. I 2023 har 24 prosent av guttene og 15 prosent av jentene i tredje år på videregående skole rapportert bruk av cannabis i løpet av siste året. I denne aldersgruppen har økningen i cannabisbruk de siste årene vært større blant jenter enn gutter. På ungdoms-trinnet har tallene for cannabis i hovedsak vært stabile, men med en viss økning blant jentene.

Hvor stor andel av befolkningen som har problemfylt bruk eller cannabisavhengighet er vanskelig å måle i befolkningsundersøkelser. Ifølge Folkehelseinstituttets aktivitetsdata for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) var ruslidelser som skyldes bruk av cannabinoider hoveddiagnose eller viktigste årsak til kontakt for 3432 pasienter i 2023. Dette utgjorde 5 % av døgnopphold og 7 % av polikliniske kontakter i TSB. Disse andelene er stabile.

Utbredelsen av cannabis, nyere dokumentasjon på skader, økt THC-innhold (dvs. tetrahydrocannabinol) i organisk cannabis og nye produkter, herunder syntetiske cannabisprodukter, økt markedsføring på internett og endrede inntaksmåter, er blant faktorene som tilsier at cannabisbruk bør monitoreres og følges nøye. Oppdraget

som er gitt til Helsedirektoratet om å utrede et system for helhetlig monitorering av rusmiddelsituasjonen vil være et aktuelt tiltak. Helsedirektoratet vil også videreføre cannabis-kampanjen Weedensenteret som retter seg mot unge.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 30. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fortsatt like stor drift ved Gatehospitalene i Oslo og Bergen som de har nå i 2024?

BEGRUNNELSE:

Gatehospitalet i Oslo er 20 år i år, og statsråden hadde en videohilsen til dem under feiringen hvor han takket for det viktige arbeidet, og håpte på nært samarbeid videre også. Nå er situasjonen prekær. Gatehospitalet i Oslo og Bergen som drives av Frelsesarmeen går i millionunderskudd pga. pris og lønnsvekst. Skal de kunne opprettholde samme drift og ikke legge ned en avdeling i Bergen og en i Oslo så må de vite at de neste år får 9,5 millioner i økt støtte. En nedleggelse vil gå utover en gruppe mennesker i samfunnet som ikke vil få andre. Statsrådtilbud, og som sliter med mange sammensatte lidelser. Statsråden har anerkjent gatehospitalenes arbeid i sin hilsen til jubileet og sagt hvor viktig de er i sitt arbeid. Nå trenger Hospitalet mer enn fagre ord, som er viktige nok, de trenger pengene.

Svar:

Gatehospitalet gjør en stor og viktig jobb for mennesker med rusmiddelproblemer og er et viktig supplement til offentlige tjenestetilbud.

Som mange andre tilbud drevet av ideelle aktører, er Gatehospitalene tilskuddsfinansiert. Tilskudd tildeles og utmåles etter kriteriene som er fastsatt i regelverket for de respektive ordningene. Søkere konkurrerer om tilskudd på like vilkår.

Når det gjelder Gatehospitalene har det vært årlig vekst i tildelinger. Ifølge Helsedirektoratets oversikt mottok Frelsesarmeen i 2022, siste år med øremerkinger, 80,6 mill. kroner til Gatehospitalene. I 2023 mottok de 84,8

mill. kroner og i 2024 er de tildelt om lag 88,2 mill. kroner. Dette er en økning på 12,8 mill. kroner fra 2020.

Rammen som Stortinget har satt for tilskuddsordningen til formålet gir ikke rom for å tildele tilskudd i henhold til søknadsbeløpene til alle som søker om tilskudd. Det er Helsedirektoratet som forvalter tilskuddsordningen på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet. Direktoratet vurderer søknadene etter gjeldende regelverk og utmåler tilskudd i henhold til dette. Søknadsfristen for tilskudd for 2025 er 2. desember 2024. Departementet er klageinstans for ordningen og griper ikke inn i direktoratets tilskuddsforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 180**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Turid Kristensen****Besvart 1. november 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hva gjøres for å fornye stiftelsesloven, og vil hvilke grep gjør statsråden for å få fortgang i arbeidet?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det blitt betydelig mer penger i norske stiftelser. Bare fra 2018 til 2021 økte egenkapitalen fra 182 milliarder til 221 milliarder kroner, og i 2023 stod stiftelsene for en verdiskapning på 58 milliarder.

Stiftelsesloven fra 2001 er ikke tilpasset utviklingen og dagens regulering trenger å få en helhetlig gjennomgang. Mangelen på oppdatert regelverk begrenser både samfunnsbidraget fra eksisterende stiftelser og potensialet de kan utløse i fremtiden, og de norske stiftelsene står sammen bak ønsket om en oppdatert lov. NOU 2016:21 inneholder flere gode forslag til hvordan stiftelsesloven kan fornyes, og er et godt utgangspunkt for videre arbeid. I midlertidig er det nødvendig at nye initiativ forankres godt og bredt blant de norske stiftelsene, for å sikre at de svarer ut dagens utfordringer.

Stiftelser bidrar til å løse viktige samfunnsoppgaver. I en fremtid hvor det med all sannsynlighet blir større press på offentlige utgifter vil det være klokt å legge til rette for opprettelse av flere stiftelser og gi de eksisterende bedre rammevilkår. Stiftelser bidrar i dag innen sektorer som undervisning, forskning, kultur, helse og omsorg, bolig, mv. En del stiftelser er næringsdrivende eller har eierkontroll til viktige bedrifter. Norsk stiftelsers eierskap sikrer stabilitet og lokal forankring for bedrifter i et evighetsperspektiv.

For å realisere potensialet trengs en moderne stiftelseslov som sikrer gode og stabile rammevilkår. En lov må tilpasses dagens utfordringer og følge med i tiden, og legge til rette for utdeling til formålet og god kapitalforvaltning. I våre nordiske naboland bidrar stiftelser enda større grad til å løse store samfunnsoppgaver og det bør være i Norges interesse at det kan etableres flere norske stiftelser.

Svar:

NOU 2016: 21 Stiftelsesloven inneholder flere gode forslag til endringer i stiftelsesloven. Det er likevel enkelte temaer som ikke er grundig omtalt. Siden utredningen ble levert er stiftelsesloven i første omgang endret for å gjøre det enklere å oppheve kommunale boligstiftelser, og for

å legge til rette for at styremøter i stiftelser kan gjennomføres elektronisk.

Selv om det allerede er gjort enkelte endringer, er jeg enig i at loven bedre kan tilpasses dagens situasjon. I dag er det registrert ca. 6 000 stiftelser i Stiftelsesregisteret. Det er relativt få stiftelser i Norge, selv om antallet svært store stiftelser har økt de siste årene, og egenkapitalen til stiftelser også har økt betraktelig. Jeg er også klar over at norske stiftelser sysselsetter mange arbeidstakere.

Likevel er det slik at dagens stiftelseslov fungerer godt som rammeverk innenfor de aller fleste områder. Som statsråd har jeg ansvar for en rekke lover, og må til enhver tid prioritere hvilke lover som bør revideres og nye lovarbeider.

Jeg vil understreke at regjeringen er opptatt av at norske stiftelser skal ha gode rammevilkår. Når jeg skal foreslå enten en revisjon av stiftelsesloven eller en ny lov, må forslaget tilpasses dagens situasjon for stiftelser og den rollen de har i samfunnet. Jeg vil involvere både stiftelsene og andre som berøres i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 181**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 31. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva anslår departementet at underskuddet til helseforetakene vil være ved utgangen av 2024 og hvordan skal helseforetakene dekke underskuddet?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på budsjettspørsmål 226 fra SV, der det fremkommer at helseforetakene styrer mot et underskudd på 1,3 mrd. kroner pr. august 2024.

Svar:

I budsjettspørsmål 226 fra SV ble det stilt spørsmål om avvik fra vedtatte budsjetter for 2024. Per august hadde de regionale helseforetakene et samlet negativt budsjettavvik på om lag 1,3 mrd. kroner i forhold til egne fastsatte budsjetter. De hadde i samme periode budsjettert med positive resultater på om lag 1,2 mrd. kroner. Samlet pr

august var det faktiske økonomiske resultatet et negativt resultat på om lag 0,1 mrd. kroner.

Rapporteringen etter september viser noe forbedring i samlet resultat sammenliknet med august. Hittil i år per september har de regionale helseforetakene et samlet positivt resultat på om lag 0,1 mrd. kroner.

Samlet har de regionale helseforetakene budsjettert med positive resultater på 1,74 mrd. kroner i 2024. Foreløpige vurderinger fra de regionale helseforetakene tilsier at flere regioner ikke vil nå egne økonomiske resultatmål, og det er betydelige variasjoner mellom regionene i hvorvidt de vil nå målene. Samlet sett antas det at de regionale helseforetakene vil oppnå positive regnskapsresultater i 2024. Det er derfor ikke riktig tolkning at helseforetakene styrer mot et underskudd på 1,3 mrd. kroner i år.

Bevilgningene Stortinget vedtar til de regionale helseforetakene skal dekke både drift og investeringer. Eventuelle negative årsresultater påvirker foretakenes egenkapital.

SPØRSMÅL NR. 182**Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 31. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva har forbrukerministeren konkret gjort for å sikre at rutiner ved stenging av strøm er gode nok etter hun og olje- og energiministeren hadde møte med strømselskapene noen år tilbake, og vil ministeren snarlig vurdere om det er behov for strengere regulering av nettselskapenes mulighet til å stenge strøm?

BEGRUNNELSE:

Denne helgen kunne vi lese den hjerterå og tragiske historien om en 72 år gammel mann som ble funnet død i et gjennomfrosset hus. Datteren og andre tar nå til orde for at det må lovendring til og at kommuner må varsles før strømmen stenges hos folk. Dette for å forhindre at noe slikt skal skje igjen.

Problematikken rundt muligheten for å stenge strømmen for husholdninger har undertegnede tatt opp med forbrukerministeren i muntlig spørretime tidligere, nærmere bestemt 2 februar 2022.

«Når strømprisene nå øker, får imidlertid flere og flere vansker med å betale strømregningen sin, og med de strømprisene vi har sett i vinter, er det dessverre sannsynlig at dette vil ramme flere. Noen må rett og slett velge mellom klær til barna, mat på bordet eller strøm. Samtidig vet vi at nettselskapene har en lovlig mulighet til å stenge strømmen til folk som ikke betaler. Det skal riktignok ikke skje om vinteren, men det er likevel et svært inngripende tiltak. Til sammenligning kan f.eks. ikke kommunene stenge vannet dersom folk ikke betaler, men må sikre betaling på andre måter.

Vil statsråden vurdere å fjerne nettselskapenes anledning til å stenge strømmen for husholdninger med betalingsproblemer?»

Statsråden svarte da bla følgende til meg på mitt spørsmål:

«Eg og olje- og energiministeren har hatt møte med straumselskapa om akkurat dette, og av samarbeidet med dei har vi fått ei god forståing av at det er noko som ikkje skal skje, og at i dei tilfella der det ikkje er betalingsevne, må ein ha eit veldig godt samarbeid med Nav. Det er på den måten ein skal unngå at nokon opplever det, og det har vi tatt opp på møte med straumselskapa.»

Det tragiske tilfellet VG skriver om i artikkelen viser at strømmen til den 72 år gamle mannen ble avskrudd 22. mars i 2022. Han levde uten strøm i et år og ni måneder før han ble funnet død i januar 2024. Dette illustrer at det trolig er tilfeller der rutinene for stenging av strøm ikke er gode nok, og at slik stenging faktisk forekommer til tross for at statsråden i svaret av 2 februar 2022 sa at slikt ikke skulle skje.

<https://www.vg.no/nyheter/i/eMqQOK/datteren-oensker-lovendring-etter-at-faren-doede-i-hus-uten-stroem>

Svar:

Den tragiske historia som representanten viser til i sitt spørsmål viser kor viktig det er at vi har strenge reglar for stenging av straum ved manglande betaling.

Det følger av forbrukarkjøpslova § 48 a at nettselskapet kan stenge straumen dersom det forelegg vesentleg brot på kontrakten frå forbrukaren sin side. Stenging kan

likevel ikkje skje dersom det er fare for liv, helse eller betydeleg skade på ting. Før stenging kan skje, skal nettselskapet sende skriftleg varsel etter krava i lova. Dersom sosialtenesten har tatt på seg ansvaret for å betale forbrukarens straumrekning, kan stenging ikkje skje.

Straumbransjen har òg teke inn desse krava i Standard nettleieavtale § 7-1. Her er det gjentatt at stenging ikkje skal skje dersom det er fare for liv eller helse.

Energiministeren og eg har hatt fleire møter med straumbransjen om sal av straum til forbrukarane. Som representanten peiker på hadde vi òg eit møte der vi særleg tok opp problemstillinga om at folk ikkje klarte å betale rekninga i ein periode med høge prisar. I møtet vektla vi mellom anna at nettselskapa må ha gode rutinar og eit godt samarbeid med NAV i slike saker. Eg har ikkje fått indikasjonar på at nettselskapa ikkje føl dette regelverket, men dette er noko eg føl nøye med på.

Den svært tragiske historia som representanten viser til er ei sterk påminning om kor viktig det er med strenge reglar og rutinar rundt stenging av straum, men og at vi må ha tenester som klarar å gi hjelp til dei som strevar og som kanskje ikkje sjølv søker hjelp. Forbrukarrådet har på sine nettsider fleire råd til forbrukarar som treng hjelp til å betale straumrekninga. Både NAV, helsemyndighetene og kommunane vil kunne gje hjelp til forbrukarar som havnar i vanskelege situasjonar. Når det gjeld spørsmålet om ytterlegare lovregulering, er dette noko eg meiner at vi heile tida må ta stilling til, og vurdere om den er tilstrekkeleg. Det er justisdepartementet som har ansvar for dette lovverket, og eg viser difor til justis- og beredskapsministerens svar på skriftleg spørsmål nr. 169 frå stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 22. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 30. oktober 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Gitt den fortsatte veksten i skyggeflåten, hvilken trafikk ser norske myndigheter nå i våre maritime nærrområder og mener statsråden fortsatt at det ikke er behov for ytterligere beredskapstiltak langs kysten?

BEGRUNNELSE:

Den såkalte «skyggeflåten», som frakter russisk olje og LNG som er underlagt vestlige sanksjoner, fortsetter å øke i omfang. Ifølge en artikkel i Financial Times 10. oktober har denne flåten vokst med 70 prosent det siste året. Ulike analyser konkluderer med at flåten nå utgjør nesten en fjerdedel av verdens tankflåte. En betydelig andel av oljefrakten foregår ut fra Østersjøen via Skagerak og Kat-

tegat, tett på norske farvann. I tillegg øker LNG-frakten fra nordområdene langs norskekysten. Jeg har tidligere gitt uttrykk for min bekymring for den alvorlige risikoen for at det kan skje en ulykke langs norskekysten med oljeutslipp, og at Norge ikke har tilstrekkelig beredskap for dette. I Stortingets spørretime 6. mars i år svarte daværende fiskeri- og havminister Myrseth følgende på mitt spørsmål:

“I det det skulle være behov for tiltak, vil man iverksette tiltak. Men tiltak iverksetter man jo idet det er behov for det, og som situasjonen er nå, er det ikke behov for å iverksette noen nye tiltak.”

Svar:

Regjeringen ser alvorlig på «skyggeflåten». Skyggeflåten bidrar til å undergrave sanksjonene som er innført mot Russland, og øker risikoen for oljesølulykker med forurensning av miljøet. Skyggeflåten skaper videre bekymring for sikkerheten til skip og mannskap, og kan i tillegg ha negative konkurransevirkninger for den ordinære flåten. Ved å ikke følge sanksjonene oppnår selskapene en konkurransefordel.

Kystverket har ansvar for sivil maritim trafikkovervåkning. Analyser fra Kystverket viser at trafikken med tankfartøy langs norskekysten er stabil for årene før og etter sanksjonene mot Russland ble innført. Gjennomsnittlig er det rundt 40 seilaser pr. måned langs kysten.

Analysene viser imidlertid at tankfartøy hyppigere bytter flagg og navn, og at det er en endring i flaggstater. Videre viser analysene at det er en økning i alder for tankfartøy. Gjennomsnittsalderen på tankfartøy er nå ca. 10 år så langt i 2024. Det er også de siste månedene observert enkelte LNG-fartøy som skrur av overvåkingssystemene sine for å ikke bli sporet, eller oppgir falske posisjoner.

Kystverket har også ansvaret for å ivareta beredskapen mot akutt forurensning langs kysten. Ansvaret innebærer både forebygging og aksjonering ved akutt forurensning. Dagens regelverk, etablerte beredskapstiltak og Kystverkets overvåkning gir Norge god oversikt over tankfartøy i våre farvann.

I norske farvann overvåker Kystverket kontinuerlig fartøy med farlig eller forurensende last. Videre er det gjennom det felles norsk-russiske skipsrapporteringsystemet Barents SRS krav om rapportering for alle tankfartøy som passerer gjennom rapporteringsområdet fra Lofoten til Murmansk. Fartøyene må blant annet avgi melding om type og mengde farlig og forurensende last.

I tillegg skal tankfartøy følge de IMO-godkjente rutetiltakene langs kysten av Norge. Dette innebærer at disse fartøyene må holde god avstand fra kysten. Rutetiltakene bidrar til god oversikt over hvor trafikken går, det blir enklere å oppdage avvik fra normal seilas, og det blir bedre tid til respons ved en eventuell hendelse.

Kystverket har vurdert at endringene i transport av råolje ikke har innvirkning på dimensjoneringen av statens beredskap mot akutt forurensning. En årsak til dette er at utslipp fra tankskip i eller i nærheten av norske farvann vil være en såkalt verstefallshendelse, som den statlige beredskapen ikke er dimensjonert for. Et slikt utslipp vil derfor håndteres med den etablerte statlige beredskapen og om behov ved hjelp av internasjonal bistand. Denne vurderingen står fortsatt.

Regjeringen har sterkt fokus på skyggeflåten. Gjennom internasjonale avtaler møter Kystverket andre land og organisasjoner som Norge har bistandsavtaler med. Norge har et særlig nært samarbeid med beredskapsorganisasjonene i de andre nordiske landene, slik at partene er forberedt dersom det skulle oppstå en større hendelse som vil kreve internasjonalt samarbeid.

Norge har også inngått et samarbeid med flere likesinnede land om skyggeflåten. I denne gruppen jobber vi med å identifisere ytterligere tiltak som kan redusere de negative konsekvensene ved skyggeflåten, herunder risikoen knyttet til ulykker med påfølgende oljeforurensning.

SPØRSMÅL NR. 184**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Viser til at regjeringen direktetildeler Trafikkpakke 1 til Vy fra 2027.

Hva er forventet årlig vederlag til Vy for den nye midlertidige avtalen, og hvilken pris ville staten betalt dersom man forlenget dagens avtale med Go-Ahead?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen velger å direktetildele en midlertidig avtale til Vy, med begrunnelsen at det skal gjøres en grundig vurdering av både omfang og inndeling av dagens trafikktavler. Staten kunne imidlertid benytte seg av opsjonen for forlenging, som ligger i dagens avtale med Go-Ahead. Det er grunn til å spørre hvilke konsekvenser dette får for vederlaget staten betaler for persontogtrafikken på Sørlandsbanen, Arendalsbanen og Jærbanen.

Svar:

I mandatet fra Samferdselsdepartementet til Jernbanedirektoratet er det en sentral føring at Jernbanedirektoratet skal være en krevende kjøper med hensyn til kvalitet og pris, og direktoratet skal utforme rammer og prosesser for tildelinger av avtaler med togselskapene på en måte som understøtter dette, jf. instruks for Jernbanedirektoratet punkt 3.2.1. I anskaffelsesprosessen vil Jernbanedirektoratet be om pristilbud fra Vy og inngå forhandlinger om pris og kvalitet i forbindelse med den kortsiktige direktetildelingen, og det er ikke på dette tidspunkt mulig å si hva som vil være det årlige vederlaget. I alle direktetildelte trafikktavler med staten er det inkludert en mekanisme for overskuddsdeling som motvirker at leverandøren blir overkompensert gjennom statlig vederlag.

Jernbanedirektoratet har hatt samtaler med Go-Ahead Norge om utløsning av opsjon, men ifølge direktoratet er konklusjonen at dette ikke lar seg gjennomføre innenfor eksisterende avtale.

SPØRSMÅL NR. 185**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 29. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Viser til Kgl. Resolusjon av 10. juni 1949, bedre kjent som «Plakaten på veggen».

Når ble påleggene i «Plakaten på veggen» omdefinert i henhold til forsvarsministerens skriftlige svar nummer 2944, og er forsvarsministerens omdefinering av tidligere befals plikter hjemlet i kongelig resolusjon?

BEGRUNNELSE:

Viser til Kgl. Resolusjon av 10. juni 1949, bedre kjent som «Plakaten på veggen», som pålegger alt befal og militære sjefer i Forsvaret å gjøre motstand mot fienden ved et væpnet angrep mot Norge.

I sitt svar på mitt skriftlige spørsmål om plakatenes gyldighet for tidligere befal (besvarelse nummer 2944)

skriver forsvarsministeren at «Plakaten på veggen gjelder kun for personell som inngår i forsvarets styrkestruktur». Han skriver videre at:

«Tidligere befal som ikke inngår i Forsvarets styrkestrukturen skal derfor ikke foreta seg noe etter Plakaten på veggen».

Svar:

Det er mange i Norge som besitter en verdifull militær bakgrunn og kompetanse som kan komme til nytte i en krisesituasjon. Slik jeg svarte på spørsmål nr. 2944, kan personell som ikke er en del av Forsvarets styrkestruktur kalles inn til tjeneste i Forsvaret ved behov.

De aller fleste med tilknytning til Forsvaret har et forhold til «Plakaten på veggen». Den har helt siden krig-

en fungert som et symbol på norsk vilje til motstand, skulle vi igjen bli angrepet. Den er et viktig dokument og en forhåndsordre til militære befal og sjefer om å gjøre motstand ved væpnet angrep på Norge. Direktivet er et synlig tegn på Forsvarets lojalitetsplikt og plikt til å stå imot anslag mot rikets selvstendighet og frihet med alle midler.

Dagens relevans er i stor grad knyttet til en mental forberedelse for befal og offiserer som tjenestegjør i Forsvaret og er en del av Forsvarets styrkestruktur om en plikt til å stå opp og kjempe når det blir behov for det.

Det norske forsvaret av 1949 var bygd opp rundt et nasjonalt forsvar med store mobiliseringsstyrker. Slik er det ikke i dag. Distriktskommandoene og de territoriale regimentene ble lagt ned i 2002. På flere områder kan «Plakaten på veggen» derfor i dag fremstå som utdatert.

Direktivet må i dag tolkes i lys av de endringene som har funnet sted siden 1949. Dette inkluderer blant annet utviklingen i forsvarsstrukturen, systemet for styrkeoppbygging og revidert forsvarslovgivning. Også målgruppen for «Plakaten på veggen» må tolkes i lys av dette. Det betyr imidlertid ikke at pliktene etter «Plakaten på veggen» har endret seg.

Som øvrig regelverk må «Plakaten på veggen» forstås i lys av dagens forhold. «Plakaten på veggen» er skrevet i en annen tid, der Forsvaret var strukturert på en annen måte enn det er i dag. «Plakaten på veggen» sier blant annet at militær befalingsmann ved væpnet angrep «innenfor det kommandodistrikt der han skal møte ved mobilisering» skal komme frem til «sitt mobiliseringssted» på kortest mulig tid. I dag er det kun personer som inngår i Forsvarets styrkestruktur som, gjennom styrkedisponering til avdeling i Forsvaret, har et forhåndsbestemt sted de skal møte i tilfelle krise eller krig. «Plakaten på veggen» må derfor leses i lys av dette.

I dag forstås direktivet derfor å gjelde for personell som er en del av Forsvarets styrkestruktur. Forsvarets styrkestruktur omfatter personell identifisert som nødvendig for gjennomføringen av Forsvarets planer for å kunne motstå et væpnet angrep på Norge. Styrkestrukturen består både av tjenestepiktig personell inne til tjeneste i Forsvaret og av reservister. Disse har en klart definert oppgave i forsvaret av Norge og vet hva de skal gjøre dersom et angrep skulle komme. Disse skal trenes og øves regelmessig. Ved en ytterligere mobilisering vil øvrig tjenestepiktig personell som ikke allerede er en del av styrkestrukturen kunne bli gjenstand for innkalling til tjeneste.

Alle i Norge har en rolle i å forsvare landet vårt og vil kunne bidra på sitt vis. Den forsvarsviljen som er i befolkningen er helt sentral for at vi skal være i stand til å forsvare oss. Sivil og frivillig innsats er viktig for å opprettholde evne og vilje til motstand. Frivillig innsats kan komme fra organiserte grupper eller oppstå ad hoc. Regjeringen vil gi Heimevernet en rolle i organisering av de frivillige som ønsker å gjøre en innsats under krise og krig. Dette vil være et supplement til de frivillige organisasjonenes viktige innsats.

Så er det slik at det finnes mange mennesker med militær utdanning og trening som ikke i dag er en del av Forsvarets styrkestruktur. Det er ingen tvil om at disse sitter på viktig kompetanse som kan komme til nytte, og vi ser nå på hvordan vi kan utnytte dette på en bedre måte. Den nye langtidsplanen legger til grunn en betydelig økning i bruken av reservister. Totalt planlegges Forsvarets styrkestruktur økt med nærmere 14 000 flere reservister frem mot 2036. Disse vil ha en plikt etter «plakaten på veggen».

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 30. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Vil statsråden endre bostøtten slik at man sikrer at mottakerne benytter seg av de inntektsmulighetene de har?

BEGRUNNELSE:

5. september skrev NRK om en mann som levde i dyp fattigdom på slutten av livet. Mannen mottok gradert alders-

pensjon, og hans etterlatte mener at han ikke kan ha vært klar over at han kun mottok halv pensjon. Han mottok i tillegg bostøtte. Dersom det ble stilt krav om at eldre mottakere av bostøtte skulle ta ut full pensjon, ville det blitt oppdaget at mannen hadde mulighet til å øke sin inntekt. Dersom det ikke undersøkes om mottakere av bostøtte benytter seg av de inntektsmulighetene de har, kan det

også oppstå situasjonen der bostøtte utbetales til personer som egentlig ikke har behov for støtten.

Svar:

Formålet med bustøtta er å sikre ein høveleg bustad for personar som har låge inntekter og høge buutgifter. Støtta er behovsprøvd ut frå buutgiftene og dei skattbare inntektene til husstanden.

Bustøtta er ikkje meint å være naudhjelp eller det siste sikringsnettet som tek omsyn til alle inntekter og andre ressursar søkjaren har. Det er sosialhjelpa si oppgave. Bustøtta er ein subsidie til buutgiftene for dei som bur i ein bustad som fyller visse krav, og som har låg inntekt og høge buutgifter. Regelverket definerer kven som har rett til bustøtte ut frå godkjende buutgifter og skattepliktige inntekter. Krav i bustøttereglane om at ein må ta ut all pensjon ein har rett til, ville motarbeide den valfridomen som pensjonsreglane er meint å gi. Det ville gi pensjonistar svakare rett til bustøtte enn andre grupper.

Det kan vere mange årsaker til at nokon har låg inntekt i ein periode. Om det skulle stillast krav av denne typen i bustøttereglane, måtte også Husbanken ha dei naudsynte tilgangane og ressursane til å kontrollere desse krava. Det ville føre med seg heilt andre informasjonsbehov og eit heilt anna apparat for sakshandsaming enn i dag.

Historia om mannen som levde i fleire år på halv alderspensjon gjer inntrykk, og eg har full forståing for at representanten Kristjánsson ynskjer å finne tiltak som kan bidra til at slike situasjonar blir avverja. Mi vurdering er at nye restriksjonar på kven som kan få bustøtte, ikkje er vegen å gå. Eg visar i staden til svaret frå arbeids- og inkluderingsministeren 23. september i år på skriftleg spørsmål om denne saka (Dokument nr. 15:2789 (2023-2024)). Ho peikar på at Arbeids- og velferdsdirektoratet må kunne gi best mogleg informasjon til alle, og at dei aktivt jobbar med å at informasjonen blir betre og lettare å forstå.

SPØRSMÅL NR. 187

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 29. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Korleis vil statsråden bidra inn mot kommunal sektor, slik at dei i større grad kan nå målet om gjenvinning av 55 % av kommunalt avfall innan 2025?

GRUNNGJEVING:

I en ny rapport om EØS EFTA-statenes oppfyllelse av gjenvinningskravene i felleseuropeisk avfallsregelverk, finner ESA at Norge ikke ligger an til å nå målet om gjenvinning av 55 % av såkalt «kommunalt avfall» innen 2025. Norge er i rute til å nå målet om gjenvinning av 65 % av det totale emballasjeavfallet innen 2025, men ligger ikke an til å nå det materialspesifikke kravet om gjenvinning av 50 % av plastemballasjen. Mangler ved innsamlings- og sorteringssystemene for plast og tekstiler pekes på som en hovedårsak til at Norge ikke ligger an til å nå kravet for kommunalt avfall og det materialspesifikke kravet for plastemballasje. Norge kommer godt ut når det gjelder bruk av avfallsdeponier. Også Island og Liechtenstein står i fare for å ikke nå enkelte av kravene i regelverket.

Svar:

Å øke materialgjenvinningen av husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall (samlebetegnelsen municipal waste i EU) er viktig for å øke tilgangen på sekundære råvarer, som del av omstillingen til en mer sirkulær økonomi. Arbeidet med dette er høyt prioritert av regjeringen.

I 2021 leverte Miljødirektoratet på oppdrag fra KLD en omfattende analyse av tiltak som kan bidra til å nå de bindende målene for forberedelse til ombruk og materialgjenvinning i EUs rammedirektiv om avfall, for 2025, 2030 og 2035. I oppfølgingen har Miljødirektoratet utredet virkemidler som kan utløse effektive tiltak, og flere er innført eller vedtatt innført.

1. januar 2023 trådte nye krav om utsortering (kildestortering) og materialgjenvinning av plastavfall og matavfall fra husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall i kraft. Videre vedtok regjeringen tidligere i år ytterligere krav til utsortering, separat innsamling og materialgjenvinning av flere andre avfallstyper. Kravene

vil gjelde for papp- og papiravfall og tekstilavfall fra 1. januar 2025, og for glass- og metallavfall fra 1. juli 2025.

ESA har gjennomgått Norges måloppnåelse i en «early warning report», som er en rapport som skal varsle om landet ikke ligger an til å nå materialgjenvinning-smålene. Formålet er å tidlig identifisere utfordringer og bidra til at landene klarer å nå disse målene. Arbeidet er basert på Norges rapporterte materialgjenvinningstall for 2022, det vil si før de nevnte virkemidlene ble innført. Jeg forventer at forskriftskravene vil øke materialgjenvin-

ningsgraden i årene fremover. Det er imidlertid klart at vi må innføre flere virkemidler om vi skal nå EU-målene.

Miljømyndighetene fortsetter vårt arbeid med å vurdere tiltak og virkemidler som kan øke materialgjenvinningen. I løpet av 2025 skal Miljødirektoratet legge fram en ny, oppdatert avfallsplan med program for avfallsforebygging som vil gjelde fra 2026 til 2031. Planen vil inkludere en oppdatert status for avfallsmengder og avfallshåndtering mm. i Norge. Denne kunnskapen er verdifull når vi nå skal øke innsatsen for mer sirkulær avfallshåndtering i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 188

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Varer som blir frakta mellom Sør- og Nord-Noreg blir i dag i all hovudsak frakta gjennom Sverige, på jernbane og lastebil. Frakta blir handtert med ein såkalla forenkla transiteringsprosess. Januar 2025 kjem det nye krav i NCTS5, og dagens transiteringsprosess vil ikkje lenger vere mogleg. All frakt mellom sør og nord vil dermed måtte flyttast over til lastebilar som blir køyrde gjennom Noreg.

Kva gjer statsråden for å sikre at vi får ei løysing på plass raskt, slik at vi slepp ei omlegging av godstransporten?

GRUNNGJEVING:

Når NCTS5 (New Computerised Transit) blir innført i januar 2025 er det fare for at det ikkje lenger vil vere mogleg å frakte gods mellom sør og nord i Noreg gjennom Sverige. Det er via Sverige all denne transporten går i dag, på både veg og jernbane.

Resultatet vil bli at alle varer som blir frakta frå Sør-Noreg til Nord-Noreg må flyttast over på lastebil gjennom Noreg. Det vil få fleire alvorlege konsekvensar. For det første har ikkje vegnettet kapasitet til å ta imot denne auken i trafikk. Å flytte desse godsvoluma vil bety eit mykje større tal lastebilar på norske vegar. For det andre vil det auke klimagassutsleppa når all frakt som i dag går gjennom Sverige på tog skal over på norske vegar. Det vil også bety krise for gods på bane, som allereie står i ein alvorlege situasjon. Strekninga Oslo-Narvik gjennom Sverige er den viktigaste strekninga for gods på bane for både jernbaneselskap og jernbanekundar.

Det er heilt avgjerande å få ei løysing på plass innan svært kort tid. Både Tolletaten, Samferdselsdepartementet og Jernbanedirektoratet skal ha vore kjent med denne problemstillinga i snart eit år. Transportbedriftene kan ikkje vente til årsskiftet med ei avklaring, dei er nøydde til å starte prosessen med omlegging av dei aktuelle godsvoluma dersom ei løysing ikkje snart kjem på plass. Ein slik prosess vil vere vanskeleg å snu dersom han først blir påbyrja.

Svar:

Regjeringen ønsker å legge til rette for at jernbanen kan ta en større andel av godstrafikken. Jernbanestrekningen mellom Oslo og Narvik, via Sverige, er svært viktig for godstransporten mellom Sør- og Nord-Norge. For norske varer som fraktes via Sverige, benyttes det i dag prosedyren transitering. Fra januar 2025 blir det som følge av innføringen av NCTS (New Computerised Transit System) fase 5 krav til registrering av varenummer på seks siffer for disse transportene. Norske varer i transitt gjennom Sverige har i liten grad detaljert beskrivelse og dokumentasjon. Det er problematisk å oppgi varenummer siden varene normalt sett ikke følges av faktura eller lignende underlagsdokumentasjon ved forsendelse Norge-Sverige-Norge.

Innføringen av NCTS fase 5 kan potensielt få store konsekvenser for godstransporten på jernbanen. Selv om tollregelverket ikke er under mitt formelle ansvarsområde, er dette en viktig sak for meg. Samferdselsdepartementet har hatt kontakt med Finansdepartementet og fått opplyst at Tolletaten har dialog med det svenske Tullverket for

å undersøke om det er mulig å få til en forenklet ordning for norske varer i transitt gjennom Sverige. Tolletaten vil holde Finansdepartementet oppdatert om saken.

Jeg hadde også selv nylig et lunsjmøte med den svenske infrastruktur- og bostadsministeren, og i etterkant har jeg sendt ham et brev om denne problemstillingen og viktigheten av at vi finner en løsning.

SPØRSMÅL NR. 189

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram ei oversikt over berekna kostnadsauke for det offentlege med bakgrunn i regjeringa sine krav om nullutslipp for alle offentlege innkjøp av bilar, varebilar, og buss, dokumentert ved anbod for Euro 6 kontra etter kravet om nullutslipp i dei ulike køyretøygruppene?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har innført krav om nullutslipp i alle offentlege anbod for anskaffelsar av bilar, varebilar, buss, også no for taxinæringa gjeldande frå 1 januar 2025.

I alle desse krava om nullutslipp medfører dette betydeleg auke i kostnader for både det offentlege og for taxinæringa, der innkjøp og drift av desse nullutslippskøyretøya medfører betydeleg auka kostnad.

Det er også betydeleg begrensningar i bruken av desse køyretøya vinterstid, noko som også fører til betydelege store beredskapsmessig utfordringar samt problem med ladetid.

Svar:

Offentleg sektor er ein stor innkjøpar, og gjennom å stille krav om nullutslepp bidreg sektoren til å redusere skadelege miljøpåverknad og fremme klimavennlege løysningar. Kvar gong vi utviklar gjeldande forskrift med utsleppskrav til offentlege kjøp av køyretøy og krav til løyve lagar Statens vegvesen estimat på kostnader knytt til desse endringane. Til grunn for kostnadsestimatet ligg det høgare innkjøpskostnader av køyretøy, lågare driftskostnader samt tilleggskostnader knytt til lading av elbilar. Eventuelle tidskostnader ved lading er ikkje med i reknestykket. Vi har ikkje oppdaterte tal for dei einskilde køyretøygruppene no.

Kostnader knytt til nullutslepp har vore fallande i alle køyretøysegment dei seinare åra, og dette er ei ut-

vikling som forventast fortsette. For elbilar har i tillegg energikostnaden blitt lågare, spesielt når det er tilrettelagd for lading over natt på eigen lader. I alt forventar vi at kjøparen av eit køyretøy som blir mykje brukt, som til dømes ein taxi, vil få eit billegare bilhald.

Det er ikkje innført nye nasjonale miljøkrav til taxinæringa frå 1. januar 2025.

Til representantens bekymring over bruken av nullutsleppskøyretøy på vinterstid; tidlegare elbilar og elbussar hadde ein teknologi som ikkje alltid var tilpassa vintertemperaturar. Dette lærar kjøparen å ta omsyn til. Varmepumper og isolerte batterikassar hjelper, og er nå vanlegare løysingar på køyretøyane. Streng kulde gir også utfordringar for dieselbussar vintertid.

SPØRSMÅL NR. 190**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen****Besvart 30. oktober 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Dersom dette nedsalget hadde blitt gjennomført i 2014, hvor store verdier ville staten gått glipp av hvis man sammenligner verdien selskapet hadde på daværende tidspunkt med dagens børsverdi, og ønsker at utbetalt utbytte også inkluderes i svaret?

BEGRUNNELSE:

Høyre- og Frp-regjeringen foreslo i 2014 å redusere statens eierandel i Kongsberg-gruppen fra 50 til 34 prosent.

Svar:

Basert på en rekke forutsetninger kan reduksjon i samlet realisert og urealisert avkastning ved en ev. reduksjon

i eierandel til 34 pst. i Kongsberg Gruppen ASA utgjøre anslagsvis 31 mrd. kroner (nominelle verdier).

Jeg har i svaret lagt til grunn perioden 31. desember 2014 til 23. oktober 2024. Anslaget hensyntar utviklingen i Kongsberg Gruppens aksjekurs i perioden, utbetalte utbytter, kompensasjon til staten for innløste aksjer i forbindelse med selskapets tilbakekjøpsprogram, samt statens deltakelse i oppkjøpet av Rolls-Royce Commercial Marine i 2018. Anslaget hensyntar bl.a. ikke alternativ avkastning på salgspromeny mottatt i 2014, mulig rabatt eller premie som kan påregnes ved et ev. salg av en aksjepost på denne størrelsen eller omkostninger i forbindelse med et nedsalg. Hadde man hensyntatt forholdende over, og ev. andre forutsetninger, kunne anslaget blitt både høyere og lavere.

SPØRSMÅL NR. 191**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Nedleggelse av Arken vil føre til at de mest sårbare kvinnene mister det eneste kjønnsdelte tilbudet innen rusbehandling stikk i strid med anbefalingen regjeringen mottok i fjor.

Er kutt i behandlingstilbudet til de svakeste et ledd i statsrådets strategi for å redusere helsekøene?

BEGRUNNELSE:

Kvinnekollektivet Arken er Norges eneste kjønnsdelte behandlingstilbud for rusavhengige kvinner. Nå står det i fare for å bli lagt ned.

Rusavhengighet er en dødelig lidelse, og fordrer akutt hjelp. Arken har tilbudt denne hjelpen i snart 40 år, og måles konstant som et av landets ti beste behandlingssteder. De tolv plassene på Arken er også de eneste i Norge tilpasset de mest sårbare kvinnene. De som har

opplevd vold, overgrep og lider av komplekse traumelaterte problemstillinger.

Dette skjer til tross for at NOU-2023: 5, Den store forskjellen, om kvinnehelse og betydningen av kjønn for helse, legger vekt nettopp på at rusavhengige kvinner bør ha et separat behandlingstilbud.

Samtidig som Arken ikke får fornyet sin avtale med Helse Sør-Øst, står 14 andre behandlingstilbud knyttet til rus, i fare for å bli lagt ned. Felles for de fleste er at de tilbyr døgnbehandling, mange tilbyr også behandling i opptil 12 måneder. Totalt 400 plasser for rusbehandling står i fare for å bli lagt ned over de neste to årene. Erstatningen er dagplasser i poliklinikk, og kortere behandlingsløp.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten Hoksrud om at jeg følger nøye med på at de regionale helseforetakene sørger for gode tjenester til befolkningen innen tverrfaglig spesial-

isert rusbehandling (TSB). Jeg er også opptatt av å lytte til organisasjonene på rusmiddelfeltet og inviterte derfor til et møte den 30. oktober der de presenterte sine bekymringer. Disse vil jeg viderefremde til Helse Sør-Øst.

Mitt overordnede oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke psykisk helsevern og TSB, herunder å bygge opp basistjenester i alle helseforetak innen TSB, samt holde ventetider nede og gjennomsnittlig kortere enn for annen sykehusbehandling. Jeg er enig i at det er viktig at helseforetakene ivaretar kjønnsespesifikke behov i rusbehandlingen. Dette er noe av bakgrunnen for at har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere tilbud til voldsutsatte kvinner med ruslidelse.

De regionale helseforetakene har ansvaret for å ivareta pasientenes rett til forsvarlig behandling. Dette løses gjennom tilbud i egne helseforetak og gjennom avtaler med ulike leverandører. For å svare mer detaljert på spørsmålet, har jeg hentet inn informasjon fra Helse Sør-Øst RHF. Når det gjelder Arken spesielt, vises det til informasjon fra Helse Sør-Øst RHF og den pågående anbuds-konkurransen.

Tilbakemelding fra Helse Sør-Øst RHF er som følger:

«Helse Sør-Øst RHF kjøper i dag 727,5 døgnplasser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling fra private leverandører. I den nye anskaffelsen er det tildelt avtale på 631 døgnplasser. Reduksjonen i Helse Sør-Øst RHF er derfor på i underkant av 100 døgnplasser.

Kjøp av helsetjenester er underlagt regelverk om offentlige anskaffelser. Regelverket bidrar til at private aktører gis en mulighet til å levere tjenester til det offentlige. En konkurranse vil gjerne medføre endringer, der noen aktører faller ut og nye kommer inn. Helse Sør-Øst RHF stiller strenge krav til kvalitet som alle tilbydere må oppfylle, uavhengig av om de er tidligere leverandører eller ikke. Helse Sør-Øst RHF vil etter den nye anskaffelsen ha 13 tilbydere med behandlingstilbud på til sammen 20 ulike behandlingssteder.

Det er riktig at Helse Sør-Øst RHF i denne anskaffelsen har etterspurt noe kortere døgnopphold enn tidligere. På de nye avtalene kjøpes det døgnbehandling på inntil tre, seks og ni måneder. De som etter en individuell vurdering er vurdert å ha behov for lengre døgnopphold vil få det. Det legges opp til mer individuelt tilpassede pasientforløp der døgnoppholdene i noen tilfeller kan være kortere, men med poliklinisk/ambulant behandling både før og etter døgnoppholdet. Samlet sett legger de nye avtalene og en forsterket oppfølging i helseforetakene (integret ettervern) med mulighet for brukerstyrte innleggelse til rette for at pasientene i de fleste tilfeller vil få lengre oppfølging i spesialisthelsetjenesten enn i dag.

Helse Sør-Øst har per nå en betydelig lengre liggetid hos private avtalepartener enn øvrige regioner. Hvis vår gjennomsnittlige liggetid reduseres til nivået i den regionen som har nest lengst liggetid, vil flere pasienter få behandling hos private avtalepartener enn i dag.

Anskaffelsen i Helse Sør-Øst RHF bygger på den forutgående behovsvurderingen. Det fremgår av behovsvurderingen at det er stor variasjon i målgrupper innen TSB. Det vil derfor være behov for ulik innretning av innholdet i behandlingstilbudet hos avtalepartene. Det framgår av behovsvurderingen at noen av behandlingstilbudene bør ha fokus på kjønn/legning og identitet. Det er også viktig at noen tilbud har særlig kompetanse på behandling av etniske minoriteter og personer med svak kognitiv fungering. Det er ikke etterspurt rene tilbud til noen av minoritetsgruppene.

Helse Sør-Øst RHF er opptatt av at det er gode behandlingstilbud til kvinner. Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok derfor den 25. oktober 2024 å tildele 10 millioner kroner årlig til Oslo universitetssykehus HF for å bygge opp kompetanse og kapasitet på behandling av voldsutsatte kvinner med sammensatte og komplekse lidelser.

Målgruppen har ofte omfattende og langvarige behov for både helse- og sosialtjenester. Det er derfor hensiktsmessig å gi et differensiert tilbud som kan omfatte både poliklinisk behandling, ambulant virksomhet og døgnbehandling. Dette er et spesialisert tilbud som er tilpasset de mest sårbare kvinnene. Ved å etablere tilbudet ved et helseforetak, vil de samtidig få tilgang til kompetanse og behandling innen somatisk sykdom og psykisk helsevern. Tilbudet vil kunne skaleres opp ved behov.»

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 4. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har statsråden instruert Politidirektoratet om ikke å gi ut tall om utviklingen i antall anmeldelser for ungdom fordelt på politidistrikt til Fremskrittspartiets stortingsrep-

resentanter, og hva er i så fall begrunnelsen for at statsråden ikke ønsker at slike tall gis ut?

BEGRUNNELSE:

Vår justisfraksjon på Stortinget har bedt om innsyn i antall anmeldelser for utviklingen i ungdomskriminalitet fra alle politidistrikt så langt i 2024 (til og med 2. tertial), sammenliknet med tilsvarende tall for 2018-2023. Men politidistriktene skriver at de har fått beskjed om at henvendelser om disse tallene denne gang skal gå til Justis- og beredskapsdepartementet.

Første gang vår justisfraksjon fikk disse tallene høsten 2023 ba vi om innsyn direkte fra alle politidistriktene,

og fikk dette uten nevneverdige problemer. Neste gang vi ba om oppdaterte tall (for hele året 2023) i januar 2024 fikk vi beskjed om at dette måtte leveres av Politidirektoratet. Den gang fikk vi tallene, men det tok tid. Når vi nå nok en gang ba om innsyn for å få oppdaterte tall for 2024, fikk vi altså beskjed om at henvendelsen må rettes til Justis- og beredskapsdepartementet.

Svar:

Nei.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange av de 212 mest høyaktive unge gjengangerne hadde innvandrerbakgrunn fordelt på innvandrere, norskfødte og øvrig befolkning uten innvandrerbakgrunn (Det bes om fordeling etter verdensdeler, slik som det tidligere er gjort i Oslopolitiets saltorapport)?

BEGRUNNELSE:

Med bakgrunn i den alvorlige situasjonen med svært stor økning i voldskriminalitet blant ungdom, samt at politiet i media oppgir mangel på virkemidler og kontroll på denne gruppen, ber vi om tall for innvandrerbakgrunnen for de 212 unge gjengangerne mellom 10-17 år som begikk mer enn 10 påtaleavgjorte forhold i løpet av 2023. Disse mest høyaktive gjengangerne var siktet for over 3 800 forhold i løpet av året, det vil si mer enn 18 forhold per person. Politidirektøren har uttalt i flere mediasaker at denne gruppen begår den mest alvorlige ungdomskriminaliteten. Vi ber også om fordeling etter aldersgruppene 10-14 år, 15-17 år samt hvor mange som er bosatt i Oslo kontra resten av landet.

Svar:

Slik jeg oppfatter spørsmålet, etterspørres det bakgrunnsinformasjon om personer som er involvert i konkrete straffesaker. Departementet hverken mottar eller håndterer opplysninger om slike saker.

Politiet utarbeider imidlertid jevnlig ulike typer rapporter om kriminalitet for å kunne treffe strategiske og

operative beslutninger, herunder Saltorapporten «Risiko og livsmestring for unge kriminelle i Oslo – en ustødig grunnmur for mestring», som det vises til i spørsmålet.

I denne rapporten, som omfattet 341 unge under 18 år, med gjentatt kriminalitet i Oslo, var innvandrerbakgrunn blant bakgrunnsfaktorene som ser ut til å gi en ekstra risiko for gjentatt kriminalitet. Av de 341 unge med gjentatt kriminalitet var 70 % født i Norge og 85 % hadde norsk statsborgerskap. 77 % (262) hadde innvandrerbakgrunn ved at de selv hadde innvandret eller, oftere, var barn av innvandrere. Dette er en vesentlig høyere andel enn for den bosatte befolkning. I Oslo kommune er innvandrerandelen i barnebefolkningen i overkant av 35 %.

SPØRSMÅL NR. 194**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 30. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Mener barne- og familieministeren at det pågår et menneskerettighetsbrudd i Innlandet?

BEGRUNNELSE:

Statsråden går langt i å undergrave vedtaket i Innlandet fylkeskommune med en uttalelse til NTB 23. oktober hvor hun viser til mulige menneskerettighetsbrudd:

Barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp) sier fylkene må ta stilling til spørsmålet om barns rett til fritid, hvile og lek før de legger ned skoler.

Tirsdag uttalte advokat John Christian Elden at fylkestinget i Innlandet burde utsette behandlingen av skolenedleggelsene i fylket. Han er engasjert av flere grupper i Dokka og Innlandet og har vurdert at nedleggelsene kan medføre mulige brudd på Grunnloven og Barnekonvensjonens krav til hensyn til barnets beste.

– Jeg synes derfor Eldens påpekninger er helt på sin plass. Barns beste og rettigheter må vurderes, ellers kan beslutninger være lovstridig. Det samme gjelder barns rett til å medvirke, sier Toppe.

Kjersti Toppes uttalelser kommer etter at fylkestinget i Innlandet onsdag vedtok å legge ned seks skoler og skolesteder i fylket. Fra neste år av blir flere hundre elever i videregående skole avhengig av timevis med busspendling eller å flytte til internater for å gå på videregående i fylket.

– Barn har menneskerettigheter og en spesiell juridisk status, jf. Barnekonvensjon og Grunnloven. Fylkene må ta stilling til barns rett til skole, men også barns rett til fritid, lek og hvile, i slike saker, sier Toppe til NTB.

– Særlig tenker jeg barns rett til fritid, lek og hvile er viktig å vurdere og synliggjøre i skolesaken i Innlandet, sier Toppe.

Svar:

FN sin konvensjon om barns rett (barnekonvensjonen) er ein internasjonal avtale om barn sine rett. Konvensjonen gir alle barn og unge under 18 år rett til å ha ein trygg og god oppvekst, uansett kven dei er eller kor dei bur. Norge vedtok å slutte seg til konvensjonen i 1991, og frå 2003 gjeld konvensjonen som norsk lov.

Ut frå barnekonvensjonen og Grunnlova skal barnets beste bli vurdert særskilt og vere eit grunnleggande omsyn ved handlingar og i avgjerder som gjeld barn. Ved utgreiing av tiltak som har direkte eller indirekte betydning for barn, skal ein vurdere kva verknader tiltaka vil ha for barn. Dette skal sørgje for at omsynet til barns beste blir vareteke i slike vurderingar.

Eg viser til min uttale til NTB onsdag, 23.10, der eg slår fast at barn har menneskerettar, blant anna rett til utdanning, men også rett til lek, kvile og fritid som passar for barnets alder. Fylka må ved skulenedlegging, og i alle andre saker som gjeld barn, vurdere barns beste særskilt. Det er dei som har ansvar for saka, som skal gjere dette.

SPØRSMÅL NR. 195**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er helseministeren enig i at det svekker det offentlige helsevesenet når underdimensjonerte avdelinger betaler regninger til dyrere private aktører for å ta unna pasienter som har måttet vente lenger enn de skal, mener regjeringen de mulige kuttene i Helse Møre og Romsdal er fors-

varlige, og hva vil regjeringen eventuelt gjøre for å sikre at regionen ikke må kutte i behandling innenfor rus og psykiatri fremover?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vært tydelig på at psykisk helsevern og rusbehandling skal styrkes, og at ventetidene skal ned. Helseministeren hevder økningen i ramma til sykehusene er historisk. I denne historiske satsinga er det satt av 400 millioner til psykisk helse, av dem skal 250 millioner gå til spesialisthelsetjenesten. Sett i sammenheng med de kuttene som nå pågår innen psykisk helsevern i mange helseforetak, er det likevel vanskelig å se at man i det hele tatt kommer ut i pluss. Som vist i en kronikk i Dagsavisen tilsvare de konkrete kuttene innen psykisk helsevern i Vestre Viken HF, OUS, St. Olavs og Møre og Romsdal allerede over 250 millioner - og da gjenstår mye av landet for øvrig. (kilde: https://www.dagsavisen.no/debatt/2024/10/16/vestre-gar-i-sine-forgjengeres-spor-psykisk-syke-og-rusavhengige-sviktes-igjen/?fbclid=IwY2xjawGCPKpleHRuA2FlbQJxMQABHRbGDlbsak-Hh-CWaH0tQC4E3kIVEjWJ2uVleI8N3fU96gjj4XWguk5tg-WQ_aem_wS_RcPnATS-tYiNX0fRMeg)

For mens regjeringen signaliserer at psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) skal styrkes, er det nå forslag blant annet i Møre og Romsdal om at nettopp senger i TSB og tilbud innen psykisk helsevern må vike på grunn av behovet for økonomiske innsparinger. Kutforslagene gjelder blant annet Molde behandlingssenter, et tilbud for rusavhengige som de siste årene har skapt oppmerksomhet for innovativ og svært effektiv behandling.

Noe av problemet når behandlingstilbud er underdimensjonert og antall henvisninger øker, er at det offentlige ikke holder behandlingsfristene og får fristbrudd. Da får pasienten tilbud hos private via HELFO, og regningen blir sendt i retur til avdelingen som hadde fristbruddet. Regningen fra private tilbydere tynger psykiatrien i Møre og Romsdal mer enn selv Helseplattformen - journalsystemet Helse Midt-Norge vedtok å innføre mot det lokale helseforetakets tilråding, og som bidrar sterkt til de økonomiske problemene i Helse Møre og Romsdal.

I denne kuttrunden i Helse Møre og Romsdal vil man skjerme poliklinikkene for å unngå flere fristbrudd. Derfor blir kutt tatt på sengepostene, med de konsekvenser det får for pasientene som er avhengige av dette tilbudet. Disse pasientene vil sannsynligvis som følge av dette trenge mer - og ikke mindre - psykisk helsehjelp i fremtiden.

Svar:

Representanten peker på utfordringer knyttet til at Helse Møre og Romsdal HF må betale private aktører for å ta unna pasienter som har ventet lenger enn de skal. Jeg mener det er viktig at alle pasienter som er vurdert å ha behov for spesialisthelsetjenester skal være trygge på å motta forsvarlige tjenester innen forsvarlig tid. Det aller

viktigste for å få dette til er å redusere ventetidene og antall fristbrudd. Dette legger vi til rette for gjennom Ventetidsløftet.

I forbindelse med RNB for 2024 ble sykehusøkonomien styrket med 2,1 mrd. kroner blant annet for å redusere ventetidene. Regjeringen har foreslått å styrke budsjettet med 5,5 mrd. kroner i 2025, sammenlignet med saldert budsjett 2024. En styrket sykehusøkonomi vil også styrke psykisk helsevern, og legge til rette for reduserte ventetider og færre fristbrudd.

Dersom spesialisthelsetjenesten ikke sørger for at pasienter får helsehjelpen påbegynt innen fastsatte tidsfrister, så har de rett til å få helsehjelpen påbegynt uten opphold og om nødvendig hos en privat tjenesteyter. Bruk av en privat leverandør vil kunne være dyrere enn om sykehusene selv hadde levert tjenesten.

Helsedirektoratet har avdekket svakheter med hvordan fristbruddordningen fungerer i dag. Dette handler om manglende kontroll med kvaliteten på tjenesten, manglende kontroll med kostnadene og manglende rapportering. Dette vil vi rydde opp i. Helsedirektoratet vil før jul levere en rapport med forslag til forbedringer. I tilleggsdokument til oppdragsdokument for 2024 fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å gjennomgå sin praksis for å unngå fristbrudd, inkludert å ha enhetlige måter dette håndteres på, samt enhetlig praksis for å melde fristbrudd til fristbruddportalen.

Regjeringen prioriterer psykisk helse og rusbehandling høyt, og har foreslått 400 millioner kroner til oppfølging av Opptrappingsplan for psykisk helse og Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet i budsjettet for 2025. 150 mill. kroner bevilges som en del av veksten i kommunenes rammetilskudd og resten bevilges over Helse- og omsorgsdepartementets ramme, herunder til sykehusene.

Det er sykehusene som har ansvar for å innrette tilbudet i tråd med regjeringens målsetninger om å styrke psykisk helse, også når tjenestene omstilles og videreutvikles. Jeg har bedt om innspill til svaret fra Helse Midt-Norge RHF, som opplyser at de vil gjøre en vurdering av om de omstillinger som drøftes i Helse Møre og Romsdal HF er i tråd med målsettingene i Opptrappingsplanen for psykisk helse og styringskrav som er gitt gjennom oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoll. De vil deretter vurdere det samlede tilbudet i regionen, og stille som vilkår at en evt. omstilling ikke skal svekke det samlede tjenestetilbudet eller forsvarlighet i tjenestene. Føringer i Meld. St. 23 (2022–2023) Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033) er ifølge Helse Midt-Norge RHF også gjort gjeldende for helseforetaket, og vil ligge til grunn i utforming av styringskrav og rammer for 2025.

SPØRSMÅL NR. 196**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 1. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å utvide mandatet for utredningen av rv. 19 i Moss, slik at flytting av fergeleiet fra sentrum til havneområdet også blir vurdert som en del av løsningen for bedre trafikkavvikling, byutvikling, og trafikksikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Riksvei 19 gjennom Moss har i mange år skapt store utfordringer for trafikkavvikling, både for fergetrafikken mellom Moss og Horten, lokaltrafikk i Moss og ikke minst for trafikksikkerheten på E6 ved hyppige kødannelser. Kommunen har flere ganger vedtatt at flytting av fergeleiet må vurderes som en del av løsningen. Dette er imidlertid ikke inkludert i Statens vegvesens nåværende mandat for utredning av rv. 19, som nå arbeider ut fra forutsetningen om at fergeleiet forblir på samme sted. Moss kommune har gjennom sin sentrumsplan åpnet for flytting av fergeleiet til det eksisterende havneområdet, noe som også er med i en pågående mulighetsstudie for området Kanalen-havna. Dette ville kunne bidra til en helhetlig løsning for trafikkavvikling, byutvikling, og bedre tilrettelegging for rv. 19.

Svar:

Det pågår arbeid med kommunedelplan med konsekvensutredning for rv. 19. Som del av arbeidet utredes det flere alternative løsninger. Det er besluttet rammer for planarbeidet.

Samfunns målet for utredningsarbeidet er: «I år 2040 er det utviklet transportløsninger som påfører byområdet små miljøproblemer, samtidig som det er gode koblinger mellom transportnettverkene».

Effektmålene for arbeidet handler om redusert støy- og luftforurensning, bedre trafikksikkerhet, bedre framkommelighet for nærings- og gjennomgangstrafikken, å minimere inngrep i verdifulle områder, løsninger for gående og syklende og om bedre framkommelighet for kollektivtransporten. Det skal arbeides for gode løsninger som ikke er til hinder for by- og stedsutvikling i Moss. Videre skal framtidig løsning for rv. 19 i minst mulig grad utgjøre en barriere mellom viktige målepunkt i sentrum, herunder mellom bykjernen og ny jernbanestasjon.

Statens vegvesen har utredet flytting av ferjeleiet ut av sentrum gjennom KVU i 2014 og i en utredning fra

2019. Den gang ble dagens plassering anbefalt videreført av Statens vegvesen.

Med en gjennomsnittlig årsdøgnetrafikk (ÅDT) på 5 000, hvorav ca. 20 pst. er tungbiler, er det en betydelig trafikk fra ferja gjennom Moss. Samtidig er totaltrafikken på rv. 19 etter Kanalbrua mellom Jeløya og Moss sentrum på om lag 25 000 ÅDT. Det betyr at lokaltrafikken utgjør en langt større del av den samlede trafikken i Moss sentrum.

Det er foretatt følsomhetsanalyser av trafikkfordelingen man oppnår ved å flytte ferjeleiet lengre sør. Trafikkanalysene viser at trafikken fra ferja flyttes, men at man ikke får flyttet trafikken fra Jeløya over på ny rv. 19. Det medfører at sentrumsområdene ikke blir avlastet for trafikk i større grad av ny vei og at trafikkstrømmene fra Jeløya fortsatt i stor grad vil påvirke sentrumsområdet.

Siden analysene viser at en flytting av ferjeleiet ikke ser ut til å løse de grunnleggende trafikale problemene gjennom Moss sentrum, mener jeg at vi nå må flytte fokuset over på tiltak som monner. Jeg har tillit til at Statens vegvesen og lokale myndigheter sammen kommer frem til de beste fremtidige løsningene for trafikken i Moss.

SPØRSMÅL NR. 197**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mange, og ev. hvilke togselskap viste interesse for å drifte hele eller deler av togtilbudet som i dag inngår i Trafikkpakke 1 Sør, da Jernbanedirektoratet gikk ut med en RFI (Request for information) i januar i år?

BEGRUNNELSE:**Svar:**

Jernbanedirektoratet er delegert ansvaret for å inngå avtaler med togselskapene om persontogtjenester, dvs.

forpliktelse til å yte offentlig tjeneste på vegne av staten i henhold til gjeldende regelverk. I januar i år gikk Jernbanedirektoratet ut med en RFI (informasjonsinnhenting) til persontogoperatørmarkedet knyttet til om det er interesse for å drifte hele eller deler av togtilbudet som i dag inngår i Trafikkpakke 1 Sør, uten noen form for trafikkavtale med staten. Det var tre selskaper som viste interesse: Flytoget, SJ Norge og Vygruppen. To av disse viste interesse for å drifte deler av togtilbudet i Trafikkpakke 1 Sør uten trafikkavtale med staten, deriblant Flytoget. Ingen viste interesse for å drifte hele trafikkpakken.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 30. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Finansministeren sa på NRK Debatten: «Margret Hagerup fra Høyre har sagt at det er kjempedum bruk av penger, at vi nå skal ha sletting av studiegjeld.»

Kan finansministeren svare på hvor jeg har sagt dette?

BEGRUNNELSE:

Viser til manglende svar på spørsmål besvart 23. oktober, i Dokument nr. 15:111 (2024-2025).

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 111 av 23. oktober 2024.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 1. november 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at dette kravet ikke forverrer situasjonen, og hvordan vurderer statsråden den forskjellsbehandlingen som nå oppstår mellom private og offentlige fagskoler som følge av dette kravet?

BEGRUNNELSE:

NOKUT lanserte i september en ny veileder for fagområdeakkreditering i fagskolesektoren. Her er det spesifisert krav til en omfattende garantiordning for spesielt private fagskoler, som innebærer at disse fagskolene må binde store økonomiske midler i et sperret fond. For enkelte skoler utgjør dette krav om flere titalls millioner kroner, og for noen skoler er det snakk om over hundre millioner kroner. Offentlige skoler har ikke det samme kravet, noe som fører til en urimelig forskjellsbehandling av privat sektor. Privat sektor utgjør over 60 % av den norske høyere yrkesfaglige utdanningssektoren, og dette kravet risikerer å svekke deres evne til å tilby fleksible og spesialiserte utdanningstilbud til studenter over hele landet. Effekten vil også være at private skoler som allerede har fagområdeakkreditering, vil miste disse dersom de ikke kan møte det nye kravet om garantiordning.

Svar:

For å kunne få fagområdeakkreditering må ein fagskule dokumentere deltaking i ei garanti- eller forsikringsordning som sikrar studentane refusjon av innbetalte skulepengar dersom fagskulen frivillig eller pålagt stansar ei fagskuleutdanning, og dette fører til at studentane ikkje får fullført utdanninga etter oppsett plan. Dette følger av fagskuleforskrifta § 48 og har vore eit krav sidan ordninga med akkreditering av fagområde vart innført i 2008. Kravet gjeld alle fagskular, både dei offentlege og dei private, og kravet er det same i dag som det var i dei åtte åra under Solberg-regjeringa. Kravet skal ivareta studentane i dei nemnde tilfella.

Eg er opptatt av at fagskulestudentane skal vere godt ivaretatt, også dersom tilbodet dei går på blir lagt ned. For at studentane ikkje skal bli dårlegare stilt dersom dei tar utdanning ved ein privat fagskule samanlikna med ein offentleg fagskule, er kravet det same for alle fagskular. Dei offentlege fagskulane kan oppfylle kravet ved å vere selvassurandørar. Sidan dei private fagskulane ikkje kan vere selvassurandørar, må dei sette av tilstrekkelege midlar i ei garantiordning eller delta i ei forsikringsordning.

Eg tek sikte på å om kort tid sende ut ei høyring om vilkår for institusjonsakkreditering av fagskular. I høyringa er det mogleg å kome med innspel til mellom anna dette kravet, som departementet kan nytte i vidare arbeid med vilkåra for akkreditering av fagskular.

SPØRSMÅL NR. 200**Innlevert 23. oktober 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 31. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Er statsråden enig i regjeringens egen fremstilling av at regjeringens forslag til nominell videreføring av barnetrygden i realiteten er et kutt for de som mottar trygden?

BEGRUNNELSE:

I den muntlige spørretimen 23. oktober 2024 svarte statsråden blant annet følgende på mitt spørsmål om den nominelle videreføringen av barnetrygden i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 vil føre til flere eller færre barn som vokser opp i fattigdom:

«Når det gjeld barnetrygda, er det sant at ho ikkje er prisjustert for neste år, men eg reagerer likevel på framstillinga om at vi dermed har kutta i barnetrygda.»

I «Gul bok» lister regjeringen derimot selv opp barnetrygden som eksempel på kutt ved at den ikke prisjusteres under kapittel 1.3 - Innstramminger og omprioriteringer. Regjeringen omtaler selv omprioriteringene listet opp i dette kapitlet som «nødvendig for å skape rom for satsinger og økte utgifter på andre områder.»

Svar:

Eg er samd med representanten i at prisvekst svekkjer realverdien til barnetrygda. I Stortinget la eg heller ikkje skjul på at regjeringa ikkje har foreslått å auke dei gjeldande satsane i barnetrygda med påreknede vekst i konsumprisindeksen neste år, såkalla prisjustering.

Samanlikna med saldert budsjett 2024 er satsen for barn over 6 år betydeleg auka, med 254 kroner i månaden, grunna budsjettforliket om revidert nasjonalbudsjett for 2024. Satsane for barn under 6 år og utvida barnetrygd er uendra i 2024.

SPØRSMÅL NR. 201

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Akuttilbudet for unge med psykiske helseproblemer ved Jæren DPS avvikles, og de som trenger hjelp må nå få det fra Stavanger.

Deler statsråden bekymringen for at unge vil få dårligere omsorg nå som befolkningen på Jæren mister et viktig tilbud, og hvordan tror statsråden at en nedleggelse av Jæren DPS vil påvirke ventetidene for barn og unge i psykisk helsevern i regionen?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad 23. oktober kan en lese at Helse Stavanger har sagt opp avtalen med Jæren DPS om å drive ambulante akutteam for unge mellom 13 og 18 år, og at ungdom på Jæren nå skal få hjelp av et team i Stavanger. Fra og med april 2025 er det slutt på tilbudet på Jæren. Oppsigelsen står i stor kontrast til styringsdokumentet til

I debatten i Stortinget var eg oppteken av å få fram at barnetrygda er auka vesentleg under denne regjeringa. Etter fleire semjer mellom Sosialistisk Venstreparti og regjeringspartia om statsbudsjett, er den årlege barnetrygda for barn over seks år 8 500 kroner høgare enn då regjeringspartia tiltredde.

I tillegg er den årlege utvida barnetrygda til einslege forsørgjarar auka med noko over 17 500 kroner. Auken for einslege forsørgjarar blei gjennomført i samanheng med å avvikle særfrådraget til einslege forsørgjarar i 2023. Same år vart regjeringspartia og Sosialistisk Venstreparti samde om ein særskild auke i utvida barnetrygd på 5 000 kroner i året. Eg vil òg nemne at regjeringa, etter semje med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2022, endra sosialtenestelova slik at Arbeids- og velferdsetaten ikkje skal ta omsyn til barnetrygda ved utmålinga av sosialstønad.

Til saman er dette endringar med stor tyding for dei med lågast inntekt. Å styrkje universelle velferdsgoder, som auka barnetrygd, billigare barnehage og skulefritidsordning, krev betydelege budsjettmidlar, men har vore viktige prioriteringar og bidreg til betre økonomi for barnefamiliane.

Helse Stavanger, der ett av målene er nettopp å styrke psykisk helsevern.

Daglig leder Nina Bolme Steinsholt sier til Aftenbladet at dette betyr at når avtalen utløper, må de slutte med det tilbudet de har hatt, og videre at konsekvensen er at ungdommene på Jæren må forholde seg til Stavanger, og at tilbudet på kvelder og i helger faller bort.

Akutteamet har vært et bra tilbud for ungdommer og familier på Jæren. Det er en lett tilgjengelig spesialisthelsetjeneste som innebærer rask helsehjelp og vurdering av ungdommenes videre behov.

Svar:

Det er sykehusene som har ansvar for å innrette tilbudet i tråd med regjeringens målsetninger om å styrke psykisk helse, også når tjenestene omstilles og videreutvikles.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet om akuttilbudet for barn og unge på Jæren, har jeg bedt Helse Vest

RHF om en redegjørelse. Jeg har mottatt følgende svar fra Helse Vest RHF og Helse Stavanger HF:

«Klinikk psykisk helsevern barn, unge og rusavhengige, Helse Stavanger HF, Stavanger universitetssjukehus (SUS), har siden 2016 hatt en avtale med Jæren DPS om bidrag til drift av Jæren akutt-team. Dette tilbudet har bestått i at pasienter i aldersgruppen 13–18 år får samme tilgang til tjenestene som pasienter i aldersgruppen 18+ har ved Jæren DPS. Avtalen inneholder også forventninger til BUP om å være tilgjengelig på telefon i åpningstidene på hverdager kl. 08.00– 15.30. BUP vil, såfremt spesialist er tilgjengelig, tilby akuttvurderinger innen 24 timer, og Jæren akuttteam kan konsultere lege i for- og bakvakt ved SUS. Barn og unges tilsvarende behov i det øvrige opptaksområdet vårt, som strekker seg fra Hjelmeland til Sokndal, er ivarettatt av klinikkens akuttambulante ungdomstjeneste (AAUT). Barnepopulasjonen i kommunene Gjesdal, Hå, Time og Klepp består av 19 102 barn og unge av en total barnepopulasjon på 93 341 i SUS sitt opptaksområde (tall hentet fra BUP Fagrappport 2023). SUS har sagt opp avtalen med Jæren distriktpsikiatriske senter (DPS) om bidrag på 2,8 millioner kroner og en 50 % stilling for en spesialist i barne- og ungdomspsykiatri til drift av Jæren akutt-team. Dette dreier seg om en omprioritering av midler der frigjorte midler (økonomisk og personellmessig) i sin helhet skal brukes til å styrke regionens akuttambulante ungdomsteam (AAUT) med mål om å sikre likeverdige tjenester for utsatt ungdom i risiko, i tråd med oppdragsdokumentet. SUS mener det er hensiktsmessig å gjøre denne omprioriteringen for å sørge for at tilbudet til ungdom som har behov for akutt avklaring av sine psykiske helsebehov skal være likeverdig i hele opptaksområdet, uavhengig av hvilken kommune de bor i. Denne omprioriteringen vil ikke påvirke ventetidene i klinikk psykisk helsevern barn, unge og rusavhengige. AAUT er en akutt ambulante tjeneste i regi av spesialisthelsetjenesten der både ungdom, pårørende og samarbeidspartnere kan ta direkte kontakt i kriser, uten henvisning. Dette er et viktig lavterskeltilbud for ungdom med behov for akutte avklaringer, innleggelse og intensiv hjemme-oppfølging. AAUT utfører mye av arbeidet sitt ambulant, ofte sammen med familiene og/eller

institusjonene som har den daglige omsorgen. De gjør også raske avklaringer og formidler hjelp til kommunale tilbud når det er hensiktsmessig. AAUT dekker i dag mesteparten av SUS sitt opptaksområde, men reiser nå gjennom området der Jæren akuttteam har hatt sitt tilbud, for å bistå ungdom, familier og kommuner lengre sør i fylket.

Tilbudet AAUT gir er etterspurt, og teamet har god kompetanse innen akutt problematikk, og får gode skussmål fra pasienter, pårørende og samarbeidspartnere. AAUT ved SUS løftes også fram både regionalt og nasjonalt som et vellykket eksempel på en organisering av ambulerende helseteam, i tråd med helseforetakenes oppdragsdokument i 2024.

Spesialisthelsetjenesten skal prioritere barn og unge med de alvorligste lidelsene, og de som lever med størst risiko. SUS arbeider for at helsetjenestene skal ha et sterkere samarbeid med barnevern og institusjoner om barn og unge som har rusatferd eller psykiske lidelser, eller er i fare for å utøve vold. Bufetat, region vest og SUS har over tid arbeidet systematisk for å styrke samarbeidet for at det skal være lav terskel for å bistå hverandre til det beste for pasienter som har komplekse tilstander. Ansatte i AAUT har dagturnus på alle hverdager. De har i tillegg en avtale om fleksibel arbeidstid, slik at henvendelser som kommer inn før kl. 15.00 kan arbeides med frem til kl. 20.00. På andre tidspunkter i døgnet, eller på helligdager, er vaktlaget i psykisk helsevern barn og unge beredskapen, sammen med barnevernsvakt, legevakt og personell på institusjoner. SUS sin klare erfaring er at totaliteten av dette tilbudet gir god ressursutnyttelse og forsvarlige tjenester av god kvalitet for denne sårbare pasientgruppen gjennom hele døgnet».

Helse Vest RHF skriver altså at de «...vurderer at Helse Stavanger har gjort nødvendige og gode vurderinger for å sørge for at hele barne- og ungdomsbeholdningen i opptaksområdet får lik tilgang til helsehjelp selv om tilbudet blir organisert på en annen måte».

SPØRSMÅL NR. 202

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange mindreårige asylsøkere fra Ukraina har man lagt til grunn i ankomst til Norge i 2025, og er dette en økning eller reduksjon sammenlignet med 2024, også sett opp mot våre naboland?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i planleggingen av statsbudsjettet for 2025 lagt til grunn en ankomst av 16 000 fordrevne ukrainere til Norge for 2025.

Svar:

I Prop. 1 S for 2025 ligger det til grunn et anslag om at det vil ankomme om lag 1 000 enslige mindreårige asylsøkere i 2025. Av disse anslås det at om lag 400 vil være fra Ukraina som faller inn under ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse. Dette er en reduksjon sammenlignet med prognosen for 2024. Ankomstprognosen for inneværende år tilsier at det vil ankomme om lag 1 300 enslige mindreårige asylsøkere, hvor om lag 900 vil være fra Ukraina som faller inn under

ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse. Jeg understreker at det er stor usikkerhet forbundet med prognosene, spesielt på grunn av krigen i Ukraina. Jeg har ikke tilgjengelig ankomstprognoser for de andre nordiske landene, men i første halvår 2024 viser tall fra Eurostat at Norge har gitt opphold til flere enslige mindreårige enn de andre nordiske landene. Tabellen under viser antall enslige mindreårige asylsøkere som har fått opphold første halvår 2024 i Norge, Sverige, Danmark og Finland.

Land	Antall*
Norge	435
Danmark	165
Sverige	135
Finland	210

*) Det kan være mindre avvik i tallene fra Eurostat dersom de sammenliknes med Norges nasjonalerapporteringer.

SPØRSMÅL NR. 203

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 30. oktober 2024 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Hvordan har statsministerens kontor fulgt opp kjernegruppen for klima og grønn omstilling, hvor mange timer har gruppa sittet i møter for å definere hva som er norsk klimapolitikk, og hva kom de fram til?

BEGRUNNELSE:

I Riksrevisjonens rapport "Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes styring og samordning for å nå Stortingets vedtatte klimamål" Dokument 3:15 (2023-2024), vises det til Kjernegruppen for klima og grønn omstilling. Kjernegruppen skal legge til rette for at departementenes faglige innspill til utforming og iverksetting av klimapolitikken blir mer samordnede og effektive. Gruppen ledes av departementsråden i Klima- og miljødepartementet og består ellers av departementsrådene fra departementene som er mest sentrale i gjennomføringen av klimapolitikken. Gruppen ble etablert høsten 2021.

Ifølge Riksrevisjonen har kjernegruppen siden oppstarten hatt som mandat å lage en strategi som beskriver løsninger for departementenes samordning, men undersøkelsen viser at mye av arbeidet i kjernegruppen har foregått på det nederste trinnet i samordningssammenheng, og har handlet om å få mer kunnskap og skape en felles forståelse av hva norsk klimapolitikk er.

Svar:

Kjernegruppen for klima og grønn omstilling, ble som øvrige kjernegrupper, opprettet med utgangspunkt i strategien for departementsfellesskapet «Gode hver for oss. Best sammen». Strategien ble lagt fram våren 2021. Kjernegrupper ble i strategien etablert som en ny arbeidsform. Topplederforankring er et felles kjennetegn ved kjernegruppene. Gruppene er opprettet på områder hvor det er et spesielt behov for samordnet innsats på tvers av departementene over tid.

Arbeidet med klima og grønn omstilling berører en rekke sektorer og krever utstrakt grad av samarbeid og samordning på tvers av departementene.

Det har derfor vært vurdert som nyttig og nødvendig å sikre god lederforankring hos departementsrådene av det faglige arbeidet på dette området. Som vist til i spørsmålet, ble kjernegruppen for klima og grønn omstilling etablert i oktober 2021, og har siden møttes jevnlig. Kjernegruppen har sett det som viktig å bygge opp en felles faglig forståelse av hva gjennomføringen av klimamålene fastsatt av Stortinget krever samlet og i de enkelte sektorene, og hvordan alle departementene har en rolle i dette arbeidet. Kjernegruppen har bl.a. utarbeidet en strategi for hvordan klima som sektorovergripende oppgave skal jobbes systematisk med i alle departementene. Jeg mener det har vært viktig å tydeliggjøre klima som

ansvarsområde på tvers av departementene. Strategien for kjernegruppen for klima og grønn omstilling er ferdigstilt og finnes her: <https://www.regjeringen.no/contentassets/ff1cd49ee3ad4d9e8d6a52e0c4687b86/strategi-for-departementenes-arbeid-med-klima-og-omstilling-2024.pdf>

Kjernegruppen for klima og grønn omstilling ledes av departementsråden i Klima- og miljødepartementet, som ansvarlig for samordning av departementenes klimaarbeid. Kjernegruppen diskuterer tilrettelegging av kunnskapsgrunnlag og gjennomføring av klimapolitikk

innenfor rammene av Stortingets og regjeringens vedtatte politikk. Statsministerens kontor deltar ikke i kjernegruppen, men bistår statsministeren i å lede og samordne arbeidet i regjeringen. Det betyr blant annet at administrative og politiske medarbeidere ved kontoret deltar i saksforberedelse og løpende avklaringer på klimaområdet, herunder ved å følge opp utredningsarbeid inn mot regjeringens budsjettkonferanser og utarbeidelsen av klimastatus og -plan mv.

SPØRSMÅL NR. 204

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram berekna kostnadsauke regjeringa har lagt til grunn, som vert gjeldande for kravet om nullutslippsferjer, kontra konvensjonelle ferjeanbud med Euro 6, satt opp skjematisk og fordelt berekna kostnadsauke pr ferjefylke?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har nå også stilt krav om nullutslipp for alle nye ferjeanbud gjeldende frå 1/1-2025.

Fra før har fleire fylker og på fleire riksvegsamband omstilt sine ferjestrekninger til nullutslipp, med ein betydeleg ekstrakostnad.

Det er rimeleg godt kjent at anboda for nullutslippsferjer er betydeleg dyrare enn konvensjonelle ferjer med Euro 6 eller gass. Det er også slik at infrastrukturen ved el ferjer påfører store kostnader på land med ladeanlegg og ikkje minst ang tilførsel av strøm, som erfaring-smessig har kostand pr kaianlegg på fleire titals mill. kr pr. stk.

Regjeringa må ha ein detaljert oversikt over desse kostnadane, med bakgrunn i at det til stadig vert hevda at ferjedrifta vert kompensert fullt ut til fylkeskommunane.

Svar:

Kostnadsauken for ferjedrifta som følge av nullutslippskrav til ferjer avheng av kor strengt kravet vert satt. I statsbudsjettet for 2025 har regjeringa føreslått ein terskelverdi på 6 000 kroner per tonn redusert CO₂-ekvivalantar. Dersom kostnaden ikkje overstig dette nivået, vil kravet

bli rekna som økonomisk gjennomførbart. Departementet har, på bakgrunn av opplysingar frå Miljødirektoratet, lagt til grunn at omtrent ein tredel av sambanda kan få unntak på grunn av at tiltakskostnaden vil vere over 6000 kroner per tonn redusert CO₂-ekvivalantar. Menon har rekna med at ein årleg meirkostnad som følge av eit strengt krav utan særskilt adgang for unntak vil ligge på 690 mill. kroner. Menon har ikkje lagt til grunn noko unntak for om ferjeanbudet er økonomisk gjennomførbart med ein tiltakskostnad under 6 000 kroner slik regjeringa har føreslått i statsbudsjettet for 2025. Kostnaden blir difor lågare.

Regjeringa har føreslått 50 mill. kroner i auka rammetilskot til fylkeskommunane som økonomisk kompensasjon for nullutslippskravet i statsbudsjettet for 2025. Forslaget til krav i statsbudsjettet inneber at kompensasjonen bør trappast opp i dei nærmaste åra, etter kvart som kravet får effekt for stadig fleire samband som lysast ut. Den konkrete opptrappinga vil bli vurdert i dei årlege budsjettprosessane, der kompensasjonen vil bli justert årleg for å reflektere meirkostnadane. Midlane vert særskilt (tabell C) og fordelt mellom fylkeskommunane etter ferjekriteriet i kostnadsnøkkelen for 2025.

Tabell C-fk

Saker med særskild fordeling for fylkeskommunane 2025

Følgjande saker ligg i tabell C i 2025:

Kol.	Sak	Beløp i 1 000 kr
1	Opprusting og fornying av fylkesvegnettet	2 555 328
2	Kompensasjon forskrift om tunnelsikkerheit	629 130
3	Ras- og skredsikring fylkesveg	980 430
4	Ferjeavløysing	155 468
5	Tilskot til ikkje-statlege lufthammer	54 549
6	Nullutsleppsferjer	115 408
7	Nullutslepp i offentlege anbod for ferjer og ferjetenester	50 000
8	Tilskot til barnevern, Oslo	859 335
9	Tilskot til kapitalkostnader Nordøyvegen	80 000
10	Kompensasjon for endringar i inntektssystemet 2024	0
11	Sum	5 479 648

For fleire av sakene er beløpet frå 2024 prisjustert med anslått pris- og lønnsvekst frå 2024 til 2025 (kommunal deflator). Den kommunale deflatoren for 2025 er anslått til 4,1 prosent.

Kolonne 1 - Styrking av rammetilskotet som kan nyttast til å fornye og ruste opp fylkesvegnettet

I saldert budsjett 2014 blei rammetilskotet til fylkeskommunane styrkt med 780 mill. kroner, som kan nyttast til å fornye og ruste opp fylkesvegnettet. Ordninga blei ført vidare og trappa opp med 200 mill. kroner i 2015, 160 mill. kroner i 2016, 100 mill. kroner i 2017 og 100 mill. kroner i 2019. 2025-beløpet er justert med anslått pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2025. Midlane er som tidlegare fordelte mellom fylkeskommunane på grunnlag av ei kartlegging av vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegar gjennomført av Statens vegvesen.

Regjeringa foreslår vidare å auke løyvinga til opprusting og fornying av fylkesveg med 300 mill. kroner i 2025. Auken er i tråd med prioriteringane i Nasjonal transportplan 2025-2036. Vidare foreslår regjeringa å avvikle tilskotet til fylkesvegar over budsjettet til Statens vegvesen (kapittel 1320.65) og overføre midlane til rammetilskotet. Rammetilskotet til fylkeskommunane blir derfor auka med 431,5 mill. kroner i 2025. Midlane blir fordelte mellom fylkeskommunane på grunnlag av kartlegginga av vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegar gjennomført av Statens vegvesen.

Kolonne 2 - Kompensasjon for meirutgifter knytt til iverksetjing av tunnelsikkerheitsforskrift for fylkesvegar

Fylkeskommunane har sidan 2015 blitt kompenserte for meirutgifter ved forskrift om minimum tryggleikskrav til visse vegtunnelar for fylkesveg og kommunal veg i Oslo (tunnelsikkerheitsforskrift for fylkesveg mv.). Midlane har blitt fordelte mellom fylkeskommunane på grunnlag av berekningar av behovet for kompensasjon, gjennomført av

Statens vegvesen. Nye berekningar utført av Statens vegvesen i 2019 viste at kostnadene var undervurderte.

I Nasjonal transportplan 2022-2033 legg regjeringa opp til at fylkeskommunane skal bli kompenserte for meirkostnadane i løpet av planperioden, slik at tunnelane på fylkesvegnettet blir utbetra i samsvar med forskrifta. Midlane har same fylkesvise fordelinga som i 2024.

2025-beløpet er justert med anslått pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2025.

Kolonne 3 - Ras- og skredsikring

Tilskot til skredsikring av fylkesveg blei innlemma i rammetilskotet frå og med 2020. Statens vegvesen har

laga eit tilskotprogram for skredsikring på fylkesvegnettet for perioden 2018- 2023, basert på dei økonomiske rammene i Nasjonal transportplan 2018-2029. Tilskotsprogrammet for skredsikring for 2018-2023 er fordelt m.a. etter skissert framdrift i prosjekta i fylkeskommunane. Med statsbudsjettet for 2023 har alle fylkeskommunane fått tildeelt midlar i tråd med tilskotsprogrammet for 2018-2023. I 2024 vart det lagt til grunn same prosentvise fordeling som i heile tilskotsprogrammet for 2018-2023, og denne fordelinga er vidareført i 2025.

Samla 2025-beløp er justert med anslått pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2025.

Kolonne 4 - Ferjeavløysing

Ferjeavløysingsmidlane er enten tilskot som er overførte frå staten i samband med forvaltningsreforma i 2010, eller fylkeskommunale ferjeavløysingsprosjekt. Tilskotet til dei statlege prosjekta er likt det beløpet ei ferjeavløysingsordning for riksvegferjer ville ha gjeve i 2016. Tala kjem frå Samferdselsdepartementet/Vegdirektoratet. I tråd med retningslinene for ferjeavløysingsordninga er 2025-beløpet prisjustert med 2,5 prosent.

Kolonne 5 - Ikkje-statlege lufthamner

Tilskot til ikkje-statlege lufthamner blei overført til fylkeskommunane som ein del av regionreforma. I 2020 blei 16,2 mill. kroner overførte til drift av Notodden lufthamn i Vestfold og Telemark fylkeskommune. I 2021 blei 30,6 mill. kroner overførte til drift av Stord lufthamn i Vestland fylkeskommune og Ørland lufthamn i Trøndelag fylkeskommune. 2025-beløpet er justert med den anslåtte pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2025.

Kolonne 6 - Nullutsleppsferjer

For å gje fylkeskommunane større moglegheit til å prioritere låg- og nullutsleppsløysingar for ferjer og hurtigbåtar, blei 100 mill. kroner av veksten i frie inntekter til fylkeskommunane i 2021 fordelte særskilt til båt- og ferjefylka. Samla beløp for 2025 er justert med den anslåtte pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2025. $\frac{2}{3}$ av beløpet er fordelt etter talet på nullutsleppsferjer i 2020, mens $\frac{1}{3}$ av beløpet er fordelt etter ferjekriteriet i kostnadsnøkkelen for 2025.

Kolonne 7 - Kompensasjon for krav om nullutslepp for ferjer

Regjeringa foreslår 50 mill. kroner til kompensasjon for innføring av krav til nullutslepp i offentlege anbod for ferjer og ferjetenester i 2025. Kravet gjeld foranbod som er kunngjort etter 1. januar 2025. Beløpet er fordelt etter ferjekriteriet i kostnadsnøkkelen for 2025.

Kolonne 8 - Tilskot til barnevern, Oslo

I 2004 overtok staten det ansvaret fylkeskommunane tidlegare hadde for barnevernet. Oslo sitt ansvar for desse oppgåvene blei vidareførte. Tilskot til barnevern for Oslo er gjeve med ei særskild fordeling i tabell C. I 2015 vart det lagt inn midlar til kjøp av plassar frå ideelle sentre for foreldre og bom. Vidare vart det lagt inn 20 mill. kroner i salderinga av 2024-budsjettet.

2025-beløpet er justert med den anslåtte pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2025. Beløpet er vidare oppjustert med den anslåtte veksten i talet på 1-18-åringar i Oslo frå 2024 til 2025.

Kolonne 9 - Tilskot til kapitalkostnadar Nordøyvegen

I statsbudsjettet for 2024 foreslo regjeringa å løyve i alt 160 mill. kroner i tilskot til dekking av kapitalkostnader i ferjeavløysingsprosjektet Nordøyvegen i Møre og Romsdal. Tilskotet blir fordelt over to år, med 80 mill. kroner i 2025.

Kolonne 10 - Kompensasjon for endringar i inntektssystemet

I 2024 vart det innført ei ny kompensasjonsordning for å ivareta fylkeskommunane som tapar mest per innbyggjar på dei nye endringane i inntektssystemet i 2024. Kompensasjonsordninga er korrigert for feil i kriteriet vedlikehaldsbehov for fylkesveg, sjå Kommuneproposisjonen 2025 (Prop. 102 S (2023-2024)) og tabell B-fk for meir informasjon.

Fylkeskommunar som tapar meir enn 100 kroner per innbyggjar på dei samla endringane blir kompenserte for 50 prosent av tapet ut over 100 kroner per innbyggjar. Den nye kompensasjonen blir finansiert med eit likt beløp per innbyggjar av fylkeskommunar som tener meir enn 10 mill. kroner på dei samla systemverknadene. Kolonne 10 viser samla kompensasjonsordning, medrekna finansieringa av ordninga.

Fordelingsverknader av nytt inntektssystem frå 2024 er vist i tabell B-fk.

Kolonne 11 - Sum saker med særskild fordeling

SPØRSMÅL NR. 205**Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er klokt å kutte i tilskuddsordningen hvor frivillige organisasjoner kan søke om tilskudd til å hindre tilbakefall til ny kriminalitet gjennom å reintegrere domfelte under og etter soningen til økt samfunnsdeltakelse og økt livsmestring, og hva kan konsekvensene av et slikt kutt være?

BEGRUNNELSE:

Organisasjoner som Musikk i fengsel og frihet får tilskudd gjennom statsbudsjettets kap. 430, post 70. I 2023 ble det fordelt 42 mill. kroner fra denne potten. I år foreslås det å sette av 32,8 mill. kroner. Dette er en nedgang på 10 mill. kroner, som gir en realnedgang på 24 prosent.

Akkurat nå er tilskuddet lavt til å finansiere det rehabiliterende musikktilbudet man har i Vadsø fengsel. Eventuelle kutt i finansieringen vil føre til at tilbudet må legges ned.

Tilbakeføring av innsatte til samfunnet etter gjennomført straff forebygger utenforskap, fremmer deltakelse i arbeidslivet og motvirker ny kriminalitet. Et tilbakefall til nye forbrytelser gir store kostnader både for enkeltmennesker og samfunnet, mens vellykket tilbakeføring gir store gevinster for alle parter. Dermed virker det lite gjennomtenkt å kutte i et tiltak som åpenbart har en positiv effekt på straffedømtes hverdag i fengsel og for tiden etter fengselsoppholdet.

En tidligere innsatt sa på budsjettøringen i justiskomiteén på Stortinget i fjor:

- Istedenfor å henge med torpedoer og ranere og snakke om å knuse kneskåler og planlegge brekk, satt jeg på musikkrommet og snakket om akkorder, melodier og enderim.

Musikk kan endre livet til mennesker i fengsel, og ved å lage musikk kan noe av skaden som en fengselsstraff påfører, repareres, ifølge forskere ved Universitet i Oslo, jf. https://www.hf.uio.no/imv/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2024/musikk-kan-endre-livet-til-mennesker-i-fengsel.html?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=forskningsak

Svar:

Frivillige organisasjoner er viktig for kriminalomsorgen, og deres arbeid bidrar til å styrke tjenestetilbudet. Samtidig er regjeringen nødt til å prioritere blant flere viktige tiltak i budsjettet. Det er Kriminalomsorgsdirektoratet som forvalter tilskuddsmidlene til de frivillige organisasjonene, og som må gjøre prioriteringer mellom søkere av tilskudd for neste år. Jeg har tillit til at direktoratet fordeler midlene på en måte som gjør at organisasjoner og prosjekter som bidrar med godt innhold, økt livsmestring og reintegrering av domfelte og innsatte, vil kunne få støtte til arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari Sofie Bjørnsen****Besvart 30. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I Prop. 1 S (2024-2025) fra Samferdselsdepartementet står det at «det vil pågå planarbeid på strekningen E18 Ramstadsletta-Slependen-Nesbru i Akershus med sikte på avslutning».

Kan statsråden bekrefte at dette betyr at reguleringsplanen vil ferdigstilles i 2025?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen arbeider med reguleringsplan for E18 Ramstadsletta-Nesbru. Planleggingen omfatter ny hovedveg i tunnel og dagsone, nytt lokalvegsystem med kollektivløsning og kobling til kollektivknutepunkt i Sandvika, hovedsykkelveg og nettverk for gående og syklende

samt tilrettelegging for byutvikling i områdene tilknyttet E18-traseen.

E18 Vestkorridoren er den mest trafikkerte strekningen i landet. Strekningen Ramstadsletta-Nesbru er en helt nødvendig videreføring av det pågående arbeidet mellom Lysaker og Ramstadsletta. Beskrivelsen i statsbudsjettet er uklar, og det er nødvendig at statsråden avklarer hva som ligger i «med sikte på avslutning».

Svar:

Innenfor avsatt ramme til investeringer er det Statens vegvesen som vurderer behovet for midler til pågående planarbeid gjennom året. I Prop. 1 S (2024-2025) er det kun oppgitt midler til planlegging dersom anslåtte utgifter overstiger 25 mill. kr. Prosjektet E18 Ramstadsletta

- Slepanden - Nesbru i Akershus omtalt på side 100 i proposisjonen.

Det legges opp til å videreføre arbeidet med reguleringsplan i 2025. Prosjektet inngår i Statens vegvesens utviklingsportefølje i Nasjonal transportplan 2025-2036, og det vil ikke være rom for å realisere prosjektet i planperioden. Statens vegvesen har opplyst at de tar sikte på å avslutte planprosessen på et hensiktsmessig punkt i arbeidet, slik at kunnskapen som er tilegnet i planfasen likevel kan benyttes på et senere tidspunkt. Statens vegvesen opplyser at dette innebærer at de fullfører arbeidet med et fullstendig forslag til reguleringsplan, men forslaget vil ikke bli lagt ut til offentlig ettersyn. I 2025 legges det opp til å benytte om lag 30 mill. kr til dette formålet. Planarbeidet forventes å bli avsluttet etter 2025.

SPØRSMÅL NR. 207

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 31. oktober 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Kor mange i staten tener over 15 G i dag, og kva er endringane sidan 2021?

GRUNNGJEVING:

I Aftenposten 4. juli 2021 lova dagens finansminister, Trygve Slagsvold Vedum, å «sette lønnstak i staten på 15 G».

Svar:

Tallene nedenfor er henta fra statens lønnsstatistikk og for ledere på Statens lederlønnssystem (SLS) innrapporterte opplysninger til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Statens lønnsstatistikk baserer seg på månedlige opplysninger om utbetalt lønn til A-ordningen. Lønn for ledere på SLS blir rapportert en gang hvert år. Timelønnte, overenskomstlønnte og honorerte er ikke med i tallgrunlaget. Tallene for det statlige tariffområdet omfatter ansatte i departementa med underliggende etater, samt ansatte i Riksrevisjonen og Stortingets ombudsmann for forvaltningen, EOS-sekretariatet, Stortingets ombudsmann for forsvaret og Nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Helseforetaka og statlig eide selskap er ikke

omfatta. Dommere i Høyesterett er ikke med i tallgrunlaget til dommerne.

Til grunn for beregningene av årslønn for ansatte innen det statlige tariffområdet og dommere ligger fastlønna i februar i de enkelte åra multiplisert med 12 til grunn, i tillegg til gjennomsnittet av faste tillegg mottatt til og med februar multiplisert med 12. Variable tillegg er ikke med i beregninga. Bonus benyttes i hovedsak ikke i det statlige tariffområdet og for dommere. Om bonus likevel blir gitt, inngår dette i variable tillegg. Den registrerte utbetalte lønna i enkeltmåned gir ikke i alle tilfelle et godt bilde på hva årslønna vil bli. Av denne grunn er det valgt å bruke april-tal for dommere. Det vil likevel fremdeles være noe usikkerhet rundt tallene oppgitt under, spesielt for det statlige tariffområdet. For ledere på SLS er det innrapportert lønn per 31.12. (året før) som er lagt til grunn.

I de enkelte åra er det benytta gjeldende grunnbeløp for den måneden datauttrekket er gjort. Dette innebærer at det for 2021 er benytta grunnbeløpet som gjaldt fra 1.5.2020 til 1.5.2021. For 2022 er det benytta grunnbeløpet som gjaldt fra 1.5.2021 til 1.5.2022 osv. Det er disse beløpa multiplisert med 15 den beregna årslønna blir sammenligna med. Fra tabellen under framgår det at tallet på ansatte med over 15 G i det statlige tariffområdet har variert siden 2021. I februar i år var det 31 færre med

så høy lønn sammenligna med i februar 2021. For ledere på SLS har antallet gått ned i alle de fire siste årene og det var 43 ledere med en slik lønn ved årsskiftet 2023/2024.

For dommere var antallet i april i år, med 21 personer, det samme som fire år tidligere.

Tabell. Antallet ansatte med lønn over 15 G

	2021	2022	2023	2024
Statlig tariffområde	81	64	72	50
Statens lederlønnssystem	63	54	46	43
Dommere	21	18	11	21

SPØRSMÅL NR. 208

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 5. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener helse- og omsorgsministeren at det er klokt å kutte folketrygdrefusjonen til kiropraktorer, og hvilke konsekvenser antas et slikt kutt å ha?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i forslag til statsbudsjett for 2025 foreslått kutt i folketrygdrefusjonen til kiropraktorer. Mange er bekymret for at det vil få alvorlige konsekvenser for enkeltpersoner med behov for behandling for muskel- og skjelettlidelser, og da særlig folk med lav inntekt og fysiske yrker og uten tilgang til privat helseforsikring, og for samfunnet som helhet som kan få økt sykefravær, lengre helsekøer, større belastning på fastleger, spesialisthelsetjenesten, fysioterapeuter og annet helsepersonell, og økte samfunnskostnader.

Ifølge kiropraktorer i Finnmark er det allerede i dag slik at mange kjører i flere timer for å komme til behandling, og de betaler allerede nesten hele summen selv. Flere sier de sparer for å ha råd til å komme til behandling og at det er helt avgjørende for at de skal kunne stå i jobb. I tillegg til behandling får hver enkelt pasient veiledning i hvordan de kan bedre sin helse på best mulig måte gjennom råd og trening tilpasset hver enkelt. For å komme til fysioterapeut med offentlig driftstilskudd i Alta oppgir flere av byens fysioterapeuter 6-12 måneders ventetid.

Svar:

Å kutte i folketrygdens refusjonstakster til kiropraktorer er et tiltak for å skape rom for andre prioriterte satsinger.

Det er pasienter med behov for behandling for muskel- og skjelettplager som vil bli berørt av kuttet i refusjoner til kiropraktortjenester. Disse pasientene har også tilgang til annet helsepersonell som behandler sykdom og skade i muskel- og skjelettsystemet. Dette er for eksempel fysioterapeuter som yter en lovpålagt tjeneste og som finnes i alle kommuner. Pasientenes utgifter til fysioterapi er lagt inn i egenandelstaketordningen. Kommunene har ansvar for å tilpasse tjenestene etter innbyggernes behov og det er opp til den enkelte kommune å prioritere tilstrekkelig ressurser til sin fysioterapitjeneste.

I 2023 var det 397 000 pasienter som mottok behandling av kiropraktor og som det ble utbetalt refusjon for. Dagens refusjonsnivå for kiropraktorer innebærer en stønad på 107 kroner for første undersøkelse, deretter 46 kroner for videre behandlingstimer. Refusjonen fra folketrygden utgjør dermed en begrenset del av pasientens totale kostnader for kiropraktorbehandling.

Kiropraktorenes totaløkonomi må forventes i liten grad å være avhengig av de inntekter som kommer av folketrygdens refusjonsordning. Kiropraktorene har fri prisfastsettelse og prisen antas å avhenge av langt flere forhold enn trygderefusjon og nivået på denne. Det er derfor vanskelig å anslå hvordan en avvikling av refusjonene vil påvirke prissettingen av tjenestene.

En avvikling av refusjonsordningen for kiropraktorer vil ikke ha noen konsekvenser for retten til å hen vise. Kiropraktorer vil, som i dag, kunne rekvirere bildediagnostikk og hen vise til spesialisthelsetjenesten.

Videre er midler avsatt til etter- og videreutdanning for kiropraktorer foreslått videreført i 2025.

Avviklingen av refusjonsordningen vil kunne føre til at datagrunnlaget i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) for kiropraktorene forsvinner (KUHR-data). Datagrunnlaget vil imidlertid kunne opprettholdes gjennom de vedtatte rapporteringskravene fra privatfinansierte helse- og omsorgstjenester, men krever noen tilpasninger

i registrene. Samtidig som rett til stønad til kiropraktorbehandling avvikles, vil også pasientenes rett til å få dekket utgifter til pasientreise potensielt kunne falle bort. Dette vil bli vurdert i arbeidet med de nødvendige lov- og forskriftsendringer som må til for å følge opp avviklingen. Å avvikle refusjonsordningen krever også mindre endringer i forvaltningen av ordningen i Helsedirektoratet og Helfo.

Å avvikle refusjonsordningen for kiropraktorer vil medføre lov- og forskriftsendring og krever mindre endringer i forvaltningen av ordningen i Helsedirektoratet og Helfo.

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 30. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil regjeringa gjera som FN seier og gjennomgå norske bedrifter og organisasjonar og vurdere om dei støttar opp om Israels ulovlege okkupasjon av palestinske område?

GRUNNGJEVING:

18. oktober kom ein uavhengig granskingskommisjon i FN med ein handlingsplan for korleis tredjestatar (herunder Noreg) skal følgja opp Den internasjonale domstolen (ICJ) si rådgjevande fråsegn om at Israels okkupasjon av palestinske område er ulovleg.

Kommisjonen seier at norske styresmakter må gå gjennom norske bedrifter og organisasjonar og relasjonen deira til Israel og okkuperte område. Norge må ifølgje FN nøye vurdere om norske bedrifter eller organisasjonar støttar Israels ulovlege okkupasjon økonomisk eller politisk.

Svar:

Den uavhengige internasjonale undersøkingskommisjonen for dei okkuperte palestinske områda publiserte 18. oktober eit posisjonspapir med fleire anbefalingar til statar, FN's generalforsamling og FN's tryggingråd om korleis dei kan implementera ICJ sine utsegn. Anbefalingane dekkjer mellom anna diplomatiske, militære og økonomiske forhold. Kommisjonen består av uavhengige ekspertar, og posisjonspapiret reflekterer deira meiningar,

ikkje FN som heilskap. Kommisjonen har sitt mandat frå FN's menneskerettsråd, og blei oppretta i 2021.

ICJ's rådgjevande utsegn av 19. juli var ei kraftfull utsegn frå FN's høgaste domstol. Den slo fast at Israels vidare nærvær i det okkuperte palestinske området er i strid med folkeretten, og må avsluttast. Israel må umiddelbart stanse alle ulovlege busetjingar og gje full erstatning til alle råka palestinarar. I tillegg inneheld utsegna vurderingar av rettsverknader som Israels politikk og praksis har for tredjestatar.

ICJ's utsegn er i tråd med Noregs syn på saka, synspunkt vi også gjorde greie for i det norske munnlege innlegget for domstolen. Noreg har i lang tid vore tydeleg på at den israelske busetjingspolitikken på okkupert land er i strid med folkeretten og må opphøyre. Dette er slått fast i ei rekkje resolusjonar frå FN's tryggingråd, inkludert i resolusjon 2334 (2016). Busetjingane på okkupert land undergjev moglegheita for ei fredelig løysing på konflikten og utgjør ein trussel mot fred og tryggleik i regionen.

Frå norsk side har vi også gjennom mange år arbeidd for å unngå at ein frå norsk side bidreg til å støtte opp under israelsk nærvær på okkupert palestinsk territorium. Som følgje av dette, er det allereie gjennomført ei rekkje tiltak.

Blant desse kan nemnast at Noreg har innført krav om merking av næringsmiddel produsert i dei israelske busetjingane. Regjeringa frårådte også 7. mars i år handel og næringsverksemd med israelske busetjingar. Den 17. oktober skjerpa regjeringa denne frårådinga ytterlegare og åtvare norsk næringsliv mot å drive handel og

næringsverksemd som bidreg til å oppretthalde Israels ulovlege okkupasjon av Palestina. Regjeringa understreka at slik handel og næringsverksemd kan bli forbunde med grove brot på menneskerettane og humanitærretten, og vil i visse tilfelle kunne bli rekna som å bidra til at desse brota kan halde fram.

Regjeringa har dialog med selskap med statleg eigar del om aktsemdsvurderingar knytt til humanitærretten. Noreg har omfattande og streng kontroll av Noregs eksport av forsvarsmateriell. Det er ikkje tillate for norske bedrifter å eksportere forsvarsmateriell, eller fleirbruksvarer for militær sluttbruk, til Israel.

Regjeringa forventar at norske selskap opptrer ansvarleg og etterlever Openheitslova, FN sine rettleiane prinsipp for næringsliv og menneskerettar (UNGP) og OECD sine retningslinjer for fleirnasjonale selskap.

Det er næringslivet sjølv som har ansvar for å følgje opp dette rådet og gjere sine vurderingar, inkludert aktsemdsvurderingane som er pålagt gjennom Openheitslova. Vi legg til grunn at verksemdene i denne samanhengen gjennomfører skjerpa aktsemdsvurderingar. Det er Forbrukartilsynet som er tilsynsmyndigheit for Openheitslova.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 30. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Viser til at det nylig er vedtatt at forsvaret skal bygge ny radar på Sirikjerke i Øvre Eiker. Dette er et mye benyttet og turområde med unik natur. Her har man forbigått alle vanlige prosesser etter plan og bygningsloven og vil tillate store naturødeleggelser.

Med tanke på naturkrise vi står i og offentlighetens informasjonsbehov, synes statsråden det er på tide og vurdere tolkingen av Plan- og bygningsloven, og spesielt uttrykket «skjermingsverdig» i § 20-7 og § 20-8, med henvisning til sikkerhetsloven mer restriktivt?

BEGRUNNELSE:

Naturvernforbundet i Buskerud/Drammen har omtalt dette i flere artikler og etterlyst en prosess hvor natur og friluftsinnteresser hensyntas. Hvor lokaldemokratiet ikke overkjøres og hvor man faktisk forholder seg til Plan og bygningsloven. 12. oktober skrev Tom Schandy, naturfotograf, Arne Nævra, filmskaper og Per Øistein Klunderud, skogeier et debattinnlegg i Drammens Tidene hvor de peker på at Forsvaret ikke kan buse fram som en stat i staten. De referer også til at det ikke er første gang Forsvaret opererer på denne udemokratiske måten. Sist ble Gyrihaugen på Krokskogen rasert med anleggsveier, skogen ble hogd og terrenget sprengt ut. Sp fant Forsvaret ut at stedet ikke egnet seg og forlot Gyrihaugen som en slagmark. Deretter gikk de løs på en ny topp, nemlig Sirikjerke i Øvre Eiker. Dette er først og fremst et tap av natur, men også av rekreasjonsområdet for mange innbyggere og om-

dømme til Forsvaret. Det etterlyses en mer prinsipiell og demokratisk tilnærming og prosess når Forsvaret planlegger denne typen arealinngrep.

Svar:

Forsvaret og forsvarssektoren har som forvalter av store naturarealer og stor bruker av naturen, et ansvar for å ivareta miljø og miljøhensyn. Derfor jobber sektoren kontinuerlig med god arealplanlegging, hensyntagen til naturverdier, tilretteleggelse for gode livsmiljøer for truede og nær truede arter og sårbare naturtyper. Forsvarsbygg har også implementert et system for miljøopfølgingsplaner som skal brukes på nye og eksisterende prosjekter.

Bruk av unntaksbestemmelser i plan- og bygningsloven er basert på vurderinger i hvert enkelt tilfelle. Unntak gjøres kun der det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Samtidig gjøres ikke utbyggingen uten dialog med lokale styresmakter. Jeg er gjort kjent med at det i prosjekt for sensorer for militær luftromsovervåkning har vært god dialog med berørte kommuner og andre involverte.

SPØRSMÅL NR. 211**Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 1. november 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Slik situasjonen er nå så er halvparten av kraftproduksjonen i de to nordligste fylkene reservert til Equinor for elektrifisering av Melkøya, med påfølgende kraftmangel og annet næringsliv blir skadelidende.

Er statsråden komfortabel med at utvikling av næringsliv og bærekraftige arbeidsplasser blir skadelidende i Finnmark, samt at viktige prosjekter stoppes som en konsekvens av regjeringens planer om elektrifisering av Melkøya med kraft fra land?

BEGRUNNELSE:

Turistnæringen i Alta er en av landets mest fremoverlente, og anløp av cruiseskip har vært sterkt voksende og vil også øke betydelig i årene fremover. Turistnæringen skaper viktige bærekraftige arbeidsplasser med basis i ren natur og naturopplevelser i Finnmark, slik at den voksende tilstrømningen av turister med cruiseskip er en villet løsning som det har vært jobbet målrettet mot. Alta Havn har over år utviklet seg som et cruisehavnknutepunkt for turister til hele Finnmark.

Dagens havnefasiliteter ligger i dag i tilknytning til Alta lufthavn. Cruisetrafikken til Alta øker for hvert år, og med flystripa til Alta lufthavn som nærmeste nabo, kan de store skipene utgjøre en fare for sikkerheten ved letting og landing. Avstanden fra flystripa til kaia er bare et par hundre meter, og en del av skipstrafikken kan være for høy i forhold til de innflyvningstraseene som de må ha på flyplassen. Teoretisk sett kan det utgjøre en risiko.

På bakgrunn av dette har Alta Havn planlagt en ny cruise- og flerbrukskai lenger unna flyplassen med mulighet for kaiplass på over 300 meter, og landstrømsanlegg for å redusere utslipp fra cruisebåter som anløper Alta. Prosjektet er i stor grad ferdig prosjektert, og klar for realisering.

Alta Kraftlag/Alut, som nettselskap, har på vegne av Alta havn søkt Statnett om tilknytning for 18 MW til landstrømsanlegget. Til sammenligning har Statnett reservert 400 MW til Equinor for elektrifisering av Melkøya, en reservasjon som legger beslag på nær all tilgjengelig kraft og linje.

Søknaden om tilknytning til Alta Havn er avslått fra Statnett med begrunnelsen;

«Vi vurderer at det ikke er driftsmessig forsvarlig (DF) i dagens nett for den planlagte tilknytningen».

Avslaget fra Statnett var gitt skriftlig. Men Alta kraftlag var av Statnett gjort oppmerksom på at brevet var unntatt offentlighet, og i Statnett var det liten vilje til å opplyse saken.

Dette avslaget skaper usikkerhet for innvilget Enovastøtte, og Alta Havn kan miste Enova tilskudd på titalls millioner dersom realisering av prosjektet ikke er startet innen 2025, noe som skaper stor usikkerhet for realisering av hele prosjektet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for fornybar kraftproduksjon i Norge, både for å redusere klimagassutslipp og for å legge til rette for vekst i industri- og næringsvirksomhet.

Snøhvit Future-prosjektet er svært viktig for videreutviklingen av Hammerfest LNG. Hammerfest LNG er Nord-Norges største industrianlegg og sysselsetter i dag 500 personer, samt bidrar med ringvirkninger tilsvarende 900 årsverk i regionen. Prosjektet innebærer både økt gassproduksjon fra Snøhvitfeltet og forlenget levetid på LNG-anlegget. Omlegging til drift med kraft fra nettet på Hammerfest LNG vil redusere utslippene fra anlegget med 850 000 tonn CO₂ per år.

Det er reservert om lag 1 400 MW kapasitet i nettet til nytt og økt forbruk i Statnetts planområde nord som består av Troms, Finnmark og den nordligste delen av Nordland. Dette inkluderer 350 MW til Hammerfest LNG. Hoveddelen av nettkapasiteten i planområde nord er med andre ord reservert til andre planlagte næringsetableringer og utvikling av eksisterende industri enn Equinors anlegg på Melkøya. Samtidig er om lag 1 400 MW forbruk stilt i kø som følge av kapasitetsbegrensninger i nettet. Også i andre deler av landet overstiger etterspørslen etter nettkapasitet tilgjengelig kapasitet.

Fordi det tar tid å utrede, omsøke og etablere nye nettanlegg, vil flere aktører kunne måtte vente lenger enn ønskelig på nettilknytning. En viktig oppgave for regjeringen er derfor å legge til rette for ny kraftproduksjon, økt nettkapasitet og mer energieffektivisering. Da Snøhvit Future-prosjektet ble godkjent, lanserte også regjeringen et kraft- og industriløft for Finnmark med mål om økt kraftproduksjon og ny infrastruktur for strøm i Finnmark. Dette er viktig for å legge til rette for industri og arbeidsplasser i Finnmark. Deler av kapasiteten som Statnett har reservert til økt forbruk i planområde nord er som følge av regjeringens kraftløft for Finnmark.

SPØRSMÅL NR. 212**Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 1. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

For de to OPS-prosjektene til SVV settes store summer av til fremtidige utbetalinger, på konto i Norges Bank.

Kan samferdselsministeren redegjøre om hvordan dette fungerer, hva grunnlaget for det årlige beløpet er og hvorfor dette ikke i stedet tas løpende over statsbudsjettet når de kommer til utbetaling til avtaleparten, samt om hvor mye av den foreslåtte bevilgningen i statsbudsjettet 2025 (6,51 mrd. kr - post 1320.29) som er planlagt satt på konto neste år på denne måten og hvor mye som pr. nå står på konto fra før?

BEGRUNNELSE:

SVV har i senere år inngått avtaler om to store OPS-prosjekter:

Rv. 555 Sotrasambandet i Vestland og E10/rv. 85 Tjeldsund–Gullesfjordbotn–Langvassbukta i Nordland og Troms.

Normalen for SVVs byggeprosjekter ellers er at penger planlagt brukt i 2025, bevilges i budsjettet for 2025. Penger planlagt brukt senere år, bevilges ikke i 2025. De har selv sagt noe fleksibilitet, og det hender at penger overføres fra ett år til det neste. Hovedprinsippet er likevel klart.

Nye Veier får en fast bevilging årlig, i tråd med avtale, og med stor frihet i hvordan pengene disponeres. Men også de har som hovedprinsipp å bruke opp midlene de får til rådighet i budsjettåret.

For OPS-prosjektene er det annerledes. Her bevilges store beløp som ikke benyttes i budsjettåret, men derimot settes på bok til senere år. Det kan dermed fremstå som om samferdselsbudsjettet slik "blåses opp" og reelt sett er mindre enn det fremstår som i noen år tidlig i byggeperioden til OPS-prosjektene, men det senere år vil være tilsvarende større.

Svar:

Rammeverket for offentlig-privat-samarbeid (OPS) i transportsektoren er trukket opp i Meld. St. 25 (2014–2015) På rett vei – Reformen i samferdselssektoren (s 22-26). Finansieringen av OPS-prosjektene skjer innenfor handlingsregelen for budsjettpolitikken, og de gjøres til gjenstand for reell, helhetlig prioritering på statsbudsjettet på lik linje med prosjekter som gjennomføres med tradisjonelle kontrakter.

Rammeverket legger til grunn at bevilgningene til OPS-prosjekter over statsbudsjettet, knyttet til investeringen, skjer i utbyggingsperioden. OPS-selskapet finansierer utbyggingen og får utbetalt størstedelen av investeringskostnadene tidlig i kontraktperioden, etter at prosjektet er overlevert og satt i drift. Forskjellen mellom bevilgningsprofil og utbetalingsprofil håndteres ved en fondsordning der:

- midlene bevilges om lag i takt med aktiviteten i OPS-prosjektets investering
- midlene som er bevilget til dekning av OPS-prosjektets investeringsutgift, utgiftsføres i statsregnskapet og overføres til en ikke-rentebærende konto i Norges Bank
- midlene står på kontoen i Norges Bank inntil de i henhold til kontrakten med OPS-selskapet skal utbetales
- utbetalingen vil ikke berøre utbetalingsårets bevilgning på statsbudsjettet, men trekkes fra kontoen i Norges Bank.

Denne modellen ble brukt for OPS-prosjektet rv. 3/ rv. 25 Ommangsvollen–Grundset Basthjørnet i Innlandet der de bevilgede midlene som sto på konto i Norges Bank ble utbetalt til OPS-selskapet da prosjektet åpnet for trafikk.

For de to prosjektene som nå er under bygging – rv. 555 Sotrasambandet i Vestland og E10/rv. 85 Tjeldsund–Gullesfjordbotn–Langvassbukta i Nordland og Troms – er opplegget endret noe. Midler bevilges fortsatt over statsbudsjettet om lag i takt med aktiviteten i prosjektene. Dette gjør at bevilgningene over samferdselsbudsjettet reflekterer aktiviteten på samferdselsområdet det enkelte budsjettåret, selv om utbetalinger til OPS-selskapene først skjer senere.

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2021–2022) for Samferdselsdepartementet, jf. Innst. 13 S (2021–2022), vedtok Stortinget økt økonomisk ramme for OPS-prosjektet rv. 555 Sotrasambandet. Stortinget ble samtidig informert om risiko- og kostnadsreducerende tiltak som var gjennomført i forbindelse med utlysning av OPS-prosjektet og forhandlinger om kontrakt. Det legges fortsatt opp til å utbetale midler fra konto i Norges Bank, men dette vil skje ved milepælsbetalinger til OPS-selskapet underveis i anleggsfasen knyttet opp til avtalte, konkrete leveranser. I Prop. 1 S (2023–2024) for Samferdselsdepartementet ble det informert om tilsvarende opplegg for OPS-prosjektet E10/rv. 85 Tjeldsund–Gullesfjordbotn–Langvassbukta i Nordland og Troms. Det legges også opp til at det foretas utbetalinger til de to prosjektene gjennom budsjettåret

som kompensasjon for lønns- og prisstigning på tilsvarende måte som i ordinære byggekontrakter i Statens vegvesen, jf. Prop. 1 S (2023–2024) Samferdselsdepartementet.

Gjennom å kontraktsfeste flere milepælsbetalinger underveis i anleggsfasen reduseres OPS-selskapenes behov for låneopptak i anleggsfasen, og de samlede finansieringskostnadene blir lavere enn de ville ha vært dersom hele utbetalingen for anleggsfasen skulle blitt foretatt ved trafikkåpning. Hyppigere utbetalinger til OPS-prosjektene fra midlene som settes av på ikke-rentebærende konto i Norges Bank, samt utbetaling av kompensasjon for lønns- og prisstigning gjennom budsjettåret gjør også at det ikke blir akkumulert like store beløp på kontoen i Norges Bank.

Som det går fram av Prop 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet, vil om lag 5,7 mrd. kr av den fore-

slåtte bevilgningen på kap. 1320, post 29 OPS-prosjekter settes av til de to OPS-prosjektene som nå er under bygging. Hoveddelen av disse midlene vil settes på den ikke-rentebærende kontoen i Norges Bank frem til avtalte milepælsbetalinger. Det er foreløpig anslått at om lag 600 mill. kr av dette beløpet vil gå til kompensasjon for lønns- og prisstigning og endringer. Endelig fordeling avklares i 2025. Etter planen vil det også bli foretatt milepælsbetalinger til prosjektene fra kontoen i Norges Bank i 2025.

Ved utgangen av 2023 sto det 818 mill. kr på den ikke-rentebærende kontoen til OPS-prosjekter i Norges Bank. Det gjøres både avsetninger og foretas milepælsbetalinger på kontoen i 2024. Departementet anslår nå at det ved utgangen av 2024 vil stå i underkant av 700 mill. kr på kontoen.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Som en del av regjeringens ventetidsløfte:

Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å sikre at tilsvarende innovative løsninger som de som benyttes på Lovisenberg sykehus, tas i bruk på flere sykehus rundt om i landet, for å redusere ventelistene og bedre arbeidsvilkårene for helsepersonell?

BEGRUNNELSE:

Helsetjenesten står foran store utfordringer med økende ventelister og presset helsepersonell. Regjeringen har varslet et omfattende arbeid med å redusere ventetider for pasientbehandling, der innovasjon og teknologi skal spille en viktig rolle. Helse- og omsorgsministeren besøkte nylig Lovisenberg sykehus, som har oppnådd imponerende resultater i reduksjon av ventetider på operasjoner. I samarbeid med selskapet DeepInsight har sykehuset tatt i bruk kunstig intelligens for å effektivisere logistikken og pasientflyten, noe som har resultert i:

- 18 % reduksjon i ventetider på operasjoner siden januar i år.
- 26 % flere operasjoner enn samme periode i fjor.
- 13 % bedre planlegging og effektivitet sammenlignet med 2023.

Disse resultatene viser potensialet som ligger i å utnytte teknologi for å forbedre pasientbehandlingen. Hadde vi iverksatt lignende løsninger på tvers av hele spesialisthelsetjenesten, ville det aktivt bidratt til å redusere køer, bidratt til å forebygge personellmangel og gitt helsearbeidere bedre arbeidsvilkår. Det er derfor viktig å forstå hvilke planer regjeringen har for å innføre slike innovative løsninger flere steder i helsesektoren.

Svar:

Regjeringens mål for ventetidsløftet er å sørge for en markant nedgang i ventetidene i løpet av 2024 og 2025, slik at gjennomsnittlig ventetid for påbegynt helsehjelp er på samme nivå eller lavere enn i 2019. Behandlingssetter-slepet som har bygget seg opp under og etter koronapandemien skal hentes inn. Det er tre satsingsområder i Ventetidsløftet: personell; innovasjon og digitale løsninger; og samarbeid.

Jeg deler stortingsrepresentantens begeistring over hva Lovisenberg sykehus har oppnådd i sitt samarbeid med en privat aktør for å redusere ventetider til operasjoner.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 ble sykehusøkonomien styrket med 2,1 mrd. kroner

for å redusere ventetidene. I tilleggskdokument til oppdragsdokumentet for 2024 ba jeg de regionale helseforetakene umiddelbart iverksette tiltak for å redusere ventetidene, i tråd med Ventetidsløftet. Jeg pekte blant annet på digitale løsninger og innovasjoner som frigjør arbeidstid, og samarbeid med private aktører – som eksempler på sentrale tiltak. I budsjettet for 2025 har regjeringen foreslått å styrke sykehusøkonomien med 5,5 mrd. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2024, blant annet begrunnet i arbeidet med å redusere ventetidene. I arbeidet med Ventetidsløftet er det identifisert arbeids- og oppgavedeling, samt teknologiske løsninger og KI som vil bidra til å redusere ventetidene. De regionale helseforetakene har vært med å identifisere tiltakene som ble behandlet i Ventetidsløftet 17. oktober, og det er lagt til grunn at dette er gode tiltak og eksempler som kan vurderes om er aktuelle flere steder. Et av tiltakene er å bruke KI for arbeidsplanlegging, som for eksempel planlegging av bruk av operasjonsstuer. Dette tilsvarer løsningen som benyttes på Lovisenberg sykehus.

I oppdragsdokumentet for 2024 har jeg bedt de regionale helseforetakene, under ledelse av Helse Sør-Øst RHF, om å ta i bruk løsninger med kunstig intelligens som

kan bidra til å frigjøre tid hos helsepersonell og redusere ventetider. Effekten av løsningene skal dokumenteres slik at det legger til rette for videre innføring.

Regjeringen ønsker å stimulere til økt implementering og spredning av gode innovasjoner. I statsbudsjettet for 2025 har vi foreslått 4 mill. kroner til et akseleratorprogram for helseinnovasjoner. Det er potensial for å øke helsenæringens bruk av etablerte virkemidler for helseinnovasjon og som blant annet kan redusere ventetidene. Programmet skal legge til rette for raskere utvikling av ny teknologi og nye løsninger i helse- og omsorgstjenestene. Virkemidlene som inngår i programmet bidrar til utvikling, implementering og spredning av innovasjoner.

Arbeidet med innovasjoner i spesialisthelsetjenesten er mangfoldig og inkluderer en rekke aktiviteter. I Nasjonal helse- og samhandlingsplan omtaler vi innovasjon som et viktig virkemiddel for å håndtere knapphet på personell, og i møte med tjenestenes omstillingsbehov. I planen viser vi til et nasjonalt arbeid som pågår for å sikre en bedre oversikt over innovasjonsaktiviteten og stimulere til at innovative løsninger som utvikles i fagmiljøene skal resultere i løsninger som tas i bruk og spres.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 4. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvor mange innovasjonspartnerskap er igangsatt innen helsefeltet de siste tre årene og hvilke risikoavlastende tiltak er til stilt til rådighet for å oppnå flere slike?

BEGRUNNELSE:

En evalueringsrapport fra Oslo Economics dokumenterer at innovasjonspartnerskap som anskaffelsesmetode har vist lovende resultater, til tross for at prosessen er krevende. Ordningen, som ble lansert i 2017, har effektivt stimulert innovasjon i både offentlig og privat sektor.

Siden oppstarten er det initiert 29 innovasjonspartnerskap med støtte fra Innovasjon Norge. Kommuner står for cirka 40 % av partnerskapene, med over 70 offentlige virksomheter involvert som følgevirksomheter med kjøpsoppsjon. Undersøkelsen viser at 60 % av deltakende organisasjoner rapporterer økt motivasjon for innovative anskaffelser. Tre av fire oppdragsgivere vurderer metoden

som hensiktsmessig og ønsker å delta i fremtidige partnerskap.

Omtrent 60 leverandører deltar i utviklingsløpene, hovedsakelig organisert i konsortier. Deltakende bedrifter spenner fra små gründerselskaper med 1-2 ansatte til store internasjonale konserner.

I perioden 2016-2021 bidro Innovasjon Norge med 320 millioner kroner til ordningen. Finansieringen opphørte i 2022, noe som har påvirket både oppfølging og rådgivning fra Innovasjon Norge. Tidligere evalueringer indikerer at 84 % av prosjektene ikke ville blitt realisert uten denne støtten.

En sentral utfordring har vært overgangen fra utviklingsfase til kjøp. Endrede roller og divergerende målsetninger rundt prismodeller, forretningsstrategier og implementeringstempo har skapt kompleksitet. Som respons er fristen for opsjonsutløsning utvidet fra 90 til 180 dager i nyere prosjekter.

Rapporten konkluderer med at innovasjonspartnerskap representerer en verdifull mekanisme for offentlig-privat innovasjonssamarbeid, men understreker behovet for fortsatt finansiell støtte og strukturert veiledning for å sikre ordningens bærekraft og effektivitet.

Svar:

Innovasjon Norge etablerte i 2016 ordningen innovasjonspartnerskap. Gjennom denne ordningen ble det i 5-årsperioden fra 2017 til 2021 totalt finansiert 29 innovasjonspartnerskap, slik representanten skriver, for til sammen 320 mill. kroner. Prosjektene fikk tildelt midler i størrelsesorden 8 til 15 mill. kroner per prosjekt i tillegg til faglig støtte. 12 av de 29 prosjektene i porteføljen hadde helse som tematikk og 10 av disse var i regi av ulike helseforetak. Innovasjonspartnerskapene ble finansiert med midler fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Etter 2021 er det ikke blitt igangsatt nye innovasjonspartnerskap, hverken innenfor helse eller andre felt gjennom Innovasjon Norge. På grunn av reduksjon i bevilgningene til Innovasjon Norge i statsbudsjettet fra 2022, kunne Innovasjon Norge ikke lenger videreføre ordningen. I år har Regjeringen etablert Helseteknologiordningen som bidrar til redusert risiko for kommuner som tar i bruk helseteknologi. Ordningen er del av digitaliseringsstrategien som ble nedfelt i 2024, som del av Nasjonal helse- og samhandlingsplan, hvor det vektlegges at aktørene lokalt må ta ansvar for digitalisering av tjenestene. I statsbudsjettet for 2025 foreslår vi å utvide Helseteknologiordningen med nesten 26 mill. kroner, og vi legger frem forslag om et akseleratorprogram for helseinnovasjon over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Programmet har potensialet til å øke bruken av etablerte virkemidler for helseinnovasjon og til å se næringspolitiske og helsepolitiske mål i sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 24. oktober 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 30. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hva gjør og hvilke initiativ har forsvarsministeren tatt for at Olavsværn igjen kan tas i bruk som marinebase, slik USA uttrykker interesse for og som Forsvarskommisjonen anbefalte, og hvordan vurderer han behovet for at basen igjen bør være i statens eie?

BEGRUNNELSE:

Ap/Sp/SV-regjeringen Stoltenberg II la ned marinebasen Olavsværn i Ramfjord i Tromsø i 2009 og solgte den til private investorer i 2013. Det var den gang svært omstridt og har i ettertid, særlig etter Russlands invasjon av Ukraina, fremstått som en svært uklok beslutning.

Det er kjent at vår nærmeste allierte USA har vist interesse for at basen igjen kan tas i bruk til militær virksomhet. Senest ble dette bekreftet via Nordlys 21.10.2024. Her uttalte USAs ambassade følgene til Nordlys:

«...og USA jobber sammen med Norge for å identifisere muligheter for den amerikanske flåten til å bruke fasilitetene på måter som styrker vår felles sikkerhet.»

Spørsmålsstiller ønsker svar på hva forsvarsministeren gjør for å møte interessen fra USA og om han arbeider for at Olavsværn igjen kan tas i bruk som marinebase. Samtidig er det interessant å avklare om det er formålstjenlig at Olavsværn skal forbli i privat eie, eller om staten ser behov for å kjøpe basen tilbake og om nødvendig anvender ekspropriasjon.

Svar:

Det bilaterale forsvarssamarbeidet med USA er viktig for Norge, Norden og NATO, og det er løpende dialog mellom Forsvarsdepartementet (FD) og amerikanske myndigheter om en rekke temaer knyttet til dette samarbeidet. Olavsværn er i privat eie og er en av flere sivile fasiliteter i området som sporadisk brukes av både norske og allierte marinefartøyer.

Gjennom behandlingen av den nye langtidsplanen for forsvarsektoren ba Stortinget regjeringen om å utrede alternativer for å sikre allierte og egne fartøyer adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen, og på egnet måte komme tilbake til dette. Dette følges opp av Forsvarsdepartementet. Det er per i dag ingen konkrete planer om å

utvide den militære bruken av fasilitetene på Olavsværn. Som en del av de videre utredningene vil det være naturlig

å vurdere hvordan det kan legges ytterligere til rette for alliert og nasjonal aktivitet i Tromsøregionen.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 1. november 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

KD skal ha beregnet at det vil koste staten rundt 500 millioner kroner å fjerne inntektsgrensen.

Kan statsråden forklare hvilke beregninger som ligger til grunn for dette, og om økte skatteinntekter er hensyntatt i beregningsgrunnlaget?

BEGRUNNELSE:

For 2024 er Lånekassens inntektsgrense 214 213 kroner hvis man får studielån hele året. I praksis betyr dette at dagens grense i mange tilfeller straffer studenter som ønsker arbeidserfaring. Spørsmålsstiller viser til at KD beregner at det vil koste staten rundt 500 mill. å fjerne inntektsgrensen.

Svar:

Behovsprøvinga i Lånekassen fungerer slik at utdanningsstipendet blir redusert tilsvarende 5 pst. per måned av den inntekta ein har over dei fastsette grensene. Det er to ulike inntektsgrenser. Grensa for dei som studerer heile året er 214 213 kroner, medan grensa for dei som studerer i mindre enn sju månader er 535 532 kroner. For ein student som får studiestøtte i 11 månader vil 1 000 kroner i inntekt utover inntektsgrensa innebere at omgjeriing til utdanningsstipend blir redusert med 550 kroner ($1\ 000 \cdot 0,05 \cdot 11$). Fordi behovsprøvinga påverkar kor mykje av lånet som kan gjerast til stipend etter utdanninga, har den ikkje innverking på likviditeten til studentane under utdanninga. Med gjeldande sats for basislånet og behovsprøvingsgrensa, kan ein heiltidsstudent ha ei samla inntekt på om lag 366 000 kroner frå Lånekassen og andre stader før dei byrjar å få avkorta omgjeriing til stipend.

Å fjerne behovsprøvinga av stipendomgjeriing i basislånet mot inntekt har ein anslått kostnad på 1,548 mrd. kroner i året. Berekinga er basert på erfaringstal frå tidlegare år over kor mange som får redusert eller ingen stipend på grunn av inntekt over dei fastsette grensene, og tar ikkje høgde for moglege endringar i studentanes åt-

ferd som kan gje andre ringverknader. Talet svarar til den faktiske kostnaden ved at studentar som i dag overstig inntektsgrensa får behalde stipenddelen av utdanningslånet.

Dersom behovsprøvinga blir fjerna, kan det føre til at studentane aukar omfanget av lønna arbeid, fordi gevinsten dei oppnår ved å arbeide meir aukar. Det vil i så fall gje auka skatteinntekter. Ein slik årsakssamanheng føreset at studentane har eit aktivt forhold til inntektsgrensene, og at dei dimensjonerer arbeidsmengda for å ikkje overstige grensene. I behovsprøvinga ligg det eit kraftig økonomisk insentiv, så det er naturleg å vente at studentane tilpassar seg. Me har likevel ikkje tydelege indikasjonar på at slik tilpassing skjer i nemneverdig grad. Empiriske analysar av inntektsfordelinga blant studentane visar at det ikkje er ein opphoping av talet studentar med inntekt rett under eller på inntektsgrensene. Det tyder på at det er andre forhold enn behovsprøvinga i Lånekassa som har større innverknad på omfanget av studentanes lønnsarbeid. Alt anna likt vil ein oppheving av behovsprøvinga sannsynlegvis føre til at eit visst segment av studentane aukar mengda lønna arbeid noko, men effektane er for usikre og for avhengig av andre faktorar til at Kunnskapsdepartementet kan anslå dei med noko sikkerheit.

Utforming av statlege støtteordningar krev avvegingar. Normalt er det ikkje ønskeleg at vilkåra skal gjere det mindre gunstig å arbeide. Samstundes er ordningane i Lånekassa retta mot studentar som skal bruke mykje av tida på å studere. Dermed er det ikkje gunstig for samfunnet om dei bruker så mykje tid på arbeid ved sidan av at det går på kostnad av studiane. Dagens inntektsgrenser legg opp til ein god balanse mellom lønna arbeid og tidsbruk på studiane. I utarbeidinga av utdanningsstøtta er det vidare lagt til grunn at personar med god økonomi i mindre grad har behov for støtte frå det offentlege samanlikna med personar med svak økonomi. Det inneber at stipendandelen av utdanningslånet er avgrensa til studentar med låg eller moderat inntekt, som ikkje bur heime, og som ikkje får trygdestønadar av vesentleg

storleik. Slik bidreg behovsprøvinga til å målrette støtta til dei med størst behov.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou

Besvart 1. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sikre at overføringen av Longyearbyen lokalstyres boliger til Statsbygg ikke resulterer i økte kostnader og redusert tjenestetilbud for lokalstyret, samtidig som det opprettholdes gode rammebetingelser for å tiltrekke og beholde kompetente ansatte på Svalbard, i tråd med de overordnede målene for svalbardpolitikken?

BEGRUNNELSE:

Statlig kontroll med boliger er et viktig verktøy for å bidra til å opprettholde norske samfunn på Svalbard, og overføringen av Longyearbyen lokalstyres boliger til Statsbygg er forstått som et ledd i denne strategien.

I lokalstyret 16. oktober ble det gitt en orientering om status på overføringen av lokalstyrets boliger, og i en påfølgende artikkel i Svalbardposten fremgår det flere forhold som gir grunn til bekymring. Det blir blant annet opplyst om at lokalstyret ikke får tilgang til tilstrekkelig med boliger til sine ansatte, og de økte kostnadene knyttet til leie av boliger fra Statsbygg vil føre til enten betydelig høyere husleie for de ansatte eller kutt i tjenestetilbudet.

Slik avtalen med Statsbygg er i dag vil dette skape insentiver for lokalstyret til å ansette personer uten medfølgende familie, samt å outsource enkelte tjenester som IKT, økonomi og arkiv til fastlandet. Dette vil stå i sterk kontrast til målene i norsk svalbardpolitikk om å opprettholde stabile norske samfunn på øygruppen.

Svar:

Som det fremgår av bl.a. Meld. St. 26 (2023-2024) Svalbard er statlig kontroll med boliger et viktig virkemiddel for å bidra til å utvikle Longyearbyen i samsvar med målene i svalbardpolitikken. Regjeringen ønsker at Longyearbyen lokalstyres boliger overføres til Statsbygg.

Det er lagt til grunn at en ev. overføring av boliger fra Longyearbyen lokalstyret til Statsbygg skal være provenynøytral, og at Longyearbyen lokalstyret kompens-

eres for det økte kapitalelementet ved en innlemming i Statsbygg husleieordning. I tillegg er det lagt opp til egen avtale for å håndtere vedlikeholdsetterslepet på dagens boligmasse.

Når det gjelder spørsmålet om økte kostnader til boliger for Longyearbyen lokalstyret i fremtiden, så vil jeg understreke at det ikke er en ev. overføring av boligene fra Longyearbyen lokalstyret til Statsbygg som vil føre til økte kostnader for lokalstyret. I artikkelen i Svalbardposten som representanten viser til står det også at om boligene ikke blir overført til Statsbygg, så anslår lokalstyret at utgiftene blir enda høyere fordi det ellers vil måtte tilkomme betydelige utgifter til vedlikehold og rehabilitering av byggene i lokalstyrets egen regi.

Slik jeg ser det vil det at Longyearbyen lokalstyret går over til å bli leietakere skape et forutsigbart økonomisk grunnlag for lokalstyrets virksomhet. Statsbygg vil etter kjøpet av boligene fra lokalstyret overta ansvaret for verdibevarende vedlikehold og utvikling av boligmassen i framtiden. Statsbygg utarbeider planer for transformasjon og nybygging. Nye energieffektive boliger vil kunne bidra til reduksjon av energiforbruket, og til energibalansen.

Statsbygg forvalter i dag mer enn 280 boliger i boligpoolen for offentlige virksomheter i Longyearbyen. Etter et salg av boligene til Statsbygg vil lokalstyret få tilgang til flere og bedre boliger, og dermed få tilgang til boliger som passer lokalstyrets behov til enhver tid. Statsbygg vil overta ansvaret for å forvalte de leieavtalene som lokalstyret har i markedet i dag.

En overføring av Longyearbyen lokalstyres boliger til Statsbygg vil derfor etter mitt skjønn være positivt for Longyearbyen.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 4. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hva er de faktiske pensjonsutgiftene i private barnehager?

BEGRUNNELSE:

Viser til Rødts spørsmål nummer 147 til statsbudsjettet 2024. Jeg lurer på hva de faktiske pensjonsutgiftene til private barnehager er anslått å være i 2025, og budsjettkonsekvensen dersom tilskuddet tok utgangspunkt i faktiske pensjonsutgifter.

Svar:

Spørsmål 147 fra Rødt handler om utslipp fra petroleumsvirksomhet og er besvart av Energidepartementet, det er derfor uklart hva begrunnelsen i representantens spørsmål er ment å vise til.

Basert på regnskapstall innrapportert av private barnehager for 2022 og kommunale regnskapstall fra samme år, prisjustert til 2025-kroner med kommunal deflator og fratrukket ansattes egenbetaling, anslås utgiftene samlet sett til 1,76 mrd. kroner. For at departementet skal kunne vurdere provenyeffekten av en kostnadsdekningsmodell for pensjonsutgifter må det først utredes et konkret forslag til modell som beregningene skal tas utgangspunkt i. En kostnadsdekningsmodell vil innebære økt dokumentasjonsbehov for både private barnehager og kommunene, og innretningen av ordningen vil ha betydning for hvilke kostnader den har. Videre vil også en modell for kostnadsdekning ha en øvre grense for tilskuddet, som både legger til rette for kostnadskontroll for staten og at private barnehager kan ha like gode pensjonsvilkår som i kommunale barnehager.

SPØRSMÅL NR. 219**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva koster det å gi unge gratis helsetjenester, og hva er årsaken til at anslagene i så stor grad spriker?

BEGRUNNELSE:

Viser til Rødts spørsmål nummer 262 til statsbudsjettet 2025, og Rødts spørsmål nummer 130 til statsbudsjettet 2024.

Svar:

Ved en inkurie har det blitt feil i uttrekket fra dataene hos Helfo når enkelte egenandeler i aldersgruppen 16 til 25 år skulle tas ut. Dette uttrekte datasettet var grunnlaget for kostnadsanslagene. Når feilen ble oppdaget er det kjørt et nytt uttrekk av data og svaret er korrigert.

Korrigert svar på spørsmål til budsjett 2025, Rødts spørsmål nr. 262:

Hva er budsjettkonsekvensen av å utvide den øvre aldersgrensen for egepnandelsfritak for lege, psykolog, poliklinikk (sykehus), røntgeninstitutt og fysioterapeut fra 16 til a) 18, b) 20 og c) 23 år?

- a) 126 mill. kroner opp til 18 år
- b) 258 mill. kroner opp til 20 år
- c) 439 mill. kroner opp til 23 år

SPØRSMÅL NR. 220**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 1. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kravet til samlet barnehageanlegg ble for de partiene som ønsket endringen innført med formål om å unngå omgåelse av kravet om selvstendig rettssubjekt.

Mener statsråden denne barnehagen og barnehager i tilsvarende situasjon omgår reglene om selvstendig rettssubjekt og skal rammes av nye regler om krav til samlet barnehageanlegg?

BEGRUNNELSE:

I juni 2024 vedtok Stortinget nye regler for selvstendig rettssubjekt og krav til samlet barnehageanlegg. Sole Barnehage i Sandefjord har fått varsel om at de må dele barnehagen, som frem til nye regler ble drevet som en barnehage med tre fysiske bygg. De må dele barnehagen i to eller tre barnehager. Barnehagen er ideell. Den er eid av foreldre og ansatte. Den har tre bygninger i samme nabolag. Der to er lokalisert på hver sin side av parkeringsplassen. Det siste ligger på andre siden av et jorde der barnehagebarna aker på i vinterhalvåret. Barnehagemyndigheten i kommunen har varslet barnehagen om at de nye reglene får konsekvenser for barnehagen. Fordi barnehageanlegget etter barnehagemyndighetens syn ikke er samlet. At det må søkes ny godkjenning og at de vil få krav om at barnehagen deles i to selvstendige rettssubjekt. Til tross for at barnehagen reelt har vært organisert som en barnehage og drevet som en barnehage på denne måten siden 2001 da de fikk godkjent den siste utvidelsen av barnehagen, og måten den er organisert på opplagt ikke er en omgåelse av regelverket. Nå pålegges man å splitte søsken i ulike barnehager, dele opp ansattgruppen og barnegrupper. Ulempen for barn, foreldre og ansatte er store.

Svar:

Barnehageloven § 7 b stiller krav til at kommunale og private barnehagers lokaler og utearealer skal ligge samlet, med mindre særlige hensyn tilsier at de er på ulike steder. At lokalene og utearealene skal ligge samlet, vil si at de skal ligge på samme sted eller at det skal være liten avstand mellom de ulike delene. Formålet med bestemmelsen er å sikre at hver barnehage kan gi barna et godt barnehagetilbud. Når det gjelder private barnehager skal kravet også forhindre at barnehager kan omgå kravet om selvstendig rettssubjekt.

Jeg viser til at bestemmelsen gjør unntak fra kravet dersom det er særlige hensyn som tilsier at barnehagen bør ha lokaler og utearealer på ulike steder. Lovens forarbeider gir flere eksempler på hva som anses som særlige hensyn. Slike særlige hensyn kan for eksempel være barnehager i bykjerne som har behov for arealer som ikke er samlokalisert for å gi et barnehagetilbud i skog og mark. Også barnehager med egne friluftarealer eller idrettsarealer lokalisert et annet sted, eller midlertidig bruk av andre lokaler og arealer under oppussing eller utbygging, kan omfattes av slike særlige hensyn. Et annet eksempel kan være der en barnehage allerede har avdelinger lokalisert på ulike steder og der den enkelte avdelingen ikke har arealer som er egnet til å kunne gi et tilbud til barn i alle aldersgrupper.

Det fremgår av forarbeidene at det også kan være andre særlige hensyn som tilsier at en barnehage kan ha lokaler eller utearealer på ulike steder, og at kommunen må vurdere dette konkret for hver barnehage som ikke har samlede lokaler og utearealer.

Hvorvidt det i Sole Barnehage i Sandefjord sitt tilfelle foreligger særlige hensyn som tilsier at barnehagen bør ha lokaler og utearealer på ulike steder må bygge på en konkret vurdering, og jeg har ikke grunnlag for å uttale meg om forholdene i denne barnehagen. Det er kommunen som barnehagemyndighet som vurderer om kravet til samlet barnehageanlegg er oppfylt og vedtar et eventuelt pålegg om retting. Kommunens vedtak kan påklages til statsforvalteren.

SPØRSMÅL NR. 221**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 31. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva er anslag på proveny av å øke den ordinære satsen i barnetrygden med 202 kroner mer i måneden?

Svar:

Regjeringa foreslår i Prop. 1 S for 2025 at ordinær barnetrygd til barn 0-18 år skal vere 1 766 kroner i månaden. Det vil seie ein sats på 21 192 kroner i året. Ei auke i satsen for ordinær barnetrygd på 202 kroner i månaden gir ei ny sats på 1 968 kroner i månaden og 23 616 kroner i året.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har vurdert at det er mogeleg å gjere endringar i satsen for barnetrygd frå 1. januar 2025, dersom direktoratet får beskjed i løpet av desember. Direktoratet informerer om at innføring frå denne datoen aukar risikoen for feil og manglar ved implementeringa av den varsla lovendringa på kontantstøtte. Eg meiner derfor at forslaget tidlegast bør gjennomførast frå 1. februar 2025.

Dersom auka blir innført frå 1. februar er det anslått å gi meirutgifter på 2 447 mill. kroner i 2025 og 2 670 mill. kroner i året frå 2026. Forslaget vil ikkje innebere administrative kostnader.

SPØRSMÅL NR. 222**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 4. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Nå som fraværet i videregående øker kraftig.

Hva mener regjeringen og kunnskapsministeren egentlig om fraværsgrensen, og skal den beholdes eller skal den fjernes?

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet (Udir) kom den 16. oktober 2024 med nye urovekkende tall på fravær i videregående opplæring. En av seks elever i Norge har mer enn 50 timer fravær på videregående skole. Det er 17 prosent mer enn før koronapandemien.

Hovedfunnene til Udir viser at:

- Elevene har typisk 4 dager og 19 timer fravær på vitnemålet. Det er 3 timer høyere enn i 2022–23.
- Elevene på studieforbereiding har økt fraværet sitt med 4 timer siden 2022–23.
- Jentene har én dag mer fravær enn guttene, mens timefraværet er likt for jenter og gutter.
- Andel elever uten vurderingsgrunnlag (IV) holder seg stabil på 2,6 prosent.

- 3,6 prosent av elevene i videregående opplæring sluttet i løpet av skoleåret. Det er på nivå med fjoråret.

Ut fra kunnskapsgrunnlaget Udir har i dag kan vi ikke forklare hva økningen i fraværet skyldes.

I en tid hvor fraværet i videregående øker, er det fortsatt uklart hva som er fremtiden til fraværsgrensen. Arbeiderpartiets landsmøte har vedtatt at fraværsgrensen skal erstattes med et nytt fraværssystem. Statsminister Jonas Gahr Støre har uttalt at fraværsgrensen skal fjernes. AUF mener at:

«Kari Nessa Nordtun er forpliktet til å fjerne den».

, mens kunnskapsministeren selv vil ikke si til Aftenposten 9. august hva fremtiden til fraværsgrensen er.

Svar:

Jeg ønsker å forbedre dagens fraværsgrense slik at vi får et regelverk om fravær som står seg over tid i skolen og bidrar til at elevene er mest mulig til stede i undervisningen. Som jeg informerte om i Aftenposten-oppslaget det er vist til i spørsmålet, vil denne saken bli avklart i god tid

før neste skoleår. Hvilke regler som skal gjelde fra skolestart i august 2025 vil bli avgjort i høst.

Utdanningsdirektoratets forslag til nye fraværsregler var på høring vinter/vår 2024, og vi mottok oppsummeringen av høringen og direktoratets anbefalinger i mai. Utdanningsdirektoratet anbefalte ikke endringer i fraværsreglene for det skoleåret vi er inne i nå. Det var mange som benyttet anledningen til å gi innspill i høringen, og det er mange ulike syn på hvordan reglene bør være. Innspillene har gitt oss et viktig grunnlag for beslutningen vi skal ta.

Jeg er bekymret over at fraværet øker. Økende skolefravær etter pandemien er ikke et særnorsk fenomen, men en trend vi også ser i mange andre land. Årsakene til

skolefravær kan være sammensatte og komplekse, og vi jobber derfor langs flere spor for å snu denne utviklingen.

I den nye opplæringsloven som trådte i kraft fra høsten 2024 er kommunens og fylkeskommunens plikt til å følge opp skolefravær lovfestet og tydeliggjort. Vi vet at det er mange årsaker til skolefravær. Uansett årsak har kommunene og fylkeskommunene et ansvar for å følge opp elever med fravær. Godt samarbeid mellom skole og hjem er også viktig.

Skolen skal forberede de unge på videre studier og arbeidsliv, og det er viktig at elevene er til stede slik at de lærer mer og får delta i fellesskapet. Jeg er derfor opptatt av at de nye fraværsreglene skal gi tydelige rammer for elevenes nærvær i skolen.

SPØRSMÅL NR. 223

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 1. november 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Synes virkelig kulturministeren at en politikk som har redusert anleggsbyggingen er riktig når vi vet at mange idrettslag ikke har plass til alle som ønsker å være med, og har regjeringen noen forslag til tiltak som vil øke anleggsbyggingen?

BEGRUNNELSE:

Flere tusen barn og unge stenges ute fra idretten på grunn av anleggsmangel. Dette skjer samtidig som vi vet at det bygges langt færre idrettsanlegg nå, enn det gjorde før pandemien. Nedgangen skyldes trolig både dårligere kommuneøkonomi og at regjeringen har holdt de statlige tilskuddssatsene uendret til tross for den høye kostnadsveksten vi har hatt i samfunnet de siste årene.

Regjeringen har akkurat gjennomført en høring som omhandler statlig idrettspolitik og endringer i spillemiddelordningen. I høringsnotatet, som idretten for øvrig er svært skuffet over, skriver regjeringen:

“Tilskuddsordningen for anlegg har vært prioritert i de siste årenes fordeling av spillemidler til idrettsformål, og det såkalte «etterslepet» har gått ned fra om lag 4,5 til om lag 2,7 mrd. kroner siden 2021, og ventetiden på å få tildelt midler har gått ned fra 2,9 år til ca. 1,5 år. Dette viser at den senere tids politikk, blant annet med å holde satsene uendret, har vært nødvendig og riktig.”

Svar:

I 2024 tildelte regjeringen nesten 2 milliarder kroner fra spillemidlene til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i kommunene. Dette er det høyeste beløpet noen regjering har gitt til hverdagsanlegg i kommunene. Det er nesten 320 mill. kroner mer enn Solberg-regjeringen tildelte i sitt siste regjeringsår i 2021. Dette er en økning på 20 prosent, som er høyere enn den generelle økningen i spillemidlene til idrett. Dette viser at denne regjeringen satser på anlegg. Jeg vil nyansere representantens påstand om at det bygges langt færre idrettsanlegg nå enn tidligere. Søknadsbeløpene for nye søknader i 2024 er høyere enn i 2023, noe som tilsier at anleggsbyggingen ikke er på vei ned. For øvrig vil antallet anlegg som det søkes spillemidler til variere fra år til år. Det vil for eksempel være slik at hvis det enkelte år blir bygget flere dyre anlegg, som dermed vil legge beslag på en høyere andel av anleggsmidlene, vil det føre til en reduksjon i det totale antallet anlegg som får spillemidler det året. For å få et godt bilde av anleggsbyggingen over tid, må man se utviklingen i et lengre perspektiv enn f.eks. kun de siste tre-fem årene.

Jeg er enig med representanten at det er behov for å øke tilskuddssatsene, og dette er også vårt mål å få til på litt sikt. Vi har imidlertid prioritert å få økonomisk kontroll på tilskuddsordningen først. Dette er vi nå i ferd med å klare. I vår regjeringstid har vi klart å redusere det såkalte etterslepet fra 4,5 mrd. kroner i 2021 til 2,7 mrd. kroner

i år. Det er en reduksjon på 1,8 mrd. kroner. Ventetiden på å få tildelt spillemidler har vi klart å redusere fra 2,9 til 1,5 år i samme periode. Dette betyr at idrettslag og andre som bygger anlegg kan få spillemidlene mye raskere enn før,

slik at de i mindre grad må ta opp dyre mellomfinansieringslån. Dette mener vi er en riktig prioritering. Så vil vi i neste omgang se på økning i satser.

SPØRSMÅL NR. 224

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 4. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Mange norske barn har høye nivåer av miljøgiftnivåer i blodet, ifølge en ny norsk studie.

Vil regjeringen kartlegge forbruksprodukter med PFAS og sette i gang et arbeid for å forby disse omstøt i Norge?

Svar:

Jeg deler bekymringene rundt eksponering for PFAS-er og andre miljøgifter. Norske miljømyndigheter har lenge jobbet for stans i bruk og utslipp av PFAS-er. PFAS-er kan gi fosterskader, forstyrre forplantningsevnen og er mistenkt for å kunne gi kreft, og kan ha andre alvorlige langtidseffekter som å forstyrre hormonsystemet og påvirke immunforsvaret og effekten av vaksiner. Det er mange tilfeller av alvorlig PFAS-forurensning av jord og vann i Norge og i resten av verden.

Norge var tidlig ute med nasjonale forbud mot miljøgifter, men prioriterer nå å jobbe på internasjonalt nivå. Den mest effektive reguleringen for et giftfritt miljø og trygge forbrukerprodukter skjer gjennom internasjonalt samarbeid også fordi handel med produkter skjer på tvers av verdensdelene, og utslipp kan fraktes over lange avstander med hav- og luftstrømmer. Norge har felles regelverk med EU på kjemikalieområdet gjennom EØS-avtalen, og det europeiske samarbeidet er hjørnesteinen i det nasjonale arbeidet vårt. I stedet for at landene skal regulere en mengde stoffer hver for seg, deltar myndighetene i realiteten i et stort dugnadsarbeid, der alle bidrar til å styrke og videreutvikle det som i dag er det fremste kjemikalierregelverket i verden. Norske miljømyndigheter bruker betydelige ressurser på dette omfattende arbeidet og er et av landene som fremmer flest forslag om fareklassifisering, forbud og andre reguleringer både i Europa og globalt, noe som gir oss stor påvirkningsmulighet.

Eksempler på internasjonale PFAS-reguleringer Norge står bak er forbud mot PFOA og relaterte stoffer i Europa, noe EU-kommisjonen brukte som grunnlag for å forby PFOA globalt. Norge har også fått gjennomslag for forbud mot PFHxS og relaterte stoffer i Europa og globalt. Sammen med fire europeiske land har Norge foreslått et generelt forbud mot alle PFAS-er i Europa. Dette er et historisk stort forslag som omfatter over 10 000 stoffer og som vil ha stor effekt. Forslaget berører mange bruksområder, inkludert forbrukerprodukter. Svært omfattende dokumentasjon ligger til grunn for forslaget, og det har vært gjennomført en internasjonal høring. Forslaget er nå til behandling i det europeiske kjemikaliebyråets vitenskapelige komiteer før det oversendes EU-kommisjonen for endelig avgjørelse. Norge deltar aktivt i det pågående arbeidet, for å påvirke til en strengest mulig regulering. Dokumentasjonen de fem landene har utarbeidet inneholder blant annet utfyllende informasjon om PFAS-er i forbrukerprodukter som er offentlig tilgjengelig.

Det er et svært begrenset handlingsrom til å innføre nasjonale reguleringer av kjemikalier eller stille egne nasjonale krav til produkter. Nasjonale reguleringer vil kunne regnes som ulovlige handelshindringer i strid med våre EØS-forpliktelser. Samtidig vil det ha mindre effekt enn internasjonale reguleringer, med tanke på beskyttelse av menneskers helse og miljøet. I Norge er særnasjonal regulering også utprøvd, ved at forbud mot PFOA i forbrukerprodukter ble innført i 2013. Arbeidet var svært ressurskrevende og tok mange år å få på plass. Derfor er arbeidet med internasjonale reguleringer, blant annet av PFAS-er, høyt prioritert av norske miljømyndigheter. Forbrukerne kan velge produkter med miljømerking, for eksempel Svanen. Disse inneholder ikke PFAS-er eller andre stoffer på den norske prioritetslista og er en generell hjelp for forbrukerne med å velge miljøvennlige alternativer.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 1. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Transportører av rein til slakteri (som overholder arbeidsmiljølov) er pålagt å stanse for å hvile etter 4,5 timer. Noen steder kan transport av rein ofte bli lenger enn 4,5 timer. Ved stans blir reinen urolig og kan bli skada og i verste fall dø. Samtidig er det unntak fra kjøre- og hviletidsbestemmelsene for transport av en rekke døde varer.

Hva er begrunnelsen for at transport av rein til slakteri ikke er unntatt fra hviletidsbestemmelsene, og vil statsråden ta initiativ til å gjøre noe med dette for å sikre bedre dyrevelferd?

Svar:

Jeg er kjent med dette problemet, og har stor forståelse for at dette er en utfordring. Saken har en lang og komplisert bakgrunnshistorie.

Kjøre- og hviletidsreglene følger av forordning (EU) 561/2006. Norge er bundet av disse reglene gjennom EØS-avtalen, og medlemstatene har ikke mulighet til å innføre andre unntak enn de forordningen åpner for. Reglene skal blant annet bidra til å ivareta trafikksikkerhet og hensynet til sjåførenes arbeidsvilkår. Kjøre- og hviletidsforordningen, som er gjennomført i norsk rett i kjøre- og hviletidsforskriften, stiller krav om 45 minutters pause etter 4,5 timers kjøring.

Forordningen har et unntak fra disse reglene for transport av levende dyr, men bare for transport fra gårder til lokale markeder og omvendt, eller fra markeder til lokale slakterier, og bare der transporten skjer innenfor en radius på 100 km (tidligere 50 km). Unntaket gjelder altså ikke for transport av levende dyr fra gård, beite eller hentepunkt til slakteri. Unntaket slik det følger av forordningen er dermed svært lite relevant for Norge.

I 2009 søkte Norge EFTAs overvåkningsorgan, ESA, om å få et nasjonalt unntak fra kjøre- og hviletidsreglene for transport av levende dyr direkte til slakter, altså uten det som kan kalles «markedsvilkåret». Norge søkte videre om at unntaket skulle gjelde uten en slik radiusbegrensning som følger av forordningen. Søknaden ble begrunnet i hensynet til dyrevelferd, lav befolkningstetthet i store deler av landet, og lange avstander fra gårder til slakterier.

Jeg vil minne om at det ofte er flere kryssende hensyn i slike saker, og det er det også i denne. I forbindelse med søknaden til ESA i 2009, uttalte det som tidligere var Norsk Transportarbeiderforbund, sammen med Nærings- og nytelsesmiddelbundet (NNN), at de var imot et slikt unntak. De skrev blant annet at et slikt unntak kunne ha

store konsekvenser for sjåførenes arbeidsforhold, og at næringen selv hadde medvirket til behovet ved en sterk reduksjon av antall slakterier. Statens vegvesen mente at unntaket kunne ha negativ innvirkning på trafikksikkerheten.

I påvente av avgjørelsen fra ESA på den norske søknaden, unnlot myndighetene å innføre radiusbegrensningen på 50 km, som kom med 2006-forordningen. Forordningen fra 2006 erstattet den tidligere forordningen fra 1985, som hadde et lignende unntak, men uten en slik radiusbegrensning. I Norge ble bestemmelsen også praktisert slik at unntaket gjaldt transport av levende dyr direkte til slakteri, altså ikke bare til og fra et marked, slik ordlyden åpnet for. Den norske tolkningen fulgte av Statens vegvesens Håndbok 228.

ESA avslo søknaden 5. september 2012. ESA anså ikke en slik permanent situasjon som «exceptional circumstances», som altså er ett av vilkårene for å innvilge søknader om unntak. De viste bl.a. til at spørsmålet var mer av økonomisk og strukturell art, som kunne adresseres ved å øke tettheten av slakterier, eller ved å bruke to sjåfører i kjøretøyet.

I 2016 åpnet ESA sak mot Norge fordi det ble kjent at norske myndigheter ikke hadde rettet seg etter ESAs avgjørelse i 2012 og at unntaket fortsatt ble praktisert på en måte som ESA mente var i strid med forordningen. Etter en lang prosess mottok SD en såkalt «grunnlagt uttalelse» i 2018, hvor ESA konkluderte endelig med at norsk rett var i strid med forordningen. Litt senere kom det også en prejudisiell tolkning fra EU-domstolen, som konkluderte med at unntaket i art. 13 nr. 1 bokstav p) ikke åpnet for transport direkte fra gård til lokal slakter, men altså bare til eller fra et marked, slik ordlyden også tilsier.

Norge rettet seg da etter ESAs og EU-domstolens synspunkter. Fra juni 2018 ble radiusbegrensningen på 100 km innført, og fra april 2019 (i kraft fra 1. august 2019) ble også Håndbok 228 endret ved et tilleggsnotat, slik at unntaket bare gjelder transport av levende dyr mellom gård og marked, og mellom marked og slakteri.

Den 15. januar 2019 sendte Norge en ny søknad til ESA, denne gangen om unntak etter forordningen artikkel 13 nr. 3. Denne bestemmelsen åpner for å søke om begrensede unntak, på visse vilkår, for transport innenfor områder med en befolkningstetthet på mindre enn fem personer pr. km². Norge søkte om unntak i de tre nordligste fylkene, som til sammen da hadde en befolkningstetthet på 4,2 personer pr. km². I tilleggsinformasjon til ESA ifm. søknaden, ble det fremhevet at reinsdyr ble

særlig stresset under slike transporter, selv av korte stopp. Denne søknaden ble avslått av ESA den 9. mars 2022, da de mente bestemmelsen ikke åpnet for å gjøre unntak fra markedsvilkåret.

Jeg har altså stor forståelse for utfordringene kjøre- og hviletidsreglene fører til ved transport av levende dyr,

og særlig reinsdyr. Norske myndigheter har derfor gått langt i å prøve å få til et unntak for transport av levende dyr som er i tråd med behovet til næringen i Norge. Det har imidlertid vist seg å ikke være nasjonalt handlingsrom til å innføre et slikt unntak.

SPØRSMÅL NR. 226

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 1. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I 2023 ble det det mulig for pasienter med diabetes type 2, under visse tilfeller, å få tilgang på sensorbaserte glukosemålere som kan drastisk forbedre livskvaliteten. Likevel erfarer vi at noen sykehus er mer restriktive enn det da ble lagt opp til, og i noen tilfeller inndrar glukosemålere.

Er statsråden kjent med at sykehus inndrar kontinuerlige glukosemålere fra pasienter som har fått innvilget dette, og hva begrunnelsen for dette er? Spørsmålsstiller ønsker også å vite hvilke sykehus som eventuelt gjør dette.

BEGRUNNELSE:

Representanten viser til begrunnelsen for spørsmål besvart av helse- og omsorgsminister Vestre 14.10.24, og takker for svaret. Statsråden opplyste om at 530 pasienter med diabetes type 2 har fått utlevert kontinuerlig glukosemåler etter innføring av gruppeunntaket. Dette tilsvarer ett prosent av pasientene med insulinavhengig diabetes type 2 i Norge.

Det gjennomføres en metodevurdering av kontinuerlig glukosemåler for pasienter med diabetes type 2. Bruk av kontinuerlig glukosemåler for pasienter med insulinavhengig diabetes type 2 er etablert behandling i dag i land vi liker å sammenligne oss med. Det foreligger flere studier som viser at CGM til denne gruppen er helsefremmende, kostnadsbesparende for samfunnet og øker livskvaliteten og kontroll over egen diagnose for menneskene som lever med insulinbehandlet diabetes type 2.

Representanten har fått opplysninger om at noen sykehus selv etter gruppeunntaket ble implementert er svært restriktive i å gi pasienter med diabetes type 2 kontinuerlig glukosemåler, og har gitt avslag på alle søknader. Andre opplever at sykehuset krever utstyret innlevert igjen etter søknaden ble innvilget.

Svar:

Kontinuerlig glukosemåler (CGM) er et alternativ til hyppig fingerstikking med lansetter, og består av en sensor som måler vevsglukose kontinuerlig. For pasienter med diabetes type 1 ble CGM-utstyr innført i spesialisthelsetjeneste i mai 2018 for barn (inntil 18 år) og i desember 2023 for voksne.

Pasienter med diabetes type 2 som behandles med insulin vil i stor grad følges opp i primærhelsetjenesten, men periodevis vil enkelte kunne være aktuelle for oppfølging i spesialisthelsetjenesten. Enkelte av disse vil også ha medisinsk indikasjon for bruk av CGM-utstyr. I juni 2023 besluttet de regionale helseforetakene å gi gruppeunntak for tildeling av kontinuerlig glukosemåler (CGM-utstyr) for pasienter med diabetes type 2 etter fastsatte kriterier, i påvente av en metodevurdering. Jeg har tidligere informert representant Hoksrud om at 530 pasienter med diabetes type 2 har fått utlevert CGM i spesialisthelsetjenesten etter innføringen av gruppeunntaket i juni 2023.

Representant Hoksrud spør om jeg er kjent med at sykehus inndrar kontinuerlige glukosemålere fra pasienter som har fått tildelt utstyret, og ev. begrunnelse for dette. Jeg har innhentet informasjon om bruk av CGM-utstyr hos pasienter med diabetes type 2 fra de regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene har hatt dialog med helseforetakene og er ikke kjent med at helseforetakene har inndratt CGM-utstyr hos pasienter som har fått tildelt utstyr. Det rapporteres at ved enkelte helseforetak har GCM utstyr vært utprøvd uten at det har gitt ønsket effekt, hvor det i samråd med pasienten har vært besluttet å avslutte prøveperioden.

SPØRSMÅL NR. 227**Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 4. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger har Finansdepartementet gjort av behovet for ESA-godkjenning av reduksjon i trafikkforsikringsavgift for personbiler og varebiler med forbrenningsmotor foreslått i statsbudsjettet for 2025?

BEGRUNNELSE:

På budsjettspørsmål 156 fra SVs fraksjon svarer Finansdepartementet at fritak fra trafikkforsikringsavgift for elektriske varebiler kan innebære statsstøtte, og derfor vil kreve notifisering og godkjenning av EFTAs overvåkningsorgan (ESA).

I forslag til statsbudsjett 2025 foreslår regjeringen å redusere satsen i trafikkforsikringsavgift for personbiler og varebiler med forbrenningsmotor med -16,1 prosent, og for dieselbiler uten fabrikkmontert partikkelfilter med -13 prosent. For elbiler og elektriske varebiler økes trafikkforsikringsavgiften med 3 prosent i tråd med prisveksten. Dette kan virke konkurransevridende. Jeg lurer derfor på hvilke vurderinger Finansdepartementet har gjort av behovet for ESA-godkjenning av denne endringen, og dersom godkjenning kreves, om denne betydelige reduksjonen i trafikkforsikringsavgift for personbiler og varebiler med forbrenningsmotor er notifisert og godkjent.

Svar:

Trafikkforsikringsavgiften legges på forsikringsavtaler om lovbestemt trafikktrygd (ansvarsforsikring) for norskregistrerte motorvogner. Avgiften beregnes per forsikringsdøgn, og er delt inn i avgiftsgrupper med ulike satser avhengig av type kjøretøy. Avgiftsgruppe a omfatter personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser og lette lastebiler. Satsen utgjør 7,60 kroner per døgn. Elektriske kjøretøytyper som omfattes av avgiftsgruppe a, er skilt ut i en egen avgiftsgruppe f, med en sats på 8,70 kroner per døgn. Avgiftsgruppe b omfatter dieseldrevne kjøretøy i avgiftsgruppe a uten fabrikkmontert partikkelfilter, med en sats på 9,11 kroner per døgn.

Frem til 2018 inngikk elbiler i avgiftsgruppe e (lav sats), sammen med traktorer, mopeder, veterankjøretøy mv. I 2018 ble elbilene fritatt for trafikkforsikringsavgift. Fritaket ble notifisert og godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA) i forkant av innføringen. Avgift på elbiler ble gjeninnført i 2021 med samme sats som for motorsykler (avgiftsgruppe d), og i 2022 økt til samme nivå som for avgiftsgruppe a. I 2024 ble trafikkforsikringsavgiften re-

duisert med 1,10 kroner per døgn for alle avgiftsgrupper unntatt avgiftsgruppe f (elbiler mv).

I budsjettet for 2025 foreslår regjeringen å redusere trafikkforsikringsavgiften for kjøretøy i avgiftsgruppe a og b med 1,45 kroner etter prisjustering. Dette utgjør en lempning på om lag 530 kroner årlig per kjøretøy. Forslaget må ses i sammenheng med opptrappingen av CO₂-avgiften på mineralske produkter som isolert sett leder til økte drivstoffpriser, og gjennom det økte kostander for husholdningene. Deler av denne økningen foreslås tilbakeført gjennom redusert trafikkforsikringsavgift for kjøretøy med forbrenningsmotor, og redusert veibruk-savgift på bensin og diesel. For de øvrige avgiftsgruppene herunder avgiftsgruppe f (elbiler mv.), justeres avgiften.

Ved behandlingen av Meld. St. 2 (2023–2024) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak, se Innst. 447 S (2023–2024) (vedtak nr. 922):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 foreslå å gi lette el-varebiler fritak for trafikkforsikringsavgift, med forbehold om notifisering og godkjenning av ESA.»

I budsjettet for 2025 vises det til at departementet er i gang med å avklare den tekniske avgrensingen av fritaket, og er i dialog med ESA for å avklare de EØS-rettslige sidene av tiltaket. Det varsles at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med oppfølging av anmodningsvedtaket på et senere tidspunkt.

EØS-avtalen omfatter formelt sett ikke skatter og avgifter. Norge har dermed ingen plikt til å harmonisere skatte- og avgiftsreglene med EUs forordninger og direktiver. EØS-statene står fritt til å beslutte hvilken økonomisk politikk de anser for å være hensiktsmessig, herunder fordeling av skattebyrden. Samtidig må denne kompetansen utøves i samsvar med EØS-retten. Norske skatte- og avgiftsregler må derfor være i overensstemmelse med EØS-avtalens generelle prinsipper om de fire friheter og forbudet mot statsstøtte.

EØS avtalen artikkel 61 (1) oppstiller forbud mot statsstøtte. Støttebegrepet omfatter også indirekte støtte i form av skatte- og avgiftsfritak og reduserte satser. Forbudet mot statsstøtte omfatter bare støtte til næringsdrivende. For å regnes som støtte må tiltaket begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester. Dette omtales som selektivitetsvilkåret. Det er videre vilkår at tiltaket må kunne påvirke konkurransen og samhandelen.

Spørsmålet om en skatt eller avgift er selektiv må vurderes utfra en referanseramme. I motsetning til

merverdiavgiften, som er en generell avgift på varer og tjenester, treffer særavgiftene særlige utpekte varer og tjenester. Dette betyr ikke at særavgiftene per definisjon er selektive i favør virksomheter og varer som faller utenfor avgiftene. I utgangspunktet må særavgiftene ses som selvstendige referansesystemer. Innenfor samme avgift vil ulike behandling av produkter og virksomheter i utgangspunktet være selektive, med mindre dette er en følge av avgiftens logikk. Dette må vurderes opp mot formålet med avgiften. I selektivitetsvurderingen må det også ses hen til hvem som har fordel av fritaket. Fritak som retter seg mot enkelte næringer eller næringsdrivende vil i utgangspunktet innebære selektiv støtte ovenfor sluttbruker, mens generelt virkende lempninger som omfatter alle sluttbrukere normalt ikke er det.

Selv om det i trafikkforsikringsavgiften opereres med ulike satser for ulike typer kjøretøy, og ulike drivlinjer, er avgiften generell i den forstand at den ikke forskjellsbehandler sluttbruker. Den enkelte forsikringstaker kan fritt velge type kjøretøy, og gjennom det hvilken avgift som vil bli belastet.

For produsent/forhandlerleddet vil avgiftslettelser kunne innebære indirekte støtte i form av mulighet til å omsette produkter med lav eller ingen avgift i konkurranse med aktører som omsetter komplimentære produkter med avgift. Støtten vil i så fall være begrenset til verdien av

meromsetningen som følge av avgiftsfordelen. Hvorvidt det foreligger selektivitet, må vurderes konkret. Generelt skal det noe til før dette vil være en aktuell problemstilling. I budsjettet for 2025 foreslår regjeringen å redusere trafikkforsikringsavgiften for biler mv. med forbrenningsmotor med om lag 530 kroner årlig. Holdt opp mot kostnaden forbundet med kjøp og drift av kjøretøy, og de omfattende fordelene for elektriske kjøretøy må det antas at forslaget har marginal påvirkning på omsetningen av kjøretøy, og at eventuell støtte i form av meromsetning for enkelte aktører er neglisjerbar.

Innføringen av fritaket i trafikkforsikringsavgiften for elbiler i 2018 inngikk som del av en pakke, sammen med forlengelse av merverdiavgiftsfritaket for elbiler, nytt fritak for omregistreringsavgift og økte avskrivingssatser for elvarebiler. Tiltakene ble notifisert og vurdert samlet av ESA. ESA konkluderte med at tiltakspakken utgjorde statsstøtte som kunne godkjennes som forenlig støtte. Under henvisning til manglende selektivitet la ESA til grunn at tiltakene ikke utgjorde støtte ovenfor kjøper/bruker av elektriske kjøretøy, men innebar indirekte støtte ovenfor produsent/forhandlerleddet.

Departementet har ikke mulighet til å gi uttømmende vurderinger av de statsstøtterettslige sidene ved ulike tiltak i svarene som utarbeides i forbindelse med spørsmål til budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 4. november 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Torgeir Micaelsen ble 27. september utnevnt som statssekretær.

Hvilke egne habilitetsvurderinger og undersøkelser foretok departementet eller regjeringsapparatet før dette av innholdet i oppdrag Micaelsen har utført for å fremme politiske eller næringsmessige interesser for kunder av Try, og hva gjør regjeringa konkret for å følge opp Stortingets vedtak om at regjeringa skal komme med et forslag til lov om opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer om tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold?

BEGRUNNELSE:

Før utnevnelsen arbeidet Micaelsen som kundedirektør, rådgiver og arbeidende styreleder for lobbysekskapene

Try og underselskapet Try Dig. Derfra hadde han ifølge Try med seg en kundeliste på 157 ulike selskaper, hvorav flere er teknologiselskaper. Da NRK i etterkant av utnevnelsen spurte Statsministerens kontor om hvordan departementet eller regjeringsapparatet gikk fram for å undersøke eventuelle bindinger knyttet til Micaelsen, ble journalisten avskrevet med at «ingen arbeidsgiver kan ha full oversikt over mulige bindinger, og den enkelte må derfor selv vurdere sin habilitet i hver enkelt sak». Spørsmålsstiller mener dette svaret er langt fra tilfredsstillende, og at det er i offentlighetens interesse at departementet eller regjeringsapparatet klargjør hvilke habilitetsvurderinger og undersøkelser som ble foretatt av Micaelsens tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold i forkant av utnevnelsen.

Stortinget vedtok i 2018 at regjeringen skal

«... utrede og sende på høring forslag om endring i lov om registrering av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser. Herunder opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer til å registrere sine tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold der vedkommende, de siste to år før tiltredelse, har arbeidet med å fremme politiske eller næringsmessige interesser.» [Vedtak 55, 27. november 2018]

Siden den gang har det gått nesten seks år. Spørsmålsstiller ønsker gjerne svar på hva regjeringa konkret gjør for å følge opp Stortingets vedtak.

Svar:

Det er vanlig at den som får spørsmål om å tiltre som medlem av departementenes politiske ledelse har en samtale med stabssjefen ved Statsministerens kontor i forkant av utnevnelsen. Dette er i tråd med rutineene som er angitt i håndbok for politisk ledelse. Samtalen er en partipolitisk prosess.

Det ble gjennomført en slik samtale før Micaelsen tiltrådte i stillingen. Han redegjorde for sine økonomiske interesser på en ryddig måte, og opplyste at han hadde sagt opp sin stilling og solgt alle sine aksjer i Try. Micaelsen har også offentliggjort sine kundelister i Try. Det er bra, for åpenhet bidrar til å skape tillit.

Micaelsen har på vanlig måte også fått grundig opplæring i habilitetsreglene av embetsverket i Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD), slik at han vil være i stand til å vurdere sin egen habilitet i saker som behandles i departementet. Embetsverket er også tilgjengelig for den politiske ledelsen når de ønsker bistand til å vurdere sin habilitet i enkeltsaker.

Jeg vil understreke at habilitet alltid må vurderes konkret, med utgangspunkt i den enkelte avgjørelsen det er snakk om å treffe. Forvaltningsloven legger opp til at den enkelte selv tar stilling til egen habilitet, det må også Micaelsen gjøre. Det er ikke bare tidligere kunder, men også andre forhold som vennskap, uvennskap og slektskap, som kan gjøre folk inhabile. Derfor er det slik at ingen arbeidsgiver kan ha full oversikt over mulige bindinger, og den enkelte må derfor selv vurdere sin habilitet i hver enkelt sak. De konkrete forholdene i den enkelte saken vil stå sentralt i vurderingen av habilitetsspørsmålet. Jeg mener Micaelsen er satt i stand til å vurdere sin habilitet for saker han er i befattning med i departementet.

Representanten har også bedt om svar på hva regjeringen gjør for å følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 55 (2017 – 2018):

Høsten 2019 satte den daværende regjeringen ned en arbeidsgruppe som skulle vurdere konsekvensene av lovforslaget i Representantforslag 108 LS (2017–2018) om opplysningsplikt om statsråder og statssekretærer sine tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold. Rapporten fra denne arbeidsgruppen ble ferdigstilt sommeren 2022.

Kommunal- og distriktsdepartementet vurderer nå innholdet i rapporten, som del av et større arbeid med å vurdere endringer i lov 30. november 2012 nr. 70 om registrering av regjeringsmedlemmers, statssekretærers og politiske rådgiveres verv og økonomiske interesser. Planen er at et høringsnotat skal være klart innen utløpet av 2024.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 25. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 31. oktober 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Det frivillige kunst- og kultursektoren er avgjørende for Norges arbeid for bærekraftsmålene. UD har pekt på Norec som viktig for å sikre utveksling av samarbeid på dette feltet. I nåværende strategi for Norec er ikke sivilsamfunn, kunst- og kultursektoren nevnt en eneste gang.

Hvordan sikrer utviklingsministeren at kunst- og kulturorganisasjoner, og spesielt det frivillige kunst- og kulturlivet, har medvirkning i norsk utvekslingssamarbeid?

BEGRUNNELSE:

Kunst og kultursektoren globalt spiller en viktig rolle i arbeidet mot å nå FNs bærekraftsmål, og engasjerte og opplyste unge musikere og kunstutøvere vil være en uvurderlig ressurs i dette arbeidet.

I 2021 inviterte KUD og UD i felleskap til at man kunne komme med innspill til en ny internasjonal strategi for kulturpolitikken. Innspillrunden hadde svarfrist våren 2021, siden den gang har det vært stille om en felles strategi for internasjonal kulturpolitikk.

Den dramatiske utviklingen globalt har de siste årene ledet til store omprioriteringer av ressurser i Norges arbeid for internasjonalt kultur- og utviklingssamarbeid.

Det norske organisasjonslivets muligheter for å utveksle kompetanse og idéer med sine allierte rundt om i verden er reelt sett mindre. Med nedbyggingen av støtteordninger som treffer feltet, har de offentlige aktørene som jobber innenfor feltet nå et reelt større ansvar for å jobbe tettere med sivilsamfunnsfeltet for å utløse alle gode krefter. Dette ansvaret må settes på agendaen.

Svar:

Kunst og kultur er viktige nerver i alle samfunn. Det kan også bidra til brobygging mellom mennesker. Norge støtter derfor mange samarbeidsprosjekter innen både kunst og kulturfeltet gjennom utviklingspolitikken. Noen av disse er også viktige for å støtte opp om demokrati og inkludering, stabilisering og fred og forsoning.

Strategien for ytringsfrihet i norsk utenriks- og utviklingspolitikk legger til grunn at kunstnerisk ytringsfrihet er viktig for den enkeltes mulighet til fritt å uttrykke sin identitet, sine verdier og ideer. I tråd med denne strategien bidrar regjeringen til å forsvare retten til å uttrykke meninger og ideer gjennom kunst og støtte samarbeid mellom internasjonale, regionale og lokale organisasjo-

ner som jobber for kunstnerisk ytringsfrihet og kulturelle rettigheter.

Ansvaret for arbeidet med internasjonal utveksling er, som representanten viser til, delegert til Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec). Norec bidrar til resultatoppnåelse gjennom å gi unge mennesker internasjonal arbeidserfaring og kompetanse innen bærekraftig utvikling, støtte globale partnerskap og ved å dele kunnskapen sin med andre gjennom rollen som kompetansesenter for utveksling. Norec vurderer søknader de mottar ut fra tematiske og geografiske prioriteringer og tilgjengelige midler til utvekslingsprogrammet. Kulturfeltet inngår som et av mange temaområder. Norecs strategi framhever ingen sektorer særskilt, heller ikke sivilsamfunn, kunst og kultur, men det er flere organisasjoner innen den frivillige kultursektoren som inngår i Norecs nåværende portefølje.

I Utenriksdepartementets Prop. 1 S (2024-2025) bes Norec opprettholde en prosjektportefølje med variasjon i tema og aktører. For kommende år foreslås en økning på 20 mill. kroner (fra 133 mill. kr til 153 mill. kr). Dette gjenspeiler regjeringens sterke vektlegging av utvekslingssamarbeid som virkemiddel i norsk utviklingspolitikk og i arbeidet for å nå bærekraftsmålene. Med de gode resultatene allerede oppnådd legger regjeringen til grunn at partnere innen sivilsamfunn og kunst- og kultursektoren også vil inngå i Norecs prosjektportefølje i kommende år.

SPØRSMÅL NR. 230

Innlevert 26. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 4. november 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om han ønsker at Rødt skal vurdere regjeringens innsats når det gjelder energieffektivisering ut ifra målet som Stortinget har vedtatt om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015, eller om vi rett og slett skal sammenligne innsatsen på energieffektivisering til dagens regjering med Solberg-regjeringen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har så langt satt av og brukt om lag 3,7 milliarder kroner til energieffektivisering og solenergi i boliger og yrkesbygg gjennom Enova og Husbanken. For statsbudsjettet 2025 foreslår regjeringen å øremerke 887 millioner kroner til energieffektivisering i boliger gjennom

Enova og Husbanken. Dette er veldig mye bedre enn hva Solberg-regjeringen gjorde både til sammen og årlig. Men sammenligningsgrunnlaget er da en regjering som i praksis avvirket all satsing på energieffektivisering i Norge ved å fjerne energimål fra Enova-avtalen. Solberg-regjeringen gjorde heller ingenting på reguleringer for å få ned energibruken i bygg.

Støre-regjeringen la 5. oktober 2023 frem handlingsplanen for energieffektivisering i alle deler av norsk økonomi. I denne planen ble NVE gitt i oppdrag å utrede konsekvensene av et mål om 10 TWh redusert strømbruk i hele bygningsmassen innen 2030 sammenlignet med 2015. Denne utredningen ble oversendt fra NVE til Energidepartementet den 19. februar 2024. I utredningen skriver NVE at energieffektivisering i bygningsmassen bidrar positivt til kraftsystemet ved å styrke kraftbalansen

og ved å redusere effektbehovet på kalde vinterdager, at energieffektivisering er en måte å styrke kraftbalansen på i Norge som ikke medfører nedbygging av natur og at et mål om 10 TWh redusert strømbruk i bygningsmassen innen 2030 er et tydelig og etterprøvbart mål. NVE skriver også i utredningen at de vurderer målet til å være ambisiøst, men mulig å nå. Samtidig påpeker NVE at for å nå målet kreves kraftigere virkemidler enn det som ligger i eksisterende og vedtatt politikk.

Den 17. juni 2024 inngikk regjeringen og SV en budsjettavtale hvor et av anmodningsvedtakene var å be regjeringen fastsette et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015.

Det vi i Rødt forundres over, er at energiministeren når budsjettet legges frem og i ulike energidebatter, nærmest glemmer at målet om redusert strømforbruk i bygg, og i stedet heller sammenligner denne regjeringens politikk på energieffektivisering med Solberg-regjeringens ikke-eksisterende politikk for energieffektivisering.

Svar:

Regjeringen har satt et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015 og har sørget for en betydelig styrking av arbeidet med energieffektivisering. Høsten 2023 la re-

gjeringen frem en egen handlingsplan for energieffektivisering. Både økonomiske, regulatoriske og informative virkemidler skal utløse mer energieffektivisering, og i statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringen å øremerke 887 millioner kroner til energieffektivisering i boliger gjennom Enova og Husbanken. Regjeringen arbeider nå også med en ny styringsavtale for Enova for perioden 2025-2028. Her blir energidimensjonen viktig, og energi vil igjen bli en del av målstrukturen som Enova skal jobbe etter. Av de samlede bevilgningene til Enova skal 587 mill. kroner øremerkes til støtte til energieffektivisering i husholdninger. Regjeringen har også pågående arbeid med endringer i energimerkeordningen for bygninger og justeringer i byggregelverket for å legge til rette for økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. For en detaljert oversikt over regjeringens samlede styrking av arbeidet med energieffektivisering vises det til Prop. 1 S (2024–2025), kap. 8.4.2.

I regjeringsperioden er det satt av og brukt om lag 3,7 milliarder kroner til energieffektivisering og solenergi i boliger og yrkesbygg gjennom Enova og Husbanken. Det får være opp til Rødt hvordan partiet vil vurdere regjeringens innsats, men det er ingen tvil om at innsatsen på energieffektiviseringsområdet har skutt fart med denne regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 231

Innlevert 27. oktober 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 4. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kan statsråden avklare når et teknologinøytralt forslag til miljøfleksibilitetsordning for havbruk vil bli fremmet for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har bedt regjeringen flere ganger om å komme tilbake til Stortinget med forslag om en miljøfleksibilitetsordning i løpet av 2024.

Svar:

Regjeringen arbeider med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak 606 (2023-2024) om en teknologinøytral

miljøfleksibilitetsordning for havbruk. Ordlyden i anmodningsvedtaket ligger til grunn for arbeidet, herunder at ordningen skal legges frem i løpet av 2024.

Arbeidet med å utforme ordningen har tatt tid, fordi ordningen må sees i sammenheng med, og fungere sammen med, hva som vil bli foreslått i den kommende havbruksmeldingen som regjeringen har under arbeid.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 27. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 6. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan har utvikling i antall polititjenestepersoner vært på tjenestestedene som ble beholdt etter politireformen vært i årene 2022, 2023 og hittil i 2024 (Ber om oversikt per polititjenestested)?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål nr. 112 til skriftlig besvarelse fra undertegnede. Spørsmålet blir absolutt ikke besvart av statsråden. Det er uklart for meg om statsråden lar være å svare fordi hun ikke vet, eller fordi hun ikke ønsker å svare. Der som statsråden ikke svarer, ber jeg om at årsak for dette oppgis.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 112, som lyder:

«Høyre og Fremskrittspartiet gjennomførte politireformen, og bestemte at mange av politistasjonene som tidligere hadde stedlig ledelse og/eller fast oppmøte skulle degraderes og underlegges andre politistasjoner. Derfor mistet en rekke av de politistasjonene som ble beholdt sitt faste personell. Dette skjedde for eksempel i Seljord, der politistasjonen ble beholdt i reformen, men antall politifolk som hadde oppmøtested ved Seljord gikk ned. Lokalt er dette bekymringsfullt, blant annet fordi det kan

gå ut over politiets lokale tilknytning, lokalkunnskap og faste tilstedeværelse. Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjering mener politiet må være tilstede i nærmiljø og lokalsamfunn både i byer og distrikt, og har blant annet lagt frem handlingsplanen "Trygghet i hverdagen" for å bringe politiet nærmere folk etter sentraliseringen som skjedde under Høyre.

Politiet rapporterer om bemanning per tjenestested i sine tertial- og årsrapporter, som er tilgjengelige på politiets nettsider www.politiet.no. Årsrapportene publiseres i tillegg på www.regjeringen.no. Rapporteringen viser tall for samlet antall ansatte som politiet rapporterer til Enhetsregisteret. Opplysninger i Enhetsregisteret, inkl. tall for antall ansatte per polititjenestested, oppdateres jevnlig og er tilgjengelige på Brønnøysund-registrenes nettsider www.brreg.no.

Jeg gjør oppmerksom på at Enhetsregisteret samler inn, tar vare på og tilgjengeliggjør grunndata om både offentlige, private og frivillige virksomheter for å fremme effektiv utnyttelse og samordning av offentlige opplysninger om ulike typer virksomheter. Registreringen følger etablerte standarder for hva og hvordan det skal rapporteres, noe som gjør at Enhetsregisteret ikke gir et helt korrekt og dekkende bilde av aktiviteten på det enkelte tjenestested.»

Det fremgår her at den etterspurte statistikken kan finnes på www.politiet.no og www.regjeringen.no.

SPØRSMÅL NR. 233**Innlevert 27. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 1. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er Trafikkpakke 2 Nord, som SJ Norge i dag operer, også en del av gjennomgangen Jernbanedirektoratet skal gjøre fram til februar 2026? Når avklares det om Trafikkpakke 2 Nord også skal direktetildeles til Vy, og hva er prosessen og tidsplanen fram til denne beslutningen?

BEGRUNNELSE:

Etter at regjeringen valgte å direktetildele en midlertidig avtale til Vy for trafikkpakke Sør, med begrunnelsen at det skal gjøres en grundig vurdering av både omfang og inndeling av dagens trafikkavtaler, er det skapt stor usikkerhet om hva som vil skje med SJs avtale for trafikkpakke Nord.

SJ Norge scorer høyt på kundetilfredshetsundersøkelser og har etablert flere nye tilbud på Dovre- og Nordlandsbanen. At regjeringen valgte å ikke benytte seg av opsjonen som ligger i avtalen med Go-Ahead gir grunn til å spørre om SJ også risikerer å bli kastet ut av det norske togmarkedet etter å investert både tid og penger i å etablere seg i Norge.

Svar:

Jernbanedirektoratet skal foreta en samlet vurdering av behovet for, og eventuell innretning av, offentlige tjenest-

eforpliktelse for persontransport med jernbane. Trafikkavtalene for Nord og Vest utgår i henholdsvis 2028 og 2029.

Trafikkavtalegjennomgangen skal være klar i februar 2026, og det vil da foreligge et bedre grunnlag for å si noe nærmere om det fremtidige behovet for offentlige tjenesteforpliktelser og innretningen av fremtidige trafikkavtaler. Da vil vi også vite mer om det eventuelt er behov for å utsette inngåelse av nye langsiktige avtaler for de andre trafikkpakkene, for å legge til rette for en eventuell ny innretning av de fremtidige trafikkavtalene.

SPØRSMÅL NR. 234

Innlevert 27. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 31. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sikre at Oljefondet ikke investerer i selskaper som bidrar til sosial uro, miljøskader og brudd på menneskerettigheter i sårbare regioner som Cauca i Colombia?

BEGRUNNELSE:

Oljefondet har nærmere syv prosent investering i selskapet Smurfit Kappa/Smurfit Westrock. Dette er et irsk selskap, og er en av verdens største papir-, papp- og emballasjeprodusenter og -leverandører. Selskapet opererer i over 40 land fordelt på 6 kontinenter. Et av disse landene er Colombia.

Det har kommet frem at Smurfit Kappa/Smurfit Westrock er involvert i alvorlige konflikter knyttet til jordbruk, miljøødeleggelse og brudd på menneskerettigheter i nettopp Colombia. Urfolksgrupper og bønder har protestert mot selskapet, og frykter ødeleggelsene det påfører deres leveområder.

Det er svært kritikkverdig at det norske Oljefondet er så dypt investert i et selskap som fordriver dem som lever i fred med naturen.

Svar:

Målet med investeringene i Statens pensjonsfond utland (SPU) er å oppnå høyest mulig avkastning med en akseptabel risiko. Innenfor denne finansielle målsettingen skal fondet være en ansvarlig investor. Det er bred støtte i Stor-

tinget til rammeverket for fondet, og om at fondet ikke er et politisk virkemiddel.

Det følger av dette rammeverket at det er en klar arbeidsdeling mellom Finansdepartementet, Norges Bank og Etikkrådet. Departementet fastsetter de overordnede rammene for forvaltningen, mens Norges Bank foretar investeringene og utøver fondets eierrettigheter uavhengig av departementet. Mandatet for SPU som er gitt til Norges Bank stiller krav om at hensyn til miljø, samfunn og selskapsstyring skal integreres i forvaltningen, og at Norges Bank skal fastsette prinsipper for ansvarlig forvaltningsvirksomhet som er i tråd med internasjonalt anerkjente standarder og prinsipper fra OECD og FN.

Etikkrådet overvåker fondets portefølje for grove normbrudd som måtte være i strid med retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra SPU. Etikkrådet avgir tilrådinger til Norges Banks hovedstyre, som tar beslutninger i slike saker. Retningslinjene har kriterier for produksjon av visse produkter og for selskapers atferd, som bygger på internasjonale konvensjoner og retningslinjer. De etiske retningslinjene ble grundig vurdert og behandlet i 2021 på bakgrunn av Etikktutvalgets utredning (NOU 2020: 7 Verdier og ansvar). Retningslinjene ble da også revidert på enkelte områder.

Fondet er en finansiell investor med etiske retningslinjer og ansvarlig forvaltning som viktige rammer. Det følger av arbeidsdelingen at departementet ikke foretar vurderinger av, eller tar initiativ til, utelukkelse av enkelt-selskaper.

SPØRSMÅL NR. 235**Innlevert 27. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 5. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Har Kommunal- og distriktsdepartementet no fått ei samla rapportering over alle departementa si oppfølging av fellesføringa om desentralisert arbeid i staten i sine underliggjande verksemdar slik at vi har oversikt over omfang og rutinar for bruk av og erfaringane med desentralisert arbeid i staten, og kan statsråden i så tilfelle oversende denne samla rapporteringa i sin heilskap til Stortinget?

GRUNNGJEVING:

Auka bruk av desentralisert arbeid i staten kan styrke lokale kompetansmiljø og auke distrikts-Noreg sin tilgang til kompetansarbeidsplassar. Tilrettelegging for at statlege arbeidsoppgåver kan bli utført staduavhengig, vil bidra til at ein held på og styrkar fagkompetanse i distrikta, og til å skape større fleksibilitet i det statlege arbeidslivet. Det kan betre rekruttering av etterspurt kompetanse, gje høve til å halde på kritisk arbeidskraft dersom arbeidstakarar flyttar og det gir fleire tilgang til kompetansarbeidsplassar i staten.

Regjeringa har fram til no ikkje hatt oversikt over talet på tilsette i staten med fast arbeidsstad utanfor ordinær kontorstad, eller over kor mange staduavhengige stillingar i staten som har vorte utlyst. Dette trass i at alle statlege verksemdar, i følge Kommunal- og distriktsministeren sitt svar på mitt skriftlege spørsmål Dokument nr. 15:2031 (2022-2023), no er pålagde å vurdere kva høve dei har for auka bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå meir desentralisering av statlege arbeidsplassar og styrkje lokale fagmiljø. I føringa blir det peikt på at slikt desentralisert arbeid fortrinnsvis bør bli kombinert med høve til å vere knytt til eit kontorfellesskap der det er tilgjengeleg.

Frå og med årsrapporten for 2023 skal alle statlege verksemdar i årsrapporten gjere greie for si vurdering av mogelegheitene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i verksemda og erfaringane med dette. Dersom verksemda ikkje har hatt auke i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjerast greie for årsakene til dette.

Underteikna etterlyste ein slik samla oversikt over omfang og bruk av desentralisert arbeid i skriftleg spørsmål Dokument nr. 15:2041 (2023-2024), dagsett 14. mai 2024. I sitt svar opplyste Kommunal- og distriktsministeren

at departementa på det tidspunktet (mai 2024) var i ferd med å formulere ei samla rapportering til Kommunal- og distriktsdepartementet om oppfølginga av fellesføringa om desentralisert arbeid i staten i sine underliggjande verksemdar.

No har det gått snart eit halvt år til. Eg legg til grunn at den samla rapporteringa no er ferdigstilt og kan sendast over i sin heilskap til Stortinget.

Svar:

I mai i år, skreiv eg til Stortinget at statlege verksemdar skal ha gjort greie for si vurdering av mogelegheitene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i verksemda og erfaringane med dette i årsrapportane for 2023. Dersom verksemda ikkje har hatt auke i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjerast greie for årsakene til dette¹. Ei samla oversikt over årsrapportane for statlege verksemdar ligg på DFØ si nettside for kunnskapsdokument i offentlig sektor (Kudos)².

Vidare svarte eg at departementa på dåverande tidspunkt jobba med å formulere ei samla rapportering til Kommunal- og distriktsdepartementet om oppfølginga av fellesføringa om desentralisert arbeid i staten i sine underliggjande verksemdar, og at vi ville ha ei betre samla oversikt over omfang og rutinar for bruk av, og erfaringar med desentralisert arbeid i staten når dette var på plass. Rapportane vart samla inn i løpet av sommaren, og har, saman med informasjonen i årsrapportane frå departementa, gitt eit overordna bilete av omfang, bruk og erfaring med desentralisert arbeid i staten. Her er eit saman drag av dei viktigaste funna:

Rapporteringa på fellesføringa viser stor variasjon med omsyn til i kva grad verksemdene legg til rette for desentralisert arbeid. Det er særleg dei større verksemdene med regionkontor som legg til rette for dette, ved at tilsette kan jobbe ved dei ulike regionkontora, medan dei mindre verksemdene i større grad rapporterer at dei ikkje ønsker at dei tilsette jobbar desentralisert.

Ei av tilbakemeldingane som fleire verksemdar som har nytta desentralisert arbeid trekkjer fram, er at dette er eit verkemiddel for å rekruttere og behalde kritisk kompetanse, og at det gjev auka fleksibilitet og tilrettelegging for eit meir balansert arbeidsliv. I rapporteringa kjem

1 Svar på dokument nr. 15:2041 (2023-2024) 24.05.2024: [Skriftlig spørsmål - stortinget.no](https://www.stortinget.no/Skriftlig-sporsmal-stortinget.no)

2 [Søk - Kudos - Kunnskapsdokumenter i offentlig sektor](https://www.kudos.no/)

det også fram at nokon etatar har utarbeida eigne retning-linjer for desentralisert arbeid,

Fleire verksemder viste også til at dei har byrja å lyse ut stillingar med høve til å arbeide desentralisert, men for desse verksemdene var det for tidleg å rapportere og evaluere erfaringane med dette.

Ei viktig årsak til at desentralisert arbeid ikkje aukar i omfang, er ifølge fleire verksemder, omsynet til samhandling og effektiv oppgåveløysing. Fleire trekkjer fram at når arbeidstakarane ikkje er fysisk til stades på kontoret, påverkar dette utviklinga av kompetanse, kultur og arbeidsmiljø negativt. Dette argumentet vert særleg trekt fram frå dei mindre verksemdene. Det kjem likevel ikkje fram av rapporteringa om verksemdene har faktiske erfaringar med desentralisert arbeid, eller om dette er haldningar dei har. Enkelte verksemder har arbeidsoppgåver som vanskeleg let seg utføre andre stader, som til dømes laboratoriearbeid og stadbundne kontrollfunksjonar. Nokon verksemder trekkjer også fram at kostnader knytt til reise og leige av kontorplass, gjer at desentralisert arbeid ikkje er aktuelt for dei. Informasjonstryggleik og teieplikt vert også trekt fram som utfordrande i denne samheng.

Sjølve rapporteringa vart gjort som del av den interne saksførebuinga i departementa, og har unntak for innsyn med heimel i offl. § 15, første ledd.

Regjeringa har mål om auka bruk av desentralisert arbeid i staten, sjølv om dette no ikkje er uttrykt gjennom fellesføring i 2024. Eg vil halde fram aktivt arbeid for at statlege verksemder i større skal gje høve til at fleire tilsette kan arbeide frå lokasjonar rundt om i landet. Eg har stor tru på at vi vil sjå fleire positive døme framover. Dette kan vere innan til dømes rekruttering, i dei verksemdene som tilbyr meir desentraliserte arbeidsplassar. Dette kan motivere andre verksemder til å gå i same retning. Difor er det viktig å leggje til rette for deling av desse erfaringane ovanfor verksemder som i dag ikkje har tilsvarande praksis.

For å få eit betre kunnskapsgrunnlag på feltet, har KDD gjeve eit oppdrag til Arbeidsforskningsinstituttet ved Oslo Met/Proba om å gjennomføre ei meir omfattande kartlegging av statlege verksemder sin bruk av, og tilrettelegging for desentralisert arbeid, og erfaringane med slikt arbeid. Dei har også brukt årsrapportar frå 2023 i sin studie. Rapporten vil gje kunnskap om kva som er viktige faktorar når det gjeld å bruke desentralisert arbeid på ein vellukka måte. Den vil også gje oss eit betre grunnlag for å arbeide vidare med politikktutvikling og tiltak. Endeleg rapport er i avsluttande fase.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 5. november 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvordan forsvarer statsråden kuttene i finansiering til de viktige familievernkontorene i distriktene når dette fører til svekket tilgjengelighet og redusert kapasitet i områder der befolkningen allerede har begrenset tilgang til slike tjenester?

BEGRUNNELSE:

Den nye finansieringsmodellen til Bufetat, som fordeler midler til familievernkontorene basert på folketall, fører til betydelig nedskjæring i distriktene. Flere kontorer i Region Vest, inkludert kontorer i Sogndal, Førde og Nordfjord, står overfor reduksjon i antall ansatte og i ressurser. For Nordfjord betyr det f.eks. konkret å gå fra 5 årsverk til 3 og et halvt årsverk i 2025. Dette skaper en svekket til-

jengelighet for familier som bor i områder med allerede begrensede tilbud.

I tillegg til manglende satsning på familievernet fører denne omfordelingen til bekymring for at distriktene ikke lenger vil ha tilstrekkelig kapasitet til å møte etterspørselen etter familieverntjenester, særlig i områder med lange avstander og færre tilbud for sårbare familier.

Svar:

Familievernets oppgave er viktig for å førebyggje og avhjelpe relasjonelle vanskar i familiane og styrkje oppvekstvilkåra til barna.

Regionane er ansvarlege for å dimensjonere sitt eige tiltaksapparat i familievernet. Dei gjer lokale tilpassingar ut frå eige behov. Regjeringa har vidareført finansieringa

av familievernkontora. Eg er likevel kjent med at på grunn av sterk kostnadsauke har alle regionar i 2024 meldt om behov for innsparingar.

Eg er vidare gjort kjent med at både region Vest og region Aust har gjort endringar i finansieringsmodellen slik at dei legg større vekt på befolkningsgrunnlaget for kvart kontor enn tidlegare. I region Vest blei det beslutta endringar på bakgrunn av at nokre kontor hadde god

kapasitet, medan andre kontor hadde lange ventelister, og endringane skal på denne måten sikre eit likeverdig tilbod i regionen. I andre regionar har innsparingar vore iverksett etter andre kriterium.

Eg vil påpeike at på eit overordna nivå blir regionar med distrikt med lange avstandar og færre tilbod meir kompensert per innbyggjar enn meir sentrale strok. Tabellen nedanfor viser budsjett per innbyggjar.

Region	Budsjett per innbyggjar (gjennomsnitt kroner)
Øst	109
Sør	112
Vest	113
Midt-Norge	112
Nord	141
Totalt	114

Eg har i 2024 hatt innspelsmøte om familievernkontora, der finansiering og finansieringsmåte blei tatt opp som tema, men også kva oppgåver familievernet skal prioritere og arbeide med framover. Departementet har jamnleg kontakt med Bufdir om desse tema, og dette blir følgt opp vidare gjennom mål- og resultatstyringa til Bufdir og BFD.

Regjeringa planlegg å legge fram forslag til ny lov om familievernet våren 2025. Eg vurderer i dette arbeidet finansieringsmodellane som blir nytta, som spørsmålstillaren viser til. Desse reiser mellom anna spørsmålet om kor lite eit familievernkontor kan vere i talet på tilsette for å oppnå robuste og gode fagmiljø i framtida, og nødvendig breidde i kompetansen i alle delar av landet.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 5. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere å forbedre modellen som beregner boliginvesteringer?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2024 anslo regjeringa en nedgang i boliginvesteringene på fire prosent. Så langt i år ligger det an til minus 17 prosent. For neste år anslås det en vekst i investeringene på 12 prosent, men konjunkturrapporter fra byggenæringen tyder på vidare nedgang i aktiviteten. Modellen som finansdepartementet bruker for å anslå boliginvesteringene tar utgangspunkt i igangsettingstil-

latelser, ikke reelle igangsettinger. Samtidig bruker de løpende regnskapstall fra boligbyggerne. Begge er mulig forklaringer på at anslagene avviker så mye fra realitetene.

Svar:

Finansdepartementet utarbeider anslag for norsk økonomi med utgangspunkt i definisjoner gitt av nasjonalregnskapet. Dette gjelder også for anslaget for boliginvesteringene. Ved å ta utgangspunkt i nasjonalregnskapets definisjoner kan man sikre konsistens mellom anslagene for forskjellige deler av økonomien og anslagene for norsk økonomi sett under ett. Å gi anslag med utgangspunkt i

nasjonalregnskapsdefinisjoner er gjeldende praksis i makroøkonomiske prognosemiljøer i Norge og utlandet, inkludert Norges Bank, Statistisk sentralbyrå, IMF og OECD.

Et viktig grunnlag for anslagene er riktignok modellberegninger fra den makroøkonomiske modellen KVARTS. KVARTS har samme struktur som nasjonalregnskapet, og nasjonalregnskapstall utgjør størsteparten av

dataene i KVARTS. Det er likevel ingen mekanisk sammenheng mellom Finansdepartementets ulike anslag og modellberegninger, da Finansdepartementets makroøkonomiske anslag også baserer seg på skjønnsmessige vurderinger. Det innebærer at informasjon fra løpende statistikk for boligmarkedet er hensyntatt i anslagene, herunder blant annet tall for nyboligsalg, igangsettinger og igangsettingstillatelser, verdiskaping og boligpriser.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 4. november 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Statsministeren tilbakeviste på NRK Dagsrevyen 22/10 den massive kritikken mot regjeringas næringspolitikk ved å vise til at «Det skapes 5-6000 nye bedrifter i måneden. De går med godt overskudd».

Er påstanden om 5-6 000 nye bedrifter pr måned som går med overskudd knytt til registrering av nye juridiske einingar fråtrekt einingar som opphører (netto vekst i tal nye juridiske einingar), er det eit tal på faktisk etablerte nye bedrifter med dokumentert økonomisk aktivitet og overskudd, eller eit tal på noko heilt anna?

GRUNNGJEVING:

For underteikna og Venstre er det svært uklart kva statsministeren og andre talspersonar for regjeringspartia siktar til når dei i sin kommunikasjon stadig snakkar om «5-6 000 nye bedrifter hver måned». (Jmf. også til dømes tronaledebatten, der Ap-representant Tobias Hangaard Linge i møtereferatet frå 3. oktober er sitert på at:

«Det går bedre for næringslivet med Arbeiderpartiet ved roret enn på svært mange år. Sannheten er at det etableres i snitt 6 000 nye foretak hver eneste måned».

Er dette snakk om tal for registrerte juridiske einingar, eller om faktiske bedrifter med tilsette og aktivitet? I tilfelle sistnemnde, som er det reelt interessante, er det uklart korleis regjeringa har kome fram til dette talet og kva metodikk som er brukt. Det er også uklart om tala er fråtrekt dei selskapa som blir oppløyst, går konkurs eller lagt ned.

Særleg interessant er det kva dokumentasjon som finst på statsministeren sin påstand om at desse 5-6 000 nye bedriftene går med overskot.

Det er også uklart om regjeringa ved si stadige insistering på at det blir etablert «5-6 000 nye bedrifter hver måned» meiner å tilbakevise ulike analyser som dokumenterer lavare oppstartsaktivitet og grunderskap i Noreg enn i våre naboland; for eksempel Abelian Omstillingsbarometer og Global Entrepreneurship Monitor som viser at Noreg har relativt sett få nyetablerte bedrifter.

Professor Bram Timmermans ved NHH seier følgende om kva som er ein fornuftig definisjon av grunder og grunderskap i eit ferskt innlegg på LinkedIn:

«Basert på assosiasjoner som innovasjon, omstilling, verdiskaping og vekst, kan en mer presis beskrivelse være at grunderskap handler om «selskaper grunnlagt av én eller flere gründere for å utvikle et unikt produkt, en tjeneste eller et verdiforslag og bringe det ut på markedet. I denne prosessen søker gründeren(e) bak selskapet å effektivt utvikle og validere en skalerbar forretningsmodell. Bedriften etableres med ambisjoner om å vokse utover gründerne og gründerteamet.»

Timmermanns anslår at berre rundt ti prosent av alle nye juridiske einingar oppfyller desse krava. Det kunne vere nyttig å avklare om regjeringa har ei anna forståing av dette temaet enn Timmermans og andre fagfolk på grunderskap og bedriftsetablering.

Svar:

Tala statsministeren viste til i intervjuet er henta frå SSBs oversikt over tal på nye foretak unntatt offentleg forvaltning og primærnæringsane. Dette er truleg blant dei beste tala me kan bruka. Det er ikkje eit netttotal, men eit tal som fortel oss at kvar månad er det nokon som satsar og startar opp næringsverksemd i norsk økonomi. Me må gå ut frå at det skjer fordi gründerar og andre ser potensiale for å skapa verdiar gjennom å satsa i Noreg.

Statsministerens andre poeng, at bedrifter går med overskot, er også henta frå SSB. Disse tala viser at samla driftsresultat i marknadsretta verksemd i Fastlands-Noreg var på over 630 mrd. kr i 2023, ein auke på om lag 114 mrd. kroner sidan 2021. Til samanlikning er auken frå 2021 til 2023 berre nokre milliardar mindre enn auken i heile perioden frå 2013 til 2021.

I ein omstillingsdyktig økonomi som den norske, vil det alltid vera slik at bedrifter blir lagd ned og nye blir etablerte. Det er ein naturleg dynamikk og slik bør det vera. Det er dei samla rammevilkåra som avgjer om Noreg er eit attraktivt land å driva næringsverksemd i. Det at

det faktisk har vorte etablert fleire tusen nye bedrifter i månaden over lang tid kan indikera at rammevilkåra ligg til rette for verdiskaping som både gir overskot og gevinstar for kvar enkelt bedrift, og for samfunnet samla sett.

Statsministeren sa også noko anna i intervjuet. Nemleg at det ikkje talar til truande at det ikkje er godt å driva verksemd i Noreg. Dette er noko eg også er oppteken av å formidle. Det går faktisk godt i norsk økonomi. Det blir investert mykje og arbeidsløysa er låg. Sysselsettinga er også høg. Prisveksten er ned frå dei høge nivåa me har sett tidlegare. Det bør gle også representanten Bjørlo.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 5. november 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva tenker utenriksministeren Norge kan bidra med for å avklare situasjonen på Kypros?

BEGRUNNELSE:

På Kypros har det siden 1974, i realiteten vesentlig lengre, vært en fastlåst situasjon som har ført til en delt øy. En rekke forsøk har vært foretatt for å oppnå en forsoning og forening av øya, senest i 2017. Alle forsøk så langt har dessverre ikke lyktes.

Svar:

Det har vært gjort en rekke forsøk på å finne løsninger på den fastlåste situasjonen. Her spiller FN en sentral rolle, og Norge støtter fullt opp om FNs bestrebelser på å bidra til politiske løsninger, og til FNs fredsbevarende styrke UNFICYP, som i år markerte 60 års innsats.

Norge slutter opp om FNs linje om at det må søkes en helhetlig løsning basert på en såkalt bi-kommunal, bi-sonal føderasjon med politisk likestilling. Det vil si en føderalstatlig helhet bestående av to konstituerende deler og folkegrupper. En løsning er viktig for fremtiden til befolkningen i landet, men vil også kunne bidra til positive ringvirkninger i regionen.

Norge har bidratt med en rekke ledere til UNFICYPs arbeid, både på militær og politifaglig side, og til FNs politiske innsats for en løsning, blant annet gjennom min egen tid som spesialrådgiver for FNs generalsekretær. I

den rollen ledet jeg den ferskeste runden med forhandlinger mellom partene i perioden 2015-2017.

Det var en periode med høy aktivitet og tidvis betydelig optimisme, og partene fant løsninger på en rekke spørsmål det tidligere hadde vært krevende å forenes om. Både Hellas og Tyrkia bidro også i hovedsak positivt i denne fasen. Det var flere forhold som tilsa at dette kunne være tidspunktet for et gjennombrudd. Prosessen nød den gang omfattende internasjonal støtte, og både gresk-kypriotisk og tyrkisk-kypriotisk side den gang hadde ledere som historisk har gitt klar støtte til gjenforening. Tross dette skulle det likevel vise seg at partene heller ikke denne gangen var i stand til å ta de endelige avgjørende skrittene. Dette skapte betydelig pessimisme og avstedkom politiske dynamikker på begge sider som tok øya lengre unna gjenforening. Det finnes dog et omfattende materiale av grundig gjennomarbeidet, tentativ enighet fra denne perioden som vil kunne trekkes på dersom det igjen skulle være reell interesse for nye forhandlinger. Som i andre fredsprosesser forutsetter en løsning at partenes mest grunnleggende interesser blir ivaretatt, hvilket i prinsippet er mulig gitt at deres viktigste ønsker ikke nødvendigvis utelukker hverandre.

Det har dog ikke vært reelle forhandlinger på øya siden juli 2017, og utsiktene til umiddelbar fremgang er begrensete.

For å finne gode og bærekraftige løsninger, er det viktig at innbyggerne på øya deltar og engasjerer seg. Gjennom EØS-midlene til Republikken Kypros har Norge

derfor støttet prosjekter som kan bidra til langsiktig normalisering mellom kyprioter nord og sør på øya.

Fredsfnorskningsinstituttets senter på Kypros (PRIO Cyprus Centre) driver bi-kommunal forskning og aktiviteter også med støtte fra Norge. Gjennom snart 20 års innsats har senteret fått en viktig rolle som kunnskapskilde for politiske og internasjonale aktører.

Som valgt medlem av FNs sikkerhetsråd i 2021-2022 bidro Norge aktivt i arbeidet med å fornye UNFICYPs mandat.

Norge vil forbli en aktiv bidragsyter til en løsning av utfordringene på Kypros både på grunnplanet og i FN. Det er imidlertid de politiske lederne på øya som har hovedansvaret for å løse konflikten. Vi oppfordrer begge sider til å utøve politisk lederskap og kompromissvilje og til å engasjere seg i direkte forhandlinger med sikte på å finne løsninger for Kypros' fremtid.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 5. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Howdan vil statsråden følge opp den ferske dommen mot Norge fra Den europeiske menneskerettsdomstolen, og hva vil statsråden nå gjøre for å forbedre forholdene for psykisk syke i fengsel?

BEGRUNNELSE:

Den 15. oktober ble Norge felt i Den europeiske menneskerettsdomstol (EMK), for brudd på blant annet retten til liv, som følge av at en varetektsfengslet psykisk syk mann tok selvmord i fengsel i 2020.

Til tross for at mannen hadde omfattende psykiske helseproblemer, og tidligere var dømt til tvungent psykisk helsevern, hadde mannen bare fått begrenset med medisinsk tilsyn og behandling. Domstolen fant også svakheter i koordineringen og kommunikasjonen mellom de ulike helsemyndighetene som var involvert i saken. Domstolen kom derfor til at staten ikke hadde gjort nok for å forhindre at mannen tok sitt eget liv, og at dette var brudd på statens plikt etter EMK artikkel 2.

Saken er svært alvorlig. Myndighetene har en plikt, både etter Grunnloven, EMK og andre menneskerettighetskonvensjoner, til å sikre retten til liv og å forebygge selvmord. Denne plikten gjelder særlig i tilfeller der noen er fullstendig underlagt statens kontroll, slik som med innsatte.

Flere aktører har over flere år både pekt på at fengselsforholdene for psykisk syke innsatte ikke er gode nok, og at det ikke gjøres nok for å forebygge selvmord og selvmordsforsøk. I 2023 kom Sivilombudet med rapporten «Selvmord og selvmordsforsøk i fengsel» der de finner

betydelige svakheter i kriminalomsorgens arbeid med å forebygge selvmord og selvmordsforsøk i fengsel.

Også Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har flere ganger pekt på at selvmord og selvmordsforsøk utgjør en særlig utfordring i norske fengsler. Det samme gjelder det mangelfulle helsetilbudet til psykisk syke i fengsel. NIM har ved flere anledninger pekt på at mangler i soningsforholdene for blant annet psykisk syke i norske fengsler medfører risiko for brudd på menneskerettighetene, som retten til liv. Nå har EMD fastslått et slikt brudd.

Svar:

Jeg har vært i kontakt med helse- og omsorgsministeren i anledning spørsmålet fra stortingsrepresentant Unneland, som har bedt meg om å opplyse om følgende:

«Innsatte i fengsel er berøvet friheten, men har for øvrig samme rett til offentlige velferdstjenester som andre innbyggere. Dette innebærer at instanser som skal yte tjenester til befolkningen, skal tilby sine tjenester også til domfelte og innsatte. Det er den kommunale helse- og omsorgstjenesten som har ansvaret for primærhelsetilbudet til innsatte i fengsler, mens de regionale helseforetakene har ansvar for spesialisthelsetjenester.

Utvalget for strafferettslige reaksjoner og psykisk helse (straffereaksjonsutvalget) ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 20. juni 2023 for å evaluere forvaring, særreaksjonene tvungent psykisk helsevern og tvungen omsorg, og utrede ivaretagelsen av domfelte og innsatte med alvorlige psykiske lidelser eller utviklingshemming. I utvalgets mandat fremgår det at utvalget skal utrede hvordan innsattes helse, særlig med vekt på alvorlige psykiske lidelser eller utviklingshemming, best kan ivaretas under varetekt, straffegjennomføring og ved

tilbakeføring til samfunnet. Utvalget skal levere sin utredning innen 1. mars 2025.

Regjeringen vil følge opp anbefalinger og tiltak fra straffereaksjonsutvalget, herunder

- hvordan innsattes helse best kan ivaretas under varetekt, straffegjennomføring og ved tilbakeføring til samfunnet.
- avklare og tydeliggjøre forholdet mellom helsetjenestenes plikt til å yte helsetjenester til innsatte, og kriminalomsorgens tilretteleggeransvar slik at innsatte får den helsehjelpen de har rett på og behov for.»

De siste årene har det vært en økning i antall innsatte som har alvorlig psykisk sykdom. Regjeringen har på denne bakgrunn allerede satt i verk flere tiltak. Som også helse- og omsorgsministeren viser til i uttalelsen ovenfor, om-

fatter dette blant annet straffereaksjonsutvalget, som har særlig fokus på innsatte med alvorlige psykiske lidelser. I tillegg kan det nevnes at Helsedirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet samarbeider om å videreutvikle en tydeligere ansvars- og oppgavefordeling mellom etatene. Det er viktig at de ulike aktørene har en god og samordnet innsats overfor sårbare innsatte med psykiske lidelser, både for å sikre forsvarlige soningsforhold, god nok soningsprogresjon og ikke minst for å kunne forebygge og forhindre selvmord i fengsel. Jeg nevner også etableringen av en nasjonal forsterket fellesskapsavdeling med ansatte fra helsetjenestene og kriminalomsorgen ved Ila fengsel- og forvaringsanstalt, og en tilsvarende avdeling som nå er under etablering for kvinnelige innsatte ved Telemark fengsel, Skien avdeling, som etter planen skal stå klar i 2025, som viktige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 4. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Hva er status på Stortingets vedtak fra april, om å be regjeringen fremme forslag om en miljøfleksibilitetsordning innen utgangen av 2024?

Svar:

Regjeringen arbeider med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak 606 (2023-2024) om en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning for havbruk. Ordlyden i anmodningsvedtaket ligger til grunn for arbeidet, herunder at ordningen skal legges frem i løpet av 2024.

Arbeidet med å utforme ordningen har tatt tid, fordi ordningen må sees i sammenheng med, og fungere sammen med, hva som vil bli foreslått i den kommende havbruksmeldingen som regjeringen har under arbeid.

SPØRSMÅL NR. 242**Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 8. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I lys av de varslede kuttene i finansiering og nedbyggingen av behandlingsplasser i Helse Sør-Øst, vil statsråden i den forbindelse vurdere å prolongere avtalene med aktørene, samt få på plass et tilleggsanbud for å sikre at sårbare grupper, som for eksempel kvinner i aktiv rus, ikke mister tilgang til livsviktige tjenester?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen meldte forrige uke at deres forebyggings- og behandlingsreform skal fokusere på å styrke behandlingstilbudet for rusavhengige. Imidlertid viser regjeringens forslag til statsbudsjett og anbudsprosessen i Helse Sør-Øst en betydelig nedbygging av rusbehandlingsplasser.

Frelsesarmeens gatehospitaller har i realiteten fått et kutt på 9,5 millioner kroner, et beløp de trenger for å opprettholde dagens drift. I tillegg står 15 institusjoner, deriblant Kvinnekollektivet Arken og Tyrilistiftelsen, i fare for å måtte legges ned etter anbudsrunder i Helse Sør-Øst. Dette innebærer en nedbygging av over hundre behandlingsplasser.

Helseforetakene planlegger også å legge ned over 400 døgnbehandlingsplasser, og de offentlige rusavdelingene avviker ca. 65 døgnplasser i løpet av 2024.

Disse kuttene rammer sårbare grupper, som for eksempel kvinner i aktiv rus, spesielt hardt. KrF mener dette strider mot Stortingets tydelige signaler om å styrke den ideelle sektoren, og regjeringens uttalte mål om å gi bedre behandling og oppfølging til mennesker med rusproblemer.

Svar:

Pasienter som trenger rusbehandling skal få god hjelp, både i sykehusene og av private med avtale. Innen rusfeltet er det et sterkt innslag av private aktører som sikrer mangfold i tilbudene, og slik skal det fortsatt være. I september i år var ventetidene innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) på 2019-nivå, og i forbindelse med Ventetidsløftet følger vi nøye med på at ventetidene forblir lave.

Det har nylig blitt kjent at Helse Sør-Øst RHF gjenåpner den pågående anskaffelsen innen TSB etter klager på uklarheter i konkurransegrunnlaget. Pasienter, pårørende og ansatte fortjener forutsigbarhet, og jeg har forståelse for at usikkerheten som anskaffelsesprosessen medfører er belastende. Helse Sør-Øst RHF opplyser at

alle som i dag har avtale vil kunne drive videre i minst 6 måneder etter nyttår. Det er en viktig avklaring.

Jeg vil understreke at pasientene skal få den hjelp og behandling de har behov for. Helse Sør-Øst RHF trenger noe tid før de avklarer rammene for den gjenåpnede konkurransen. Neste uke skal jeg ha et møte med Helse Sør Øst RHF for å bli orientert om hva som ligger til grunn for arbeidet og hvordan Helse Sør Øst RHF stiller seg til den kritikken som har kommet i forbindelse med anskaffelsen.

Jeg er opptatt av at alle som trenger rusbehandling får det. Da må vi sørge for tilstrekkelig antall døgnplasser, god tilgjengelighet og kvalitet i behandlingen – enten det er døgn, poliklinikk, ambulante tjenester eller brukerstyrte plasser. Det viktigste er at behandlingen hjelper, at ventetiden er kort og at folk får oppfølging også etter døgnbehandling.

Det har skjedd store endringer innen rusbehandling i løpet av de 12 årene som har gått siden forrige anskaffelse i Helse Sør Øst. Blant annet er tilbudene bygget ut i sykehusene, spesielt innen akutte, ambulante og polikliniske tjenester, samtidig som det har vært en betydelig økning av pasienter i LAR. Dette gjør rusbehandling mer tilgjengelig for pasientene og har over tid redusert behovet for døgnplasser.

Når det gjelder anbudsprosessen så må dimensjonering og innretting av tilbudene bygge på en faglig vurdering som må gjøres av fagmiljøene. Tilbudene i det avtalefestede samarbeidet med private må sees i sammenheng med tilbudene i de offentlige helseforetakene. Når det gjelder å sikre at sårbare grupper, som for eksempel kvinner med særskilte behov, ikke mister tilgang til tjenester, vil jeg vise til at regjeringen i 2024 har gitt i oppdrag til de regionale helseforetakene å bygge opp tjenestetilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse.

I forbindelse med gjenåpningen av konkurransen vil jeg som sagt avholde et møte med Helse Sør-Øst RHF hvor jeg også vil videreformidle det jeg har fått av bekymringer og innspill fra mine møter med rusorganisasjonene, spesielt knyttet til behandlingsskapitet. Samtidig så må man heller ikke se bort fra at en overkapasitet i private avtaler kan undergrave virksomheten til aktørene som har avtale, og gjennom det skape en uforutsigbarhet for tilbudene i helseforetakene. Av samme grunn bør vi heller ikke ha ordninger der private fritt kan drive behandling på helseforetakenes regning uten avtale, slik vi opplevde med godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg som den forrige regjeringen innførte. Disse sammenhengene

har vi gjort nærmere rede for i forebyggings- og behandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 4. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor mange har rett på full inntekt ved sykdom selv om sykelønnsordningen i Folketrygden blir svekket?

BEGRUNNELSE:

Slik jeg forstår det, har mange arbeidstakere rett til full inntekt under sykdom gjennom tariffavtaler, uavhengig av den lovfestede sykelønnen gjennom Folketrygden. Dersom sykelønnsordningen blir svekket, vil dermed gruppen ha rett på å bli kompensert av arbeidsgiver. Jeg ønsker informasjon om hvilke grupper og hvor mange dette gjelder.

Svar:

Som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet er det flere tariffavtaler som gir arbeidstaker rettigheter til lønn under sykdom som går utover folketrygdlovens ytelser. Bestemmelser i tariffavtaler som gir rett til full lønn under sykdom, kan innebære at det gis rett til inntektsdekning utover folketrygdlovens begrensning på 6 ganger folketrygdlovens grunnbeløp, og/eller at det gis rett til lønn under sykdom uavhengig av hvorvidt vilkårene i folketrygdloven er oppfylt. Både organiserte og uorganiserte arbeidstakere i de bedriftene som tariffavtalen er gjort gjeldende for, vil kunne kreve dekning av lønn under sykdom i samsvar med tariffavtalens bestemmelser.

Det er flere tariffavtaler i statlig og kommunal sektor, og enkelte i privat sektor som gir rett til lønn under sykdom. I tillegg er det flere virksomheter som gir rett til lønn under sykdom utover folketrygdlovens bestemmelser i avtaler på bedriftsnivå (særaftaler) og/eller individuelle avtaler med den enkelte arbeidstaker.

Det foreligger ikke statistikk som gir et svar på spørsmålet fra representanten. Som grunnlag for arbeidet i Sysselsettingsutvalget fase to (NOU 2021:2), ga Arbeids- og inkluderingsdepartementet Fafo i oppdrag å lage en oversikt over tariffavtalenes regulering av lønn under sykdom, jf. Fafo-notat 2019:1 «Tariffavtalenes regulering av

lønn under sykdom». Notatet gir en oversikt over hvilke tariffavtaler som gir rett til lønn under sykdom og hvor mange arbeidstakere som er omfattet av den enkelte avtale. Det fremgår av notatet at det var om lag 649 500 ansatte i statlig og kommunalt tariffområde som var omfattet av avtaler som gir rett til dekning av lønn under sykdom utover folketrygdlovens bestemmelser. I privat sektor er det enkelte avtaler som gir rett til lønn under sykdom, og det er mer vanlig at denne rettigheten tidsbegrenses til de tre eller seks første månedene av fraværet. Ifølge notatet var om lag 358 950 ansatte omfattet av tariffavtaler som gir en slik rett, når man også inkluderte Spekteravtalene, hovedtariffavtalen for den norske kirke, forskeroverenskomsten og landsoverenskomsten for studentskipnader. Rapporten svarte ikke på hvor mange arbeidstakere som har en slik rett på virksomhetsnivå eller i individuell avtale.

SPØRSMÅL NR. 244**Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 8. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at Tyrili og andre fagmiljøer blir borte?

BEGRUNNELSE:

På Støre-regjeringens vakt har vi sett en massiv nedbygging i antall døgnplasser innen behandling av rus. Sist uke rammet det Tyrilistiftelsen. Årelang erfaring og kompetanse går tapt, og pasienter står uten tilbud. Behandlingsplasser legges ned, og en bekymring er at vi kan få flere svingdørspasienter.

Svar:

Pasienter som trenger rusbehandling skal få god hjelp, både i sykehusene og av private med avtale. Innen rusfeltet er det et sterkt innslag av private aktører som sikrer mangfold i tilbudene, og slik skal det fortsatt være. I september i år var ventetidene innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) på 2019-nivå, og i forbindelse med Ventetidsløftet følger vi nøye med på at ventetidene forblir lave.

Det har nylig blitt kjent at Helse Sør-Øst RHF gjenåpner den pågående anskaffelsen innen TSB etter klager på uklarheter i konkurransegrunnlaget. Pasienter, pårørende og ansatte fortjener forutsigbarhet, og jeg har forståelse for at usikkerheten som anskaffelsesprosessen medfører er belastende. Helse Sør-Øst RHF opplyser at alle som i dag har avtale vil kunne drive videre i minst 6 måneder etter nyttår. Det er en viktig avklaring.

Jeg vil understreke at pasientene skal få den hjelp og behandling de har behov for. Helse Sør-Øst RHF trenger noe tid før de avklarer rammene for den gjenåpnede konkurransen. Neste uke skal jeg ha et møte med Helse Sør Øst RHF for å bli orientert om hva som ligger til grunn for arbeidet og hvordan Helse Sør Øst RHF stiller seg til den kritikken som har kommet i forbindelse med anskaffelsen.

Jeg er opptatt av at alle som trenger rusbehandling får det. Da må vi sørge for tilstrekkelig antall døgnplasser, god tilgjengelighet og kvalitet i behandlingen – enten det er døgn, poliklinikk, ambulante tjenester eller brukerstyrte plasser. Det viktigste er at behandlingen hjelper, at ventetiden er kort og at folk får oppfølging også etter døgnbehandling.

Det har skjedd store endringer innen rusbehandling i løpet av de 12 årene som har gått siden forrige

anskaffelse i Helse Sør Øst. Blant annet er tilbudene bygget ut i sykehusene, spesielt innen akutte, ambulante og polikliniske tjenester, samtidig som det har vært en betydelig økning av pasienter i LAR. Dette gjør rusbehandling mer tilgjengelig for pasientene og har over tid redusert behovet for døgnplasser.

Når det gjelder anbudsprosessen så må dimensjonering og innretting av tilbudene bygge på en faglig vurdering som må gjøres av fagmiljøene. Tilbudene i det avtalefestede samarbeidet med private må sees i sammenheng med tilbudene i de offentlige helseforetakene.

I forbindelse med gjenåpningen av konkurransen vil jeg som sagt avholde et møte med Helse Sør-Øst RHF hvor jeg også vil viderefremme det jeg har fått av bekymringer og innspill fra mine møter med rusorganisasjonene, spesielt knyttet til behandlingsskapitet. Samtidig så må man heller ikke se bort fra at en overkapasitet i private avtaler kan undergrave virksomheten til aktørene som har avtale, og gjennom det skape en uforutsigbarhet for tilbudene i helseforetakene. Av samme grunn bør vi heller ikke ha ordninger der private fritt kan drive behandling på helseforetakenes regning uten avtale, slik vi opplevde med godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg som den forrige regjeringen innførte. Disse sammenhengene har vi gjort nærmere rede for i forebyggings- og behandlingsreformen.

Mitt mål er at flere skal få hjelp fremover, og vi stiller derfor tydelige krav til helseregionene om at rusbehandlingstilbudene skal styrkes i vår felles helsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 245**Innlevert 28. oktober 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 1. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Hva er provenyeffekten dersom budsjettposten for henholdsvis kommunens frie midler, KDD 571.60, økes med 4970 millioner og budsjettposten for fylkenes frie midler, KDD 472.60, økes med 1700 millioner?

BEGRUNNELSE:

Ber om provenyeffekt per kommune.

Svar:

Dei frie inntektene til kommunesektoren består av rammetilskot frå staten og skatt på inntekt og formue frå innbyggerane i dei respektive kommunane og fylkeskommunane. Innbyggartilskotet utgjer hovuddelen av rammetilskotet for både kommunane og fylkeskommunane (kap. 571.60 for kommunane, kap. 572.60 for fylkeskommunane).

Innbyggartilskotet blir i utgangspunktet fordelt med eit likt beløp per innbygger, før det blir omfordelt gjennom utgiftsutjamninga, omfordelingsordninga for elevar i statlege og private skolar, inntektsgarantiordnin-

ga (kommunane) og overgangsordninga (fylkeskommunane), og inntektsutjamninga. I forslaget til statsbudsjett for 2025 er innbyggartilskotet fordelt etter talet på innbyggerar per 1. juli 2024 (jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Kommunal- og distriktsdepartementet).

Tabell 1 og 2 viser fordelinga ved ein auke i innbyggartilskotet til fylkeskommunane og kommunane med høvesvis 1 700 mill. kroner og 4 970 mill. kroner. Auken er fordelt etter talet på innbyggerar per 1. juli 2024.

Tabell 1 Fordeling ved auke i innbyggartilskotet til fylkeskommunane (kap. 572.60) på 1 700 mill. kroner. Tal i 1 000 kroner

Fylkeskommune	Tal på innbyggjarar	Beløp per kommune
	(per. 1.7.2024)	(1000 kr)
03 Oslo	720 616	219 868
11 Rogaland	502 285	153 253
15 Møre og Romsdal	271 376	82 800
18 Nordland	243 328	74 242
31 Østfold	313 533	95 662
32 Akershus	735 337	224 359
33 Buskerud	270 541	82 545
34 Innlandet	376 849	114 981
39 Vestfold	257 263	78 494
40 Telemark	177 560	54 176
42 Agder	320 675	97 842
46 Vestland	652 944	199 220
50 Trøndelag	484 720	147 893
55 Troms	169 864	51 827
56 Finnmark	74 850	22 838
Heile landet	5 571 741	1 700 000

Tabell 2 Fordeling ved auke i innbyggartilskotet til kommunane (kap. 571.60) på 4 970 mill. kroner. Tal i 1 000 kroner

Kommune	Tal på innbyggjarar	Beløp per kommune
	(per. 1.7.2024)	(1000 kr)
0301 Oslo	720 616	642 790
1101 Eigersund	15 301	13 649
1103 Stavanger	149 448	133 308
1106 Haugesund	38 381	34 236
1108 Sandnes	84 439	75 320
1111 Sokndal	3 372	3 008
1112 Lund	3 250	2 899
1114 Bjerkreim	2 894	2 581
1119 Hå	19 973	17 816
1120 Klepp	21 093	18 815
1121 Time	20 036	17 872
1122 Gjesdal	12 490	11 141
1124 Sola	28 857	25 740
1127 Randaberg	11 821	10 544

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
1130 Strand	13 791	12 302
1133 Hjelmeland	2 666	2 378
1134 Suldal	3 933	3 508
1135 Sauda	4 613	4 115
1144 Kvitsøy	541	483
1145 Bokn	891	795
1146 Tysvær	11 690	10 427
1149 Karmøy	43 579	38 873
1151 Utsira	219	195
1160 Vindafjord	9 007	8 034
1505 Kristiansund	24 534	21 884
1506 Molde	32 989	29 426
1508 Ålesund	58 799	52 449
1511 Vanylven	3 035	2 707
1514 Sande	2 430	2 168
1515 Herøy	9 022	8 048
1516 Ulstein	8 853	7 897
1517 Hareid	5 309	4 736
1520 Ørsta	11 029	9 838
1525 Stranda	4 360	3 889
1528 Sykkylven	7 619	6 796
1531 Sula	9 749	8 696
1532 Giske	8 756	7 810
1535 Vestnes	7 155	6 382
1539 Rauma	7 134	6 364
1547 Aukra	3 729	3 326
1554 Averøy	5 989	5 342
1557 Gjemnes	2 698	2 407
1560 Tingvoll	3 074	2 742
1563 Sunndal	7 271	6 486
1566 Surnadal	5 966	5 322
1573 Smøla	2 176	1 941
1576 Aure	3 416	3 047
1577 Volda	10 980	9 794
1578 Fjord	2 512	2 241
1579 Hustadvika	13 407	11 959
1580 Haram	9 385	8 371
1804 Bodø	53 586	47 799
1806 Narvik	21 610	19 276
1811 Bindal	1 384	1 235
1812 Sømna	1 986	1 772

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
1813 Brønnøy	7 845	6 998
1815 Vega	1 203	1 073
1816 Vevelstad	473	422
1818 Herøy	1 872	1 670
1820 Alstahaug	7 494	6 685
1822 Leirfjord	2 335	2 083
1824 Vefsn	13 508	12 049
1825 Grane	1 439	1 284
1826 Hattfjelldal	1 291	1 152
1827 Dønna	1 429	1 275
1828 Nesna	1 766	1 575
1832 Hemnes	4 466	3 984
1833 Rana	26 013	23 204
1834 Lurøy	1 917	1 710
1835 Træna	446	398
1836 Rødøy	1 149	1 025
1837 Meløy	6 153	5 488
1838 Gildeskål	1 981	1 767
1839 Beiarn	1 056	942
1840 Saltdal	4 808	4 289
1841 Fauske	9 758	8 704
1845 Sørfold	1 865	1 664
1848 Steigen	2 659	2 372
1851 Lødingen	2 033	1 813
1853 Evenes	1 355	1 209
1856 Røst	465	415
1857 Værøy	669	597
1859 Flakstad	1 231	1 098
1860 Vestvågøy	11 612	10 358
1865 Vågan	9 865	8 800
1866 Hadsel	8 339	7 438
1867 Bø	2 648	2 362
1868 Øksnes	4 596	4 100
1870 Sortland	10 742	9 582
1871 Andøy	4 564	4 071
1874 Moskenes	955	852
1875 Hamarøy	2 762	2 464
3101 Halden	31 994	28 539
3103 Moss	52 358	46 703
3105 Sarpsborg	60 096	53 606
3107 Fredrikstad	85 543	76 304

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
3110 Hvaler	4 804	4 285
3112 Råde	7 859	7 010
3114 Våler	6 132	5 470
3116 Skiptvet	3 939	3 514
3118 Indre Østfold	47 320	42 209
3120 Rakkestad	8 494	7 577
3122 Marker	3 634	3 242
3124 Aremark	1 360	1 213
3201 Bærum	131 732	117 505
3203 Asker	99 661	88 898
3205 Lillestrøm	94 989	84 730
3207 Nordre Follo	64 178	57 247
3209 Ullensaker	44 473	39 670
3212 Nesodden	20 622	18 395
3214 Frogn	16 313	14 551
3216 Vestby	19 652	17 530
3218 Ås	22 050	19 669
3220 Enebakk	11 496	10 254
3222 Lørenskog	49 203	43 889
3224 Rælingen	20 458	18 249
3226 Aurskog-Høland	18 205	16 239
3228 Nes	24 859	22 174
3230 Gjerdrum	7 450	6 645
3232 Nittedal	25 981	23 175
3234 Lunner	9 430	8 412
3236 Jevnaker	7 052	6 290
3238 Nannestad	16 323	14 560
3240 Eidsvoll	28 196	25 151
3242 Hurdal	3 014	2 688
3301 Drammen	105 043	93 698
3303 Kongsberg	28 916	25 793
3305 Ringerike	31 710	28 285
3310 Hole	6 985	6 231
3312 Lier	28 666	25 570
3314 Øvre Eiker	20 844	18 593
3316 Modum	14 617	13 038
3318 Krødsherad	2 241	1 999
3320 Flå	1 139	1 016
3322 Nesbyen	3 271	2 918
3324 Gol	4 878	4 351
3326 Hemsedal	2 662	2 375

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
3328 Ål	4 860	4 335
3330 Hol	4 505	4 018
3332 Sigdal	3 505	3 126
3334 Flesberg	2 808	2 505
3336 Rollag	1 412	1 260
3338 Nore og Uvdal	2 479	2 211
3401 Kongsvinger	18 131	16 173
3403 Hamar	33 128	29 550
3405 Lillehammer	28 804	25 693
3407 Gjøvik	30 985	27 639
3411 Ringsaker	35 838	31 968
3412 Løten	7 933	7 076
3413 Stange	21 705	19 361
3414 Nord-Odal	4 993	4 454
3415 Sør-Odal	8 161	7 280
3416 Eidskog	6 056	5 402
3417 Grue	4 524	4 035
3418 Åsnes	7 314	6 524
3419 Våler	3 580	3 193
3420 Elverum	21 809	19 454
3421 Trysil	6 564	5 855
3422 Åmot	4 213	3 758
3423 Stor-Elvdal	2 275	2 029
3424 Rendalen	1 837	1 639
3425 Engerdal	1 335	1 191
3426 Tolga	1 599	1 426
3427 Tynset	5 728	5 109
3428 Alvdal	2 510	2 239
3429 Følldal	1 524	1 359
3430 Os	1 903	1 697
3431 Dovre	2 513	2 242
3432 Lesja	1 975	1 762
3433 Skjåk	2 146	1 914
3434 Lom	2 217	1 978
3435 Vågå	3 530	3 149
3436 Nord-Fron	5 596	4 992
3437 Sel	5 649	5 039
3438 Sør-Fron	3 107	2 771
3439 Ringebu	4 381	3 908
3440 Øyer	5 121	4 568
3441 Gausdal	6 174	5 507

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
3442 Østre Toten	14 842	13 239
3443 Vestre Toten	13 675	12 198
3446 Gran	13 674	12 197
3447 Søndre Land	5 638	5 029
3448 Nordre Land	6 495	5 794
3449 Sør-Aurdal	2 844	2 537
3450 Etnedal	1 276	1 138
3451 Nord-Aurdal	6 480	5 780
3452 Vestre Slidre	2 119	1 890
3453 Øystre Slidre	3 306	2 949
3454 Vang	1 642	1 465
3901 Horten	28 040	25 012
3903 Holmestrand	26 969	24 056
3905 Tønsberg	59 412	52 996
3907 Sandefjord	66 562	59 373
3909 Larvik	48 698	43 439
3911 Færder	27 582	24 603
4001 Porsgrunn	37 189	33 173
4003 Skien	56 850	50 710
4005 Notodden	13 336	11 896
4010 Siljan	2 376	2 119
4012 Bamble	14 347	12 798
4014 Kragerø	10 491	9 358
4016 Drangedal	4 083	3 642
4018 Nome	6 559	5 851
4020 Midt-Telemark	10 875	9 701
4022 Seljord	2 989	2 666
4024 Hjartdal	1 655	1 476
4026 Tinn	5 517	4 921
4028 Kviteseid	2 466	2 200
4030 Nissedal	1 467	1 309
4032 Fyresdal	1 260	1 124
4034 Tokke	2 245	2 003
4036 Vinje	3 855	3 439
4201 Risør	6 716	5 991
4202 Grimstad	25 127	22 413
4203 Arendal	46 537	41 511
4204 Kristiansand	117 238	104 576
4205 Lindesnes	23 749	21 184
4206 Farsund	9 864	8 799
4207 Flekkefjord	9 324	8 317

Kommune	Tal på innbyggjarar	Beløp per kommune
	(per. 1.7.2024)	(1000 kr)
4211 Gjerstad	2 487	2 218
4212 Vegårshei	2 239	1 997
4213 Tvedestrand	6 443	5 747
4214 Froland	6 272	5 595
4215 Lillesand	11 622	10 367
4216 Birkenes	5 487	4 894
4217 Åmli	1 803	1 608
4218 Iveland	1 387	1 237
4219 Evje og Hornnes	3 840	3 425
4220 Bygland	1 172	1 045
4221 Valle	1 201	1 071
4222 Bykle	1 030	919
4223 Vennesla	15 598	13 913
4224 Åseral	927	827
4225 Lyngdal	10 796	9 630
4226 Hægebostad	1 780	1 588
4227 Kvinesdal	6 159	5 494
4228 Sirdal	1 877	1 674
4601 Bergen	292 280	260 714
4602 Kinn	17 388	15 510
4611 Etne	4 083	3 642
4612 Sveio	5 767	5 144
4613 Bømlo	12 301	10 973
4614 Stord	19 336	17 248
4615 Fitjar	3 183	2 839
4616 Tysnes	2 952	2 633
4617 Kvinnherad	13 145	11 725
4618 Ullensvang	11 005	9 816
4619 Eidfjord	969	864
4620 Ulvik	1 095	977
4621 Voss	16 432	14 657
4622 Kvam	8 502	7 584
4623 Samnanger	2 492	2 223
4624 Bjørnafjorden	26 191	23 362
4625 Austevoll	5 367	4 787
4626 Øygarden	40 036	35 712
4627 Askøy	30 272	27 003
4628 Vaksdal	3 867	3 449
4629 Modalen	389	347
4630 Osterøy	8 193	7 308
4631 Alver	30 163	26 905

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
4632 Austrheim	2 916	2 601
4633 Fødje	526	469
4634 Masfjorden	1 701	1 517
4635 Gulen	2 270	2 025
4636 Solund	741	661
4637 Hyllestad	1 273	1 136
4638 Høyanger	3 879	3 460
4639 Vik	2 553	2 277
4640 Sogndal	12 340	11 007
4641 Aurland	1 830	1 632
4642 Lærdal	2 174	1 939
4643 Årdal	5 214	4 651
4644 Luster	5 421	4 836
4645 Askvoll	2 967	2 647
4646 Fjaler	2 896	2 583
4647 Sunnfjord	22 588	20 149
4648 Bremanger	3 378	3 013
4649 Stad	9 637	8 596
4650 Gloppen	5 907	5 269
4651 Stryn	7 325	6 534
5001 Trondheim	215 034	191 811
5006 Steinkjer	24 091	21 489
5007 Namsos	15 128	13 494
5014 Frøya	5 556	4 956
5020 Osen	901	804
5021 Oppdal	7 437	6 634
5022 Rennebu	2 501	2 231
5025 Røros	5 682	5 068
5026 Holtålen	2 039	1 819
5027 Midtre Gauldal	6 142	5 479
5028 Melhus	17 667	15 759
5029 Skaun	8 533	7 611
5031 Malvik	14 995	13 376
5032 Selbu	4 241	3 783
5033 Tydal	779	695
5034 Meråker	2 462	2 196
5035 Stjørdal	24 854	22 170
5036 Frosta	2 646	2 360
5037 Levanger	20 653	18 423
5038 Verdal	15 373	13 713
5041 Snåsa	2 098	1 871

Kommune	Tal på innbyggjarar <i>(per. 1.7.2024)</i>	Beløp per kommune <i>(1000 kr)</i>
5042 Lierne	1 308	1 167
5043 Røyrvik	440	392
5044 Namsskogan	836	746
5045 Grong	2 313	2 063
5046 Høylandet	1 222	1 090
5047 Overhalla	3 965	3 537
5049 Flatanger	1 115	995
5052 Leka	595	531
5053 Inderøy	7 005	6 248
5054 Indre Fosen	10 056	8 970
5055 Heim	6 069	5 414
5056 Hitra	5 352	4 774
5057 Ørland	10 567	9 426
5058 Åfjord	4 331	3 863
5059 Orkland	18 804	16 773
5060 Nærøysund	9 980	8 902
5061 Rindal	1 950	1 739
5501 Tromsø	78 893	70 373
5503 Harstad	25 147	22 431
5510 Kvæfjord	2 848	2 540
5512 Tjeldsund	4 235	3 778
5514 Ibestad	1 304	1 163
5516 Gratangen	1 068	953
5518 Lavangen	986	880
5520 Bardu	3 992	3 561
5522 Salangen	2 094	1 868
5524 Målselv	6 756	6 026
5526 Sørreisa	3 509	3 130
5528 Dyrøy	1 055	941
5530 Senja	14 873	13 267
5532 Balsfjord	5 551	4 951
5534 Karlsøy	2 227	1 986
5536 Lyngen	2 760	2 462
5538 Storfjord	1 829	1 631
5540 Kåfjord	1 965	1 753
5542 Skjervøy	2 782	2 482
5544 Nordreisa	4 849	4 325
5546 Kvænangen	1 141	1 018
5601 Alta	21 770	19 419
5603 Hammerfest	11 297	10 077
5605 Sør-Varanger	9 983	8 905

Kommune	Tal på innbyggjarar	Beløp per kommune
	(per. 1.7.2024)	(1000 kr)
5607 Vadsø	5 711	5 094
5610 Karasjok	2 529	2 256
5612 Kautokeino	2 839	2 532
5614 Loppa	846	755
5616 Hasvik	979	873
5618 Måsøy	1 110	990
5620 Nordkapp	2 979	2 657
5622 Porsanger	3 899	3 478
5624 Lebesby	1 227	1 094
5626 Gamvik	1 061	946
5628 Tana	2 792	2 490
5630 Berlevåg	885	789
5632 Båtsfjord	2 110	1 882
5634 Vardø	1 970	1 757
5636 Nesseby	863	770
Heile landet	5 571 741	4 970 000

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 4. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Det dukker stadig opp eksempler på at natur vedtas omregulert og nedbygd uten at naturkonsekvensen er kartlagt, herunder Viken park i Fredrikstad og Kleivanskogen i Holmestrand. Årsaken er blant annet at Miljødirektoratets instruks om naturtypekartlegging ikke omfatter rødlistede arter utenfor viktige naturtyper.

Vil regjeringen endre instruksjonen slik at dette endres, og sikre at det varslede naturregnskapet inneholder data på kommunenivå slik at artene da blir forvaltet i tråd med naturmangfoldloven?

BEGRUNNELSE:

Eksempler fra Bunestoppen, Viken park og nå Kleivanskogen viser hvordan kommuner har så mangelfullt kartleggingsgrunnlag av natur i kommuneplanarbeidet, at de

må endre kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold etter at frivillige har kartlagt utrydningstruet natur, med de konsekvenser det medfører for fravær av innsigelser. Et tynt kunnskapsgrunnlag sår tvil om føringene i forskrift for konsekvensutredning ivaretas og innsigelsesmyndighetens forvaltningsansvar for allmenne interesser reelt sett fungerer. Dette gir gjentakende brudd på naturmangfoldloven og plan- og bygningslovens formålsparagraf i norske areal- og reguleringsplaner.

Et eksempel på dette er fra Holmestrand hvor det i 2022 ble kartlagt et 62 km² stort område av kommunen etter Miljødirektoratets instruks (prosjektområde: Holmestrand kyst). Denne kartleggingen ble benyttet som grunnlag for KU i den nye kommuneplanen hvor et skogsområde som kalles Nordre og Søndre Kleivan ble foreslått som areal til bebyggelse. Arealene er utenfor vedtatt langsiktig utbyggingsgrense (LUG) vedtatt på fylkesnivå

i 2019. Resultatet av kartleggingen som ble utført viste i begrenset grad naturtyper i Kleivanskogen. Det var heller ikke registrert noen rødlistede arter utover få registreringer som er gjort tidligere (villeple, alm, gulspurv). Dette vurderte kommuneadministrasjonen til ingen konsekvens for naturmangfold i plandokumentene som ble sendt på høring. Høringssvarene fra Statsforvalter og fylkeskommunen hadde følgelig ikke innsigelse på naturmangfold.

Statsforvalterne, statens representanter i hvert fylke, har fått streng beskjed av regjeringene siden 2013 om å ha høy terskel for å gripe inn når kommunene vil bygge ned natur eller matjord. Resultatet er en raskere nedbygging, mer makt til utbyggere og mindre nærnatur til kommunens innbyggere.

Innsigelser praktiseres ikke likt av Statsforvaltere rundt om i landet. Resultatet blir liten grad av likhet mellom statsforvalterne for ivaretagelse av allmenne interesser i meklingsprosesser og videre opprettholdelse av innsigelser. Samtidig mister staten sin kontroll og oversikt på arealplaner som ødelegger nasjonale naturverdier til fordel for samfunnsnytte som ofte er svært usikker.

Svar:

Utredning av konsekvenser for natur er en viktig del av beslutningsgrunnlaget i utbyggingssaker. Kartlegging av naturtyper er kun ett av flere tema innen naturmangfold som skal dekkes ved en slik konsekvensutredning. Artskartlegging er ikke en del av instruks for naturtypekartlegging, ut over det som er nødvendig for å bestemme lokalitetskvalitet for de kartlagte naturtypene. Miljødirektoratet anbefaler imidlertid, og legger til rette for, at alle rødlistearter registreres i hele kartleggingsområdet.

Vedtaksmyndigheten har ansvar for å sikre at vedtak bygger på et godt beslutningsgrunnlag, og kan ikke bare støtte seg på den kunnskapen som er fremskaffet i statlig regi. Ved behandling av kommunale arealplaner er kommunen ansvarlig for at konsekvensutredningen er gjennomført i tråd med reglene og at den gir et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Artskartlegging er et eget tema i Miljødirektoratets håndbok om konsekvensutredning av klima og miljø, M-1941. Arbeidet med å utvikle en veileder og instruks for artskartlegging, som skal være anerkjent metodikk i konsekvensutredninger, er i gang.

Artskartlegging, som eget tema, kan kombineres med naturtypekartleggingen, slik at begge disse temaene dekkes så fullstendig som mulig samtidig. Likevel er kartleggingene ganske ulike med tanke på kompetanse og digitale verktøy som kreves, derfor vurderer Miljødirektoratet at en fullstendig samordning av arts- og naturtypekartlegging, gjennom instruks for naturtypekartlegging, ikke er hensiktsmessig. Det er derfor ikke planer om å endre instruks på dette punktet.

Regjeringen sier i Meld. St. 35 (2023–2024) - Bærekraftig bruk og bevaring av natur, at vi vil legge til rette for bruk av arealregnskap og naturregnskap på lokalt og regionalt nivå som del av kunnskapsgrunnlaget for arealplanlegging og som verktøy for å vurdere konsekvenser av fremtidig arealbruk. Miljødirektoratet arbeider med veiledning for føring av naturregnskap, som vil supplere Kommunal- og distriktsdepartementets veiledning på arealregnskap. Regjeringen foreslår å styrke satsingen på naturregnskap med 50 millioner kroner til naturdata for naturregnskap i 2025. Satsingen vil bidra til at det kan lages gode naturregnskap som legger til rette for bedre beslutninger både nasjonalt og lokalt.

SPØRSMÅL NR. 247

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 5. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan det bes om oversikt over hvor mye hver kommune har fått i økte overførslar til SFO i sin helhet og til innføring av gratis SFO fra 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024?

BEGRUNNELSE:

Fra høsten 2022 innførte SV og regjeringen et tilbud om 12 timer gratis FSO i uken for alle førsteklassingene. Ord-

ningen ble utvidet til 2. trinn fra høsten 2023 og videre til 3. trinn fra høsten 2024. Innføringen av gratis halvdagsplass i SFO er fullfinansiert fra staten, hvor endringen er at halvdagsplass har gått fra å være foreldrebetalt til statlig finansiert.

Svar:

SFO blir finansiert gjennom dei frie inntektene til kommunane, og inngår som ein del av det samla rammetilskottet. Det er derfor ikkje mogleg å vise ein oversikt over fordelinga av dei samla løyvingane til SFO i sin heilskap for den einskilde kommune i dei åra stortingsrepresentanten her viser til.

I perioden 2022-2025 er det gradvis innført ordningar med gratis SFO for ulike klassetrinn. Desse endringane er finansiert med ein auke i rammetilskottet dei ulike åra, og denne auken er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for

Tabell 1: Auke i rammetilskottet 2022-2025 til finansiering av gratis SFO

Tidspunkt	Formål	Beløp (mill. kr i nominelle verdier)
Saldert budsjett 2022	12 gratis timar 1. trinn	640
Statsbudsjettet 2023	Heilårsverknad 12 gratis timar 1. trinn	795,379
Saldert budsjett 2023	12 gratis timar 2. trinn	690
Statsbudsjettet 2024	Heilårsverknad 12 gratis timar 2. trinn	863,567
Saldert budsjett 2024	12 gratis timar 3. trinn	856,3
Statsbudsjettet 2025	Heilårsverknad 12 gratis timar 3. trinn	1 111,984

I vedlegget blir det vist ei fordeling av midlane som er lagt inn i rammetilskottet for kvar enkelt kommune i perioden 2022-2025. Midlane er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule som gjeld for dei respektive budsjettåra.

I tillegg til dette vart SFO på 5.-7. trinn gratis for elevlar med særskilte behov frå og med hausten 2020, og

grunnskule i inntektssystemet. Fordelinga av dei beløpa som er lagt inn i rammetilskottet for å finansiere gratis timar i SFO i perioden 2022-2025, som det her blir spurt om, er det mogleg å synleggjere.

I dei salderte budsjetta for 2022, 2023 og 2024 er det lagt inn midlar til finansiering av 12 timar gratis SFO for dei enkelte skuletrinna som gjeld frå hausten i budsjettåret. I statsbudsjetta dei påfølgande åra er det lagt inn midlar til å finansiere heilårsverknadene av gratis timar for kvart skuletrinn. Sjå tabell 1 under for oversikt over beløpa.

kommunane fekk ein kompensasjon i rammetilskottet for dette. 21 mill. kroner vart lagt inn i statsbudsjettet for 2020, og 30,194 mill. til å finansiere heilårsverknaden av tiltaket i statsbudsjettet for 2021.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2024-2025/dok15-202425-0247-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 248

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange ukrainere med kollektiv beskyttelse befinner seg i Norge i dag som har hatt fast bosted i en av seks fylkene i Ukraina som UDI har definert trygge for retur?

BEGRUNNELSE:

Den 27. september 2024 endret regjeringen ordningen med kollektiv beskyttelse. Den gjelder ikke for søkere som har hatt fast bosted i et område av Ukraina som utlendingsmyndighetene legger til grunn at er trygt. UDI har definert seks fylker i Ukraina som trygge for retur: Lviv, Volyn, Zakarpattija, Ivano Frankivsk, Ternopil og Rivne.

Svar:

UDI opplyser at per 29. oktober 2024 har 76 915 personer en gyldig oppholdstillatelse i Norge på grunnlag av midlertidig kollektiv beskyttelse. Av ukrainere som har registrert seg i egenregistreringssystemet Start, har ni prosent oppgitt å ha bodd i ett av de seks fylkene som UDI nå ans-

er som trygge. Jeg vil understreke at det er flere usikkerhetsmomenter ved disse tallene. Blant annet har en andel ukrainere ikke gjennomført egenregistrering, og noen kan ha forlatt Norge uten at dette er registrert. Hvilke områder som anses som trygge, vurderes løpende av UDI.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 4. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram en oversikt over hvor mange barn som har mistet sin plass i private barnehager som følge av oppsigelse (Ber om tall for oppsigelse på grunn av økonomisk mislighold og på grunn av "samarbeidsproblemer" mellom hjemmet og barnehagen.)?

BEGRUNNELSE:

NRK har i flere artikler vist hvordan et barn i en barnehage i Åsgårdstrand har mistet barnehageplassen sin i en privat barnehage. Begrunnelsen for å si opp plassen fra barnehagen sin side er utfordringer knyttet til foreldresamarbeidet. Til NRK har PBL uttalt at vesentlig mislighold kan medføre at en barnehageplass blir sagt opp, og viser

til to tilfeller som kan føre til oppsigelse. Det ene er betalingsmislighold. Det andre omtales som "uoverstigelige samarbeidsproblemer med foresatte". I samme intervju sier PBL at de kjenner til lignende saker, men at det er svært uvanlig.

Svar:

Det er et kommunalt ansvar at barn med rett til barnehageplass får oppfylt sin rett. Oppsigelse av barnehageplass rapporteres ikke til nasjonale barnehagemyndigheter, og det finnes følgelig ikke en nasjonal oversikt over oppsigelse av plass i barnehager eller eventuelt mer detaljert informasjon om dette.

SPØRSMÅL NR. 250

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 1. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange borgere fra Litauen, Sverige, Romania og Polen som er dømt til fengselsstraff i Norge, har blitt overført til sine hjemland for avsoning av dommen der i perioden 2021 – 2024 fordelt etter år?

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i Nettavisen av 29.09.24 om andelen utenlandske borgere i norske fengsler. Tallenes tale pr. 4. september er at 792 av de 3052 innsatte var utenlandske statsborgere. Dette innebærer at 26 prosent av de totalt 3052 innsatte, har utenlandsk statsborgerskap. Den største gruppen av utenlandske innsatte er litauiske borgere,

med 136 innsatte. Deretter følger Sverige med 60 innsatte, Syria med 49 innsatte, Romania med 45 innsatte og Polen med 42 innsatte.

Svar:

Kriminalomsorgen skal overføre utenlandske domfelte til videre straffegjennomføring i opprinnelseslandet der dette er mulig. Forutsetningene for overføring er at mottakerlandet godtar det, at det er minst seks måneder igjen av straffegjennomføringen når saken mottas i domfeltes hjemland og at det straffbare forholdet som domfelte er dømt for i Norge, også er straffbart i mottakerlandet.

Det skilles mellom overføring med og uten den domfeltes samtykke.

I 2021 ble det utført 16 soningsoverføringer fra Norge. For hvert av årene 2022 og 2023 ble det utført 15 soningsoverføringer. Til sammen utgjør dette 25 882 fengselsdøgn. Per august 2024 har det blitt utført 10 soningsoverføringer, det samme antall som på samme tid i fjor.

Jeg viser for øvrig til Kriminalomsorgens egne nettsider om månedlige nøkkeltall om kriminalomsorgen for utfyllende faktaopplysninger om straffegjennomføringen, herunder tall om soningsoverføring. I den forbindelse kan det også være nyttig å se på Norges offisielle kriminalstatistikk fra SSB, blant annet statistikk over straffede personer etter lovbrudd, bosettingsstatus og statsborgerskap.

SPØRSMÅL NR. 251

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 4. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Synes statsråden som ansvarlig ovenfor fiskeriene og havet det er forsvarlig at regjeringen åpner opp for gruvedrift på havbunnen?

BEGRUNNELSE:

Norges fiskeriressurser er en bærekraftig og evigvarende ressurs for Norge. Fiskeri er roten til verdiskapning i mange kystsamfunn, og fra fiskermanntallet i 2023 vises det til som hovednæringen for over 9 000 i hele landet. Når fiskeriressursene forvaltes på en bærekraftig måte, kan dette arvesølvet fortsette å livnære folk i uoverskuelig framtid.

Regjeringen har i løpet av det siste årene satt i gang en hasteprosess for å starte med ny næring på Norges kontinentalsokkele, nemlig gruvedrift på havbunnen.

Gruvedrift på havbunnen er en ny og usikker næring. For å utvinne mineralene fra havbunnen blir det å tilføre betydelige inngrep i omgivelsene. Hva konsekvensene av slik aktivitet på havbunnen vil være er det absolutt ingen som vet. Vi har rett og slett for lite informasjon til å sikkert forstå hvilke konsekvenser slik virksomhet vil ha for havområdene som helhet, og da ikke minst resten av de marineressursene og liv for øvrig i havet.

Føre var-prinsippet forbeholdes mange steder innenfor forvaltning og politikken. Eksempelvis for GMO

har føre-var prinsippet blitt lagt til grunn, nettopp fordi det er vanskelig å vite hva slags konsekvenser GMO-teknologien og GMO-arter vil ha på andre arter og økosystemene våre.

Økosystemer er utrolig komplekse sammensetninger som selv med kunnskap kan være vanskelig å forstå. Det er ikke utenkelig at gruvedrift på havbunnen kan få store konsekvenser for Norges fiskeriressurser. Særlig når omfanget av selve virksomheten skal ta for seg arealer som nesten er dobbelt så stort som Norges totale landareal, og at ringvirkningene trolig kan nå lengere enn bare det avgrensede området.

Vi vet at allerede fra før er livet i havet presset fra mange kanter. Eksempelvis torskeknotene har de siste årene blitt stadig redusert, og ytterligere belastning kan være destruktiv for de marine økosystemene.

Svar:

I Norge har vi lang og god erfaring med en forsvarlig ressursforvaltning, innenfor en helhetlig, økosystembasert havforvaltning og med god sameksistens mellom ulike havbaserte næringer. Dette skal også gjelde for forvaltningen av havbunnsmineraler.

I tråd med dette fastslår havbunnsmineralloven § 1-7 at mineralvirksomheten skal foregå på en forsvarlig måte og ikke unødvendig eller i urimelig grad vanske-

liggjøre eller hindre bl.a. skipsfart og fiske. Alle rimelige foranstaltninger skal tas for å unngå skade på bl.a. naturmangfoldet i havet og å unngå forurensning og forsøpling. Havbunnsmineralloven gir et godt overordnet rammeverk for å ivareta hensynet til sameksistens med andre næringer og brukere av havet. Rammeverket vil detaljeres videre ved bruk av forskriftshjemlene som finnes i havbunnsmineralloven og vilkår knyttet til konkrete tillatelser. Også annen regulering og vedtak under annen lovgivning, herunder forurensningsloven, vil kunne være relevant i denne sammenhengen. Samtidig etableres det systemer for å unngå ev. sameksistensutfordringer, slik som meldesystemer.

Regjeringen har gjennomført en grundig åpningsprosess i henhold til havbunnsmineralloven. Fiskeridirektoratet konkluderte i sin utredning med at omfanget av fiskeri i utredningsområdet var veldig lavt sammenlignet med andre fiskerike områder på norsk kontinentalsokkel. Basert på det kunnskapsgrunnlaget som fremkom i åpningsprosessen, både om type og omfang av fiskeri og arealkonflikter/virkninger av havbunnsmineralvirksomhet, og de avgrensningene av åpningsområdet som ble gjort, er det vanskelig å se for seg betydelige konsekvenser for fiskeriene.

Energidepartementet har hatt et arealforslag for første konsesjonsrunde på offentlig høring. Fiskeridirektoratet uttalte i sin høringsuttalelse at direktoratet ikke så det nødvendig «å unnta noen av arealforslagene i høringen basert på sameksistensutfordringer med fiskerinæringen. I området i arealforslaget som kalles «Vøringsutstikkeren» i høringen kan det forventes fiskeri etter pelagiske arter av både norske og utenlandske fartøy, men ikke av en

slik intensitet at det vil være utfordrende for næringene å ha aktivitet i samme området samtidig.» Fiskeridirektoratet pekte likevel på at et viktig avbøtende tiltak vil være «tidlig og god informasjon» til både norske og utenlandske fiskeriinteresser i forkant av eventuelle aktiviteter.

Aktiviteten som vil gjennomføres i en første fase under tillatelser som det nå forberedes tildeling av i første konsesjonsrunde, vil være leting og kartlegging. Slik aktivitet vil ha små miljøvirkninger, men vil bidra til viktig kunnskapsoppbygging. Før utvinning kan skje, må rettighetshaveren godtgjøre at den foreslåtte utvinningen kan skje på en bærekraftig og forsvarlig måte, slik at hensynet til miljø, sikkerhet og ev. annen virksomhet til havs i det aktuelle området er godt ivaretatt. De første utvinningsplanene skal også forelegges Stortinget.

La meg også legge til at forventet areal der det faktisk vil skje en utvinning forventes å være svært avgrenset i forhold til det åpnede området. Blir det påvist lønnsomme ressurser og det blir godtgjort at utvinning kan skje på bærekraftig og forsvarlig vis, vil normalt kun deler av området som utvinningstillatelsen dekker være omfattet av utvinningsplanen.

Mineralvirksomhet på havbunnen kan bli en ny og viktig havnæring for Norge og bidra til verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten. Samtidig er vi avhengig av at denne nye virksomheten ikke går på bekostning av annen næringsvirksomhet i våre havområder. Det har jeg god tro på at vi skal få til, ikke bare gjennom det regelverket som er på plass, men også gjennom de systemene som etableres og erfaringene vi har med å håndtere ev. sameksistensutfordringer på havet.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 6. november 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil Norge intervenere i saken Sør-Afrika mot Israel for Den internasjonale domstolen (ICJ) i lys av Israels beslutning om å stenge UNRWA ute fra okkupert Palestina?

BEGRUNNELSE:

Israelske Knesset vedtok mandag 28. oktober, med 92 mot 10 stemmer, å skrote avtalen fra 1967 mellom Israel og FNs hjelpeorganisasjon UNRWA, at organisasjonens

hovedkvarter i Øst-Jerusalem må stenge, at ansatte ikke skal få visum til Israel og i praksis at organisasjonens arbeid i okkupert Palestina, herunder Gaza, skal opphøre.

Statsministeren uttalte følgende til NTB:

«Ettersom de fleste humanitære organisasjonene er utestengt fra Gaza er UNRWAs virksomhet helt avgjørende for en befolkning som nå står helt på stupet.»

Forbudet er det seneste og mest ytterliggående skrittet i et langvarig arbeid fra israelske myndigheter i å

underminere FNs hjelpeorganisasjon. Flere vestlige land, deriblant USA, Storbritannia og Tyskland, frøs sine bidrag til UNRWA etter at Israel intensiverte sin kampanje mot organisasjonen etter terrorangrepet 7. oktober. FNs nyhetstjeneste melder at av de 48.000 menneskene som så langt er drept på Gaza, var 230 av dem UNRWA-ansatte.

Det er prisverdig at regjeringen motsatte seg Israels svertetekampanje, viste tillit til FNs granskningsarbeid og opprettholdt den livsviktige støtten til UNRWA.

Regjeringen har på den annen side ikke vært villige til å ta ordet i Sør-Afrikas for Den internasjonale domstolen (ICJ) om folkemord, i motsetning til hva bla. Spania har gjort. Rødt foreslo følgende i Dokument 8:149 S (2023-2024) den 10. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen levere en intervensjonserklæring i saken Sør-Afrika førte mot Israel for Den internasjonale domstolen, som avklarer Norges syn på hvordan folkemordkonvensjonen bør anvendes.»

Statssekretær i UD Andreas M. Kravik utelukket i NRK ikke for at spørsmålet kunne bli aktuelt igjen:

«Det kan ikke utelukkes at det kan oppstå rettslige spørsmål underveis som Norge kan ha en interesse av å intervensjonere om, men det er foreløpig for tidlig å si.»

Med de humanitære konsekvenser som regjeringen peker på at Knessets vedtak vil medføre, det faktum at Norge opprettholdt støtten til UNRWA og argumenterte for dette overfor andre vestlige land, samt at Norge i fjor var UNRWAs 7. største bidragsyter med et samlet bidrag på en halv milliard kroner, regner regjeringen Israels utestenging som et rettslig spørsmål som Norge er interessert i å avklare opp mot folkemordkonvensjonen.

Svar:

Jeg tar sterk avstand fra Knessets vedtak mandag 28. oktober mot FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), som i praksis innebærer at organisasjonen ikke lenger kan arbeide i Palestina. Beslutningen vil ramme og få dramatiske konsekvenser for hundretusener av sivile palestinere som lever i dyp nød.

Norge har i lang tid vært en sterk støttespiller til UNRWA – politisk og økonomisk. Vi kan ikke akseptere at FN-organisasjoner som UNRWA, internasjonale humanitære organisasjoner og stater møter systematiske hindringer for å kunne jobbe i Palestina og gi humanitær bistand til palestinere under okkupasjon.

Regjeringen har derfor tatt initiativ til en resolusjon i FNs generalforsamling som ber ICJ gi en rådgivende uttalelse om hvilke plikter Israel som okkupasjonsmakt har for å legge til rette for at organisasjoner, inkludert FN, og land, kan gi humanitær bistand til den palestinske befolkningen.

Norge vil ikke intervensjonere i Sør-Afrikas sak mot Israel på grunnlag av Knessets vedtak. I tvistesaker mellom

stater ved ICJ kan en stat som ikke er part i saken intervensjonere dersom saken gjelder fortolkningen av en konvensjon som staten er part i. En intervensjon skal i henhold til domstolens vedtekter handle om fortolkningen av traktaten, ikke sakens faktiske sider.

Den eneste gangen Norge har intervensjonert i en tvistesak mellom to stater ved ICJ, er i Ukrainas sak mot Russland for brudd på folkemordkonvensjonen. Da intervensjonerte vi blant annet om spørsmålet om domstolen kan behandle en sak der den saksøkende part er den som blir anklaget for folkemord. Dette gjaldt altså tolkningen av konvensjonen sett opp mot domstolens vedtekter, og handlet ikke om sakens faktiske sider.

Norge følger domstolens behandling av Sør-Afrikas klage tett. Det kan ikke utelukkes at det senere kan oppstå rettslige spørsmål som Norge kan ha en interesse av å intervensjonere om.

På generelt grunnlag er vi positive til at stater bruker ICJ til å løse tvister på en fredelig måte, slik FN-pakten krever. Det er positivt at Israel har deltatt i de første høringsene i saken. Det er viktig at partene respekterer domstolens avgjørelser i saken.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tina Bru****Besvart 6. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at inntektsreduksjonen ved å avvikle formuesskatten på aksjer og driftsmidler er anslått lavere til statsbudsjettet for 2025 enn til statsbudsjettet for 2024?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på spørsmål 256 fra Finanskomiteen/ FrPs fraksjon av 14.10.2024 og svar på spørsmål 191 fra Finanskomiteen/Venstres fraksjon av 18.10.2023.

Svar:

Departementet benytter Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt, til proveny- og fordelingsberegninger i forbindelse med budsjettspørsmål. LOTTE-Skatt er en mikrosimuleringsmodell utviklet av Statistisk sentralbyrå (SSB). Datagrunnlaget til modellen bygger på et representativt utvalg fra skattemeldingen for alle personer bosatt i Norge, samt annen registerinformasjon på individnivå. SSB oppdaterer modellen hvert år med utgangspunkt i det siste året som det er data tilgjengelig for. Dataene for grunnlagsåret framføres til «simuler-

ingsåret» ved hjelp av framføringsfaktorer. Modellen brukes til å beregne de direkte effektene på skatteproveny og inntektsfordeling ved endringer i inntekts- og formuesskatten ved utformingen av statsbudsjett. Anslag som er utført i ulike år, er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare. Forskjeller i anslag mellom år kan både skyldes grunnlagsendringer og metodiske forutsetninger.

Til budsjettbehandlingen av 2025-budsjettet i forbindelse med bl.a. budsjettspørsmålene gjøres provenyberegningene sammenlignet med regjeringens forslag i Prop.1 LS (2024-2025). Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025.

Til budsjettbehandlingene av 2024-budsjettet ble provenyberegningene sammenlignet med regjeringens forslag i Prop.1 LS (2023-2024). Datagrunnlaget for modellen er her et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2021, fremskrevet til 2024.

Det presiseres i svarene at beregningene er usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet.

SPØRSMÅL NR. 254**Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 5. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Er ministeren bekymret for denne utviklingen og mener ministeren at dette utfordrer gratisprinsippet knyttet til videregående utdanning?

BEGRUNNELSE:

Skolenedleggelse i flere fylker fører til at ungdommene må flytte på hybel for å kunne fullføre videregående. Mangel på internatplasser tvinger ungdommene ut i det private leiemarkedet og de er prisgitt utleieprisene lokalt. Borteboerstipend vil for de aller fleste ikke dekke husleie,

mat, reiser til hjemsted og andre utgifter knyttet til hybelliv, og mange vil være avhengig av betydelig hjelp fra foreldre.

Svar:

Beslutninger rundt skolestruktur er noen av de vanskeligste avgjørelsene lokalpolitikere i fylkeskommunene og kommunene i Norge tar, fordi det har stor betydning for enkeltmennesker og for samfunnet. Det er naturlig at det skaper bekymringer og stort engasjement når det pågår diskusjoner om å legge ned skoler og tilbud.

Fylkeskommunene skal tilby en bred vifte av utdanningsprogrammer og fordypningsområder innenfor mange ulike fagområder. Det er svært få skolesteder i Norge som tilbyr hele bredden av utdanningsprogrammer og fagvalg som er mulig å tilby i dag. Også i dag har vi elever i videregående opplæring som flytter hjemmefra for å ta det utdanningsprogrammet, og gå på den skolen man ønsker seg mest til. Samtidig er regjeringen opptatt av å finne gode og fleksible løsninger som gjør det mulig at flere kan bo hjemme lenger mens man går på videregående.

Det å kunne tilby utdanning i områder med spredt bosetting, uten at unge må flytte tidlig hjemmefra og kanskje falle fra eller derfor aldri begynne, er en utfordring for flere fylker. Det er for eksempel over flere år gjennomført forsøk i Finnmark med LOSA-modellen, som gir elever i utkantkommuner tilbud om videregående opplæring på sitt hjemsted i samarbeid med blant annet næringslivet.

Utdanningsdirektoratet (Udir) fikk i 2024 et oppdrag om å vurdere tiltak for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander, inkludert vurdering av om det er hensiktsmessig at Finnmark fylkeskommune, eventuelt også andre fylkeskommuner, skal kunne tilby videregående opplæring i tråd med LOSA-modellen eller en justert variant av denne. Udir har frist til nyttår med å svare på oppdraget.

Hovedregelen i opplæringsloven er at videregående opplæring skal være gratis, og fylkeskommunen har plikt til å holde elevene med lærebøker og andre læremidler og digitalt utstyr med mindre annet framgår av forskrift. Utgifter som ikke er knyttet til opplæring, f.eks. utgifter til klær, mat og bolig, faller utenfor gratisprinsippet. Slike utgifter hører til foreldrenes forsørgeransvar etter barneloven som sier at foreldrene skal forsørge barnet helt frem til barnet har fullført det som regnes som ordinær skolegang. Forsørgeransvaret gjelder også når en elev for eksempel må bo på hybel.

Borteboerstipendet er et bidrag til familiens merkostnader som oppstår ved at en elev ikke kan bo hjemme mens de er i videregående opplæring. Dersom familien har en økonomisk situasjon som gjør det vanskelig å dekke elevens levekostnader, finnes det et eget inntektsavhengig stipend som er basert på foreldrenes inntekt.

Jeg har forståelse for at det kan være krevende, både økonomisk og personlig, å måtte flytte hjemmefra for å gå på den videregående skolen man ønsker å gå på. Derfor har regjeringen i flere omganger styrket Lånekassens stipendordninger for videregående elever. Borteboerstipendet alene har vi styrket med om lag 275 mill. kroner gjennom perioden. For den enkelte elev er dette en økning på nesten 2 000 kroner i måneden.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen

Besvart 6. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Er statsråden enig i at tiltakene undertegnende nevner kan være verdt å forsøke for å sikre bedre bemanning på våre sykehjem og sykehus?

BEGRUNNELSE:

Kommunene over hele landet har behov for langt flere sykepleiere, og behovet vet vi kommer til å øke betydelig i årene fremover. Også på Agder det er stor mangel på helsefagarbeidere. Det er avgjørende at det legges til rette for mange ulike tiltak som gjør at de som jobber i sektoren i dag og i fremtiden har et godt arbeidsmiljø, rett kompetanse på rett sted og tilstrekkelig rekruttering inn i yrkene.

- "Nordsjøturnus" kan være med på å gjøre yrket enda mer attraktivt og samtidig gi nok hvile til at man forebygger bedre for eksempel belastningsskader og stress.
- Pensjonerte helsefagarbeidere kan ta vakter uten noe som helst trekk i pensjonsutbetalingen.
- Helsefagarbeidere som er blitt uføre, kan tjene inntil 2 G uten trekk i uføretrygden hvis de tar ekstra vakter.

Svar:

Jeg ser med bekymring på den økende mangelen på helsepersonell, og at det i enkelte distrikter og kommuner er vanskelig å rekruttere helsepersonell til direkte ansettelse. Det er uheldig at kommuner og helseforetak blir nødt til å leie inn helsepersonell fra bemanningsforetak.

Departementet har i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet startet et arbeid med å utrede hvordan innleie til helse- og omsorgstjenesten kan reduseres uten at det går utover forsvarlig drift. Arbeidet følger blant annet opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 643 om å utrede en eventuell opphevelse av unntaket om innleie av helsepersonell i arbeidsmiljøloven, jf. Innst. 296 S (2023-2024). Helse- og omsorgsdepartementet har dessuten gjennomført flere tiltak for å bedre bemanningen innen helse- og omsorgstjenesten, blant annet har helseforetakene fått i oppdrag å foreta en kritisk gjennomgang av behovet for innleie med sikte på å redusere omfanget, hvilket ifølge Helse- og omsorgsdepartementet har ført til en reduksjon i andelen innleie. Videre skal «Opptrappingsplan for hel- tid og god bemanning i omsorgstjenesten», bidra til å sikre nok personell med rett kompetanse i omsorgstjenesten. Jeg nevner også at Tørn-programmet, som er en del av «Nasjonal helse- og samhandlingsplan» er videreført og styrket, og skal blant annet støtte opp om forsøk med nye arbeids- og organisasjonsformer, hensiktsmessig oppgavedeling og alternative arbeidstids- eller turnusordninger.

Hvorvidt «nordsjøturnus», som representanten nevner, kan bidra til å løse bemanningsutfordringene i helse- og omsorgstjenesten, kan også vurderes. Det er viktig å understreke at denne turnusordningen er utarbeidet av partene i arbeidslivet og hensyntar de særegne forholdene som gjør seg gjeldende ved arbeid på norsk sokkel. Det er flere kommuner som har gjennomført ulike forsøk, men også innarbeidet som en del av driften «turnuser med lange vakter i helgene.. De tilbakemeldingene jeg har fått tyder på at det har vært overveiende positive erfaringer. Dette viser at godt lokalt partssamarbeid kan løse bemanningsutfordringer og finne nye måter å løse fellesskapsoppgavene på.

Når det gjelder det andre tiltaket representanten nevner, herunder at pensjonerte helsefagarbeidere kan ta vakter uten trekk i pensjonsutbetalingen, er jeg helt enig i at alderspensjonister utgjør en viktig arbeidskraft og kompetansereserve som det er viktig at blir stimulert til arbeidsinnsats. For arbeidstakere født i 1963 eller senere som er omfattet av offentlig tjenstepensjonsordning, skjer det etter hovedregelen ingen avkorting av alderspensjon og AFP mot arbeidsinntekt. Unntak gjelder for den del som gjelder særskilte pensjonsregler for stilling med særaldersgrense. Denne delen utgjør en begrenset del av samlet pensjon.

Muligheten til å kombinere alderspensjon og arbeidsinntekt uten at pensjonen avkortes, gjelder ikke for gammel alderspensjon og gammel AFP fra offentlig tjenstepensjonsordning (arbeidstakere født før 1963). Dette er en konsekvens av en avtale mellom staten og partene i arbeidslivet som ble inngått i 2009. Alderspensjonen blir avkortet for arbeidsinntekt som gir medlemskap i offentlig tjenstepensjonsordning. Avkortingsreglene for gammel alderspensjon og gammel AFP fra offentlig tjenstepens-

jonsordning er gitt med den forutsetning at pensjonen skal erstatte lønnen. Pensjonsytelsene som lar seg kombinere med arbeidsinntekt uten avkorting, er utformet på en annen måte. Eventuelle unntak fra inntektsavkortingen, kan gi insentiver til å gå av med pensjon tidligere enn ellers. Dette er uheldig. Jeg er derfor skeptisk til å innføre slike unntak. Det gjelder også den særskilte gruppen som representanten ønsker å særbehandle.

Jeg viser til Stortingets behandling av Prop. 120 L (2022–2023) Endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (opphevelse av minstegrensen for rett til medlemskap), der Stortinget blant annet ba regjeringen legge til rette for at pensjonerte sykepleiere har gode insentiver for å jobbe i mindre stillinger i det offentlige. Regjeringen har fulgt opp anmodningen i Prop. 5 L (2024–2025), med forslag om unntak fra medlemskap i pensjonsordningen for sykepleiere og pensjonsordningen for apotekvirksomhet for arbeidstakere født i 1964 eller tidligere der samlet arbeidstid er mindre enn 20 prosent av full stilling, og som samtidig er alderspensjonist fra pensjonsordningen.

Offentlige arbeidsgivere har mulighet til å tilby pensjonister arbeid på pensjonistvilkår. Den ordinære satsen for 2024 er 245 kroner i timen. Det er Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet som fastsetter den årlige satsen for pensjonistlønn i staten. I KS-området er reglene om pensjonistlønn tariffavtalt. Det er her fastslått at satsen er den samme som i staten. Ordningen med pensjonistlønn vil stimulere enkelte til arbeidsinnsats siden det da gis både lønn og pensjon samtidig. Dette vil lette på bemanningsutfordringene i offentlige virksomheter. Arbeid på pensjonistvilkår gir arbeidsgiver en mulighet til å nyttiggjøre seg arbeidskraftpotensialet blant personer som mottar alderspensjon.

Hva angår det tredje tiltaket representanten nevner, herunder at helsefagarbeidere som er blitt uføre, kan tjene inntil 2 G (grunnbeløpet i folketrygden) uten trekk i uføretrygden hvis de tar ekstra vakter, antar jeg at det her siktes til både uføretrygd fra folketrygden og uførepensjon fra offentlig tjenstepensjon.

Jeg heier på alle som ønsker å bidra med sin arbeidsinnsats dersom helsen tillater det. Etter min mening bør vi imidlertid holde på prinsippet om at uføretrygd og uførepensjon gis til dem som ikke kan utføre inntektsgivende arbeid når helsesituasjonen tilsier det. Uføretrygd og uførepensjon er ment å erstatte arbeidsinntekt for dem som er uføre, ikke gis som et tillegg til arbeidsinntekten.

I forbindelse med det enkelte vedtak om uføretrygd, fastsettes det en inntektsgrense. Dette er arbeidsinntekten som den enkelte kan ha i tillegg til uføretrygden. Den enkelte kan tjene inntil 0,4 G i året uten at det får konsekvenser for utbetalingen av uføretrygd. Det tilsvarer i dag 49 611 kroner. Ved gradert (delvis) uføretrygd, fastsettes det en individuelt fastsatt inntektsgrense.

Det er tilsvarende bestemmelser for uførepensjon fra offentlig tjenestepensjon.

Grunnprinsippet med uføreordningene er at de skal kompensere for den enkeltes reduserte inntektsevne. Det er derfor naturlig og rimelig at arbeidsinntekt får betydning for nivået på utbetalt ytelse. Bakgrunnen for regelen om at uføreytelsene blir redusert med en andel av inntekt over inntektsgrensen, og for regelen om et fribeløp på 0,4 G, er resultat av en rimelig avveining mellom hensynet til å begrense inngangen til ordningen og hensynet til å stimulere uføre til å være i jobb. 2 G tilsvarer med dagens grunnbeløp i underkant av 250.000 kroner, og det ville

bryte med prinsippet om at uføreytelser skal erstatte inntekt som er falt bort på grunn av uførheten dersom det ble åpnet for å ha en slik inntekt på toppen av en full uføreytelse, uten avkorting. Jeg understreker at en ufør som øker inntekten over inntektsgrensen, normalt sett vil sitte igjen med en høyere samlet inntekt, enn dersom vedkommende kun mottar uføretrygd og uførepensjon.

Regjeringen kan ikke se at det å innføre en særlig høy inntektsgrense for helsepersonell som er uføre, er et målrettet eller hensiktsmessig tiltak for å kunne bidra til å løse bemanningsutfordringene som representanten viser til.

SPØRSMÅL NR. 256

Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 6. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er den økonomiske merkostnaden for samfunnet ved at Vy direktetildes togtrafikken som Go-Ahead i dag kjøper?

for overskuddsdeling som motvirker at leverandøren blir overkompensert gjennom statlig vederlag.

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren har valgt å direktetildele togtrafikken i sør for en mellomperiode på inntil fem år. Det har etter min kjennskap ikke vært forhandlinger i forkant av en slik direktetildeling, derfor vites det heller ikke noe om de økonomiske konsekvenser som følge av en slik direktetildeling.

Svar:

I mandatet fra Samferdselsdepartementet til Jernbanedirektoratet er det en sentral føring at Jernbanedirektoratet skal være en krevende kjøper med hensyn til kvalitet og pris, og direktoratet skal utforme rammer og prosesser for tildeling av avtaler med togselskapene på en måte som understøtter dette, jf. instruks for Jernbanedirektoratet punkt 3.2.1.

I anskaffelsesprosessen vil Jernbanedirektoratet be om pristilbud fra Vy og inngå forhandlinger om pris og kvalitet i forbindelse med den kortsiktige direktetildelingen, og det er ikke på dette tidspunkt mulig å si hva som vil være det årlige vederlaget. I alle direktetildelte trafikkavtaler med staten er det inkludert en mekanisme

SPØRSMÅL NR. 257**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 5. november 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvor mange i Forsvarsdepartementet og i de respektive underliggende etater er ansatt i stillingene «direktør» (stillingkode 1062), «fagdirektør» (1538), «assisterende direktør» (1061), «avdelingsdirektør» (1060), «regiondirektør» (1477), «seksjonssjef» (1211), «underdirektør» (1059)?

Svar:

Det er 352 personer ansatt i disse stillingskodene i forsvarssektoren pr. 1. oktober 2024. Dette inkluderer Forsvarsdepartementet samt de underliggende etatene Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg og Forsvarets forskningsinstitutt.

Fordelingen av ansatte på de ulike stillingskodene og virksomhet følger av tabellen under.

Stillingskode	FD	Forsvaret	FMA	FB	FFI	SUM
1062 Direktør		7	1	4	1	13
1061 Assisterende direktør		1		1		2
1060 og 1218 Avdelingsdirektør	41	25	11	5	5	87
1059 og 1217 Underdirektør	26	30	33		5	94
1538 og 1539 Fagdirektør	23	6		3	8	40
1477 Regiondirektør						0
1211 Seksjonssjef	8	39	27	42		116
SUM	98	108	72	55	19	352

SPØRSMÅL NR. 258**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur****Besvart 6. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Hvordan blir tapsavsetningen (sammenlignet med regjeringen forslag) dersom denne milliarden omprioriteres den vanlige startlansordningen?

BEGRUNNELSE:

Det er foreslått å sette av om lag 1 milliard kroner av lånerammen til startlån til et forsøk der kommunene kan gi

startlån til førstegangsetablerere som er noe bedre økonomisk stilte enn dem som får startlån i dag.

Svar:

Tap på startlån har vore låge gjennom åra. I 2023 var Husbanken sin del av kommunanes samla tap på om lag 3,6 millionar kroner. Det utgjer 0,03 prosent av dei utlånte midla på om lag 100 milliardar kroner.

For 2025 har regjeringa foreslått at Husbanken kan gi tilsegn om startlån for 18 milliardar kroner. Av denne ramma er 1 milliard kroner sett av til forsøk retta mot førstegongsetablerarar. Når det gjeld anslag for tap på startlån, har vi ikkje tenkt annleis for ramma i forsøket enn for den ordinære startlånsramma.

Det kan hende at tapa på startlån i forsøket blir noko lågare enn tap på ordinære startlån, utan at vi så langt har konkrete haldepunkt. Det heng saman med at det er noko endra kriterium for startlån som blir gitt gjennom forsøksordninga, samanlikna med ordinære startlån. Som for ordinære startlån skal det i forsøket bli

gitt startlån til personar md langvarige bustadfinansieringsproblem, men låntakarar i forsøket skal vere noko betre økonomisk stilt enn dei som får ordinært startlån i dag. I tillegg skal lånet på tidspunktet det blir gitt, ikkje overstige 95 prosent av eit forsvarleg verdigrunnlag for bustaden. Det kravet gjeld ikkje for ordinære startlån.

Forsøket er akkurat iverksett, og ei vurdering av om tapa på startlån vil vere annleis for gruppa i forsøket enn for dei ordinære startlåsmottakarane, vil vere hefta med stor usikkerheit. Derfor har vi landa på å ikkje gi eit anna tapsanslag for forsøksgruppa i første omgang. Vi vil følgje nøyte med på utviklinga og gjere endringar ved behov.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 5. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor stor andel av hendelsene, ulykker, driftsirregulariteter mv., på norsk jernbane i de siste tre årene skyldes teknisk svikt eller menneskelige handlinger (Det er ønskelig at svaret angis i prosent av antall hendelser og type hendelser, fordelt på regioner/ strekninger og antall år)?

del av hendelser hvor det har vært vanskelig å konkludere på teknisk feil eller menneskelig handling. Datagrunnlaget er hentet fra Bane NORs avviksbehandlingssystem Synergi.

BEGRUNNELSE:

Tidligere hadde Jernbaneverket mulighet til å hente ut overnevnt data gjennom Synergi, og det legges til grunn at denne dataen fortsatt kan hentes ut og tilgjengeliggjøres.

Svar:

Under følger tabeller som viser fordeling av årsakskategorier, fordelt på år (prosent av årssum) og fordeling av årsakskategorier, fordelt på banestrekninger og år (prosent av årssum pr. banestrekning). Tidsrommet for datagrunnlaget er 1.1.2021 til 31.10.2024. Når det gjelder årsakskategorien «Annet», er ca. 90 prosent dyr i sporet og dyrepåkørsler. De resterende ca. ti prosentene består for en stor

Årsakskategori	2021	2022	2023	2024	Totalsum
Teknisk feil/mangel	13,8 %	13,9 %	12,1 %	13,5 %	13,3 %
Menneskelig handling	33,0 %	39,1 %	35,1 %	38,3 %	36,4 %
Annet	53,2 %	47,0 %	52,9 %	48,2 %	50,3 %
Totalsum	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Banestrekning/årsakskategori	2021	2022	2023	2024*
B01 Østfoldbanen Vestre				
Annet	43,8 %	32,4 %	44,6 %	37,7 %
Menneskelig handling	41,4 %	42,5 %	38,4 %	40,6 %
Teknisk feil/mangel	14,8 %	25,1 %	17,0 %	21,7 %
B02 Dovrebanen				
Annet	56,0 %	48,9 %	58,2 %	53,9 %
Menneskelig handling	30,9 %	34,1 %	30,5 %	33,5 %
Teknisk feil/mangel	13,1 %	17,0 %	11,3 %	12,6 %
B03 Kongsvingerbanen				
Annet	61,1 %	61,6 %	58,6 %	54,8 %
Menneskelig handling	29,4 %	26,4 %	31,0 %	38,5 %
Teknisk feil/mangel	9,5 %	12,0 %	10,3 %	6,7 %
B04 Rørosbanen				
Annet	53,9 %	51,7 %	62,8 %	52,9 %
Menneskelig handling	35,5 %	41,6 %	30,1 %	41,0 %
Teknisk feil/mangel	10,6 %	6,7 %	7,1 %	6,1 %
B05 Nordlandsbanen				
Annet	73,2 %	68,9 %	64,4 %	60,0 %
Menneskelig handling	19,8 %	21,5 %	24,6 %	29,0 %
Teknisk feil/mangel	7,1 %	9,6 %	11,0 %	11,0 %
B06 Gjøvikbanen				
Annet	71,9 %	45,2 %	77,8 %	62,3 %
Menneskelig handling	18,0 %	40,5 %	15,1 %	26,2 %
Teknisk feil/mangel	10,2 %	14,3 %	7,1 %	11,5 %
B07 Bergensbanen				
Annet	42,9 %	36,1 %	52,0 %	46,2 %
Menneskelig handling	31,2 %	41,2 %	30,0 %	33,3 %
Teknisk feil/mangel	25,9 %	22,7 %	18,0 %	20,4 %
B08 Sørlandsbanen				
Annet	59,1 %	48,0 %	51,6 %	56,8 %
Menneskelig handling	27,3 %	37,2 %	35,7 %	28,9 %
Teknisk feil/mangel	13,5 %	14,8 %	12,7 %	14,3 %
B09 Vestfoldbanen				
Annet	35,2 %	31,2 %	27,4 %	27,3 %
Menneskelig handling	57,0 %	63,1 %	62,7 %	65,3 %
Teknisk feil/mangel	7,9 %	5,7 %	10,0 %	7,4 %
B10 Østfoldbanen Østre				
Annet	50,9 %	38,0 %	41,6 %	49,0 %
Menneskelig handling	39,8 %	54,3 %	57,6 %	39,8 %
Teknisk feil/mangel	9,3 %	7,6 %	0,8 %	11,2 %

Banestrekning/årsakskategori	2021	2022	2023	2024*
B11 Roa - Hønefossbanen				
Annet	40,0 %	45,5 %	80,6 %	86,4 %
Menneskelig handling	23,3 %	36,4 %	3,2 %	9,1 %
Teknisk feil/mangel	36,7 %	18,2 %	16,1 %	4,5 %
B12 Randsfjordbanen				
Annet	37,2 %	30,6 %	57,6 %	47,4 %
Menneskelig handling	34,9 %	44,9 %	31,8 %	36,8 %
Teknisk feil/mangel	27,9 %	24,5 %	10,6 %	15,8 %
B13 Bratsbergbanen				
Annet	49,1 %	46,9 %	51,1 %	40,8 %
Menneskelig handling	34,5 %	36,7 %	37,8 %	49,0 %
Teknisk feil/mangel	16,4 %	16,3 %	11,1 %	10,2 %
B14 Raumabanen				
Annet	72,2 %	74,3 %	79,1 %	63,8 %
Menneskelig handling	19,4 %	22,0 %	19,8 %	29,3 %
Teknisk feil/mangel	8,3 %	3,7 %	1,2 %	6,9 %
B15 Solørbanen				
Annet	41,9 %	31,0 %	62,8 %	64,4 %
Menneskelig handling	48,4 %	52,4 %	32,6 %	26,7 %
Teknisk feil/mangel	9,7 %	16,7 %	4,7 %	8,9 %
B16 Meråkerbanen				
Annet	61,5 %	64,6 %	68,1 %	60,6 %
Menneskelig handling	38,5 %	31,3 %	21,3 %	27,3 %
Teknisk feil/mangel	0,0 %	4,2 %	10,6 %	12,1 %
B17 Arendalsbanen				
Annet	90,9 %	70,6 %	90,9 %	72,7 %
Menneskelig handling	4,5 %	17,6 %	9,1 %	18,2 %
Teknisk feil/mangel	4,5 %	11,8 %	0,0 %	9,1 %
B18 Numedalsbanen				
Menneskelig handling	100,0 %		0,0 %	100,0 %
Teknisk feil/mangel	0,0 %		100,0 %	0,0 %
B19 Hovedbanen				
Annet	17,5 %	13,6 %	19,3 %	29,5 %
Menneskelig handling	62,2 %	66,8 %	66,2 %	55,2 %
Teknisk feil/mangel	20,3 %	19,6 %	14,5 %	15,4 %
B20 Drammenbanen				
Annet	19,8 %	20,2 %	20,7 %	14,1 %
Menneskelig handling	44,8 %	53,9 %	41,4 %	54,9 %
Teknisk feil/mangel	35,4 %	25,8 %	37,9 %	31,0 %
B21 Ofotbanen				
Annet	51,1 %	43,1 %	51,1 %	33,3 %
Menneskelig handling	40,0 %	33,3 %	27,7 %	42,9 %
Teknisk feil/mangel	8,9 %	23,5 %	21,3 %	23,8 %

Banestrekning/årsakskategori	2021	2022	2023	2024*
B22 Flåmsbana				
Annet	22,2 %	10,0 %	14,3 %	16,7 %
Menneskelig handling	22,2 %	40,0 %	57,1 %	55,6 %
Teknisk feil/mangel	55,6 %	50,0 %	28,6 %	27,8 %
B23 Gardermobanen				
Annet	35,4 %	20,0 %	30,5 %	28,9 %
Menneskelig handling	35,4 %	62,1 %	46,3 %	42,1 %
Teknisk feil/mangel	29,2 %	17,9 %	23,2 %	28,9 %
B24 Spikkestadbanen				
Annet	46,9 %	43,5 %	59,1 %	41,2 %
Menneskelig handling	34,4 %	39,1 %	29,5 %	47,1 %
Teknisk feil/mangel	18,8 %	17,4 %	11,4 %	11,8 %
B25 Brevikbanen				
Annet	0,0 %	50,0 %	0,0 %	33,3 %
Menneskelig handling	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
Teknisk feil/mangel	100,0 %	0,0 %	100,0 %	66,7 %
B26 Hortenbanen				
Teknisk feil/mangel				100,0 %
B30 Askerbanen				
Annet	27,3 %	3,0 %	3,4 %	22,6 %
Menneskelig handling	59,1 %	75,8 %	89,7 %	64,5 %
Teknisk feil/mangel	13,6 %	21,2 %	6,9 %	12,9 %
B31 Stavne - Leangenbanen				
Annet	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
Menneskelig handling	100,0 %	0,0 %	0,0 %	33,3 %
Teknisk feil/mangel	0,0 %	50,0 %	100,0 %	66,7 %
B32 Tinnosbanen				
Annet	66,7 %	60,0 %	100,0 %	77,8 %
Menneskelig handling	16,7 %	20,0 %	0,0 %	0,0 %
Teknisk feil/mangel	16,7 %	20,0 %	0,0 %	22,2 %
B33 Alnabanen				
Menneskelig handling		100,0 %		100,0 %
B34 Godstogsporet Alnabru - Loenga				
Annet	50,0 %	0,0 %	100,0 %	
Menneskelig handling	0,0 %	100,0 %	0,0 %	
Teknisk feil/mangel	50,0 %	0,0 %	0,0 %	
B39 Hardangerbana				
Menneskelig handling	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
B40 Follobanen				
Annet	100,0 %	66,7 %	20,0 %	0,0 %
Menneskelig handling	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Teknisk feil/mangel	0,0 %	33,3 %	80,0 %	0,0 %

SPØRSMÅL NR. 260**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 6. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilken maritim beredskap og tilstedeværelse har politiet langs kysten nå og hva gjøres for å bøte på eventuelle beredskapshull som kan ha oppstått som følge av bruksforbudet på politiets M12-ribber?

BEGRUNNELSE:

I Politiforum var det 17.oktober oppslag etter en grundig teknisk gjennomgang av politiets seks M12-ribber. Gjennomgangen viste flere alvorlige feil av både teknisk og av sikkerhetsmessig art.

Politiet har siden august lagt ned nasjonalt bruksforbud på alle M12-ribber i påvente av den tekniske gjennomgangen. Flere politidistrikter står nå uten havgående politibåter. Etter oppslagene i media fremstår det ikke som disse politibåtene er å se på sjøen i nær fremtid.

I et langstrakt land med folk som bor langs hele kystlinjen, med mange samfunnskritiske objekter og en krevende sikkerhetspolitisk situasjon, er det en selvfølge at politiet klarer å levere trygghet til alle innbyggere uansett hvor de bor i landet, også langs kysten. Der er politiets maritime kapasiteter særdeles viktig for å gi en tilfredsstillende beredskap i hele landet.

Svar:

I 2023 anskaffet politiet seks båter av typen Marell M12 for å øke politiets beredskap på sjøen med større og havgående båter. Jeg er kjent med at politiet har valgt å midlertidig ta båtene ut av tjeneste etter å ha oppdaget tekniske problemer med denne båttypen. Sikkerheten til mannskapene og forsvarlig drift til sjøs er høyeste prioritet, og politiet er i dialog med leverandøren for å få feilene utbedret så raskt som mulig.

Når det gjelder beredskapen til sjøs, har politiet flere båter av andre modeller i bruk for å patruljere og respondere på hendelser. Politiet har også gjennomført, og vurderer fortløpende, geografiske omdisponeringer av politibåter for å sikre at ressursene er optimalt plassert der de trengs mest. I tillegg har de eksisterende samarbeidsavtaler med maritime kapasiteter i andre nødetater, Forsvaret og Redningsselskapet. Politidirektoratet har opplyst at det ennå ikke er mulig å si hvor lang tid det vil ta før båtene igjen er operative, men politiet vurderer fortløpende om det også er andre kompensierende tiltak som må settes inn.

SPØRSMÅL NR. 261**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 6. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at Moss kommune får mulighet til å stoppe fergeanløp i perioder med betydelige trafikkutfordringer i Moss og åpner statsråden for at fergetrafikken kan stå for finansieringen av trafikkproblemene den skaper i stedet for å skyve kostnadene over på lokaltrafikken?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål Dokument nr. 15:150 (2024-2025) som statsråden ikke besvarte direkte. Ber derfor om et

klart svar på om statsråden vil sørge for at hvis det gis ny konsesjon i stedet for å flytte fergeanløpet ut av Moss sentrum så vil Moss kommune få myndighet til å stanse fergeanløp i perioder med betydelige trafikkutfordringer i Moss.

I sitt svar kan man også tolke statsråden slik at han har snudd og nå åpner opp for at man kan la fergetrafikken ta bompengekostnadene. Er det riktig forstått at statsråden nå åpner opp for at fergetrafikken kan ta kostnadene for å finansiere ny RV19 i stedet for at kostnadene skyves over på lokaltrafikken.

Svar:

Det ligger ikke til en veieiers myndighet å regulere trafikk på andre veier enn sine egne veier. Dvs. at Moss kommunes myndighet er begrenset til kommunale veier. Dette gjelder også når et ferjesamband er en del av veien. Ferjesambandet Moss – Horten er en del av riksveg 19. Det er en ÅDT på 5 000 fra ferjesambandet og totaltrafikken på rv. 19 etter Kanalbrua er på om lag 25 000 ÅDT. Det vil si at lokaltrafikken utgjør en betydelig del av den samlede trafikken i Moss.

Jeg har imidlertid bedt Statens vegvesen om å gå i dialog med Moss kommune for å se på hvordan trafikale utfordringer ev. kan løses både i dagens ferjekontrakt og i fremtidige ferjekontrakter.

Når det gjelder spørsmålet om bruk av bompenger eller billettinntekter fra ferjen for å finansiere tiltak i Moss

for å bedre trafikksituasjonen, var mitt svar på forrige spørsmål kun ment som en orientering om hvilke rammer som gjelder for slike saker og ikke som et uttrykk for et standpunkt.

Det er ikke anledning til å bruke billettinntektene fra riksvegferjene til andre formål enn drift av riksveiferjer. Inneværende kontrakt om drift av ferjesambandet Moss – Horten er også uegnet hvis man skulle ønske å begrense ferjetrafikken. Kontrakten varer ut 2028. Arbeidet med ny kontrakt er startet, men Samferdselsdepartementet har ennå ikke tatt stilling til hva slags kontrakt som skal brukes.

Hvis man i Moss ønsker å gjennomføre tiltak med lokal finansiering gjennom betaling fra trafikanter må det gjennomføres en ordinær prosess for bompengefinansiering.

SPØRSMÅL NR. 262

Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 6. november 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Er utenriksministeren bekymret for menneskerettighets-situasjonen og den autoritære utviklingen i Pakistan, og hva kan Norge gjøre for å forbedre denne situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Amnesty International skriver at menneskerettighetssituasjonen i Pakistan er svært bekymringsfull. Menneskerettighetsbrudd som tvungne forsvinninger, vilkårlige arrestasjoner og fengslinger, overdrevne restriksjoner på protester og vold mot religiøse minoriteter har fortsatt med uforminsket styrke med de siste årene. Flere uskyldige kvinner og barn sitter fremdeles inne i fengsel, mens uskyldige borgere har blitt bortført fra deres hus midt på natten bare fordi de ytrer sin mening. Pakistan har derfor falt betraktelig på den demokratiske indeksen det siste året, og går vekk fra helt sentrale demokratiske prinsipper. Det skaper frykt i samfunnet og hindrer utviklingen av en rettferdig og inkluderende nasjon.

Venstre ønsker derfor å høre utenriksministerens vurdering av situasjonen, og hva Norge kan gjøre for å forbedre situasjonen for uskyldige pakistanere som blir rammet.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for menneskerettighetssituasjonen i Pakistan. Situasjonen er krevende, og landet står overfor en rekke utfordringer. Rapportene om krenkelser av politiske og sivile rettigheter er urovek-kende. Jeg er også bekymret for at situasjonen for religiøse og etniske minoriteter har forverret seg de siste årene.

Styrking av menneskerettigheter og demokratiske prinsipper er dypt forankret i regjeringens utenrikspolitikk, dét gjelder også i vårt forhold til Pakistan. Utenriksdepartementet følger utviklingen tett, både i dialog med pakistanske myndigheter, relevante organisasjoner og ut-satte grupper i det pakistanske samfunnet. Ytringsfrihet og beskyttelse av menneskerettighetsforsvarere og religiøse minoriteter vies særskilt oppmerksomhet fra norsk side. Gjennom relevante lokale organisasjoner støttes innsats for å sette menneskerettigheter på dagorden og dokumentere menneskerettighetsbrudd.

Våre bekymringer for menneskerettighetssituasjonen i landet blir regelmessig tatt opp på politisk nivå og i andre relevante fora, og vi holder jevnlig kontakt med sivil samfunn, menneskerettighetsforsvarere og journalister. Vi tar også opp utfordringene i multilaterale sammenhenger, inkludert med tydelige anbefalinger under siste landhøring av Pakistan i FNs menneskerettighetsråd som

fant sted i 2023. Vi er også oppmerksomme på uttalelser og rapporter fra internasjonale organisasjoner, herunder Amnesty International om blant annet fengslingen av Imran Khan, samt FNs høykommissær for menneskerettigheters nylig uttrykte bekymring knyttet til domstolens uavhengighet.

Vi er bekymret for omfanget av udokumenterte påstander om brudd på blasfemilovgivingen rettet mot re-

ligiøse minoriteter i landet og mot ahmadiyya-befolkningen spesielt. Slike anklager benyttes av enkelte for å piske opp den politiske stemningen og for å gå til angrep på landets minoriteter. Myndighetenes ansvar for å beskytte de religiøse minoritetene i landet blir tatt opp i dialog med pakistanske myndigheter og også innen rammen av Den internasjonale trosfrihetsalliansen, som Norge er en del av.

SPØRSMÅL NR. 263

Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 4. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å endre lovverket slik at klareringsbehovet til konsulenter ikke forsvinner når enkeltoppdrag bortfaller, men at opprinnelig søknad ferdigbehandles?

BEGRUNNELSE:

IT-konsulenter sitter på verdifull kompetanse uavhengig av enkeltoppdrag. I digi.no kan man 30. oktober 2024 lese om Teknas bekymring om det gjentakende problemet med at klareringsbehov forsvinner når konsulenter mister oppdrag. Det kan medføre ineffektiv ressursbruk, dersom klareringsprosessen må startes på nytt hver gang et nytt oppdrag med klareringskrav dukker opp, istedenfor å fullføre søknaden når klareringsbehovet opprinnelig dukket opp.

Svar:

Det er en forutsetning i lovverket at den som skal vurderes sikkerhetsklarert må inneha et reelt klareringsbehov. Det vil si at virksomheten som har behovet for klarert personell, må begrunne dette med at personen vil få tilgang til gradert informasjon, skjermingsverdige objekter eller infrastruktur i sin stilling. Dersom behovet ikke foreligger, skal heller ikke prosessen med sikkerhetsklarering gjennomføres. For konsulenter er det oppdragsgiver som må begrunne behovet for sikkerhetsklarering. Dette behovet kan være ulikt, fra små prosjekter til arbeid på ubestemt tid. Personer som får sikkerhetsklarering vil, ut ifra begrunnelsen for behovet, kunne få inntil fem års gyldighetstid for sin sikkerhetsklarering på lik linje med alle andre.

Det er viktig at regelverket for sikkerhetsklareringer og autorisasjon er tilstrekkelig klart og tilpasset

behovet. Departementet vurderer fortløpende om det er behov for endringer. Departementet sendte blant annet nylig på høring forslag om endringer i sikkerhetslovens bestemmelser om autorisasjon for BEGRENSET.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 8. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Regjeringen har innført en rentekompensasjonsordning for tilpasning av skolebygg, hvor kommunene skal låne 8 mrd. kroner som følge av et mindre tilskudd fra staten. I Perspektivmeldingen 2024 (s. 150) trekker regjeringen frem rentekompensasjon som et eksempel på ordninger som bidrar til å omgå handlingsregelen og det finansielle rammeverket.

Er finansministeren enig i at rentekompensasjonsordninger er uheldig?

Svar:

Statsfinansiell bærekraft forutsetter at de årlige statsbudsjettene gir et fullstendig bilde av statens utgifter og inntekter i et enkelt år, der prioriteringer gjøres åpent og reelt slik at det er tydelig hvilke forpliktelser og hvilken risiko staten påtar seg. Det er viktig for statsbudsjettets funksjon som prioriterings- og styringsverktøy at utgifter budsjetteres i henhold til deres reelle karakter og deres aktivitetvirkning på økonomien. Prinsipper for budsjettering for bærekraftige statsfinanser er videre omtalt i boks 5.1 i Gul bok 2025 på side 78-79, i tillegg til omtalen i Perspektivmeldingen 2024.

Børmer-utvalget (NOU 2015: 14) pekte på at enkelte budsjetteringsmåter, omtalt som obskure ordninger, kan tilsløre pengebruken i budsjettene og svekke statsbudsjettet som styringsverktøy. Utvalget fremhevet viktigheten av å bevilge utgifter i budsjettet i takt med aktiviteten i prosjektet. Rentekompensasjonsordninger ble trukket frem som en budsjetteringsmåte der bevilgningene over statsbudsjettet i et enkelt år potensielt kan skilles fra virkningen av investeringen i økonomien, ved at staten forplikter seg til å dekke renteutgifter i fremtidige år for en mottaker.

Det vil kunne bli utfordrende for bærekraften i statsfinansene om omfanget av rentekompensasjonsordninger og andre ordninger der utbetalingene ikke følger virkningene i økonomien, blir stort. Omfanget av rentekompensasjonsordninger i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 vurderes som relativt beskjedent. Regjeringen har foreslått en finansieringsordning til kommunene for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som skal bidra til mer praktisk og variert opplæring. Tiltaket skal bidra til å nå hovedmålet om mer praktisk og variert læring i stortingsmeldingen om 5.-10. trinn. Etter en helhetlig vurdering ble en rentekompensasjonsordning vurdert som en hensiktsmessig budsjetteringsform til dette konkrete formålet.

SPØRSMÅL NR. 265**Innlevert 30. oktober 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 5. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre hva endringene som fremgår av meldingen vil ha å si for de fylkeskommunale mobbeombudene?

BEGRUNNELSE:

Etter fremleggelsen og i forbindelse med høringen av meld. St. 34 (2023-2025) om en mer praktisk skole, har representanten og komiteen mottatt tilbakemeldinger

om at det er uklart i meldingen om hvilke endringer regjeringen planlegger å gjøre i ordningen med de fylkesvise mobbeombudene. Det trekkes blant annet frem i meldingen at veien om mobbeombudene kan forsinke at statsforvalteren involveres i en skolemiljøsak, men under høringen kommer de frem at denne beskrivelsen står i sterk kontrast til ombudenes opplevelse av sin dialog med statsforvalterne rundt om i landet, samtidig kjenner heller ikke flere statsforvaltere seg ikke igjen i beskrivelsen.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle barn, unge og foreldre skal bli opplevde å bli sett, hørt og godt ivaretatt når de opplever at barnehage- og skolemiljøet ikke er trygt og godt. Mange har opplevd å få god hjelp og støtte av mobbeombudene i svært krevende situasjoner. Samtidig er utfordringene ved mobbeombudsordningen av en slik karakter at det er nødvendig å gjøre endringer.

Utdanningsdirektoratet (Udir) oversendte tidligere i år sin juridiske og forvaltningsmessige gjennomgang av mobbeombudsordningen. I arbeidet med å skaffe et oppdatert kunnskapsgrunnlag ga Udir Rambøll i oppdrag å kartlegge hvilke oppgaver de fylkesvise mobbeombudene i mobbeombudsordningen utfører. Kartleggingen bygger blant annet på intervjuer med alle mobbeombudene. I gjennomgangen framgår det, som representanten også viser til i sitt spørsmål, at flere mobbeombud opplever et godt samarbeid med statsforvalteren. Gjennomgangen viser imidlertid at det er ulik praksis knyttet til hvordan de ulike mobbeombudene samarbeider med statsforvalteren.

Udir sin utredning peker i tillegg på flere utfordringer. En av disse utfordringene handler om at det kan oppleves uklart for barn, unge og foreldre hvem som har ansvar for å følge opp skolemiljø saker etter opplæringsloven. Udir sin utredning viser til at det finnes saker der veien om mobbeombudene kan ha forsinket at statsforvalteren har blitt koblet på i samsvar med opplæringslovens bestemmelser. En annen utfordring er at mobbeombudene ikke har mulighet til å gi likeverdige tjenester til alle, fordi ombudsfunksjonen består av små og sårbare

miljøer. Dagens innretning på mobbeombudsordningen kan også medføre at elevenes rettssikkerhet utfordres. Mobbesaker omfatter gjerne flere elever, og mobbeombudene har i utgangspunktet bare tilgang til opplysninger om eleven som har tatt kontakt med dem. Dette kan medføre en skjevhet i saksfremstillingen. Det er også uklart om mobbeombudene, med sin plassering i fylkeskommunene, har tilstrekkelig behandlingsgrunnlag etter personvernregelverket i saker som gjelder barn i barnehage og elever i grunnskolen, og som er kommunens ansvar.

Det er disse utfordringene regjeringen også har beskrevet i Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole og i svarbrev av 18. april i år i forbindelse med Representantforslag 133 S (2023-2024).

I Meld. St. (2023-2024) framgår det at regjeringen vil vurdere om det er nødvendig å gjøre endringer i mobbeombudsordningen, for at det samlede virkemiddelapparatet i større grad skal møte barn og foreldres behov for støtte og veiledning i vanskelige mobbesaker, og samtidig ivaretar barnas rettssikkerhet.

Det er foreløpig for tidlig å si om dette vil medføre endringer for mobbeombudsordningen. Som omtalt i meldingen må nasjonale myndigheter tilby og fremme gode, likeverdige og hensiktsmessige ordninger slik at barn, unge og foreldre opplever å få hjelpen de har behov for. Regjeringen vil vurdere hvordan vi skal få til dette i arbeidet med en ny og helhetlig strategi for barnehage- og skolemiljø.

Jeg viser samtidig til at i forslag til budsjett for 2025 inngår videreføring av tilskudd til fylkeskommunale mobbeombud på samme nivå som tidligere.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 8. november 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren gjøre greie for kva tiltak beredskapsmessig som er sett i verk for å kunne møte kommende vinter på norske vegar på ein god og forsvarleg måte?

GRUNNGJEVING:

Sist vinter var det totalt kaos beredskapsmessig med mange stengte vegar der beredskapen for brøyting,

strøing, bilberging osv. vart sterkt kritikkverdig og skapte kø og kaos på mange viktige og heilt sentrale vegstreknigar i landet.

Svar:

Regjeringa prioriterer å ta vare på vegane våre. Trafiktryggleik og framkomme på vegane er viktig året rundt. Vinterdrift på riksvegane skal skje i samsvar med fastsette driftsstandardar for den aktuelle vegen. Driftsentre-

prenørane skal ha god beredskap til å gjennomføre dei oppgåvene som er avtalt for å halde trafikken i gong. Statens vegvesen har ei sentral rolle både gjennom ansvaret for drift på eget vegnett og gjennom rolla som vegmyndigheit. Selskapet Nye Veier AS står for drift og vedlikehald på riksvegstrekingane som selskapet har ansvar for. Fylkeskommunane har sjølve ansvar for drift og vedlikehald på eigne fylkesvegnett. Vegtrafikkentralen fekk i 2023 ei utvida rolle i å samordne veigeigarar, naudetatar, lokale og regionale myndigheiter og andre interessentar ved beredskapshendingar på veg. Dette bidrar til god og felles situasjonsforståing og er eit viktig bidrag for framkomme.

Statens vegvesen har sett rammer for beredskap i entreprenørkontraktar (driftskontraktar). Når det gjeld snøbrøyting skal mellom anna entreprenøren ha tilstrekkeleg kapasitet til å halde krava til sykklustid (tidsbruk mellom kvar gong heile brøyte/strøarealet er brøyta eller strødd) ved samanhengande snøfall. Krava gjeld også om mengda snø som samlast på vegen kjem av vind. For fjellovergangar er det utarbeidd meir spesifikke krav, der også vindstyrke kombinert med snø er sentrale faktorar. For passeringar av fjellovergangar ved kraftige snø-/vindsitu-

asjonar er omsynet til liv og helse førande for om det er forsvarleg med open veg, iverksetjing av kolonnekøyring eller om vegen må stengjast. I slike tilfelle er det som oftast ikkje beredskapsressursane som er styrande, men omsynet til liv og helse.

Vinterstandard og beredskap er regulert gjennom Statens vegvesens kontraktar med driftsentreprenørar som normalt har fem års varigheit. I spesielle tilfelle kan det forhandlast inn ekstra beredskapsressursar der det blir avdekt manglar/svakheiter i pågåande kontraktar. I den nye driftskontrakten Agder (2024-2029) er det definert utfordringspunkt/-strekingar i samspel med Norges Lastebileier-Forbund (NLF). På dei utvalde stadene skal det setjast av ekstra personell og utstyr som skal sikre best mogleg framkomme ved snøvær. Statens vegvesen vurderer no om ei systematisk tilnærming til utfordringspunkt skal bli standard i kommande kontraktar.

Hausten 2024 startar det opp eit samarbeidsprosjekt mellom Politidirektoratet og Statens vegvesen om beredskap med omsyn til framkomme. Sør-aust politidistrikt og Statens vegvesens avdeling Drift og vedlikehald sør har starta eit slikt pilotarbeid, som skal gjerast nasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen

Besvart 7. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan mener statsråden at denne type arbeid som foregår ute i kommunene kan deles på tvers for å skape en arena for erfarings- og kunnskapsutveksling og vil eventuelt statsråden ta et initiativ til dette?

BEGRUNNELSE:

Det foregår veldig mye godt arbeid rundt i landet i forhold til å få inkludert mennesker fra utenforskap til arbeidslivet. Dette foregår ofte i tett samarbeid mellom privat næringsliv og det offentlige. Vi ser en rekke gode prosjekt som hver for seg får mange ut av utenforskap, men det er også prosjekter som ikke lykkes i særlig grad. Det vil da være lite hensiktsmessig å starte prosjekter i deler av landet som har vist liten eller ingen effekt andre plasser i landet.

Gjennom for eksempel Enova stilles det krav om kunnskapsdeling ved tildeling av midler. Det er i dag, så vidt forslagstiller kjenner, til ingen systemer som fanger

opp kunnskapsdeling i de tilfeller det kommer midler fra det offentlige.

Svar:

Som representanten riktig påpeker, foregår det mye godt arbeid for å inkludere flere i arbeidslivet rundt omkring i landet. I Meld. St. 33 (2023-2024) En forsterket arbeidslinje – flere i jobb og færre på trygd, som nylig er lagt fram for Stortinget, nevnes flere eksempler hvor det offentlige samarbeider med privat næringsliv for å få personer som står utenfor arbeidslivet inn i jobb.

Gjennom reglementet for statlig økonomistyring er statlige virksomheter pålagt å gjennomføre evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter. Kunnskapsinnhenting og kunnskapsdeling er viktige forutsetninger for å oppnå effektiv ressursbruk og gode resultater.

Det finnes mange eksempler på arenaer for kunnskaps- og erfaringsutveksling. I Arbeids- og velferdsforvaltningen er det etablert ulike nettverk for erfaringsdeling både internt og på tvers av sektorer, og det gjennomføres en rekke informasjonsaktiviteter, kurs og konferanser for å spre kunnskap og erfaringer. Betydelige midler settes av årlig til forskning og evaluering av tiltak og prosjekter.

Andre etater og offentlige virksomheter bidrar også til kunnskapsdeling. Et eksempel er Distriktssenteret, som er et nasjonalt kompetansesenter som jobber for at distriktskommuner skal bli gode samfunnsutviklere. Distriktssenteret skal bidra til å koordinere og målrette utviklingsinnsats gjennom samarbeid, nettverksbygging og arenaer for å dele kunnskap og spre erfaringer på flere fagområder, herunder inkludering. Kunnskap deles i form av nettartikler, hefter og publikasjoner, filmer og webinarer samt innlegg på konferanser mv.

Flere næringsforeninger og bransjeorganisasjoner skaper også viktige møteplasser for kompetansedeling. KS legger stor vekt på kunnskapsdeling og samarbeid mel-

lom kommuner, fylkeskommuner samt statlige og private aktører.

Det er mange faktorer som påvirker om et prosjekt er vellykket. Lokale variasjoner og ulike rammebetingelser er blant disse. Det innebærer også at et inkluderingsprosjekt som viser gode resultater ett sted ikke automatisk vil oppnå de samme resultatene et annet sted. For å legge bedre til rette for utprøving, overføring av erfaringer og ev. oppskalering av gode prosjekter, er det i forbindelse med enkelte tilskuddsordninger og forsøk utviklet en metodikk som innebærer å identifisere «lovende arbeidsmodeller» som deretter kan prøves ut andre steder. Et eksempel på dette er tilskudd under kapittel 621 post 63 Sosiale tjenester og tiltak til vanskeligstilte.

Jeg tror det kan være utfordrende å skape én arena for erfarings- og kunnskapsutveksling på inkluderingssområdet, slik representanten antyder. I stedet mener jeg vi trenger mange slike arenaer hvor kunnskap formidles og erfaringer deles og drøftes. Dette er et pågående arbeid som kontinuerlig må prioriteres og utvikles.

SPØRSMÅL NR. 268

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 5. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre noe forhindre at helseplattformen går utover behandlingstilbudet innenfor psykisk helsevern i Helse Midt-Norge, og hva vil helseministeren gjøre for å forhindre nedleggelse av døgnavdelingen ved Nidelv distriktpsikiatriske senter (DPS)?

BEGRUNNELSE:

Innføring av helseplattformen har gitt St. Olavs store ekstrakostnader og bidratt til millionunderskudd. Psykisk helsevern har som følge av dette fått et innsparringskrav på 41,5 millioner. Dette innebærer at døgnavdelingen ved Nidelv distriktpsikiatriske senter (DPS) står i fare for å bli nedlagt, og dermed også regional enhet for traumebehandling (REFT). Ansatte er svært bekymret for konsekvensene en slik nedleggelse vil få, særlig for sårbare pasienter. Med en slik nedleggelse risikerer man at mennesker som allerede har vært inn og ut av psykisk helsevern ikke får tilfredsstillende behandling og vil få livslangt strev.

Svar:

Psykisk helse og rusbehandling er høyt prioriterte områder for regjeringen, og jeg gir mine føringer til sykehusene gjennom oppdragsdokument og foretaksprotokoll til de regionale helseforetakene.

Sykehusene har ansvar for å innrette tilbudet i tråd med regjeringens målsetninger om å styrke psykisk helse, også når tjenestene omstilles og videreutvikles.

Helse Midt-Norge RHF har gitt innspill til tidligere spørsmål (195 og 2878) om den økonomiske situasjonen i Helse Midt-Norge RHF.

Helse Midt-Norge RHF har opplyst i innspill til disse svarene at de gjør vurdering av om omstillinger som drøftes i regionen er i tråd med målsettingene i Opptrappingsplanen for psykisk helse og styringskrav som er gitt gjennom oppdragsdokument og foretaksmøte-protokoll. Det regionale helseforetaket sier at de deretter vil vurdere det samlede tilbudet i regionen, og stille som vilkår at en evt. omstilling ikke skal svekke det samlede tjenestetilbudet eller forsvarlighet i tjenestene. Føringer i Meld. St. 23

(2022–2023) Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2025) er ifølge Helse Midt-Norge RHF også gjort gjelden-

de for helseforetakene, og vil ligge til grunn i utforming av styringskrav og rammer for 2025.

SPØRSMÅL NR. 269

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 6. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden forklare korleis Statsforvaltaren i Møre og Romsdal kan avslå søknaden om skadefelling av oter i Vartdalselva, når det er påvist stor skade av oteren mot ei truga og raudlista villaksestamme, medan oteren har stor utbredelse og bestanden er sterkt voksende i dei fleste vassdraga på Sunnmøre, mens det for villaksen er det stikk motsatte ved at den er sterkt truga noko som har ført til at departementet har stengt mange elvar for fiske dette året, medan oteren får herje fritt?

GRUNNGJEVING:

Eg viser til søknad frå Vartdal elveeigarlag av 5. mai 2023 til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal om felling av fem otrar ved laksetrappa i Vartdalselva.

Saka er også sterkt kritikkverdig behandla av Statsforvaltaren som fyrst behandla søknaden 8. oktober 2024.

Nord-Atlantisk laks er oppført som nært truet i den Norsk rødliste for 2021. Plasseringa av Nord Atlantisk laks i denne kategorien er gjort på bakgrunn av at det har vært ein nedgang på mellom 21 – 25 % i innsiget av voksen laks i frå havet i løpet av tre generasjonar av laks, dette har forverra seg år for år, der mange vassdrag dette året vart stengt for fiske.

Oteren finst i Noreg hovudsakleg langs kysten frå Finnmark til Hordaland. Bestandssituasjonen er god langs kysten nord for Møre og Romsdal, og i vårt fylke vurderer Statsforvaltaren bestanden i dei ytre fjord- og kystområda av Møre og Romsdal også til å vere god.

Elveigarlaget meiner at no-situasjonen i Vartdalselva viser at skaden er av vesentleg økonomisk betydning for dei, sidan dei ikkje kan selje fiskekort fordi oter tek mykje av fisken.

Laksefangstane i Vartdalselva har tidlegare vore betydeleg, til dømes 2,7 tonn laks i år 2000 som var eit toppår i nyare tid. Verdien av laksefisket og laksens eigenverdi er vanskeleg å kvantifisere,

I dette og andre vassdrag på Sunnmøre er det udis- kutabelt påvist at Oteren tar svært mykje laks og påverkar

ei truga laksestamme betydeleg. I til dømes Strandaelva har eg sjølv registrert dette, der 8-9 laks vart tatt i ein foss samtidig av Oteren, og låg strødd på land halvspist. Dette var gytefisk, langt oppe i vassdraget.

Det er gjennom fleire faglege utgreiingar gjort rede for kva verknad oterbestanden har for laksebestanden i Søre Vartdalselva, sjå blant annet Kartlegging av oterens effekt på bestander av laks og sjørret - Sunnmøre (nina.no).

Statsforvaltaren legger til grunn at oterbestanden påverkar fiskebestanden i Vartdalselva i vesentleg grad og derfor er ein av fleire orsakar til at laksebestanden i elva ikkje oppnår gytebestandsmålet og eit haustbart overskot. Oteren er ikkje raudlista og utryddingstruga, det er derimot villaksen.

I dei fleste elvane på Sunnmøre er oteren eit svært stort problem for villaksen, likevel avslår Statsforvaltaren søknaden om skadefelling av oter.

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at jeg deler representant Sve sin bekymring for villaksen. Villaksbestandene har lenge vist en nedadgående trend, med spesielt lave innsigstall de siste årene. Dette gjelder også for Sunnmørselvene. Jeg er videre kjent med at oterens tilbakekomst ved elvene på Sunnmøre skaper misnøye blant flere elveeierlag, og at det påstås at dette er en sentral grunn til den negative utviklingen i villaksbestandene i regionen. De største påvirkningsfaktorene på villaks er imidlertid lakselus og rømt oppdrettslaks, og i tillegg er det sannsynlig at temperaturøkning og endret mattilgang i havet påvirker villaksens sjøoverlevelse. Representanten har vist til et konkret avslag på søknad om skadefelling av oter i Vartdalselva fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Vedtaket er så langt jeg har kunnet avdekke ikke påklaget, og er dermed endelig.

På generelt grunnlag viser jeg til at statsforvalteren kan gi tillatelse til skadefelling av vilt, herunder oter, når vilkårene i viltforskriften (forskrift 1. april 2020 nr. 565 om

skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark) er oppfylt. For at det skal kunne gis tillatelse til skadefelling av vilt for å stanse eller avverge skade på fisk, må fem vilkår være oppfylt: skaden må være eller kunne bli av vesentlig økonomisk betydning, skadeforebyggende tiltak må i rimelig utstrekning være forsøkt, og uttaket må rettes mot skadegjørende individ, være egnet

til å stanse eller vesentlig begrense skadesituasjonen og må ikke true bestandens overlevelse. Dersom vilkårene er oppfylt er det underlagt Statsforvalterens skjønn om søknaden skal innvilges. I vurderinger som berører naturmangfoldet skal blant annet prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn.

SPØRSMÅL NR. 270

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 8. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre pasienter med alvorlig epilepsi nødvendige medisiner når det oppstår leveranseproblemer fra leverandør?

BEGRUNNELSE:

Det er regulert i Forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. (blåreseptforskriften) § 5 og § 6, hvor det står at visse pasientgrupper, inkludert personer med epilepsi, kan få unntak fra bytte til billigere parallelimporterte preparater (også kjent som "generiske bytter"). Dette er fordi små variasjoner i innholdsstoffer eller absorpsjon mellom original- og parallellpreparatene kan påvirke effekten av legemidlet for personer med epilepsi, noe som kan medføre risiko for anfall.

Det er i disse dager leveranseproblemer på medisinen apodorm som bla. brukes mot krevende epilepsiformer. Apodorm er synonympreparatet Mogadon som ble borte fra markedet for en tid tilbake. Nå som Apodorm har fått leveranseproblemer får pasienter med epilepsi tilbud om et generisk preparat Nitrazepam. Dette brukes gjerne i forbindelse med mange andre virkestoffer som virker sammen mot epilepsianfall.

Svar:

Forsyningsproblemer med legemidler er ikke et særnorsk fenomen. Legemiddelproduksjonen er global og fragmentert der deler av produksjonen fra råstoff til ferdig produkt, kan finne sted i ulike deler av verden. Utfordringer med legemiddelmangler er økende i hele Europa. Problemene skyldes oftest kapasitetsutfordringer, mangel på råstoff eller økt etterspørsel, men også kommersielle prioriteringer hos store internasjonale firmaer.

Legemiddelfirmaene har plikt til å melde fra til Direktoratet for medisinske produkter (DMP) dersom de ser at det kan bli forsyningsproblemer til det norske markedet. DMP jobber aktivt for å forebygge, redusere og håndtere antall mangelsituasjoner. Godt samarbeid med legemiddelprodusenter, legemiddelgrossister og apotek vil i de fleste tilfeller løse forsyningsproblemene slik at pasienter får den behandlingen de trenger. Norge deltar aktivt i det europeiske legemiddelsamarbeidet for å overvåke forsyningskjeden og iverksette tiltak ved forsyningsproblemer av viktige legemidler.

Leveranseproblemene som stortingsrepresentanten viser til, skyldes både kapasitetsproblemer og mangel på råvarer hos legemiddelprodusenten. DMP har innvilget midlertidig tillatelse til salg av utenlandske pakninger frem til midten av april 2025. DMP styrer ikke tilgangen på utenlandske pakninger og forsyningen kan være begrenset.

DMP vurderer likeverdighet og byttbarhet av alle legemidler som får markedsføringstillatelse og pris. Legemidler som er byttbare settes på Byttelisten. Enkelte legemidler har merknad til bytte som fastsetter begrensninger i legemidlenes byttbarhet. «Begrenset bytte» er ett eksempel, hvor legemidler med denne merkningen kun kan byttes ved oppstart av behandlingen. Når pasienten senere skal hente ut legemiddel, skal det ikke byttes før legen har gitt tillatelse til bytte. Som stortingsrepresentanten påpeker, har legemidler mot epilepsi merkningen «begrenset bytte» ettersom små forskjeller i blodkonsentrasjon av legemiddelet kan få alvorlige konsekvenser i form av epileptisk anfall eller bivirkninger.

Bytteordningen gjelder også for parallelimporterte legemidler. Parallellimporterte legemidler produseres av samme legemiddelfirma som originallegemiddelet i Norge, og importeres via et tredjeland av en uavhengig

importør. Det parallellimporterte legemiddelet må også ha markedsføringstillatelse for å kunne omsettes i Norge.

Utenlandske pakninger har imidlertid ikke markedsføringstillatelse i Norge, og er følgelig ikke vurdert for medisinsk likeverdighet eller begrenset bytte. Det

finnes dermed ingen generisk likeverdige alternativer til norske pakninger av nitrazepam. Dersom apoteket ikke kan tilby utenlandske pakninger, må pasienten eller apoteket kontakte legen for å få råd eller ny resept.

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 7. november 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hva er status for anskaffelse av langtrekkende luftvern, og når må beslutningen senest tas for valg av system, for at det første langtrekkende luftvernsystemet skal være innfaset i tråd med LTPs fremdriftsplan, dvs. innen utgangen av 2034?

Svar:

Forsvarsdepartementet har gitt Forsvaret, som prosjektereier, støttet av øvrige etater, oppdrag om å utarbeide nødvendig grunnlag for en kommende anskaffelse av langtrekkende luftvern. Det skal i tråd med oppdraget utarbeides en behovsanalyse, mulighetsstudie og skisse til alternativanalyse med plan for gjennomføring av an-

skaffelse av langtrekkende luftvern, i tråd med Stortingets innstilling til langtidsplanen for forsvarssektoren. I regjeringens anbefaling til Stortinget var forutsetningen at det skulle anskaffes ett batteri langtrekkende luftvern som skal fases inn innen 2034. I behandlingen av langtidsplanen besluttet et samlet Storting at det skal anskaffes ytterligere ett batteri langtrekkende luftvern, der anskaffelsen skal igangsettes før 2036. Tidspunkt for innfasing av valgt system vil blant annet avhenge av tilgjengelighet i markedet og mulighetene som ligger i flernasjonalt samarbeid, og oppbygging av personell og kompetanse.

I tråd med Stortingets behandling av Prop. 87 S (2023-2024), gjennom Innst. 426 S (2023-2024), vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med en anbefaling vedrørende anskaffelsen av langtrekkende luftvern.

SPØRSMÅL NR. 272

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 11. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Under fremleggelsen av regjeringens rusreform sa statsråden at rusmiddelanalysetjenester er "helt nødvendige" og at regjeringen "jobber med å få dette på plass så raskt som mulig". I selve stortingsmeldingen står det likevel kun at regjeringen vil "vurdere etablering av rusmiddelanalysetjeneste" som er det samme daværende helseminister Kjerkol sa i 2022 og 2023 på spørsmål fra MDG.

Kan jeg be om en avklaring på hva regjeringen egentlig har tenkt å gjennomføre, og når det kan forventes at det eventuelt vil bli gjennomført?

Svar:

Jeg mener at analyse av innholdet i et rusmiddel før inntak kan være et nyttig og viktig skadereduserende til-

tak overfor den enkelte bruker av ulovlige rusmidler. Analyseresultatene kan også være en kilde til informasjon om forekomst av ulike rusmidler og rusmiddelbruk i befolkningen.

Da jeg la frem forebyggings- og behandlingsreformen meldte jeg derfor at det er et mål å etablere rusmiddelanalysetjenester. Dette arbeidet er i gang.

Jeg har allerede gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede et helhetlig system for monitorering av rusmiddelsituasjonen, der etablering av en rusmiddelanalysetjeneste inngår. Frist for dette oppdraget er satt til 31. mai 2025. Etablering av rusmiddelanalysetjenester inngår også i Helsedirektoratets arbeid med å utarbeide en ny og dynamisk handlingsplan mot overdoser.

En tjeneste hvor rusmiddelanalyse inngår, kan imidlertid ikke iverksettes før de juridiske sidene er utredet og på plass. I første omgang vil jeg sende på høring forslag til endringer i brukerromsregelverket som også omfatter forslag om at kommunene kan tilby rusmiddelanalyse i brukerrommene. Dette sendes etter planen på høring til våren. Når det gjelder rusmiddelanalysetjenester mer generelt, arbeides det med et forslag til pilotering og forskningsprosjekt i samarbeid med noen kommuner. De juridiske sidene ved dette må vurderes, og Helse- og omsorgsdepartementet vil igangsette et regelverksarbeid ved behov.

SPØRSMÅL NR. 273

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 12. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva er bakgrunnen for at Arbeidstilsynet fraråder virksomheter å kjøpe lovlige tjenester som avlaster dem i prosessen med å administrere HMS-kort ordningen?

BEGRUNNELSE:

Virksomheter som mangler tid, personell eller kompetanse til å bestille og administrere HMS-kortordningen kan i dag benytte eksterne tjenester for å overholde HMS-kortregelverket, på samme måte som virksomheter eksempelvis kjøper regnskapstjenester. At virksomheter velger å utføre både lovpålagte og ikke-lovpålagte oppgaver via kjøp av tjenester er svært vanlig i norsk arbeidsliv. Ikke minst også i offentlig sektor. Til tross for dette har det fremkommet eksempler på at Arbeidstilsynet i sin kommunikasjon overfor disse virksomhetene advarer mot bruk av denne typen tjenester. Arbeidstilsynet skriver blant annet i en pressemelding fra november 2021 at:

«Mange aktører tener gode pengar på å selje HMS-kort til norske verksemdar. Arbeidstilsynet oppmodar verksemdene til å bestille HMS-kort direkte i den oppdaterte og enkle bestillingssløysinga vår. Da blir korta langt billigare enn om ein nyttar eksterne tilbydarar.»

Også i dag fremkommer det fra tilsynet sin side, når det bestilles HMS-kort i den digitale løsningen, en advarsel når en virksomhet delegerer tilgang til bestill-

erløsningen for en tjenesteleverandør. I dialog med Arbeidstilsynet via deres chat-tjenester, har en virksomhet fått tilsvarende advarsel om at leverandører kan ta betalt for jobben man kan gjøre selv. Det ble i et konkret eksempel også uttrykt fra tilsynet at dersom det er snakk om en regnskapsfører kan man se bort fra denne advarselen. Det kan stilles spørsmål ved hvorfor Arbeidstilsynet mener det er greit at en regnskapsfører påtar seg denne typen oppdrag, men ikke andre etablerte virksomheter som utelukkende arbeider med bistand til virksomheter som trenger HMS-kort. Det er også grunn til å stille spørsmål ved hvorfor et offentlig organ i sin kommunikasjon tilsynelatende advarer mot lovlige kjøp av tjenester og forskjellsbehandler aktører som tilbyr disse lovlige tjenestene. Det er kjent at tusenvis av virksomheter, alt fra statlige virksomheter, fylkeskommuner, kommuner, fagforeninger og private aktører innenfor alle selskapsformer kjøper tjenester fra bedrifter som tilbyr bistand med administrasjon av HMS-kort ordningen. Det er derimot ikke kjent at andre offentlige etater advarer mot kjøp av eksterne tjenester.

Svar:

Etter HMS-kortregelverket har arbeidsgiver ansvaret for at egne ansatte i nærmere angitte bransjer har HMS-kort. Den digitale bestillingsløsningen for HMS-kort er innrettet slik at personer som i henhold til Enhetsregisteret

har en formell rolle i virksomheten (for eksempel daglig leder eller regnskapsfører), kan logge seg inn på hmskort.no med elektronisk ID og bestille og administrere HMS-kort. Det er samtidig anledning til å delegerer bestillings- og administrasjonstilgangen til andre. Virksomheter som har behov for HMS-kort kan derfor velge å benytte eksterne leverandører dersom de synes det er mest hensiktsmessig, og Arbeidstilsynet gir informasjon om denne muligheten på sine nettsider. Samtidig er etaten opptatt av at virksomhetene har god og dekkende informasjon når de tar dette valget.

Informasjonen på Arbeidstilsynets nettsider fra 2021, som stortingsrepresentanten viser til som grunnlag for sitt spørsmål, har blant annet sin bakgrunn i henvendelser til Arbeidstilsynet fra virksomheter som ikke har forstått at de bestiller HMS-kort gjennom en ekstern leverandør, men som har trodd at de har benyttet den

offisielle bestillingsløsningen. Det er bra det finnes aktører som vil bidra til et bedre arbeidsmiljø og som finner nye løsninger for å utvikle dette arbeidet. I dag finnes det flere aktører på markedet som bistår virksomheter med HMS-kort og HMS-tjenester. Jeg gjør i den sammenheng for ordens skyld oppmerksom på at prisen for HMS-kort gjennom den offisielle bestillingsløsningen er betydelig lavere enn i «HMS-kortmarkedet». Arbeidstilsynets formål har således ikke vært å fraråde å benytte eksterne tjenester, men å gi arbeidsgiverne god informasjon, slik at de selv kan gjøre opplyste valg. I den offisielle bestillingsløsningen opplyser Arbeidstilsynet dessuten om at det å delegerer tilgang i bestillingsløsningen innebærer en fullmakt til tjenesteleverandøren og innsyn i de ansattes personopplysninger, og minner om at arbeidsgiver fortsatt vil ha plikter og ansvar etter HMS-kortregelverket og personvernlovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 274

Innlevert 31. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 8. november 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Dan Jørgensen, EUs foreslåtte nye energikommisær, sier han vil legge frem en plan i løpet av sine første 100 dager for hvordan olje og gass skal fases ut helt i EU.

Er regjeringen enig i at en slik utfasingsplan fra EU vil ha store konsekvenser for Norges olje- og gassnæring, og vil regjeringen fortsatt være negative til å lage en egen sluttplan for norsk olje- og gassvirksomhet om vår største kunde lager sin egen plan for hvordan de skal utfase importen fra Norge og andre land?

Svar:

I forkant av høringene i Europaparlamentet i november, har de nominerte EU-kommisærene publisert skriftlige kommentarer som svar på spørsmål fra parlamentet. Slik jeg forstår den foreslåtte energi- og boligkommissæren, Dan Jørgensen, legger han ikke opp til å legge frem en plan for hvordan olje og gass skal fases ut helt i EU, eller en sluttdato for norske olje- og gassleveranser til EU. Jørgensen skriver imidlertid at han som energikommisær ønsker å legge fram en plan for nedskalering og utfasing av subsidier til olje og gass. Han skriver videre at han først og fremst vil ha kutt i importen av russisk gass til EU, og at han i lø-

pet av de første 100 dagene vil legge frem et veikart for å avslutte import av russisk naturgass.

Jeg kan ikke se at dette, eller øvrige deler av hans brev, skulle tilsi at vi skulle lage en egen sluttplan for norsk olje- og gassvirksomhet. Regjeringens olje- og gasspolitikk for å utvikle norsk kontinentalsokkel for å fortsatt skape verdier for Norge og arbeidsplasser over hele landet, ligger fast.

SPØRSMÅL NR. 275**Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 8. november 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Hvorfor mener landbruksministeren at Tine, i strid med det regjeringen har meldt til Stortinget, på helt selvstendig grunnlag kan sørge for at forbrukerprisene på mat kan stige med opp mot 300 mill. kroner som følge av et enkeltstående vedtak?

BEGRUNNELSE:

I Prop 105S(2023-2024) om jordbruksoppjøret skriver departementet følgende til Stortinget i forbindelse med forslaget om å gå fra målpris til volummodell for melk under kapittel 7.7.1:

«Partene legger til grunn at endringen i seg selv ikke skal føre til endrede priser til bonde, industri eller forbruker, men overgang til et mer markedsbasert prissystem vil gi noe større usikkerhet om prisutvikling og prisvariasjon enn målprismodellen har gitt.»

Overgangen til Volummodell vil etter planen tre i kraft 01. November 2024.

Likevel varslet Tine på sine nettsider allerede 16. Oktober at de vil øke melkeprisen mot bonden med 6 øre pr. liter. Virkningen vil dermed medføre økte råvarekostnader for industrien og økte matprisen til forbruker.

Ulike anslag viser at der bonden bare får ut om lag 100 mill. kroner mer av dette grepet, kan derimot forbrukerne risikere prisvekst i butikken opp mot 300 mill. kroner. Konkurransetilsynet er blant aktørene som reagerer negativt på forslaget av hensyn til konkurransen i industrien og til forbrukerpriser.

I tillegg til den prinsipielt betenkelige med å gi Tine denne muligheten, er det verdt å merke seg at endringen fra Tine skjer gjennom et prisvarsel endatil før en ny forskrift er etablert. Dette sammenholdt med at regjeringen legger opp til at Tine i fremtiden kan øke prisene dobbelt så ofte som dagens målpris har gjort, gir sterke signaler om betydelig økte priser over tid.

Svar:

Under jordbruksforhandlingane 2024 vart det semje om å avvikle målprisen for mjølk. Endringa er nødvendig for ikkje å bryte forpliktingane om internstøtte som Norge har teke på seg i WTO-avtalen. Volummodellen vart valt fordi det er denne modellen som best bidreg til føreseielegheit for sektoren, og modellen gjer det mogleg å føre ein aktiv jordbrukspolitikk som støttar opp under mjølkeproduksjonen sin viktige rolle for mattsikkerheit, verdiskap-

ing og landbruk over heile landet. Den nye prismodellen medfører at Staten ikkje kan setje prisen på mjølk, verken gjennom jordbruksoppjøret eller gjennom andre direkte inngrep. Ansvar for å setje ein prisambisjon i form av ein planlagt gjennomsnittleg engrospris er lagt til Tine som marknadsregulator i sektoren.

I volummodellen for mjølk er det tydelege rammer for når Tine skal setje planlagt gjennomsnittleg engrospris. I forskrift om volummodellen for mjølk, som nett er fastsett, heiter det at marknadsregulator skal fastsetje planlagt gjennomsnittleg engrospris innan utgangen av 20. april og 20. oktober kvart år. Partane i jordbruksoppjøret peika på at det ved overgangen frå målpris til volummodell ville vere trong for å fråvike dei normale varslingstidene for varsling av planlagt gjennomsnittleg engrospris. Forskrift om volummodell for mjølk var på høyring og godt kjent i bransjen da Tine varsla planlagt gjennomsnittleg engrospris frå 1. november den 4. september og for 1. halvår 2025 den 16. oktober. Tines fastsetjing og varsling av planlagt gjennomsnittleg engrospris frå 1. november 2024 og 1. januar 2025 er innanfor rammer som var kjende for bransjen på fastsetjingstidspunktet og som no er forskriftsfesta.

Tine varsla den 16. oktober ein auke i planlagt gjennomsnittleg engrospris for første halvår 2025 på 6 øre per liter, tilsvarande 0,9 prosent. Med eit mjølkevolum på om lag 1 500 millionar liter vil dette utgjere om lag 90 millionar kroner på engrosleddet. At dette skal medføre ein auke i matprisar for forbrukarane på «opp mot 300 millionar kroner», som representanten Strifeldt antydar, er for meg krevjande å sjå.

Til slutt vil eg vil minne om at det i jordbruksoppjøret vart lagt til grunn at Tine skal ta omsyn til konkurransekrafta til norsk mjølk, produksjonsvolum, produsentøkonomien og målet om jordbruk i heile landet, når dei skal fastsetje planlagt gjennomsnittleg engrospris. Desse omsyna, i tillegg til kvoteordninga og dei potensielle kostnadene ved overproduksjon av mjølk, gjev totalt sett rammer for prissetting på mjølk, som balanserer interessene til mjølkeprodusentane, dei ulike aktørane i meieriindustrien og forbrukarane.

SPØRSMÅL NR. 276**Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 8. november 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil regjeringen støtte Taiwans deltakelse i Interpol som observatør på Interpols generalforsamling som avholdes 4. november?

BEGRUNNELSE:

I tillegg til å være utestengt fra en rekke andre internasjonale organisasjoner, er Taiwan også ekskludert fra Interpol. Det til tross for at Taiwan er verdens fjerde tryggeste land, ifølge Numbeo sin trygghetsindeks. Utestengelsen av Taiwan gjør at de kun får indirekte tilgang til kritisk etterretning. Det gjør at informasjonen kan være utdatert innen den er mottatt, og gjør det vanskelig for Taiwan å bekjempe transnasjonal kriminalitet. Taiwans utestengelse fra Interpol går også ut over verdenssamfunnet. I en

tid hvor teknologi- og informasjonsstrømmen øker, blir kriminaliteten i større grad transnasjonal, organisert og anonym, som gjør det helt sentralt for nasjoner å samarbeide med hverandre.

Svar:

Norge har støttet Taiwans meningsfulle deltakelse i internasjonale fora som ikke krever status som stat. Dette gjelder saker av særlig global viktighet, hvor det er behov for den kompetansen og ressursene som Taiwan besitter, og hvor det er klart at folk på Taiwan bør ta del i de gode slik deltakelse medfører. Skal man bekjempe internasjonal kriminalitet trengs det bred internasjonal deltagelse og samarbeid. Derfor støtter Norge dette.

SPØRSMÅL NR. 277**Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 8. november 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Regjeringen velger å kutte Kloden teater med 3 millioner kroner i forslag til budsjett for 2025. Samtidig er det ikke satt av midler til byggeprosjektet for teaterhus, som kan være klart til oppstart raskt. Oslo har satt av 15 millioner til et permanent hus, under forutsetning av at Staten bidrar med det samme. Teateret kan bli et sentralt produksjons- og visningssted for barn og unge på østkanten i Oslo, noe det er stor mangel på i dag. Kuttet truer nå hele teateret.

Hvorfor vil regjeringen kutte, og er dere åpne for å snu?

Svar:

Kloden teater gjør en god jobb for å bidra til at barn og unge får tilgang på scenekunst i Oslo. Driftsmidlene Kloden teater har fått tidligere har vært forhandlet frem i Stortinget, med det var dessverre ikke rom for å løfte dem

videre innenfor årets budsjetttramme. At Kloden ikke får tilskudd nå, handler ikke om at vi ikke ønsker å støtte de institusjonene og prøvelokalene som finnes, og som er viktige for scenekunstnerne. Det er svært mange av musikk- og scenekunstinstitusjonene som har det tøft økonomisk nå, og jeg skulle gjerne styrket alle.

Når det gjelder Kloden teaters søknad om tilskudd til bygg er det et behov for en oppklaring. Kloden teater har søkt staten om et investeringstilskudd på 58 mill. kroner til teaterbygget på Økern i Oslo. Jeg har notert meg at Oslo kommune stiller 15 mill. kroner til disposisjon til prosjektet, men Kloden teater har altså ikke søkt staten om det samme som fra kommunen, slik spørsmålsstilleren antyder. Øvrig finansiering er fra Kloden teaters side presentert som en egenandel på 108 mill. kroner. Denne egenandelen dekkes for en stor del av den private huseieren, som så legger opp til å få egenandelen tilbakebetalt gjennom husleie over 30 år. Denne husleien baserer seg på en forventet opptrapping av offentlig driftstilskudd

fra både stat og kommune. Det reelle offentlige finansieringsbehovet er dermed betydelig høyere enn hva som kommer til uttrykk i investeringsøknaden. Det omsøkte totalbudsjettet omfatter dessuten kun investeringskostnadene knyttet til bygget, men ikke til nødvendig utstyr og sceneteknikk, og det er uklart hvordan Kloden teater tenker å finansiere dette.

Til 2025-budsjettet kom det inn 45 søknader til denne posten, og jeg er glad for at regjeringen i budsjettforslaget fikk rom til å prioritere hele 16 av disse.

Jeg ønsker å ha dialog med Oslo kommune og Kloden teater om både drift og investering i Kloden fremover, for det er viktig med lokal forankring og vilje til å bidra.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 12. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at regjeringen vil legge frem lovforslaget om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann for Stortinget i denne stortingsperioden?

BEGRUNNELSE:

1. mai i år annonserte regjeringen et nytt lovforslag om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel. 17. oktober meldte imidlertid NRK at EFTAs overvåkingsorgan ESA ikke anser at forslaget, slik det er presentert av regjeringen, er i tråd med EØS-retten. Statssekretær i Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) Even Tronstad Sagebakken uttalte til NRK at departementet skulle gå grundig gjennom uttalelsen fra ESA og at det uken etter, altså uke 43, skulle avholdes et møte mellom NFD og ESA hvor dette ville bli tema.

Svar:

Lovforslaget om norsk lønn i norske farvann og på norsk sokkel er en viktig sak for regjeringen. Formålet er å beskytte arbeidstakere i Norge mot urimelig lave lønninger og motvirke lavtlønnskurransen i norsk innenriksfart. Vi vil legge frem lovforslaget for Stortinget i denne stortingsperioden.

Som representanten viser til, ble et nytt lovforslag sendt på høring før sommeren. Vi innledet i den forbindelse også en konsultasjonsprosess med ESA, der vi informerte om de planlagte endringene. ESA har i uttalelse 16. oktober gitt sitt syn på saken.

Departementet vil i den videre oppfølgingen ta hensyn til både høringssvarene som har kommet, og ESAs uttalelse. Dette vil videre danne grunnlaget for vårt endelige lovforslag som blir presentert for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 279

Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 11. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Mitt spørsmål gjelder kravet til loshelikopter ved skipsanløp til Stavangerregionen, den ulike praksisen mellom regionene og konkurransevidningen det kan medføre.

Hvorfor er fartøy som ikke skal anløpe viktige olje- og gassterminaler, som regelverket kan anses som hensiktsmessig og innrettet mot, underlagt de samme kravene som stilles for skipsanløp til disse terminalene?

BEGRUNNELSE:

I møte med næringslivet i Rogaland har jeg blitt presentert for følgende aktuelle problemstilling:

«I henhold til regelverket for lokale losbegrensninger i Rogaland er skip over 30 000 bruttotonn som frakter farlig eller forurensende last og oljerigger pliktig å frakte los på/av med helikopter. Bakgrunnen for kravet er geografisk nærhet til viktige olje- og gassterminaler (i Rogalands tilfelle Kårstø LPG-terminal). Kravet gjelder også for skip som anløper området i ballast, og gjelder uavhengig av om skipet anløper Kårstø LPG-terminal, som regelverket retter seg mot, eller en øvrig havn i regionen (eksempelvis Stavanger). Samme krav gjelder ikke for anløp med øvrige lastefartøy som ikke frakter farlig eller forurensende last.

Merkostnaden ved bruk av loshelikopter er betydelig (NOK 194.420,00 per anløp per 01.11.2024). Både Stavanger og Åmøyfjorden er historisk mye anvendt som havn for skipsreparasjoner og vedlikehold, samt at området er gunstig posisjonert for nordsjøfart. Til tross for de mange fordelene ved å anløpe regionen hva gjelder tjenestetilgang, havnefasiliteter, leverandørnettverk og geografi/seilingsmønster opplever mange bransjeaktører likevel at en rekke rederier benytter alternative havner for å omgå merkostnaden ved loshelikopter. Ser man for eksempel på Bergen, så blir de ikke truffet av samme krav, til tross for nærhet til Mongstad og Sture. Vi anser derfor kravet om bruk av loshelikopter som sterkt konkurransevridende, med bortfall av betydelig arbeid for lokalt næringsliv tilknyttet skipsfarten, og i mange tilfeller uheldig hva gjelder bunkersforbruk og tilhørende miljømessige implikasjoner.»

Jeg mener det her tas opp en problemstilling som indikerer ulik praksis mellom regionene, og følgelig konkurransevridning.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 7. november 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Statsråden har erkjent begrensningene i dagens klageadgang for SkatteFUNN og viktigheten av å etterleve fvl. § 17. Flere bedrifter har allerede fått avslag, og noen opplever at klagefristen har utløpt uten at saken deres har blitt tilstrekkelig opplyst.

Hvilke hindringer gjør det vanskelig å åpne for at vedlegg til klager kan sendes inn via e-post med referanse til søknadsnummer, slik at klagerne kan ivareta sin rett til

Svar:

Som stortingsrepresentant Stokkebø viser til, bruker Kystverket helikopter for bording/kvitting av los på fartøy over 30 000 bruttotonn som fører farlig og forurensende last. Denne ordningen gjelder ikke bare for fartøy som skal inn til LPG-terminalen på Kårstø, men også for fartøy som skal inn til terminalene på Mongstad og Sture.

Kystverket bruker helikopter for å redusere ulykkesrisikoen for fartøy som frakter farlig og forurensende last, blant annet gjennom å gi losen og mannskapet bedre tid til å planlegge seilas og sette fast taubåt dersom det er krav om dette. En ulykke med et av disse fartøyene vil i tillegg til fare for liv og helse, også kunne ha store negative miljøkonsekvenser. Bruk av helikopter er derfor et viktig sjøsikkerhetstiltak rettet mot denne fartøygruppen.

For store bulkskip som ikke frakter farlig og forurensende last er det ikke nødvendig å bruke helikopter ved bording/kvitting av los, da konsekvensene ved en hendelse ikke vil være like store. Når det gjelder spørsmål om LPG-skip o.l. som skal inn til eksempelvis Åmøyfjorden for reparasjoner e.l., opplyser Kystverket at det ikke er nødvendig å bruke helikopter i disse tilfellene. Forutsetningen er at skipet er helt gassfritt.

Jeg er opptatt av at vi skal ha en lostjeneste og et regelverk som bidrar til trygg seilas og lik praksis langs hele kysten. Reglene om bruk av helikopter ved bording/kvitting av los er som nevnt de samme i Bergens- og Stavangerområdet. Kystverket er ikke kjent med at disse reglene praktiseres forskjellig i dag. Dersom det er aktører som likevel mener at de har eksempler på at det forekommer forskjellsbehandling, vil jeg oppfordre dem til å ta direkte kontakt med Kystverket.

å få saken tilstrekkelig opplyst inntil det nye systemet er fullt funksjonelt?

BEGRUNNELSE:

Jeg får tilbakemeldinger fra næringslivet som roser Forskningsrådet for den nye søknadsportalen, som er både intuitiv og brukervennlig. Eksempelvis har tiltaket med betinget bevilgning og krav om egenerklæring gitt bedrifter mulighet til å ta regnskapsmessige grep dersom de har

avlagt et årsregnskap mellom innsending og innvilgelse, som gjør at de har havnet i økonomiske vanskeligheter. Dette har økt forutsigbarheten og tryggheten i ordningen, noe som - ifølge tilbakemeldingene jeg får - er avgjørende for SkatteFUNNs attraktivitet for næringslivet.

I 2024 har det imidlertid vært enkelte utfordringer. Bedrifter som leverte søknader i det gamle systemet, har opplevd å få avslag og deretter blitt bedt om å fylle ut en ny søknadstype i det nye systemet. Under utfyllingen av den nye søknadstypen har flere møtt tekniske feil, blant annet en tegnbegrensning på 100 tegn i felt hvor det skulle vært 500 tegn. Samtidig er klageadgangen begrenset til 2000 tegn per kriterium, noe som har gjort det vanskelig for bedrifter å presentere prosjektene sine på en grundig og utfyllende måte.

Disse tekniske begrensningene har gjort det utfordrende å gi en tilstrekkelig redegjørelse både i søknader og klager. Det ville derfor være hensiktsmessig om vedlegg til klager kunne sendes via e-post, slik at saksbehandlingen kan bli så godt opplyst som mulig. Jeg ønsker derfor å få klarhet i hvilke hindringer som gjør det vanskelig å åpne for at vedlegg kan sendes inn via e-post med referanse til søknadsnummer, og hvordan dette kan løses i tråd med forvaltningsloven § 17, som krever at saken skal være så godt opplyst som mulig.

Svar:

Søklarar til Skattefunn som har fått avslag, og ønskjer å sende inn ei klage, skal få høve til å opplyse saka si tilstrekkeleg. Forskningsrådet planlegg å utvide moglegheita til å opplyse saka gjennom den nye løysinga for klage på vedtak i Skattefunn, jf. omtale i svar frå finansministeren på spørsmål til skriftleg svar nr. 57 (2024-2025) frå stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø. Dette krev systemutvikling, og det må avklarast kor mykje plass søkjar treng for å opplyse klaga si tilstrekkeleg. I dagens løysing har søkjar til saman om lag to og ei halv A4-sider i Word, fordelte på ulike felt som blir vurderte i søknadsbehandlinga.

Inntil til ei ny løysing er klar, vil Forskningsrådet finne mellombelse løysingar for å sikre at søkjarar får høve til å opplyse saka si tilstrekkeleg. Klagefristen kan utvidast slik at alle søkjarar kan sende klaga si etter at ei utviding er implementert i løysinga. Viss det viser seg å ikkje vere mogleg å få systemet klart innan rimeleg tid, vil Forskningsrådet opne for at det kan sendast vedlegg til klaga per e-post. Forskningsrådet opplyser at dette alternativet har nokre ulemper, mellom anna med tanke på informasjonstryggleik, sporbarheit og etterprøvbarheit i saksbehandlinga. Det nye systemet for søknadsbehandling som blir brukt for Skattefunn, har ein innebygd arkiveringsfunksjon. Denne kan ikkje nyttast for vedlegg som blir sende inn per e-post.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 29. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 11. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Norge er en sentral bidragsyter til Amazonasfondet, som har som mål å beskytte, bevare og restaurere Amazonas. Når olje- og gassaktivitet nå utvides til Amazonas-territoriet, kan det gå på bekostning av denne innsatsen. Den brasilianske NGO-en Arayara har dokumentert 143 konflikter mellom Amazonasfondets prosjekter og nye olje- og gassaktiviteter.

Vil statsråden ta initiativ til å stoppe olje- og gassaktiviteter som overlapper med fondets prosjekter, og utvikle et forbud mot olje- og gassvirksomhet i Amazonas-territoriet?

BEGRUNNELSE:

President Lula har gjort beskyttelsen av Amazonas-regnskogen til et prioritert prosjekt i sin nåværende presidentperiode. Et viktig verktøy for å oppnå dette målet er Amazonasfondet, som i hovedsak har vært finansiert av Norge siden det ble etablert i 2008. Norge bidro med 8,3 milliarder NOK til Amazonasfondet mellom 2009 og 2018. Etter at Norge stoppet bidragene under Bolsonaro-regjeringen, ble praksisen gjenopptatt i 2023 med et bidrag på 50 millioner USD. Ytterligere 6,8 milliarder NOK er tilgjengelig i fondet, uttalte tidligere klima- og miljøminister Espen Barth Eide i 2023.

I den siste konsesjonsrunden for olje og gass gjorde den brasilianske regjeringen tilgjengelig 472 blokker i

Amazonas, hvorav 321 er på Amazonas-kysten og 151 på land i Amazonas-regnskogen. Dette er en betydelig utvidelse av olje- og gassvirksomheten i regnskogen, til 1,3 millioner kvadratkilometer.

Den brasilianske NGO-en Arayara har dokumentert at det er 143 tilfeller av overlapp mellom olje- og gassaktiviteter og prosjektområder tilknyttet Amazonasfondet. Dataene er publisert i Monitor Amazon Free From Oil and Gas, som viser utvidelsen av fossilprosjekter i regnskogen og konfliktene med Amazonasfondets prosjekter.

Norge som sentral bidragsyter bør sikre maksimal effekt av midlene i Amazonasfondet, og statsråden forvalter dette ansvaret. Det bør opprettes dialog for å sikre at overlapp mellom Amazonasfondets prosjekter og olje- og gassaktiviteter fjernes så raskt som mulig.

Svar:

Norge har et langvarig klima- og skogsamarbeid med Brasil. En viktig del av dette samarbeidet inkluderer støtte til Amazonasfondet i form av resultatbaserte utbetalinger for reduksjon i avskoging. Brasil må først levere faktisk reduksjon i avskoging før Norge kan betale inn til fondet. Midlene brukes deretter i tråd med fondets mandat om

å forebygge, overvåke og bekjempe avskoging og støtte bærekraftig utvikling i Amazonas.

Et viktig styringsprinsipp for Amazonasfondet er landets sterke eierskap til fondet. Styringskomiteen for Amazonasfondet, bestående av brasilianske myndigheter og sivilsamfunnsorganisasjoner, bestemmer hvordan midlene brukes. Partnerlandene, inkludert Norge, påvirker ikke hvordan midlene fordeles og hvilke prosjekter som finansieres. Men det er viktig for oss at fordelingen skjer i samsvar med fondets mandat og Brasils strategi for å redusere avskoging.

Som en del av avtalen med Amazonasfondet er vår dialog formalisert gjennom givermøtet. Vi har også pågående dialog og åpen kommunikasjonskanal med brasilianske myndigheter og fondets ledelse om effektiv ressursbruk. I tillegg, og som en sentral del av avtalen med Norge, rapporterer fondet årlig om resultatene fra alle prosjektene som får støtte.

Bekymringer knyttet til kommersielle aktiviteter i Brasil som kan påvirke fondets prosjekter bør vurderes av kompetente myndigheter i Brasil og av Amazonasfondets beslutningstakere. Vi forstår det slik at relevante myndighetsinstitusjoner vurderer og overvåker miljøkonsekvenser av olje- og gassvirksomhet i området utenfor Amazonas.

SPØRSMÅL NR. 282

Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 11. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Helse Nord følger opp det klare og entydige signalet fra Stortinget om at arbeidsrettet rehabilitering skal prioriteres og tilbys også til innbyggere i Nordland?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Nasjonal Helse- og Samhandlingsplan ble regjeringen pålagt av Stortinget å sørge for at arbeidsrettet rehabilitering skulle være et eget område som skulle prioriteres.

Vi vet at arbeidsrettet rehabilitering er et viktig tilbud som har bidratt til at mange mennesker får hjelp til å kunne fortsette å jobbe med alle de positive effektene det har for den enkelte og samfunnet.

Jeg er derfor forundret over at det ikke lenger finnes et eneste slikt tilbud i Norland. Det siste tilbudet til denne gruppen pasienter ble lagt ned i 2023. Det er rehabiliteringsinstitusjoner som kunne vært med å gi dette tilbudet også til innbyggere i Nordland, men de får ikke lov.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Hoksrud i at arbeidsrettet rehabilitering er et viktig tilbud som bidrar både til bedre helse og til at man kan fortsette i arbeid. Det framgår av Nasjonal helse- og samhandlingsplan at regjeringen vil inkludere flere med helseutfordringer i arbeid og styrke arbeidsrettet rehabilitering. Dette har Stortinget sluttet seg til.

Når det gjelder tilbud om arbeidsrettet rehabilitering i Helse Nord, har jeg fått følgende informasjon fra det regionale helseforetaket:

«Helse Nord RHF har inngått avtaler innen somatisk spesialisert rehabilitering gjeldende fra januar 2024. Det er inngått avtaler på totalt 13 delytelser og i alle disse inngår arbeidsrettet

rehabilitering i stedet for egen avtale på ytelse R – arbeidsrettet rehabilitering. Helseforetakene i Helse Nord har i tillegg egne Helse i Arbeidspoliklinikker (HiA).»

Som det framgår av tilbakemeldingen fra Helse Nord RHF, gis det tilbud om arbeidsrettet rehabilitering i regionen.

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 1. november 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre hvordan tilskudd til studiesentre under kap. 553 post 60, anslått til minimum 50 mill. kroner, skal fordeles mellom fylkeskommunene og hvilke kriterier som legges til grunn for fordelingen?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringen å overføre ansvaret for finansieringen av studiesentrene fra Kunnskapsdepartementet til Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD). Etter årsskiftet skal ikke studiesentrene søke til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, i stedet skal fylkeskommunene forvalte ordningen på vegne av KDD.

Bevilgningen som legges til grunn, 50 mill. kroner er kun en videreføring av beløpet i inneværende år, og dermed en realnedgang i tildelingen til studiesentrene. Da det antas at også administrasjonen av ordningen i fylkeskommunene må finansieres, kan det redusere den reelle finansieringen ytterligere.

Studiesentrene går dermed nok et år i møte med usikre økonomiske rammebetingelser, da man ikke kan legge til grunn avklart finansiering før man er nærmere halvveis inn i budsjettåret 2025. Det er en problematisk fremgangsmåte for å finansiere et så viktig tilbud.

Særlig krevende er det for Nord-Troms studiesentre som har denne finansieringen som sin viktigste. Et utdanningsløp i høyere utdanning tar mellom tre og fem år i et ordinært løp, og ofte lengre i et desentralisert løp. Det er derfor avgjørende at staten bidrar til at studiesentrene kan opprettholde og utvikle sine tilbud i et langsiktig perspektiv.

Spørsmålsstiller ønsker derfor svar på hva statsråden vil gjøre for å sørge for langsiktige, tilstrekkelige

og trygge finansieringsrammer for studiesentrene, noe dagens system med årlige søknadsrunder ikke bidrar til. Herunder i første rekke å avklare fordelingen mellom fylkeskommunene og hvilke kriterier som legges til grunn for fordelingen.

Svar:

I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringen å overføre studiesenterordningen på 50 mill. kroner fra Kunnskapsdepartementet til de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene under Kommunal- og distriktsdepartementet (KOD).

Mangel på kompetent arbeidskraft varierer mellom regioner, distrikter og mellom næringer og bransjer. Det er forskjeller i utdanningsnivå, bruk av etter- og videreutdanning (EVU) samt nærhet til utdanning og kompetansetilbud mellom distriktene og mer sentrale områder. Den demografiske utviklingen gjør mange distrikter sårbare og utviklingstrekkene vil forsterke ubalanse og forskjeller mellom regioner vil øke. Små arbeidsmarkeder i distriktene er særlig utsatt. Den yrkesaktive befolkningen må inneha den kompetansen som fremtidens arbeidsmarked etterspør. Å utdanne eller kvalifisere innbyggere lokalt blir derfor viktig og nødvendig for å møte rekrutterings- og kompetanseutfordringene både i dag og fremover. Flere eksterne rapporter viser at studiesentra legger til rette for at individer, offentlig og private virksomheter enklere får tilgang til den kompetansen de trenger, slik at de blir rustet for de utfordringene vi står ovenfor.

Framover er det fylkeskommunene som skal forvalte midlene til studiesentrene i tråd med regionale planer og prioriteringer, og i samråd med regionale kompetansefora og andre relevante partnerskap og aktører. Fylkeskommunenes ansvar for regional kompetansepolitikk, karriereveiledning for voksne, videregående op-

plæring og høyere yrkesfaglige utdanning, gjør det mulig å utforme en helhetlig og treffsikker nærings-, utdannings- og kompetansepolitikk, som møter kompetansebehovene til innbyggere, arbeidsliv og virksomheter i distrikt og regioner.

I regjeringens budsjettforslag for 2025, vil distriktspolitiske hensyn vektlegges sterkere når midlene til studiesentrene over kap. 553 post 60 Kompetanse og arbeidskraft i distriktene skal fordeles til landets fylkeskommuner. Regjeringen foreslår en ramme på 112,94 mill. kroner totalt på denne posten for 2025. Dette inkluderer gjennomføringskostnader til fylkeskommunene. Posten er inndelt i to ordninger, henholdsvis Tilskudd til studiesentre i distriktene og Mobilisere til utdanning og kompetanseutvikling i distriktene. Midlene på sistnevnte ordning kan benyttes til studiesentre, men ikke motsatt.

Fordelingen av midlene er todelt. En regional del som gir et felles grunnbeløp på 3,5 mill. kroner til alle fylkeskommuner, utenom Oslo. En distriktsrettede del til studiesentra som skal bidra til å utjevne geografiske forskjeller mellom fylker og styrke tilrettelegging av desent-

raliserte utdannings- og kompetansetilbud i distriktsområder. Distriktskomponenten beregnes ut fra andelen av befolkningen som er registrert i de 120 kommunene med aller lavest skår på distriktsindeksen.

Fylkeskommunene har ansvar for forvaltning av ordningene på kapittel 553. post 60 i eget fylke. Tilskudd til studiesentre skal fordeles etter søknad. Flerårige prosjekter kan støttes, under forutsetning av Stortingets årlige budsjettvedtak. Dette vil gi forutsigbarhet og trygge rammebetingelser slik at studiesentrene kan opprettholde og videreutvikle sitt arbeid. Departementet utformer en forskrift for Kap. 553 post 60, som skal sendes på høring.

Troms fylkeskommune vil etter forslaget motta vel 10 mill. kroner totalt over post 60 i 2025. Av disse er vel 5 mill. kroner satt av til studiesentre. Studiesentret i Nord-Troms/Campus Nord-Troms har gjennom mange år vært en sentral motor, megler og møteplass for desentraliserte og fleksible studietilbud der folk bor og arbeider, utenfor de etablerte studiestedene. Det er en rolle regjeringen vil fortsette å støtte opp under i alle distriktsområder.

SPØRSMÅL NR. 284

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 11. november 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Howdan jobber barne- og familieministeren for at flere unge mennesker med rett til ettervern skal motta et bedre og tilpasset ettervernstilbud?

BEGRUNNELSE:

På vegne av Norsk Fosterhjemsforening og KS utarbeidet Menon Economics tidligere i år en samfunnsøkonomisk analyse av ettervern. Analysen byr på mange viktige funn, som at for hver krone man investerer i ettervern gir det samfunnet fem kroner tilbake. På tross av at ettervern er en lønnsom investering kommer det også frem at det er store geografiske variasjoner i tilbudet unge får. I tillegg er det bare halvparten av de som har krav på ettervern som mottar dette. Uten et godt ettervernstilbud kan unge voksne risikere å være overlatt helt til seg selv.

Fosterhjemsundersøkelsene viser også at mange unge ikke opplever å få medvirke i ettervernstilbudet og at informasjonen om ettervern er mangelfull og kommer sent. Dette muligens fordi kommuner mangler incenti-

ver til å sørge for et godt ettervernstilbud. Dersom unge voksne havner utenfor samfunnet, er det ofte en regning staten må ta.

Det er svært uheldig at investeringen i barn med tiltak fra barnevernet skal opphøre når de fyller 18 år. Særlig uheldig er det når vi vet at ettervern er helt sentralt for å motvirke utenforskap hos denne gruppen. Ettervernstilbudet bør inneholde praktisk og økonomisk hjelp, samt emosjonell støtte. I tillegg bør tilbudet i større grad tilpasses til den enkelte behov for ettervern.

Svar:

Representanten viser i sin grunngjeving av spørsmålet mellom anna til at det er variasjonar mellom kommunane i kva for tilbod ungdommane får, at dei unges medverknad i ettervernstilbudet er mangelfull og at informasjonen om ettervern til unge og til fosterforeldre ofte er mangelfull og/eller kjem for seint. Representanten viser òg til ein fersk rapport som seier at ettervern er ei samfunnsøkonomisk lønnsam investering for fellesskapet.

Eg deler representantens forståing av utfordringane, og ønskjer å styrke denne viktige delen av barnevernets arbeid. Ungdommar flest får hjelp og støtte av familien langt utover attenårsdagen, i ulike former. Unge som har fått hjelp av barnevernet kan ofte oppleve ein bråare overgang til vaksenlivet. Med gode ettervernstiltak kan vi bidra til at dei unge får naudsynt hjelp, støtte og rettleiing til gradvis å meistre eit sjølvstendig og godt vaksenliv.

Den øvre aldersgrensa for å få ettervernstiltak vart utvida frå 23 til 25 år frå og med 2021. Retten til ettervern vart ytterlegare styrka med den nye barnevernslova som tok til å gjelde 1.1.2023. Det vart då presisert i lova at unge kan få ettervern sjølv om dei har takka nei i ein periode. Unge har med den endringa fått meir enn ein sjanse til å takke ja til ettervernstiltak. Det kom også ein særskilt regel som klargjer når barnevernstenesta pliktar å tilby ettervern. Målet med denne regelen er at tilbodet i kommunane skal bli meir likt, og at det blir meir føreseieleg for den enkelte ungdommen kva ein kan vente seg. Det vart også lovfesta at barnevernstenesta skal ta kontakt med ungdommen i god tid før ungdommen fyller 18 år, for å vurdere om tiltak skal videreførast eller erstattas av andre tiltak.

I nokre tilfelle der barna har flytta mellom kommunar, har det vore uvisse om kva for kommune som har ansvaret for ettervernet. Vi har derfor hatt på høyring forslag om å tydeleggjere i lova at det er den kommunen som har iverksett tiltak før ungdommen fylte 18 år, som òg har ansvaret for ettervernstiltaka.

Mange kommunar arbeider godt med ettervern, og talet på unge som får ettervernstiltak har auka over tid. For å løfte ettervernsarbeidet i heile landet må kommunane

få tydelegare rettleiing og verktøy. Difor gjer regjeringa no endringar i saksbehandlingsrundskrivet for barnevernet, i Barnevernsfagleg kvalitetssystem og i grunnmodellen for hjelpetiltak.

I saksbehandlingsrundskrivet skal det understreka at ungdommens synspunkt og behov skal vege tungt for val av ettervernstiltak. Ungdommen skal få informasjon om ettervern i god tid før 18-årsdagen, og informasjon om retten dei har til å be om etterverntiltak fram til 25 år. Barnevernstenesta pliktar òg å informere om retten til å klage på vedtak om ettervern, og korleis ein går fram om ein vil klage.

Grunnmodellen for hjelpetiltak er eit fagleg rammeverk for korleis barnevernstenesta skal jobbe med å planlegge og innrette hjelpetiltak, kva for rekkefølge tiltaka bør settast inn og kva for andre tenester som må koplast på. Den vil no utvidast med ein eigen del for ettervern, som gir dei tilsette støtte i arbeidet gjennom tydelege anbefalingar om eiga rolle og om samarbeidet med ungdommen, familie og nettverk. Grunnmodellen for hjelpetiltak er utvikla av Bufdir i nært samarbeid med kommunar, brukarorganisasjonar og kompetansmiljø.

For unge som bur i fosterheim kan det ofte vere eit godt ettervernstiltak at ungdommen fortsett å bu i fosterheimen. Det er òg viktig at fosterforeldra får god opplæring og informasjon om ettervern. I opplæringsprogrammet Solid er det fokus på fosterforeldres rolle i eit livsløpsperspektiv. Regjeringa varsla i stortingsmeldinga om fosterheim at opplæringa til fosterforeldre om ettervern skal styrkast ytterlegare.

Ettervern vil òg bli behandla som eit eige tema i regjeringas kvalitetsmelding våren 2025.

SPØRSMÅL NR. 285

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 11. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva mener statsråden skal til for at "situasjonen skulle tilsi det"?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål 2950 der det fremkommer at:

"Dersom situasjonen skulle tilsi det, vil helseforetakene på kort varsel enten øke kapasiteten i egne helseforetak, utvide gjeldende avtaler med private leverandører eller inngå nye avtaler."

Det vises for øvrig til det stadig økende engasjementet mot nedleggelsen av Renåvangen, Frankmotunet og flere institusjoner som det nå er kjent at ikke får fornyet sine avtaler. Samtlige lokallag fra regjeringspartiene stiller seg nå bak et krav om at avtalen med Renåvangen forlenges, og i forbindelse med regjeringens fremleggelse av deres rus- og behandlingsreform har det kommet sterke reaksjoner på at rusbehandlingsinstitusjoner legges ned samtidig. Facebookgruppen 'stopp rasingen av rusfeltet' har i skrivende stund nærmere 11 000 medlemmer.

Svar:

Mitt overordnede oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), herunder å bygge opp basistjenester i alle helseforetak innen TSB samt holde ventetider nede og gjennomsnittlig kortere enn for annen sykehusbehandling.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å sikre tilstrekkelig kapasitet slik at pasientenes rett til forsvarlig behandling sikres, og det er også helseforetakene som fatter enkeltbeslutninger om kapasitet ut ifra behov og tilgjengelige ressurser. Dette løses både gjennom tilbud i egne helseforetak og gjennom avtaler med ulike leverandører. Det betyr at dersom behovet skulle bli større enn tilgjengelig kapasitet, må helseforetakene enten øke kapasiteten i egne helseforetak, utvide gjeldende avtaler med private leverandører eller inngå nye avtaler.

I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene fremgår prioriteringer og målsettinger for spesialisthelsetjenesten. I oppdragsdokumentet fremgår det blant annet et krav til de regionale helseforetakene om at veksten i ressursbruken både til psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere enn veksten i de generelle bevilgningene til sykehusene. I tillegg fremgår det at den polikliniske aktiviteten både innen psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Disse to kravene er stilt for å følge opp det overordnede målet om at psykisk helsevern og TSB skal styrkes.

Mine krav til helseforetakene om kvalitet, ressursbruk og ventetider ligger fast, og så må helseforetakene løse sitt oppdrag innenfor sine rammer. Samtidig skal det aldri være tvil om at det er pasientenes individuelle behov som skal ligge til grunn for hjelpen som gis.

Det har nylig blitt kjent at Helse Sør-Øst RHF gjenåpner den pågående anskaffelsen innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling etter klager på uklarheter i konkurransegrunnlaget. Både pasienter, pårørende og ansatte fortjener forutsigbarhet, og jeg har forståelse for at usikkerheten som anskaffelsesprosessen medfører er belastende. Helse Sør-Øst RHF opplyser at alle som i dag har avtale vil kunne drive videre i minst seks måneder etter nyttår. Det er en viktig avklaring.

Jeg vil understreke at pasientene skal få den hjelp og behandling de har behov for. Helse Sør-Øst RHF trenger noe tid før de avklarer rammene for den gjenåpnede konkurransen. Neste uke kommer jeg til å ha et møte med Helse Sør Øst RHF for å bli orientert om hva som ligger til grunn for arbeidet og for å bli orientert om hvordan Helse Sør Øst RHF stiller seg til den kritikken som har kommet i forbindelse med anskaffelsesprosessen.

Det har skjedd store endringer innen rusbehandling i løpet av de 12 årene som har gått siden forrige anskaffelse i Helse Sør Øst. Blant annet er tilbudene bygget ut i sykehusene, spesielt innen akutte, ambulante og polikliniske tjenester, samtidig som det har vært en betydelig økning av pasienter i LAR. Dette gjør rusbehandling mer tilgjengelig for pasientene og har over tid redusert behovet for døgnplasser.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 8. november 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at ikke bare energidimensjonen er ivaretatt i ny Enova-avtale, men at ny Enova-avtale for perioden 2025-2028 helt konkret bidrar til at vi når målet om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg i 2030 sammenlignet med 2015?

BEGRUNNELSE:

NVE skriver i rapporten «Mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030»:

«Strømbruken i bygningsmassen i 2015 var ca. 65,6 TWh, og i 2022 ca. 62,8 TWh. En reduksjon på 10 TWh i hele bygningsmassen innebærer at målet for 2030 blir 55,6 TWh, dvs. en nedgang på ca. 11 % fra i dag. I NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse anslås kraftbruken i bygningsmassen til om lag 62,2 TWh i 2030, gitt eksisterende politikk og virkemidler.»

Det er et gap på 6,6 TWh mellom hvor vi havner gitt eksisterende politikk og virkemidler, og målet om å redusere strømforbruk i bygg med 10 TWh i 2030 sammenlignet med 2015. Jeg ber om at statsråden helt konkret svarer på hvordan ny Enova-avtale skal bidra til å tette dette gapet.

Svar:

Det er en kombinasjon av ulike virkemidler som skal til for å nå 10 TWh-målet, herunder informasjonsvirkemidler og regulatoriske og økonomiske virkemidler. Regjeringen har sørget for en omfattende styrking av arbeidet med energieffektivisering. Høsten 2023 la regjeringen frem en handlingsplan for energieffektivisering, der et eget kapittel er viet til energibruk i bygg.

Innsatsen gjennom Enova vil bidra til å redusere strømbruket i bygg. I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringen å øremerke 587 mill. kroner til energieffektivisering i husholdningssektoren gjennom Enova. For øvrig blir energidimensjonen en viktig del av den kommende

styringsavtalen med Enova, og Enova skal understøtte målet om en styrket kraft- og effektbalanse. Totalt foreslår regjeringen å bevilge 8,1 mrd. kroner til Klima- og energifondet over KLDs og EDs budsjetter i 2025. Disse midlene vil gå til både klima- og energiformål og vil rammes inn av den nye styringsavtalen.

Enova har også hatt en innsats rettet mot energieffektivisering i inneværende styringsavtale. I regjeringsperioden er det satt av og brukt om lag 3,7 milliarder kroner til energieffektivisering og solenergi i boliger og yrkesbygg gjennom Enova og Husbanken. Enovas innsats i byggsektoren bidrar til å nå regjeringens 10 TWh-mål.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 11. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Eg syner til mine tidlegare spørsmål dok. nr. 15:868, 15:991 og 15:1051 (2022-2023) og 15:753 (2023-2024).

Kan finansministeren gi ei oppdatert oversikt over kor mange personar med høg formue som har flytta høvesvis inn til og ut av Norge i 2023 og så langt i 2024 samanlikna med åra før, og samla netto skattepliktig formue for desse personane?

GRUNNGJEVING:

I samband med mitt spørsmål Dokument nr. 15:868 (2022-2023), henta Finansdepartementet inn ei oversikt frå Skatteetaten over tal utflyttingar og innflyttingar frå og med 2011 og til og med 2021 blant eit utval av personar som har hatt nettoformue over 100 mill. kroner i eitt eller fleire år i denne perioden, eller har vore på Kapital si liste over dei 400 rikaste (2019-2022), totalt 2 864 personer. Oversikten vart oppdatert med tal for 2022 i svar på mitt spørsmål 15:753 (2023-2024).

Eg ber om at denne oversikten blir oppdatert med året 2023 og 2024 så langt vi no er komne i året, etter same metodikk slik at tala er samanliknbare.

Eg ber også om oversikt over den samla netto skattepliktige formuen for skatteåret 2023 for dei personane med nettoformue over 100 mill. NOK som flytta ut av Noreg i 2022 og 2023, jmf. metodikken brukt i Finans-

departementet sitt svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:1051 (2022-2023).

Svar:

Finansdepartementet har henta inn en oversikt fra Skatteetaten over utflyttinger blant et utvalg av personer som har hatt nettoformue over 100 mill. kroner i ett eller flere år i 2014-2023, eller har vært på Kapitals liste over de 400 rikaste (2019-2024), totalt 3 644 personer. Det presiseres at tallene ikke er innhentet for statistikkformål, og at uttrekket ikke er kvalitetssikret. Tallene må tolkes med varsomhet.

Tallene departementet har fått fra Skatteetaten, baserer seg på de aktuelle personenes formuesskattepliktige nettoformue det året de fikk status som utflyttet i det norske Folkeregisteret. Dette vil i noen tilfeller sammenfalle med året for skattemessig utflytting fra Norge, i andre tilfeller ikke. Etter internretten er hovedregelen at personer som har vært bosatt i Norge i minst ti år, først blir skattemessig utflyttet etter utløpet av det tredje inntektsåret etter at vedkommende tar fast opphold i utlandet. I disse tilfellene vil altså skattemessig utflytting normalt skje flere år etter at personen fikk status som utflyttet i Folkeregisteret. En skatteavtale mellom Norge og tilflyttingslandet vil imidlertid kunne medføre at personen (når og dersom skatteavtalen påberopes) blir ansett bosatt i det andre

landet etter skatteavtalen tidligere enn de blir skattemessig utflyttet etter internretten.

Tallene basert på utvalget av totalt 3 644 personer viser at 100 personer flyttet ut i henhold til Folkeregisteret

for 2023 og t.o.m. 15. oktober 2024 (dato for uttrekket). Tabell 1 nedenfor viser disse personenes samlede skattepliktige formue i året før utflytting og året for utflytting. Tabell 2 viser tall for innflyttede personer i samme periode.

Tabell 1 Utflyttede personer med skattepliktig formue i året før utflytting og året for utflytting

Utflyttingsår ihht. Folke-registeret	Antall personer	Samlet skattepliktig formue året før utflyttingsåret. Mrd. kroner	Samlet skattepliktig formue i utflyttingsåret. Mrd. kroner
2023	43	12,0	2,1
2024	8	1,7	-

Kilder: Skatteetaten og Finansdepartementet.

Tabell 2 Innflyttede personer med skattepliktig formue i året for innflytting

Innflyttingsår ihht. Folke-registeret	Antall personer	Samlet skattepliktig formue i innflyttingsåret. Mrd. kroner
2023	5	1,2
2024	3	-

Kilder: Skatteetaten og Finansdepartementet.

For de personene som flyttet inn eller ut i 2024, foreligger det ikke tall over skattepliktig fastsatt formue for 2024. Det vil først foreligge etter at skatten er fastsatt for 2024. Det presiseres videre at tallene er usikre, og at det kan komme endringer fra folkeregisteret eller i skattefastsettingen.

SPØRSMÅL NR. 288

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 11. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at det oppnevnes et utvalg som skal evaluere både prosessene som førte til sammenslåingene i kommune- og regionreformen og om reformen sine målsettinger er oppnådd?

BEGRUNNELSE:

Det er nå snart fem år siden Solbergregjeringens kommunereform ble innført. Reformen reduserte antall kommuner i Norge fra 428 til 356. Regionreformen reduserte antall fylkeskommuner fra 19 til 11, mens vi i dag har 15 fylkeskommuner. Noen av disse endringene var naturlige og ble godt mottatt av innbyggerne. Men, mange av

sammenslåingene var omstridte, og er det ennå med god grunn, særlig gjelder dette de tvangssammenslåtte kommunene. Etter en slik endring av landets kommune- og fylkesstruktur er det naturlig med en uavhengig evaluering av reformen. Etter fem år bør det gi grunnlag for en objektiv evaluering av reformens måloppnåelse.

Svar:

Det er viktig med heilskapleg og oppdatert kunnskap om effektar ved gjennomføring av store nasjonale reformer. Så vidt eg kjenner til har vi ikkje tradisjon i Noreg for å setje ned utval for å evaluere forvaltningsreformer.

Departementet fekk i 2017 på plass ei nullpunktsmåling for kommunereforma. Kartlegginga gav eit situasjonsbilete basert på definerte indikatorar for reforma sine fire mål; gode og likeverdige tenester til innbyggjarane, berekraftige og økonomisk solide kommunar, heilskapleg og samordna samfunnsutvikling og styrkt demokrati.

I 2019 kom ei nullpunktsmåling for regionreforma, med statusbilete for reforma sine mål; styrke rolla som samfunnsutviklar, betre samhandling med regional stat,

økt kompetanse og styrke fylkeskommunen som demokratisk arena.

Slike nullpunktsmålingar er eit godt grunnlag for å evaluere effektane av reformene, og eg vurderer kontinuerleg om og eventuelt når det vil vere mest føremålstenleg å setje i gang arbeidet med å gjennomføre ei systematisk evaluering av kommunereforma og regionreforma.

Eg kan også nemne at det allereie er gjennomført forskning og kartlegging som har sett på ulike sider av kommunereforma og regionreforma, både reformprosessane og resultatane av reformene.

SPØRSMÅL NR. 289

Innlevert 3. november 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 7. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Når kan Stortinget vente seg at regjeringa følger opp vedtak 797, 14. juni 2024 om gjeninnføring av tilskudd til utleieboliger?

BEGRUNNELSE:

Som omtalt i Prop. 1 S og regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak, er Vedtak 797, 14. juni 2024 omtalt, som lød:

«Stortinget ber regjeringa gjeninnføre Husbankens tilskuddsordning for utleieboliger og tilhørende virkemidler for å gjøre det enklare å få tilgang på boliger i bosettingsarbeidet.»

Regjeringa beskriver på sin side i proposisjonen at:

“Departementet vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte”.

Over hele landet er det en utfordring å skaffe til veie nok utleieboliger. Det er et svært presset leiemarked som i sin tur gjør at leietakerne sliter med høye leiepriser blant annet. Mange kommuner har etterlyst Husbankens tilskudd til utleieboliger og trukket det frem som et viktig enkelttiltak for å lette på presset i leiemarkedet, blant annet på grunn av mottaket av ukrainske flyktninger. Det vil derfor være interessant å høre når statsråden og regjeringa ser for seg at tilskuddet til utleieboliger kan bli gjenført.

Svar:

Regjeringa er oppteken av å føre ein ansvarleg økonomisk politikk som motverkar den høge prisveksten. Vi har derfor vore nøydd til å gjere tydelege prioriteringar, også på bustadområdet.

Det betyr ikkje at vi ikkje gjer noko for å forbetre situasjonen for leigarar. Ei god bustøtteordning gjer det enklare for husstandar med låge inntekter og høge buutgifter å skaffe seg og halde på ein høveleg bustad. Regjeringa er i gang med å forenkle og forbetre ordninga. I samband med revidert nasjonalbudsjett vart bustøtta vesentleg styrka med høgare tak for buutgifter, enklare reglar for behovsprøving og gunstigare reglar for hushald med heimebuande born i alderen 18 og 19 år. Vi gjer framlegg om å vidareføre alle desse satsingane i 2025.

I revidert nasjonalbudsjett vart òg låneramma til Husbanken styrka med tre milliardar kroner, til 32 milliardar kroner i 2024. Minst ein milliard kroner av auka skal gå til lån til utleigebustader. I 2025 er låneramma til Husbanken foreslått sett til 29 milliardar kroner. Med ei høg låneramme kan Husbanken mellom anna gi lån til kommunar og utbyggjarar for å skaffe fleire utleigebustader. Den raskaste måten å få fleire bustader ut i marknaden på er å ta i bruk tomme bustader. Gjennom boligdugnaden, no har regjeringa gjort det enklare for enkeltpersonar å finne ut korleis ein går fram for å leige ut ein bustad. Regjeringa har dessutan vidareført dei mellombelse endringane i plan- og bygningslova, og utvida med mellombelse unntak i husleigelova, mellom anna for å legge betre til rette for fleire utleigebustader.

Regjeringa ser òg på dei juridiske rammene for leigemarknaden. Husleigelovutvalet leverte sluttrapporten sin 18. oktober, og rapporten er på offentlig høyring. Regjeringa tek sikte på å leggje fram ein lovproposisjon om husleigelova i løpet av neste stortingsperiode.

Når det gjeld tilskot til utleigebustader, vil regjeringa, som varsla i Prop.1 S, kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 11. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Basert på framskrivningen, hva blir utslippseffekten i 2025-2030 av å: 1) holde omsetningskravene for biodrivstoff på 2024-nivå, unntatt luftfart som følger EUs ReFuel-plan; 2) holde veitrafikkkravet på 2024-nivå, med økte krav for andre sektorer i tråd med regjeringens opptrappingsplan; og 3) ikke øke opptrappingsplanen mot 2030 ytterligere i tråd med forrige Klimastatus- og plan, og i forrige KSP ble det advart om usikkerhet rundt global produksjonskapasitet for biodrivstoff – hva er årets vurdering?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i Klimastatus- og plan (2024-25) anslått at de vil kutte 4,9 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i perioden 2025-2030 med å øke omsetningskravene for biodrivstoff.

Svar:

1. Utslippseffekten av å ikke øke omsetningskravene for veitrafikk, sjøfart og andre formål frem mot 2030, men øke omsetningskravet for luftfarten i tråd med ReFuelEU Aviation

Framskrivningen viser utslippseffekten av å videreføre dagens klimapolitikk. Planlagt politikk som ikke

er vedtatt er ikke med i framskrivningen. I 2024 er omsetningskravet for veitrafikk, sjøfart og andre formål henholdsvis 19, 6 og 10 prosent. Norge har siden 2020 hatt et omsetningskravet på 0,5 prosent i luftfarten. Hvis omsetningskravet for luftfart skal følge EU sin opptrappingsplan gjennom ReFuelEU Aviation, så øker omsetningskravet til 2 prosent fra 2025 og økes videre hvert femte år frem mot 2050.

Utslippseffekten av å videreføre 2024-nivåene på omsetningskravene for sjøfart, veitrafikk og andre formål tilsvarer effekten som ligger til grunn i framskrivningen. Hvis Norge følger opptrappingen til EU for luftfarten og øker omsetningskravet til 2 prosent fra 2025, så har Miljødirektoratet beregnet at det vil gi en årlig utslippsreduksjon på rundt 40 000 tonn CO₂ frem mot 2030. For mer informasjon, se Miljødirektoratets rapport Klimatiltak i Norge- Kunnskapsgrunnlag 2024.

2. Utslippseffekten av å øke omsetningskravene for sjøfart og andre formål i tråd med regjeringens opptrappingsplan, men beholde omsetningskravet for veitrafikk på dagens nivå.

I årets Klimastatus og -plan presenterte regjeringen følgende opptrappingsplan for veitrafikk, andre formål og sjøfart:

Sektor	2026	2027
Veitrafikk	23 %	26 %
Andre formål	16 %	18 %
Sjøfart	10 %	13 %

Opptrappingsplanen bidrar til en utslippsreduksjon på 4,9 millioner tonn over perioden 2025-2030. Vi har beregnet at økningen i omsetningskravet for veitrafikk står for 3,3 millioner tonn av utslippsbesparelsen over perioden. Hvis vi kun øker omsetningskravet for andre formål og sjøfart i tråd med regjeringens opptrappingsplan,

og viderefører dagens omsetningskrav i veitrafikken på 19 prosent, vil beregnet utslippseffekt over perioden 2025-2030 være rundt 1,6 millioner tonn CO₂, når vi trekker fra utslippseffekten av å øke omsetningskravet i veitrafikken. Denne beregningen tar ikke høyde for eventuelle overlappseffekter.

3. Utslippseffekten av å videreføre fjorårets opptrappingsplan og vurderingen bak opptrappingsplanen som ble lagt frem i årets KSP

I klimastatus og -plan for 2024 varslet regjeringen å øke omsetningskravene for veitrafikk, sjøfart og andre formål til henholdsvis 33, 18 og 29 prosent i 2030. I utslippsberegningene i fjorårets plan, ble det lagt til grunn en lineær opptrapping til nivåene frem mot 2030.

I Klimastatus og -plan for 2025, som ble lagt frem oktober i år, har regjeringen foreslått en opptrappingsbane basert på kunnskapsgrunnlaget fra Miljødirektoratet. Opptrappingsplanen som regjeringen foreslår gir en utslippsreduksjon på 4,9 millioner tonn CO₂ over perioden 2025-2030. Opptrappingsplanen, uten luftfart, tilsvarer at totalt biodrivstofforbruk blir rundt 1,1 milliarder liter i 2030. Beregningen av volum er usikker, og avhenger av en rekke forutsetninger om forventninger for bruk av drivstoff frem mot 2030.

For at biodrivstoff skal være en klimaløsning, må klima og naturhensyn være ivaretatt fra start. I fjor etab-

lerte regjeringen kontrollpunktet for biodrivstoff og i årets Klimastatus og -plan ble første kontrollpunkt presentert. Kontrollpunktet har til hensikt å vurdere Norges bruk av biodrivstoff til å kutte nasjonale utslipp helhetlig. Globale hensyn, bærekraft, pris og tilgjengelighet er blant vurderingskriteriene. Kontrollpunktene skal gjennomføres annet hvert år frem mot 2030, og presenteres i KSP for 2027 og 2029.

I årets Klimastatus og -plan etablerte regjeringen videre et system for norsk biodrivstoffpolitikk med toårige sykluser. Systemet har til hensikt å sørge for at videre opptrappinger i omsetningskravene gjennomføres på en forsvarlig måte, i tillegg til å skape forutsigbarhet og stabilitet overfor drivstoffbransjen. Det innebærer at alle endringsforslag konsekvensutredes og sendes på offentlig høring før ikrafttredelse, og vedtas i rimelig tid slik at omsettere av drivstoff får god nok tid til å planlegge innkjøp av biodrivstoff for å imøtekomme endringer i omsetningskravene.

SPØRSMÅL NR. 291

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 11. november 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Når vil statsråden avklare om man kan gå videre med planene om en gondolbane i Vefsn kommune, og i hvor stor grad vil statsråden vektlegge lokaldemokratiets vilje og hensynet til næringsutvikling i distriktene i vurderingene?

BEGRUNNELSE:

Ifølge lokale medier har planene om en gondolbane opp på Øyfjellet i Vefsn kommune vært planlagt over noen år. En gondolbane vil kunne være utløsende for en variert næringsutvikling for regionen og være en katalysator for den økende interessen for Mosjøen og Helgeland som helårs reiselivsdestinasjon.

Planene om gondolbane har fått solid og bred støtte fra kommunestyre, fylkesting og statsforvalter. Samtidig er det kjent at Sametinget har kommet med en innsigelse mot planene. Den endelige avgjørelsen skal ha ligget på statsrådets pult til beslutning i fire måneder nå.

Det er positivt at det er private aktører som ønsker å videreutvikle Mosjøen og Helgeland og skape et mer mangfoldig næringsliv. Med erfaringer fra blant an-

net Lofoten tiltrekker reiselivsnæringen seg ofte de unge folk som vil satse, noe regionen trenger for en positiv befolkningsutvikling.

Det er også verdt å merke seg hvordan man over grensen på svensk side har lyktes med god sameksistens mellom reindrift og annen lokal næringsutvikling, hvor eksempelvis alpinanlegg stenges ned ved reinbeite eller trekk. Det viser verdien av å komme seg opp av juridiske skyttergraver og finne praktiske og gode løsninger for alle parter ved hjelp av sunt bondevett.

Svar:

Kommunal- og distriktsdepartementet handsamar saker der statlege og regionale organ, Sametinget eller nabokommunar har fremma motsegn til kommunale arealplanar, og saka ikkje er løyst gjennom lokal dialog. Ved handsaminga skal departementet ta stilling til om planen skal godkjennast eller ikkje. Departementet kan også gjere endringar i planen.

I den aktuelle saka skal eg ta stilling til om planen for bygging av gondol opp til Øyfjellet kjem i konflikt

med omsynet til reindrifta i området. Dette krev grundige vurderingar og avvegingar av omsynet til reindrift og lokal næringsutvikling. Moglege avbøtande tiltak inngår i dette.

Eg legg vekt på rask handsaming av motsegnssakene, men kan ikkje opplyse om når avgjerd vil bli fatta.

SPØRSMÅL NR. 292

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 11. november 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det vises til pågående debatt om innføring av incentiver for å konvertere fra åpne til lukkede og lusefrie produksjonsmetoder i sjø for havbrukssektoren.

Hvor stor økt skatteinngang ville det blitt dersom henholdsvis 10, 30 og 50 prosent av norske oppdrettslokaliteter tredoblet produksjonsvolumet i 2024?

Svar:

Akvakulturtillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret er begrenset i maksimalt tillatt biomasse (MTB). Innehavere av tillatelse avgrenset i MTB kan til enhver tid ha en stående biomasse (antall tonn levende fisk) inntil denne grensen.

I spørsmålet er det et premiss om at innføring av eventuelle insentiver til å konvertere til lukkede og lusefrie oppdrettsmerder er egnet til å øke produksjonen av oppdrettsfisk, enten under gjeldende system eller ved en endring i dagens regelverk. Departementet har ikke vurdert om det er realistisk eller tilrådelig å tredoble produksjonen i enkelte oppdretts-lokaliteter. Videre kan utformingen av ev. insentiver påvirke produksjon og lønnsomhet og dermed også skatteprovenyet. Det kan også medføre kostnader for det offentlige, for eksempel i form av investeringsstøtte over statsbudsjettets utgiftsside eller gjennom tapte auksjonsinntekter i senere år. Departementet har ikke grunnlag for å anslå samlet provenyvirkning av endringene skissert i spørsmålet uten nærmere utredning. Det er behov for å konkretisere en ev. insentivordning nærmere for å vurdere kostnader og gevinster av forslaget. Departementet har ikke grunnlag for å anslå samlet provenyvirkning av endringene skissert i spørsmålet uten nærmere konkretisering og utredning.

Økt produksjon av laks, ørret og regnbueørret kan bl.a. påvirke provenyet fra grunnrenteskatt på havbruk, selskapsskatten og avgiften på oppdrettsfisk. På den ene siden vil økte kostnader knyttet til investeringer i ny te-

knologi mv. trekke ned provenyet fra grunnrente-skatten og selskapsskatten, mens økt produksjon og/eller en forbedring i kvaliteten på fisken kan trekke provenyet opp.

Avgiften på oppdrettsfisk ilegges per kg produsert laks, ørret og regnbueørret. Avgifts-provenyet vil derfor isolert sett øke dersom produksjonen øker. I 2023 var avgiftsgrunnlaget om lag 1,4 mill. tonn sløyd laks, ørret og regnbueørret. Regjeringen har foreslått at avgifts-satsen settes til 96,5 øre per kilo for 2025. Mens økt produksjon øker avgiftsprovenyet, vil det samtidig redusere nettoprovenyet fra grunnrenteskatten på havbruk, fordi avgiften kommer til fratrukket krone mot krone i fastsatt grunnrenteskatt. Inntektene fra avgiften på oppdrettsfisk fordeles til havbrukskommuner og -fylker gjennom Havbruksfondet. Avgiftsinntektene og bevilgningen til Havbruksfondet er likevel formelt og budsjetteknisk adskilt.

SPØRSMÅL NR. 293**Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 7. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvor mange har rett på uførepensjon gjennom jobben?

BEGRUNNELSE:

Mange arbeidstakere i Norge har gjennom sin tjenestepensjon rett til et tillegg dersom de blir uføre, ofte kalt uførepensjon. Jeg lurer på om statsråden kan innhente informasjon om hvor mange som har slik dekning i dag, og om utbredelsen i ulike næringer og for ulike grupper.

Svar:

Alle ansatte i offentlig sektor er dekket av uførepensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning ved uførhet. I 4. kvartal 2023 var det om lag 1 million sysselsatte i offentlig sektor. I offentlig sektor er regelverket for uførepensjon med hensyn til kompensasjonsnivå, fastsettelse av uføregrad mv. likt for alle med offentlig tjenestepensjon.

I private tjenestepensjonsordninger er uførepensjon en valgfri tilleggsdekning. Finans Norge har tall for antall medlemmer i innskuddsordninger som hadde uførepensjonsdekning i 2023. De aller fleste i privat sektor er medlem i innskuddsordninger, og samlet utgjorde det et antall på om lag 1 950 000 medlemmer i 2023. Om lag 860 000 av disse, dvs. om lag 44 prosent, hadde slik valgfri uførepensjonsdekning.

Uførepensjon i privat sektor reguleres i tjenestepensjonsloven. Dette regelverket er underlagt Finansdepartementet.

Tjenestepensjonsloven angir rammene for uførepensjon fra privat tjenestepensjonsordning med hensyn til kompensasjonsnivå, lønnsgrunnlag og fastsettelse av uføregrad mv. Det er opp til den enkelte arbeidsgiver å utforme pensjonsordningen innenfor disse rammene. I praksis vil derfor personer med uføredekning i privat sektor kunne få et lavere kompensasjonsnivå ved uførhet enn ansatte i offentlig sektor.

Statistikk for uføredekning fordelt på næring eller andre kjennetegn foreligger ikke.

SPØRSMÅL NR. 294**Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 12. november 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Flere aktører tar til orde for at nedsenkbare oppdrettsanlegg er omtrent frie for lus og dermed en langt mer bærekraftig produksjonsmetode enn åpne oppdrettsmerder. Tall fra Barentswatch er imidlertid ikke tilstrekkelig til å vise om dette er tilfelle, ettersom driftsform ikke oppgis. På enkeltlokaliteter er det imidlertid dokumentert lakselus i nedsenkede merder, og behandling mot lus har vært nødvendig.

Vil statsråden sørge for en komplett oversikt over lusesituasjonen for samtlige nedsenkede anlegg i norske fjorder?

BEGRUNNELSE:

Det vises til nyhetssaken «Nedsenkbare anlegg? Lukket i sjø? Ingen har oversikten.» i Intrafish 11. oktober. I saken fremkommer det at «ingen» har oversikt over hvilke lokaliteter som er nedsunket og lukkede i norske fjorder. Dette er avgjørende informasjon som Regjeringen og Stortinget må ha tilgang på for å sikre at fremtidige rammevilkår for oppdrettsnæringen kan utvikles på en måte som sørger for bærekraftig produksjon, at lusestrykket reduseres maksimalt, og at villaksens fremtid kan sikres.

Barentswatch har løpende informasjon om lusestrykk, antall avlusinger og annen essensiell informasjon på lokalitetsnivå i Norge. I forbindelse med arbeidet med miljøfleksibilitet er det viktig at det gis tilbud om konver-

tering til større MTB for anlegg som produserer helt uten lakselus og ikke til halvgode løsninger/lavutslipp der økt mengde oppdrettslaks kan føre til enda større luseproblemer enn man har i dag.

Det vil derfor være svært uheldig om politikere og myndigheter baserer politikktutviklingen på et svakt faktagrunnlag. Dersom det gis økt produksjonsvolum til teknologier som viser seg å produsere mye moden hunlus, og som krever et stort antall avlusinger, vil vi risikere at det totale lusestrykket øker, noe som vil være svært alvorlig for villaksen.

Det bes derfor om at statsråden redegjør for hvordan hun har tenkt å skaffe et komplett beslutningsgrunnlag for lusesituasjonen rundt såkalte «lavutslippsteknologier» i oppdrettsnæringen, og herunder hva situasjonen er for samtlige lokaliteter som i dag produserer med nedsenkbare merder. Slik informasjon vil også være viktig i forbindelse med behandlingen av den varslede stortingssmeldingen om havbruk.

Svar:

Arbeidet med å etablere en oversikt slik representanten Hansson etterspør, er i gang.

Departementet har i dag ikke en komplett oversikt over hvilke typer merdteknologi som er tatt i bruk på den enkelte lokalitet. Men dette er informasjon som rapporteres til Fiskeridirektoratet i tilknytning til anleggsserti-

fikater som kreves etter forskrift om krav til teknisk standard for akvakulturanlegg for fisk i sjø, innsjø og vassdrag (NYTEK23), uavhengig av merdteknologi.

Fiskeridirektoratet innhenter som nevnt informasjon om anleggsteknologi og har nylig lansert en løsning for digital rapportering av anleggssertifikat. Sertifikatet oppgir informasjon om for eksempel lokaliteter, bølger, vind og strøm, plassering av anlegg, hvilken type anleggsteknologi og utstyr som benyttes, og plassering av forankringslinjer. Løsningen vil forenkle rapportering og datadeling for akvakulturanlegg, men databasen er foreløpig ikke fullstendig. Anleggssertifikat som er rapportert gjennom systemet til Fiskeridirektoratet, kan søkes opp i Barentswatch hvor også lusedata til anleggene kan hentes. Når digitaliseringen av alle sertifikater er ferdig, kan man lage en slik oversikt som stortingsrepresentanten etterspør.

Jeg er enig med representanten Hansson i at oppdrettsnæringen må håndtere luseutfordringene bedre i fremtiden. Framtidens havbruksnæring og -forvaltning vil kreve mye informasjon om lus og utvikling av ny teknologi, som for eksempel automatisk lusetelling. For å håndtere lusepåvirkningen var det Havbruksutvalgets vurdering at det er langt viktigere å fokusere på hvordan fisken produseres, heller enn hvor mye man produserer. Jeg er enig med Havbruksutvalget vurdering og vil følge opp dette videre i den kommende havbruksmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 11. november 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvorfor vil ikke ministeren gjøre mer for å kutte utslipp fra skipstrafikken, herunder stanse de mest forurensende cruiseskipene, og mer for å beholde klimavennlige arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Fabrikken Corvus, som leverer utslippsfrie batterisystemer for skip, etablerte sitt hovedkontor i Bergen i 2018, til dels i påvente av varslet politikk om strengere krav til skipstrafikken. Siden den gang har regjeringen valgt å lempe på kravene. Den har varslet at krav om nullutslipp i verdensarvfjordene utsettes fra 2026 til 2032, og at også

krav om nullutslipp for hurtigbåter utsettes. Det siste er forståelig med tanke på fylkeskommunenes dårlige økonomi, men dette problemet er det nettopp staten som kunne ordnet opp i.

I stedet for å støtte og stille krav for å redusere utslippene, forskyver og lemper regjeringen på hele problemstillingen. Spesielt ille er det at fjordene våre skal fortsette å fylles opp med forurensende cruisetrafikk. Alternativet er utslippsfri teknologi og (i beste fall) mindre cruisetrafikk som sådan. Begge deler er bedre for miljøet. Det er skuffende og alarmerende at regjeringen gjør stadig mindre for å nå klimamålene, jo nærmere vi kommer tidsfristene vi har satt for å nå dem.

Svar:

Jeg deler representantens ambisjon om utslippskutt og trygge klimavennlige arbeidsplasser. Regjeringen legger stor vekt på å kutte utslipp i skipstrafikken. Hittil i år har Enova tildelt nærmere 2 milliarder kroner til klimavennlige fartøy og drivstoff.

Det er viktig at kravene vi stiller skal kunne etterleves og gir tilstrekkelig forutsigbarhet. I statsbudsjettet for 2025 har vi foreslått å styrke Hurtigbåtprogrammet med 200 millioner kroner for å avlaste fylkeskommuners kostnader når de stiller krav om hurtigbåter uten utslipp. Skulle vi stilt krav om at alle fylkeskommuner lyste ut nullutslipp allerede neste år, ville vi påført fylkeskommunene betydelige merkostnader.

Men denne løsningen sørger vi for at vi får kommet i gang med de hurtigbåtprosjektene som er lengst fremme.

For ferjer og cruiseskip i verdensarvfjordene har det ikke vært konkrete krav om utslippskutt tidligere. Det er det nå. For ferjer gjelder kravene nye anbud fra 1. januar 2025. For cruiseskip under 10 000 bruttotonn gjelder nullutslippskrav i verdensarvfjordene fra 2026. Nullutslippskrav for skip over 10 000 bruttotonn trer i kraft fra 2032 i disse fjordene. Vi ønsker reell teknologiomstilling, ikke bare innblanding av mer miljøvennlige drivstoff. Det forutsetter at de de største skipene får tid til omstilling, og vi forventer at rederne bruker tiden godt.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 12. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Det bes om en oversikt over antall årsverk de siste 10 årene i Arbeids- og velferdsdirektoratet etter samme liste av stillingskategorier som vist på side 296 i AIDs Prop 1 S (2024-2025). Det bes også om en fordeling per avdeling. Dersom det er vanskelig å finne historisk fordeling per avdeling i direktoratet, er det ønskelig med en status på nåværende fordeling av ansatte per avdeling.

Kan statsråden oversende antall årsverk etter samme liste av stillingskategorier som vist på side 296 i AIDs Prop 1 S (2024-2025), samt tilhørende avdelingstilhørighet?

BEGRUNNELSE:

Høyre stilte spørsmål om antall årsverk i forbindelse med budsjettet. Svaret vi fikk var at AID har tolket spørsmålet til å gjelde Arbeids- og velferdsetaten som helhet, og ikke kun Arbeids- og velferdsdirektoratet. Videre vises det til samme side som nevnt i spørsmålet fra Høyre. Vi ønsker svar på Arbeids- og velferdsdirektoratet, ikke Arbeids- og velferdsetaten som helhet som vi har lest på side 296.

Svar:

Til å besvare dette spørsmålet har departementet innhentet tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Jeg vil gjøre

oppmerksom på at tabellen fra side 296 i Arbeids- og inkluderingsdepartementets Prop 1 S (2024-2025) som det henvises til i spørsmålet, gjelder antall ansatte. For å svare på representanten sitt spørsmål viser jeg i dette svaret til antall årsverk. Økningen i årsverk i direktoratet skyldes i alle hovedsak rekruttering av ansatte til IT-avdelingen (jf. tabell med oversikt per avdeling). Videre har det i den forespurte perioden vært gjort omorganiseringer i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Dette kan forklare fordelingen i årsverk mellom avdelingene, slik som reduksjonen i antall årsverk i HR-avdelingen og økningen i økonomi- og styringsavdelingen.

I de følgende tabellene oppgis de forespurte tallene for Arbeids- og velferdsdirektoratet og avdelinger i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Tabell: Årsverk i Arbeids- og velferdsdirektoratet 2014-2024

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall årsverk	1153,84	1191,58	1197,05	1226,51	1321,46	1336,18	1368,44	1465,95	1521,12	1514,03	1553,34
Kvinner totalt	563,08	585,41	575,42	579,01	618,60	604,73	605,98	661,50	694,24	699,53	730,20
Toppledere	7,50	7,77	6,73	5,27	5,36	6,64	5,18	4,36	5,00	5,09	4,78
Mellomledere	46,69	48,51	50,36	53,92	55,68	52,94	48,05	50,95	59,75	62,19	62,71
Alternativ karrier-evei	14,77	13,86	14,42	11,45	12,55	11,55	11,36	12,09	19,54	16,77	16,38
Saksbehandlere	491,29	513,65	501,85	505,31	541,94	530,99	538,27	591,63	607,69	613,80	644,29
Konsulenter / kontorstillinger	2,83	1,61	2,05	2,90	3,06	2,62	3,13	2,46	2,25	1,68	2,04
Sluttet	45,50	26,34	33,00	30,70	42,30	44,33	52,70	58,10	54,90	49,50	39,75
Nyttilsette	41,60	47,80	32,55	42,52	59,60	43,70	66,80	85,00	73,85	53,00	60,80
Deltidsansatte	42,39	39,52	41,25	40,46	39,12	37,40	29,75	24,56	24,18	23,60	25,77
Midlertidig ansatte	11,94	16,91	16,92	16,59	17,96	12,05	19,16	32,95	28,39	6,98	7,94
Foreldrepermisjon	5,38	14,45	18,87	14,29	11,28	10,54	15,56	13,76	17,25	9,22	12,64

Tabell: Årsverk i Arbeids- og velferdsdirektoratet fordelt på avdeling 2014-2024

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbeids- og tjenesteavdelingen	122,04	151,66	141,71	143,56	141,45	141,90	131,78	147,02	163,73	169,79	169,22
Arbeids- og velferdsdirektør stab	69,95	90,48	33,96	3,73	2,09	4,00	4,27	3,68	3,50	3,14	2,72
HR-avdelingen	97,62	95,61	92,53	81,79	85,96	80,41	62,97	42,45	46,06	45,06	41,09
Internrevisjon	15,64	15,31	14,82	15,08	14,58	14,48	13,72	12,81	11,81	11,75	12,50
IT-avdelingen	496,11	500,26	565,10	600,81	676,24	708,45	734,46	770,35	791,47	790,16	818,06
Juridisk avdeling								0,00	25,90	32,05	33,89
Kommunikasjonsavdelingen	36,74	35,74	37,82	35,88	37,50	37,48	43,72	44,94	41,14	40,55	43,38
Kunnskapsavdelingen	45,75	46,64	78,09	82,87	80,40	84,90	91,01	100,96	75,02	81,74	83,99
Ytelsesavdelingen	206,23	193,02	145,06	146,45	172,63	157,82	171,76	208,68	220,88	195,28	199,55
Økonomi- og styringsavdelingen	63,77	62,85	87,95	116,32	110,60	106,75	114,75	135,05	141,62	144,50	148,94

Økningen i årsverk i IT-avdelingen har vært en bevisst strategi. Rekruttering til faste stillinger har blitt gjort for å heve den interne kompetansen og for å gjøre etaten mindre avhengig av eksterne konsulenter.

SPØRSMÅL NR. 297**Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 12. november 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at det er avgjørende å sikre rettssikkerheten for utviklingshemmede, og hva vil staten gjøre for å rydde opp i uakseptabel tvangsbruk overfor utviklingshemmede?

BEGRUNNELSE:

VG har avdekket at minst 112 personer i 44 kommuner er flyttet mot sin vilje de siste fem årene.

Noen av flyttingene er gjort etter tvangsvedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven, andre etter tvangsvedtak etter helse- og omsorgsloven, mens andre igjen er gjort uten tvangsvedtak, men mot personen eller familiens vilje.

Statsforvaltere, som fører tilsyn med kommunenes tvangsbruk overfor utviklingshemmede, har godkjent tvangsflyttinger og tilbakehold i ny bolig i ett år av utviklingshemmede. Statsforvalterne er uenige om hva som er tillatt når det gjelder tvangsbruk ved flytting for utviklingshemmede.

Også Tvangslovutvalget påpekte at frihetsberøvelse i form av tilbakeholding i bolig forekommer i praksis, jf. NOU 2019: 14 Tvangsbegrensningsloven — Forslag til felles regler om tvang og inngrep uten samtykke i helse- og omsorgstjenesten.

Svar:

På samme måte som representanten Ojala, mener jeg det er avgjørende å sikre rettssikkerheten for utviklingshemmede. Jeg vil derfor gjøre det jeg kan for å sikre at utviklingshemmede får den beskyttelsen de har krav på. Dette betyr at all tvangsbruk i Norge skal være i samsvar med lov og forskrift. Samtidig er det viktig med gode tilsyns- og klageordninger.

Når det gjelder VGs avdekning av at det er ulik praksis hos Statsforvalterne knyttet til lovtolkningen, har jeg forsikret meg om at Statens helsetilsyn følger opp det som er avdekket. De gjør et grundig arbeid med oppfølgingen av rettssikkerheten til utviklingshemmede, med gjennomgang av vedtak og andre tiltak som skal sikre en lik praksis hos Statsforvalterne.

Helsedirektoratet gis i 2025 i oppdrag å utarbeide veiledningsmateriale for gode vedtaksprosesser. Det skal bidra til å styrke kommunenes saksbehandlerkompetanse, ivareta riktig bruk av lover og regler, og sikre gode vedtaksprosesser for utviklingshemmede og andre innbyggere som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester.

Gjennom samarbeid med Statens helsetilsyn og Helsedirektoratet vil jeg arbeide målrettet for å sikre at utviklingshemmede får et godt tilbud som er trygt og i samsvar med loven. I tillegg vil jeg ha kontinuerlig dialog med brukerorganisasjoner for å sikre at deres erfaringer og synspunkter blir tatt med i dette viktige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 298**Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 12. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at en enkel bestillingsløsning for tolkebrukerne, hvilke grep vil hun fremover gjøre for å gjøre tjenesten enda mer brukervennlig, og hvordan vil hun sikre at (frilans)tolkene i den nye anskaffelsesprosessen får rimelige, anstendige lønns- og arbeidsvilkår?

BEGRUNNELSE:

Høyre har fått tilbakemeldinger fra tolkebrukere, som viser til NOU 20:2023 «Tegnspråk for livet» og er bekymret for at tolketjenesten skal bli enda mer fragmentert. Konkret henviser man til Danmark, hvor det er mange leverandører og manglende samkjøring, slik at tjenesten har

blitt uoversiktlig for brukerne. Tolkebrukerne vi har vært i dialog med har vært opptatt av å ha én bestillingsløsning, slik at brukerne kan bestille tolketjenestene fra ett sted.

Tolkebrukerne vi snakker med er også opptatt av at frilanstolkene skal ha anstendige lønns- og arbeidsvilkår, noe jeg vet statsråden er godt kjent med. De ønsker svar på hvordan dette vil bli ivaretatt fremover.

Svar:

Nav Tolketjeneste formidler tolk og tolkledsager til personer som er døve, hørselshemmede eller døvblinde etter gjeldende vilkår i folketrygdloven. De benytter seg både av frilanstolker og faste ansatte tolker for å dekke oppdrag. Som det framkommer av budsjettproposisjonen til departementet, har Arbeids- og velferdsdirektoratet har kommet frem til at det er nødvendig å legge om dagens modell for anskaffelse av tolketjenester fra frilanstolker, noe departementet ikke har merknader til. Arbeids- og velferdsdirektoratet er på denne bakgrunn nå i gang med en anskaffelsesprosess for å inngå rammeavtale(r) om kjøp av tolketjenester via formidlingsleverandør.

Nav Tolketjeneste har siden 2020 benyttet seg av en egen tolkebestillingsløsning. Denne har blitt utviklet i dialog med tolkebrukerne, og fremstår nå som en enkel og brukervennlig bestillingsløsning. I forbindelse med den pågående anskaffelsesprosessen er det lagt til grunn at nåværende bestillingsløsning fortsatt skal benyttes, dvs. uavhengig om etaten benytter egne ansatte eller om bestilling går til formidlingsleverandør. I Prop. 1 S (2024–2025) foreslår regjeringen å bevilge 3 mill. kroner for å dekke administrative utgifter ved tilpasninger i denne bestillingsportalen som er nødvendige for å formidle oppdrag videre til leverandør.

Frilanstolkene er en viktig del av Nav Tolketjeneste og skal fortsette å være det fremover. Problemstillinger knyttet til frilanstolkenes lønns- og arbeidsvilkår har vært løftet tidligere. Det pågående arbeidet med å inngå rammeavtale(r) om kjøp av tolketjenester via formidlingsleverandør vil også inkludere frilanstolkenes lønns- og arbeidsvilkår. Arbeids- og velferdsdirektoratet har kontakt med tolkenes medlemsorganisasjoner underveis i prosessen. Det er også dialog mellom departementet og direktoratet.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 4. november 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 12. november 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Har skoler anledning til å arrangere skolegudstjenester i forbindelse med høytider?

BEGRUNNELSE:

Flere opplever at det er uklarheter rundt beslutningen om at skolegudstjenester skal unntas fra opplæringslovens forbud mot forkynnelse. Utdanningsdirektoratet skriver i sin veileder at det er opp til skoleeier å avgjøre om det skal tilbys deltagelse i skolegudstjenester uten å presisere om dette utgjør et unntak fra § 14-5.

Svar:

Skoler har anledning til å arrangere skolegudstjenester. Det er naturlig at julen og andre kristne høytider er del av både undervisning og aktiviteter i skolen. Julefeiring og tradisjonene knyttet til den er viktig for veldig mange, også mange som ikke anser seg som kristne. Førjulstiden,

julen og de mange tradisjonene knyttet til den setter et tydelig preg på de fleste deler av det norske samfunnet i desember. Og jeg mener det er viktig at elevene både lærer om julen, tradisjoner og at alle får oppleve fellesskap og hygge rundt aktiviteter man gjør sammen. Den enkelte skole bestemmer hvordan de markerer julefeiringen hos seg, og det er opp til skoleeier om man ønsker å tilby elevene å delta på skolegudstjeneste. Tilbud om skolegudstjeneste omfattes ikke av forbudet mot forkynnelse i opplæringen.

Å lære om julen både som en kristen høytid og som felles kulturarv er viktig for å kunne forstå, forholde seg til og ta del i en høytid som preger livet til alle som bor i Norge. Jeg er glad for at mange elever har tilbud om å være med i kirken før jul, at nye generasjoner får ta del i tradisjoner som Lucia-feiring, julepynt og julesanger. Det er et sterkt ønske fra mange elever og foreldre. Det er også viktig for at elever, uavhengig av bakgrunn og religion, skal lære om og få oppleve, forstå og lære tradisjoner som er viktige i Norge.

Skoler som tilbyr elever å delta på skolegudstjeneste, skal også tilby et likeverdig alternativ for elever som ikke deltar. Det alternative tilbudet skal også være et pedagogisk opplegg der elevene lærer om kultur og tradisjoner i Norge. Skolen skal vise respekt for elevenes religion og livssyn. Foreldre eller elever over 15 år har rett til å be om fritak fra aktiviteter i skolen som oppleves som utøvelse

av en annen religion eller livssyn enn sitt eget. Muligheten til fritak ivaretar elevens religionsfrihet. Det skal ikke gis fritak fra ordinær undervisning om julefeiring eller tema som berører religion. Jeg viser for øvrig til Utdanningsdirektoratets veileder som belyser rammer og problemstillinger knyttet til dette temaet, se [Skolegudstjenester | udir.no](#).

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 5. november 2024 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 12. november 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor stor andel av nye mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) under hhv. 30, 25 og 20 år har ikke mottatt sykepenger i forkant?

Totalt for alle aldersgrupper var det 35 prosent som ikke mottok sykepenger før de begynte på arbeidsavklaringspenger.

BEGRUNNELSE:

I perspektivmeldingen står det at:

“Om lag 80 pst. av nye mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) under 35 år har ikke mottatt sykepenger, og har dermed i utgangspunktet svak tilknytning til arbeidslivet”.

Svar:

NAV publiserer statistikk over antall og andel som starter på arbeidsavklaringspenger, og status disse har fått når de begynner på ytelsen. Dersom man benytter tilsvarende statistikk fordelt på aldersgrupper finner de at 58 prosent av de som er under 35 år ikke mottok sykepenger før de begynte på arbeidsavklaringspenger. Disse tallene er basert på tilgangen til ytelsen for perioden oktober 2023 til september 2024. Jeg gjør oppmerksom på at tallene avviker fra tall fra Perspektivmeldingen 2024 som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Asheim.

I aldersgruppen under 30 år (mottakere i alderen 18 til 29 år) var det 67 prosent som ikke mottok sykepenger før de begynte på arbeidsavklaringspenger. I aldersgruppen under 25 år (mottakere i alderen 18 til 24 år) var det 80 prosent som ikke mottok sykepenger før de begynte på arbeidsavklaringspenger. I den yngste aldersgruppen under 20 år (mottakere som er 18 og 19 år) var det 93 prosent som ikke mottok sykepenger før de begynte på arbeidsavklaringspenger.

